ਜੇਠ (ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਸੰਮਤ ੫੫੫)
ਮਈ 2023

2/- ਰੁਪਏ
RNI No. 88/57, Vol. 67, Issue 5, May 2023

ਮਾਸਿਕ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

ਅਠਾਰ੍ਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਸਿੱਖ ਜਰਨੈਲ ਸਰਦਾਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਦੀ 300 ਸਾਲਾ ਜਨਮ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਮਾਗਮ ਮੌਕੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀਵਾਨ ਹਾਲ ਵਿਖੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਅਤੇ ਸਟੇਜ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਮਿਕ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ

ਅਠਾਰ੍ਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਸਿੱਖ ਜਰਨੈਲ ਸਰਦਾਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਦੀ 300 ਸਾਲਾ ਜਨਮ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਮਾਗਮ ਮੌਕੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀਵਾਨ ਹਾਲ ਵਿਖੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ (ਹੇਠਾਂ) ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ। ਸਟੇਜ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਹਰੀਆਂ ਵੇਲਾਂ, ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਸ. ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਗਾਬੜੀਆ ਤੇ ਸ. ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਪੀਰਮੁਹੰਮਦ, ਬਾਬਾ ਬੰਤਾ ਸਿੰਘ, ਜੂਨੀ:ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਰਿਆ, ਮੈਂਬਰਾਨ ਭਾਈ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਹਿਤਾ, ਸ. ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਕੁਲਾਰ, ਭਾਈ ਰਾਮ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਅਜਾਇਬ ਸਿੰਘ ਅਭਿਆਸੀ, ਬੀਬੀ ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ ਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ।

ੴ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫ਼ਤਹ॥

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ

ਮਾਸਿਕ ਪੱਤਰ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ

ਸਥਾਪਤ ੧੯੨੯

ਜੇਠ	:	ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਸੰਮਤ ੫੫੫
ਅੰਕ 5	:	ਜਿਲਦ 67
ਮਈ	:	2023

ਸੰਪਾਦਕ : ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ
ਐਸੋਸੀਏਟ ਸੰਪਾਦਕ: ਡਾ. ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੋਗਾ

ਤਸਵੀਰਾਂ : ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲਾਲੀ

ਚੰਦਾ

ਦੇਸ਼		ਵਿਦੇਸ਼
ਸਾਲਾਨਾ 20/-	:	ਸਾਲਾਨਾ 500/-
ਲਾਈਫ 200/-	:	(ਹਵਾਈ ਡਾਕ)

Website : www.sgpc.net
E-mail : gurdwaragazette@gmail.com
info@sgpc.net
Phone : 0183-255 3956-60, Ext. 254

ਸੂਚਨਾ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਮਾਸਿਕ ਪੱਤਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ ਦੀ ਸਥਾਪਤੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਹੇ ਜਿਲਦ ਨੰਬਰ ਦੀ ਲੜੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਲ ੨੦੨੦ ਵਿਚ ਜਿਲਦ ਨੰਬਰ ੯੨ ਛਪ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਰੰਤੂ ਆਰ.ਐਨ.ਆਈ. ਵਿਭਾਗ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਪਾਸ ਪਰਚੇ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ੧੯੫੭ ਵਿਚ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਸਬੰਧੀ ਆਰ.ਐਨ.ਆਈ. ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਪੁੱਜੇ ਪੱਤਰ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮਤਾ ਨੰਬਰ ੫੨੪ ਮਿਤੀ ੫-੯-੨੦੨੦ ਰਾਹੀਂ ਸਤੰਬਰ ੨੦੨੦ ਦੇ ਅੰਕ ਤੋਂ ਜਿਲਦ ਨੰਬਰ ੯੨ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ੬੪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਂਦਰੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਕ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ ਵਿਭਾਗ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀ ਚਿੱਠੀ ਨੰ: ਲ. ਸ. ਵ. (ਲਾਇਬ)-68/10258 ਮਿਤੀ 20-6-67 ਰਾਹੀਂ ਸਰਕਾਰੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੈ।

ਪ੍ਰਤੀ ਕਾਪੀ 2/-ਰੁਪਏ

ਤਤਕਰਾ

ਪਾਠਕ ਧਿਆਨ ਦੇਣ

ਸਮੂਹ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰ ਸਹਿਤ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ 'ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ' ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਵਿਚ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਛਾਪੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਹਰੇਕ ਪਾਠਕ ਲਈ ਇਸ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਸਤਿਕਾਰਤ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸੰਭਾਲਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਏਧਰ-ਓਧਰ ਸੁੱਟਣ ਦੀ ਬਜਾਇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਧਾਰਮਿਕ ਰੁਚੀ ਵਾਲੇ ਪਾਠਕ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿਓ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਨੇੜੇ ਦੀ ਕਿਸੇ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਵਿਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਦਿਓ ਜੀ। ਪਰੰਤੂ ਜਾਣੇ-ਅਣਜਾਣੇ ਇਸ ਧਾਰਮਿਕ ਰਸਾਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦੀ ਵਿਚ ਦੇ ਕੇ ਬੇਅਦਬੀ ਨਾ ਕਰੋ ਜੀ। -ਸੰਪਾਦਕ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਮਰਯਾਦਾ

ਮਹੀਨਾ ਜੇਠ

* ਕਿਵਾੜ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਦਾ ਸਮਾਂ	੨-੦੦ ਵਜੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ
* ਕੀਰਤਨ ਆਰੰਭ	੨-੦੦ ਵਜੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ
* ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ ਦਾ ਕੀਰਤਨ ਆਰੰਭ	੩-੦੦ ਵਜੇ ਸਵੇਰੇ
* ਪਾਲਕੀ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਚੱਲਣ ਦਾ ਸਮਾਂ	੪-੦੦ ਵਜੇ ਸਵੇਰੇ
* ਪਹਿਲਾ ਹੁਕਮਨਾਮਾ	੪-੩੦ ਵਜੇ ਸਵੇਰੇ
* ਪਹਿਲੀ ਅਰਦਾਸ	੫-੦੦ ਵਜੇ ਸਵੇਰੇ
* ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ	੬-੦੦ ਵਜੇ ਸਵੇਰੇ
* ਦੂਸਰੀ ਅਰਦਾਸ ਤੇ ਹੁਕਮਨਾਮਾ	੬-੧੫ ਵਜੇ ਸਵੇਰੇ

* ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਸੋ ਦਰੁ, ਰਹਰਾਸਿ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਾਠ ਸੂਰਜ ਛਿਪਣ ਉਪਰੰਤ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

* ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਰਾਤ ਨੂੰ ਸਮਾਪਤੀ ਸਮੇਂ	੧੦-੩੦ ਵਜੇ ਰਾਤ
* ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਪਾਲਕੀ ਸਾਹਿਬ ਚੱਲਣ ਦਾ ਸਮਾਂ	੧੦-੪੫ ਵਜੇ ਰਾਤ
* ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਸਮਾਂ	੧੧-੦੦ ਵਜੇ ਰਾਤ

* ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਕਿਵਾੜ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸਮਾਪਤੀ ਤਕ ਅਖੰਡ ਕੀਰਤਨ ਹੁੰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।
* ਰਾਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸਵਾਰੀ ਜਾਣ ਉਪਰੰਤ ਇਕ ਘੰਟਾ ਸੇਵਾ ਤੇ ਸਫਾਈ ਆਦਿ ਉਪਰੰਤ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸ਼ਰਧਾਲੂ, ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ।
* ਇਸ਼ਨਾਨ ਸਮੇਂ ਮਿਲ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮੀ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾਲ ਬੜੇ ਹੀ ਪ੍ਰੇਮ ਸਹਿਤ ਰਸ-ਭਿੰਨੀ ਸੁਰ ਵਿਚ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਗਾਇਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ਼ਨਾਨ ਆਦਿ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਾਉਣ ਉਪਰੰਤ ਵਿਛਾਈਆਂ 'ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਸਿੰਘਾਸਨ ਸਜਾ ਕੇ ਅਰਦਾਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਦੀ ਦੇਗ ਵਰਤਦੀ ਹੈ।
* ਫਿਰ ਤਿੰਨ-ਪਹਿਰੇ ਦੀ ਚੌਂਕੀ ਦਾ ਕੀਰਤਨ ਆਰੰਭ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
* ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਵਿਚਕਾਰਲੀ ਛੱਤ ਅਤੇ ਗੁੰਬਦ ਵਿਚ ਹਰ ਵਕਤ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਚੱਲਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਾਰੀ ਨਾਲ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਇਕ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਭੋਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਪਾਠਕ/ਲੇਖਕ 'ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ' ਲਈ ਰਚਨਾਵਾਂ, ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਸੁਝਾਅ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪਤੇ 'ਤੇ ਭੇਜਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾਲਤਾ ਕਰਨ।

ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ,
ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ-੧੪੩੦੦੬
ਫੋਨ : ੦੦੯੧-੧੮੩-੨੫੫੩੯੫੭,੫੮,੫੯

16 ਮਈ ਤੋਂ 15 ਜੂਨ ਤਕ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਿਹਾੜੇ

੧੬ ਮਈ

(ੳ) ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿਚ ਨੌਕਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। (੧੬-੫-੧੯੩੯)

(ਅ) ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੇ ਕੈਬਨਿਟ ਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਮੰਨ ਲਈ। (੧੬-੫-੧੯੪੬)

੧੭ ਮਈ ਛੋਟਾ ਘੱਲੂਘਾਰਾ ਦਿਵਸ (ਕਾਹਨੂੰਵਾਲ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ) (੩ ਜੇਠ)

੧੯ ਮਈ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜਾ ਸਰਦਾਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ। (੫ ਜੇਠ)

੨੨ ਮਈ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਾਕਾ ਪਾਉਂਟਾ ਸਾਹਿਬ। (੨੨-੫-੧੯੬੪)

੨੩ ਮਈ

(ੳ) ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਵਸ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ। (੯ ਜੇਠ, ਜੇਠ ਸੁਦੀ ੪)

(ਅ) ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪਿੰਡ ਨੂਹ ਦੇ ਰੰਘੜਾਂ (ਕੇਸੋ ਰਾਮ ਰੰਘੜ-ਮੁਖੀ) ਨੂੰ ਸਬਕ ਸਿਖਾਉਣ ਲਈ ਸਿੱਖ ਫ਼ੌਜ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ। (੨੩-੫-੧੬੯੯)

(ੲ) ਕਾਮਾਗਾਟਾਮਾਰੂ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਯਾਤਰੀ ਵੈਨਕੂਵਰ (ਕੈਨੇਡਾ) ਪੁੱਜੇ। (੨੩-੫-੧੯੧੪)

੨੬ ਮਈ ਸਿੱਖ ਅਖ਼ਬਾਰ 'ਅਕਾਲੀ' ਤੇ 'ਪ੍ਰਭਾਤ' ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਕੇ ਜੇਲ੍ਹ ਭੇਜ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। (੨੬-੫-੧੯੬੦)

੧ ਜੂਨ

(ੳ) ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 'ਕੋਹਿਨੂਰ ਹੀਰਾ' ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ। (੧-੬-੧੮੧੩)

(ਅ) ਸਿੰਘਾਂ ਦਾ ਸਤਵਾਂ ਸ਼ਹੀਦੀ ਜਥਾ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਜੈਤੋਂ ਵੱਲ ਰਵਾਨਾ ਹੋਇਆ। (੧-੬-੧੯੨੪)

(ੲ) ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਤੇ ਹਿੰਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਦਿਆ ਦਾ ਮਾਧਿਅਮ ਬਣੀਆਂ। (੧-੬-੧੯੪੮)

(ਸ) ਭਾਰਤੀ ਫ਼ੌਜ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਫਾਇਰਿੰਗ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ੧੧ ਸਿੱਖ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ। (੧-੬-੧੯੮੪)

੨ ਜੂਨ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੁਲਤਾਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ। (੨-੬-੧੮੧੮)

੩ ਜੂਨ ਭਾਰਤੀ ਫ਼ੌਜ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਸ਼ਹਿਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੂੰ ਘੇਰਾ ਪਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਅਣ-ਐਲਾਨਿਆ ਕਰਫਿਊ ਲਾਗੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। (੩-੬-੧੯੮੪)

੪ ਜੂਨ

(ੳ) ਘੱਲੂਘਾਰਾ ਦਿਵਸ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ। (੪-੬-੧੯੮੪)

(ਅ) ਜੋੜ-ਮੇਲਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਰੀਠਾ ਸਾਹਿਬ। (ਜੇਠ ਸੁਦੀ ਪੂਰਨਮਾਸ਼ੀ)

(ੲ) ਜਨਮ ਦਿਹਾੜਾ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ। (ਜੇਠ ਸੁਦੀ ਪੂਰਨਮਾਸ਼ੀ)

(ਸ) ਭਾਰਤੀ ਫ਼ੌਜ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ੧੨੦ ਹੋਰ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਿੱਖ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ। ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕੈਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। (੪-੬-੧੯੮੪)

(ਹ) ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ 'ਤੇ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਵਧੀਕੀਆਂ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ। (੪-੬-੧੯੮੭)

੫ ਜੂਨ (ੳ) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗੁਰਪੁਰਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ। (੨੨ ਜੇਠ, ਹਾੜ ਵਦੀ ੧)

(ਅ) ਭਾਰਤੀ ਫ਼ੌਜ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰਨ ਲਈ ਹਮਲੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇ। ਕਈ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਪਿੱਠ ਪਿੱਛੇ ਬਾਹਵਾਂ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਗੋਲੀਆਂ ਨਾਲ ਭੁੰਨ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। (੫-੬-੧੯੮੪)

੬ ਜੂਨ (ੳ) ਭਾਰਤੀ ਫ਼ੌਜ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ, ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀਆਂ, ਅਜਾਇਬ ਘਰਾਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਤੇ ਪਿੱਛੋਂ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ। (੬-੬-੧੯੮੪)

(ਅ) ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਫ਼ੌਜ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਹਮਲੇ ਦੇ ਰੋਸ ਵਜੋਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਹੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਧਰਤੀ ਵੱਲ ਵਹੀਰਾਂ ਘੱਤ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਭਾਰਤੀ ਫ਼ੌਜ ਨੇ ਭਾਰੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਬੱਚੇ ਤੇ ਇਸਤਰੀਆਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਏ ਗਏ। (੬-੬-੧੯੮੪)

(ੲ) ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਵਸ ਸੰਤ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਖਾਲਸਾ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਅਤੇ ਭਾਈ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਜੀ। (੬-੬-੧੯੮੪)

੮ ਜੂਨ ਸਿਰਜਣਾ ਦਿਵਸ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ। (੨੫ ਜੇਠ, ਹਾੜ ਵਦੀ ੫)

੧੦ ਜੂਨ (ੳ) ਸਿੰਘਾਂ ਦਾ ਅਠਵਾਂ ਸ਼ਹੀਦੀ ਜਥਾ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਜੈਤੋਂ ਵੱਲ ਰਵਾਨਾ ਹੋਇਆ। (੧੦-੬-੧੯੨੪)

(ਅ) ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਲੰਡਨ, ਨਿਊਯਾਰਕ ਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਰਾਜਧਾਨੀਆਂ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਹੋਏ ਹਮਲੇ ਦੇ ਰੋਸ ਵਜੋਂ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਜਲੂਸ ਕੱਢੇ। (੧੦-੬-੧੯੮੪)

੧੧ ਜੂਨ ਭਾਰਤੀ ਫ਼ੌਜ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਉੱਪਰ ਕੀਤੇ ਹਮਲੇ ਦੇ ਰੋਸ ਵਜੋਂ ਰਾਮਗੜ੍ਹ ਫ਼ੌਜੀ ਛਾਉਣੀ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਫ਼ੌਜੀਆਂ ਨੇ ਬੈਰਕਾਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀਆਂ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੂੰ ਮਾਰਚ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। (੧੧-੬-੧੯੮੪)

੧੨ ਜੂਨ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਪੁਰ-ਅਮਨ ਜਲੂਸ 'ਤੇ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਫਾਇਰਿੰਗ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸ. ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਤੇ ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਕਈ ਸਿੰਘ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋ ਗਏ। (੧੨-੬-੧੯੬੦)

੧੩ ਜੂਨ (ੳ) ਪ੍ਰੋ. ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਤੇ ਗਿਆਨੀ ਝੰਡਾ ਸਿੰਘ ਨੇ 'ਖ਼ਾਲਸਾ' ਅਖ਼ਬਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। (੧੩-੬-੧੮੮੬)

(ਅ) ਮਾਸਟਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣੇ। (੧੩-੬-੧੯੩੬)

੧੪ ਜੂਨ ਡਾਕਟਰ ਗੰਡਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਹੋਏ ਫ਼ੌਜੀ ਹਮਲੇ ਦੇ ਰੋਸ ਵਜੋਂ 'ਪਦਮਸ੍ਰੀ' ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। (੧੪-੬-੧੯੮੪)

ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚਾਰ:

ਹਰਿ ਜੇਠਿ ਜੁੜੰਦਾ ਲੋੜੀਐ...

ਹਰਿ ਜੇਠਿ ਜੁੜੰਦਾ ਲੋੜੀਐ ਜਿਸੁ ਅਗੈ ਸਭਿ ਨਿਵੰਨਿ॥
ਹਰਿ ਸਜਣ ਦਾਵਣਿ ਲਗਿਆ ਕਿਸੈ ਨ ਦੇਈ ਬੰਨਿ॥
ਮਾਣਕ ਮੋਤੀ ਨਾਮੁ ਪ੍ਰਭ ਉਨ ਲਗੈ ਨਾਹੀ ਸੰਨਿ॥
ਰੰਗ ਸਭੇ ਨਾਰਾਇਣੈ ਜੇਤੇ ਮਨਿ ਭਾਵੰਨਿ॥
ਜੋ ਹਰਿ ਲੋੜੇ ਸੋ ਕਰੇ ਸੋਈ ਜੀਅ ਕਰੰਨਿ॥
ਜੋ ਪ੍ਰਭਿ ਕੀਤੇ ਆਪਣੇ ਸੇਈ ਕਹੀਅਹਿ ਧੰਨਿ॥
ਆਪਣ ਲੀਆ ਜੇ ਮਿਲੈ ਵਿਛੁੜਿ ਕਿਉ ਰੋਵੰਨਿ॥
ਸਾਧੂ ਸੰਗੁ ਪਰਾਪਤੇ ਨਾਨਕ ਰੰਗ ਮਾਣੰਨਿ॥
ਹਰਿ ਜੇਠੁ ਰੰਗੀਲਾ ਤਿਸੁ ਧਣੀ ਜਿਸ ਕੈ ਭਾਗੁ ਮਥੰਨਿ॥੪॥

ਜਿਸ ਹਰੀ ਦੇ ਅੱਗੇ ਸਾਰੇ ਜੀਵ ਸਿਰ ਨਿਵਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜੇਠ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਜੁੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਹਰੀ ਸੱਜਣ ਦੇ ਲੜ ਲੱਗੇ ਰਹੀਏ ਤਾਂ ਉਹ ਕਿਸੇ (ਜਮ ਆਦਿਕ) ਨੂੰ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਕਿ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਅੱਗੇ ਲਾ ਲਏ (ਭਾਵ, ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਲੜ ਲੱਗਿਆਂ ਜਮਾਂ ਦਾ ਡਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ)। ਲੋਕ ਹੀਰੇ, ਮੋਤੀ ਤੇ ਲਾਲ ਆਦਿਕ ਕੀਮਤੀ ਧਨ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦੌੜ-ਭੱਜ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਸ ਧਨ ਦੇ ਚੋਰੀ ਹੋ ਜਾਣ ਦਾ ਭੀ ਤੌਖ਼ਲਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਨਾਮ ਹੀਰੇ ਮੋਤੀ ਆਦਿਕ ਵਾਂਗ ਐਸਾ ਕੀਮਤੀ ਧਨ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਚੁਰਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਜਿਤਨੇ ਭੀ ਕੌਤਕ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, (ਨਾਮ-ਧਨ ਦੀ ਬਰਕਤਿ ਨਾਲ) ਉਹ ਸਾਰੇ ਮਨ ਵਿਚ ਪਿਆਰੇ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। (ਇਹ ਭੀ ਸਮਝ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ) ਪ੍ਰਭੂ ਆਪ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਜੀਵ ਉਹੀ ਕੁਝ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਉਸ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ।

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੇ (ਆਪਣੀ ਸਿਫ਼ਤਿ-ਸਾਲਾਹ ਦੀ ਦਾਤਿ ਦੇ ਕੇ) ਆਪਣਾ ਬਣਾ ਲਿਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੀ (ਜਗਤ ਵਿਚ) ਸ਼ਾਬਾਸ਼ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। (ਪਰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਜੀਵਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਉੱਦਮ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦਾ) ਜੇ ਜੀਵਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਉੱਦਮ ਨਾਲ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਜੀਵ ਉਸ ਤੋਂ ਵਿਛੁੜ ਕੇ ਦੁਖੀ ਕਿਉਂ ਹੋਣ? ਹੇ ਨਾਨਕ! (ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਮਿਲਾਪ ਦੇ) ਆਨੰਦ (ਉਹੀ ਬੰਦੇ) ਮਾਣਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਦਾ ਸਾਥ ਮਿਲ ਜਾਏ । ਜਿਸ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਮੱਥੇ ਉੱਤੇ ਭਾਗ ਜਾਗੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਜੇਠ ਮਹੀਨਾ ਸੁਹਾਵਣਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਉਸੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ-ਮਾਲਕ ਮਿਲਦਾ ਹੈ॥੪॥

ਸੰਪਾਦਕੀ...

ਪੰਥਕ ਹਿਤੈਸ਼ੀ
ਸਰਦਾਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ

ਵਡੇਰਿਆਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਕੌਮਾਂ ਦੀ ਜਿੰਦ-ਜਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਸੇਧ ਲੈ ਕੇ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸ. ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਹਿਸਟੋਰੀਅਨ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਕਿ 'ਮਰੇ ਹੋਏ ਦਿਲ ਆਪਣੇ ਵੱਡਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨਾਮੇ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਜੀਉਂ ਪੈਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਫਿਟਕਾਰ-ਫਿਟਕਾਰ ਕੇ ਸੰਵਰਨ 'ਤੇ ਲੱਕ ਬੰਨ੍ਹਦੇ ਹਨ।' ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਬਚਨ ਹਨ *'ਬਾਬਾਣੀਆ ਕਹਾਣੀਆ ਪੁਤ ਸਪੁਤ ਕਰੇਨਿ'* ਭਾਵ ਵਡੇਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਸਪੁੱਤਰ ਬਣਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਅੱਜ ਕੌਮ ਦਾ ਦੁਖਾਂਤ ਬਣ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਵਿਰਸੇ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਹੋ ਕੇ ਸੁਣੀ-ਸੁਣਾਈ ਜਾਂ ਕੱਚੀ-ਪਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਸ਼ੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਰਾਹੀਂ ਗ਼ਲਤ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਗਿਆਨ ਸਮਝ ਬੈਠਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਦੁਬਿਧਾ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਸਿੱਟੇ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ। ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਚੱਲਦਾ ਕਿ ਕੌਣ ਸਹੀ ਹੈ ਤੇ ਕੌਣ ਗ਼ਲਤ? ਅੱਜ ਦਾ ਦੌਰ ਬਹੁਤ ਭਿਆਨਕ ਹੈ। ਸ਼ੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ, ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਤੇ ਹੋਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਧੁਨਿਕ ਸਾਧਨਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਹੋਸ਼-ਹਵਾਸ ਨਾਲ ਵਰਤਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਬਿਨਾਂ ਸੋਚੇ ਸਮਝੇ, ਬਿਨਾਂ ਦੇਖੇ-ਪਰਖੇ ਗ਼ਲਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਭੇਜ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਫੁਰਮਾਨ ਹੈ- *'ਚੰਗਿਆਈ ਆਲਕੁ ਕਰੇ ਬੁਰਿਆਈ ਹੋਇ ਸੇਰੁ॥'* ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਾਫ਼ਲ ਮਨੁੱਖ ਚੰਗੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿਚ ਆਲਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਭੈੜੇ ਅਰਥਾਤ ਮਾੜੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ੇਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੱਜ ਗ਼ਲਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੂਣ-ਸਵਾਈ ਹੋ ਕੇ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਫੈਲਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਜਿੱਥੇ ਸਮਾਜ ਤੇ ਕੌਮ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉੱਥੇ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੀ ਭਿਅੰਕਰ ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤਣੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਜਿੱਥੇ ਆਧੁਨਿਕ ਸਾਧਨਾਂ ਦੇ ਮਾਹਰ ਅਕਸਰ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਧਨਾਂ ਨੂੰ ਵਰਤਣ ਤੋਂ ਸੁਚੇਤ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਗ਼ਲਤ ਅਨਸਰ ਤੇ ਪੰਥ ਵਿਰੋਧੀ ਤਾਕਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਤ ਲਈ ਵਰਤ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਕੌਮ ਨੂੰ ਦੁਫਾੜ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਰੋਧੀ ਤਾਕਤਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੌਕੇ ਦੀ ਤਾੜ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪੁਰਾਤਨ ਸਮੇਂ ਵੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਤਤਕਾਲੀ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਤਰ੍ਹਾਂ-ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਚੱਲਦੀਆਂ ਸਨ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕੌਮ, ਧਰਮ, ਮਜ਼ਹਬ, ਫਿਰਕੇ ਜਾਂ ਜਾਤ ਵਿਚ ਆਪਸੀ ਫੁੱਟ ਪਾ ਕੇ ਕਿਵੇਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਖ਼ੂਨ ਦਾ ਪਿਆਸਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਰਤਾਰਾ ਆਮ ਕਰਕੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਕੌਮਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਰਤਮਾਨ ਦੌਰ ਵਿਚ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਅੱਜ ਤਕ ਇਸ ਦਾ ਸੰਤਾਪ ਹੰਢਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਰ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਪੰਥਕ ਦਰਦ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਕੌਮ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਆਪਸੀ ਲੱਖ ਮਤਭੇਦ ਹੋਣ ਜਦੋਂ ਇਹ ਕੌਮ ਇਕੱਤਰ ਹੋਣ 'ਤੇ ਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਬੇਅੰਤ ਗੰਭੀਰ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਗਵਾਹ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਮਿਸਲ ਕਾਲ ਸਮੇਂ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਆਪਸੀ ਮਤਭੇਦਾਂ ਕਾਰਨ, ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਕਾਰਜ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਬਾਹਰੀ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੇ ਹਮਲੇ ਸਮੇਂ ਗੁਰੂ ਹੁਕਮ 'ਹੋਇ ਇਕਤ੍ਰ ਮਿਲਹੁ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਦੁਬਿਧਾ ਦੂਰਿ ਕਰਹੁ ਲਿਵ ਲਾਇ' ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਝੰਡੇ ਥੱਲੇ ਇਕੱਤਰ ਹੋ ਕੇ ਪੰਥਕ ਸੋਚ 'ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਸਾਡੇ ਸਿੱਖ ਜਰਨੈਲਾਂ ਨੇ ਪੰਥ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਭੀੜ ਪੈਣ ਸਮੇਂ ਆਪਸੀ ਮਤਭੇਦ ਮਿਟਾ ਕੇ ਇੱਕਮੁੱਠ ਹੋ ਕੇ ਉਸ ਬਿਪਤਾ

ਦਾ ਸਮਾਧਾਨ ਕੀਤਾ। ਅੱਜ ਵੀ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਵਿਚ ਵੰਡੀਆਂ ਪਾਉਣ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਆਓ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚੋਂ ਜਾਣੀਏ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿੱਖ ਜਰਨੈਲ ਬਿਖੜੇ ਪੈਂਡਿਆਂ 'ਤੇ ਔਖੀਆਂ ਘੜੀਆਂ ਸਮੇਂ ਇਕੱਤਰ ਹੋ ਕੇ ਪੰਥਕ ਹਿਤੈਸ਼ੀ ਹੋਣ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦੇ ਕੇ ਵੱਡੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਜੋਤੀ-ਜੋਤਿ ਸਮਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦਾ ਜਰਨੈਲ ਥਾਪ ਕੇ ਜ਼ੁਲਮ ਦਾ ਨਾਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲ ਭੇਜਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖ਼ਾਲਸਾ ਦਲ 'ਤਤ ਖ਼ਾਲਸਾ' ਤੇ 'ਬੰਦਈ ਖ਼ਾਲਸਾ' ਦੋ ਧੜਿਆਂ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ। ਪਰ ਕੁਝ ਸਿਆਣੀਆਂ ਸਿੱਖ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਦੇ ਉਪਰਾਲੇ ਸਦਕਾ ਫਿਰ ਇਕ ਝੰਡੇ ਥੱਲੇ ਇਕੱਤਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖ ਮਿਸਲਾਂ ਸਮੇਂ ਵੀ ਪੰਥ 'ਤੇ ਪਈ ਭੀੜ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਰੇ ਮਿਸਲ ਸਰਦਾਰ ਇਕੱਤਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ 'ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਮਿਸਲ' ਦੇ ਬਾਨੀ ਸਨ, ਸਰਦਾਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਦੀ ਪੰਥਕ ਸੋਚ ਭਾਵ ਔਖੇ ਸਮੇਂ ਪੰਥ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹਨ ਦੀ ਅਹਿਮ ਮਿਸਾਲ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਸੰਗਰਾਮ ਵਿਚੋਂ ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਹਾਨ ਜਰਨੈਲ, ਸੂਰਬੀਰ, ਸੁਘੜ ਨੀਤੀਵਾਨ, ਉਚੇ ਇਖਲਾਕ ਵਾਲੀਆਂ ਬੇਅੰਤ ਖ਼ੂਬੀਆਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਤੇ ਪੰਥਕ ਹਿਤੈਸ਼ੀ ਸਨ। ਸਰਦਾਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਮਿਸਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਪੰਥਕ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਵੱਡੇ ਕਾਰਜ ਕੀਤੇ ਤੇ ਬਹੁਤ ਮੱਲਾਂ ਮਾਰੀਆਂ।

ਸਰਦਾਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਿਤਾ-ਪੁਰਖੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਅਨਿੰਨ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹੈ। ਆਪ ਜੀ ਦੇ ਦਾਦਾ ਸਰਦਾਰ ਹਰਿਦਾਸ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿਚ ਰਹੇ। ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੇ ਕਰਤਾ ਗਿਆਨੀ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਲਿਖਦੇ ਹਨ-

'ਇਨਕਾ ਬੜਾ ਸਿੰਘ ਹਰਿਦਾਸ। ਰਹਯੋ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਪਾਸ।
ਮਨ ਤਨ ਧਨ ਕਰ ਸੇਵ ਕਮਾਈ। ਗੁਰ ਵਰ ਦੀਨੋ ਰਾਜ ਲੁਭਾਈ।
ਸਿੰਘ ਭਗਵਾਨ ਤਾਹਿ ਸੁਣ ਭਯੋ। ਅਬਚਲ ਨਗਰ ਗੁਰੂ ਸੰਗ ਗਯੋ।'

ਗਿਆਨੀ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਰਚਿਤ 'ਰਾਜ ਖ਼ਾਲਸਾ' ਅਨੁਸਾਰ 'ਸਰਦਾਰ ਹਰਿਦਾਸ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਹਦਾਰ ਦੇ ਸਮੇਂ ਬਜਵਾੜੇ ਦੀ ਜੰਗ ਵਿਚ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ। ਸਰਦਾਰ ਹਰਿਦਾਸ ਸਿੰਘ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਪੁੱਤਰ ਗਿਆਨੀ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਵੀ ਬੜੇ ਬਲਵਾਨ ਤੇ ਕੌਮੀ ਪਿਆਰ ਵਾਲੇ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਅਨੇਕਾਂ ਜੰਗਾਂ ਵਿਚ ਭਾਗ ਲਿਆ।' ਪ੍ਰੋ. ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਰਾਏ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਕਿ 'ਜਦੋਂ ਨਾਦਰ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਭਾਰਤ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਗਿਆਨੀ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸੂਬਾ ਲਾਹੌਰ ਵਲੋਂ ਲੜੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਭਗ ੧੬-੧੭ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਵੀ ਇਸ ਜੰਗ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।' ਦੀਵਾਨ ਕੌੜਾ ਮੱਲ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਨਾਲ ਖ਼ਾਲਸਾ ਦਲ ਨੇ ਗੁਰਮਤਾ ਸੋਧ ਕੇ ਗਿਆਨੀ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਕਮਾਨ ਹੇਠ ਖਾਨ ਬਹਾਦਰ ਜ਼ਕਰੀਆ ਖਾਨ ਦੀ ਮੱਦਦ ਕੀਤੀ। ਲਾਹੌਰ ਦੀ ਇਸ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਗਿਆਨੀ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰਦਾਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪਿਛੋਕੜ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਅਸਰ ਹੋਣਾ ਸੁਭਾਵਿਕ ਸੀ।

ਸਰਦਾਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਸਿੱਖ ਮਿਸਲਾਂ ਸਮੇਂ ਉੱਘੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਨ। ਪਰ ਕੁਝ ਆਪਸੀ ਮਤਭੇਦਾਂ ਕਾਰਨ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਛੱਡ ਕੇ ਚਲੇ ਗਏ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਫ਼ੌਜਦਾਰ ਅਦੀਨਾ ਬੇਗ ਨੇ ਮੀਰ ਮਨੂੰ ਦੇ ਸਖ਼ਤ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਲਈ ਫੌਜ਼ਾਂ ਚਾੜ੍ਹ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਆ ਘੇਰਾ ਪਾਇਆ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਕਿਲ੍ਹਾ

ਰਾਮਰੌਣੀ ਵਿਚ ਜਾ ਸ਼ਰਨ ਲਈ। ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਜ਼ਿਕਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਾਂ ਕਿਲ੍ਹਾ ਰਾਮਰੌਣੀ ਨੂੰ ਘੇਰਾ ਪਾਈ ਰੱਖਿਆ। ਇਸ ਵਿਚ ਪੰਜ ਸੌ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਸਿੱਖ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਕਿਲ੍ਹੇ ਅੰਦਰ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਵੀ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ਲੱਗੀਆਂ ਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖ ਮਰਨ ਲੱਗੇ। ਇਧਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਸਰਦਾਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਵੀ ਦੁਸ਼ਮਣ ਫ਼ੌਜ਼ਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਉਧਰ ਸਰਦਾਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤੋਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਗੁਰਭਾਈ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਇਹ ਹਾਲਤ ਦੇਖੀ ਨਾ ਗਈ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖ਼ੂਨ ਖੌਲ੍ਹ ਉਠਿਆ। ਸ. ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਇਕ ਤੀਰ ਨਾਲ ਕਿਲ੍ਹੇ ਅੰਦਰ ਚਿੱਠੀ ਭੇਜ ਕੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਅੰਦਰ ਦਲ ਖ਼ਾਲਸਾ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਮੰਗੀ। ਕਿਲ੍ਹੇ ਅੰਦਰ ਸ਼ਾਮਲ ਮੁਖੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਮਿਲਾਉਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਜ਼ਾਮੰਦੀ ਹੋ ਗਈ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਰਾਤ ਨੂੰ ਸਰਦਾਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਅਦੀਨਾ ਬੇਗ ਦੀਆਂ ਫ਼ੌਜਾਂ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲ ਕੇ ਘਿਰੇ ਹੋਏ ਕਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਜਾ ਪਹੁੰਚੇ। ਜਦੋਂ ਅਦੀਨਾ ਬੇਗ ਦੀਆਂ ਫ਼ੌਜਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਮਹਾਨ ਜਰਨੈਲ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਫ਼ੌਜ ਛੱਡ ਕੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੌਂਸਲੇ ਟੁੱਟ ਗਏ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਅੰਦਰ ਮੌਜੂਦ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਹੌਂਸਲੇ ਹੋਰ ਬੁਲੰਦ ਹੋ ਗਏ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਸੂਬਾ ਲਾਹੌਰ ਕੋਲ ਵੀ ਪੁੱਜ ਗਈਆਂ।

ਪ੍ਰੋ. ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਰਾਏ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਕਿ 'ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖ ਕੇ ਦੀਵਾਨ ਕੌੜਾ ਮੱਲ ਨੇ ਮੀਰ ਮਨੂੰ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਨਰਮੀ ਦੀ ਨੀਤੀ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ। ਮੀਰ ਮਨੂੰ ਦੇ ਗੱਲ ਖਾਨੇ ਪੈ ਗਈ। ਉਸ ਨੇ ਕੌੜਾ ਮੱਲ ਦਾ ਆਖਾ ਮੰਨ ਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਕਿਲ੍ਹੇ 'ਰਾਮਰੌਣੀ' ਦਾ ਘੇਰਾ ਚੁੱਕਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਬਾਰਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਗੁਰੂ ਚੱਕ ਦੀ ਜ਼ਬਤ ਹੋਈ ਜਾਗੀਰ ਵੀ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਪੱਟੀ ਪਰਗਣੇ ਦੀ ਆਮਦਨੀ ਦਾ ਚੌਥਾ ਹਿੱਸਾ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ 'ਦਲ ਖ਼ਾਲਸਾ' ਨੂੰ ਜਾਗੀਰ ਵਜੋਂ ਦੇ ਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਸੁਲ੍ਹਾ ਕਰ ਲਈ। ਇਹ ਸੁਲ੍ਹਾ ਕਰਵਾ ਦੇਣ ਦਾ ਸਿਹਰਾ ਸਰਦਾਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਜੀ ਦੇ ਸਿਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।' ਅਜਿਹੇ ਬਿਖੜੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਸਰਦਾਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਪੰਥਕ ਹਿਤੈਸ਼ੀ ਹੋਣ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦਿੱਤਾ। ਆਪ ਜੀ ਜਿੱਥੇ ਇਕ ਆਦਰਸ਼ਕ ਸਿੱਖ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਚਰਣ ਵਿਚ ਬੜੇ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ਼ੀ ਸਨ, ਉੱਥੇ ਆਪਣੇ ਸਿੱਖੀ ਸਿਦਕ ਪੁਗਾਉਣ ਲਈ ਅਮਲੀ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਪੂਰੇ ਸਨ। ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਜ਼ਿਕਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪ ਦੀਨ-ਦੁਖੀਆਂ, ਗਰੀਬਾਂ ਤੇ ਨਿਆਸਰਿਆਂ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਦੇ ਪਹਿਰੇਦਾਰ ਸਨ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਹਿਸਾਰ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਨੇ ਇਕ ਗਰੀਬ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦੀਆਂ ਦੋ ਮੁਟਿਆਰ ਧੀਆਂ ਜ਼ਬਰਦਸ਼ਤੀ ਚੁੱਕ ਲਈਆਂ ਤਾਂ ਉਸ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੇ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਪਾਸ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ 'ਤੇ ਸਰਦਾਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਸ ਗਵਰਨਰ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਵਾ ਬੋਲ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਦੋਵੇਂ ਲੜਕੀਆਂ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਕੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦੇ ਸਪੁਰਦ ਕੀਤੀਆਂ। ਸਰਦਾਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਧੀਆਂ ਜਾਣ ਕੇ ਸ਼ਗਨ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਲੜਕੀਆਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਪਵਿੱਤਰ ਜਾਣ ਕੇ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਧੀਆਂ ਜਾਣ ਕੇ ਸ਼ਗਨ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਲੜਕੀਆਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਜਾਣ ਕੇ ਅਪਣਾਉਣ।

ਐਸੇ ਮਹਾਨ ਸੂਰਬੀਰ ਜੋਧੇ ਦੀ ਤਿੰਨ ਸੌ ਸਾਲਾ ਜਨਮ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਮਨਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ, ਪੰਥਕ ਯੋਗਦਾਨ ਤੇ ਯਾਦਾਂ ਨੂੰ ਤਾਜ਼ਾ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਕੁਰਬਾਨੀ ਤੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਲੈ ਕੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਕੌਮੀ ਹੀਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਰਵਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ■

ਆਉ ਢਾਡੀ ਕਵੀਸ਼ਰ ਪਰੰਪਰਾ ਨੂੰ ਸਾਂਭੀਏ

***ਡਾ.ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ**

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਤੋਂ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦਾ ਆਗ਼ਾਜ਼ ਹੋਇਆ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਸਮੁੱਚੀ ਲੋਕਾਈ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਰਸਤੇ ਤੇ ਪਾਉਣ ਲਈ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕੋਨਿਆ ਵਿਚ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਾਰੇ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਥਾਨਾਂ ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਰ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ 'ਚੜ੍ਹਿਆ ਸੋਧਣਿ ਧਰਤਿ ਲੁਕਾਈ' ਤਹਿਤ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਇਸ ਨਿਰਾਲੇ ਪੰਥ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨੌ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਅੱਗੇ ਤੋਰਿਆ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸੰਗਤ, ਪੰਗਤ, ਸਮਾਜਿਕ ਕੁਰੀਤੀਆਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦਾ ਵਿਰੋਧ, ਭਗਤੀ ਨਾਲ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਸੁਮੇਲ ਆਦਿ ਰਾਹੀਂ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਉੱਚ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਜੀਊਣ ਦਾ ਢੰਗ ਸਿਖਾਇਆ।ਕਈ ਨਵੇਂ ਨਗਰ ਵਸਾਏ ਗਏ, ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚ ਕਿਰਤ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਵਪਾਰ ਕਰਨ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।ਚੌਥੇ ਪਤਾਸ਼ਾਹ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸ਼ਹਿਰ ਵਸਾਉਣਾ ਸਿੱਖ ਸੱਭਿਅਤਾ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਪ੍ਰਾਰੰਭ ਕਰਨਾ ਸੀ।ਪੰਜਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਨੇ ਆਦਿ ਗ੍ਰੰਥ ਦੀ ਸੰਪਾਦਨਾ ਕਰਕੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜ਼ਾਤਾਂ, ਬੋਲੀਆਂ, ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕਸੁਰਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸਮੁੱਚੀ ਲੋਕਾਈ ਦੇ ਤਾਰਨਹਾਰ ਬਣਾਇਆ।ਉਧਰ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਦੇ ਤਖ਼ਤ ਤੇ ਅਕਬਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਹਾਂਗੀਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਬਣਿਆ ਜੋ ਕਿ ਅਕਬਰ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਉਲਟ ਬਹੁਤ ਮੁਤੱਸਬੀ ਅਤੇ ਕੱਟੜ ਸੀ।ਉਸ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੇ ਵੱਧ ਰਹੇ ਪ੍ਰਚਾਰ-ਪ੍ਰਸਾਰ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਝੂਠੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰਵਾਇਆ।ਪੰਜਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਵਿਚ ਭਗਤੀ ਨਾਲ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਵਾਇਆ।ਪਹਿਲੀਆਂ ਪੰਜ ਪਤਾਸ਼ਾਹੀਆਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸ਼ਾਂਤ ਮਈ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਪਰੰਤੂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਭਲੇ ਵਾਲੇ ਇਸ ਬੂਟੇ ਨੂੰ ਜ਼ਾਲਮ ਰਾਜਿਆਂ ਰੂਪੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਵਾੜ ਦੀ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਸੀ।ਦਇਆ, ਧਰਮ, ਸੱਚ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਭਗਤੀ ਨਾਲ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਸੰਤ ਨੂੰ ਸਿਪਾਹੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਛੇਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਨੂੰ ਗੁਰਿਆਈ ਦਾ ਤਿਲਕ ਲਗਾਉਂਦਿਆਂ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਨੇ ਦੋ ਤਲਵਾਰਾਂ ਧਾਰਨ ਕਰਵਾਈਆਂ ਇਕ ਤਲਵਾਰ ਦੁਨਿਆਵੀਂ ਤੇ ਦੂਜੀ ਧਰਮ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ।ਜਹਾਂਗੀਰ ਨੇ ਤਖ਼ਤ 'ਤੇ ਬੈਠਦਿਆਂ ਹੀ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਦੂਜੀਆਂ ਕੋਮਾਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮੀ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਦੋ ਫ਼ੁੱਟ ਉੱਚਾ ਥੜਾ ਬਣਾ ਕੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਬੈਠੇਗਾ, ਘੋੜੇ ਦੀ ਸਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ, ਘਰ ਵਿਚ ਸ਼ਸਤਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖੇਗਾ, ਸਿਰ ਤੇ ਦਸਤਾਰ ਨਹੀਂ ਬੰਨ੍ਹੇਗਾ।ਛੇਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸ਼ਾਹੀ ਤਖ਼ਤ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਅਕਾਲ ਦਾ ਤਖ਼ਤ ਬਣਾਇਆ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਮਿਸਤਰੀ ਤੋਂ ਨਾ ਬਣਵਾ ਕੇ ਖ਼ੁਦ ਆਪ, ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਅਤੇ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਤਾਮੀਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਗੁਰ

**ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ, ਗਿਆਨੀ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਸੀਤਲ ਢਾਡੀ/ਕਵੀਸ਼ਰ ਗੁਰਮਤਿ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕਾਲਜ, ਗੁਰੂ ਕੀ ਵਡਾਲੀ, ਛੇਹਰਟਾ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ। ਮੋ:- ੯੪੬੩੦-੯੪੦੧੭*

ਬਿਲਾਸ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਛੇਵੀਂ ਵਿਚ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਆਇਆ ਹੈ *'ਕਿਸੀ ਰਾਜ ਨਹ ਹਾਥ ਲਗਾਇਉ।ਬੁੱਢਾ ਔਰ ਗੁਰਦਾਸ ਬਣਾਇਉ'*। ਛੇਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸੀਸ ਤੇ ਦੋਹਰੇ ਦਸਤਾਰੇ ਸਜਾਉਣ, ਗਾਤਰੇ ਵੱਡੀ ਕਿਰਪਾਨ ਧਾਰਨ ਕਰਨ, ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਸਤਰ ਕਲਾ ਵਿਚ ਨਿਪੁੰਨ ਕਰਨ ਲਈ ਗਤਕੇ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਵਾਈ, ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਨਸਲ ਦੇ ਘੋੜੇ, ਚੰਗੇ ਸ਼ਸਤਰ ਕੋਲ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਭੇਟਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ।ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਖੇਡਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ, ਸ਼ਾਹੀ ਲਿਬਾਸ ਧਾਰਨ ਕੀਤਾ, ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ 'ਸੱਚਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹ' ਲਕਬ ਨਾਲ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ।ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚ ਬੀਰ ਰਸ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ 'ਤੇ ਸੁਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਭਾਈ ਨੱਥ ਮਲ ਤੇ ਭਾਈ ਅਬਦੁਲਾ ਜੀ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜੋ ਪੁਰਾਤਨ ਯੋਧਿਆਂ ਦੀਆਂ ਵਾਰਾਂ ਗਾ ਕੇ ਜਿੱਥੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚ ਜੋਸ਼ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਸਨ ਉੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਛੇਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀ ਉਸਤਤ ਵਿਚ ਵੀ ਕੁਝ ਵਾਰਾਂ ਲਿਖੀਆਂ ਅਤੇ ਗਾਈਆਂ।

'ਦੋ ਤਲਵਾਰੀਂ ਬੱਧੀਆਂ, ਇਕ ਮੀਰੀ ਦੀ ਇਕ ਪੀਰਿ ਦੀ।
ਇਕ ਅਜ਼ਮਤ ਦੀ, ਇਕ ਰਾਜ ਦੀ, ਇਕ ਰਾਖੀ ਕਰੇ ਵਜ਼ੀਰ ਦੀ।
ਹਿੰਮਤ ਬਾਹਾਂ ਕੋਟਗੜ੍ਹ, ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਬਲਖ ਬਖੀਰ ਦੀ।
ਨਾਲ ਸਿਪਾਹੀ ਨੀਲ ਨਲ, ਮਾਰ ਦੁਸ਼ਟਾਂ ਕਰੇ ਤਗੀਰ ਜੀ।
ਪੱਗ ਤੇਰੀ, ਕੀ ਜਹਾਂਗੀਰ ਦੀ?'

ਛੇਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਢਾਡੀ ਕਲਾ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚ ਜੰਗਾਂ ਯੁੱਧਾਂ ਲਈ ਐਸਾ ਉਤਸ਼ਾਹ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਦੀ ਉਦਾਹਰਨ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਮੁਗਲਾਂ ਨਾਲ ਹੋਈਆਂ ਚਾਰ ਜੰਗਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਲੋਹਾ ਮਨਵਾ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ।ਗੁਰੂ ਕਾਲ ਸਮੇਂ ਇਸ ਪ੍ਰੰਪਰਾ ਨੇ ਦਸਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਤੱਕ ਪੂਰੇ ਜਾਹੋ ਜਲਾਲ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਬੀਰ ਰਸ ਵਿਚ ਲਬਰੇਜ਼ ਕੀਤਾ।ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮਿਸਲਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਕਲਾਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚ ਜੰਗਜੂ ਭਾਵਨਾ ਦਾ ਸੰਚਾਰ ਹੁੰਦਾ ਰਿਹਾ।ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸ਼ਾਸ਼ਨ ਕਾਲ ਸਮੇਂ ਵੀ ਢਾਡੀ ਅਤੇ ਕਵੀਸ਼ਰ ਪਰੰਪਰਾ ਆਪਣਾ ਬਣਦਾ ਰੋਲ ਨਿਭਾਉਂਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ।ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਆਰੰਭ ਵਿਚ ਕਈ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਢਾਡੀ ਜਥਿਆਂ ਦਾ ਨਾਮ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਲਹਿਰ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੁਧਾਰ ਲਹਿਰ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਬਣਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਗਿਆਨੀ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਸੀਤਲ ਜੀ ਦਾ ਆਪਣਾ ਨਿਵੇਕਲਾ ਸਥਾਨ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਪਣਾ ਸਮੁੱਚਾ ਜੀਵਨ ਢਾਡੀ ਕਲਾ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਢਾਡੀਆਂ ਦਾ ਪਿਤਾਮਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਗਾਇਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਲਿਖਿਆ ਵੀ।ਅਜੋਕੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਢਾਡੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਗਾਉਂਦੇ ਹਨ।ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਲਗਪਗ ੭੫ ਪੁਸਤਕਾਂ ਲਿਖੀਆਂ।

ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਇਸ ਮਹਾਨ ਪ੍ਰੰਪਰਾ ਨੂੰ ਸਾਂਭਣਾ ਜਿੱਥੇ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਉੱਥੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕਲਾ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ ਵੀ ਮੁੱਢਲੀ ਲੋੜ ਹੈ।ਜਿਸ ਨਾਲ ਜਿੱਥੇ ਸਾਡੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੁਰਾਤਨ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਹੋਵੇਗੀ ਉੱਥੇ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਧੁਨਿਕ ਸਮੇਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਿਖਾਈ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਨਿਵੇਕਲਾ ਸਥਾਨ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਉੱਚ ਡਿਗਰੀਆਂ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਅਜੇ ਬਹੁਤ ਕੰਮ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੈ।ਗੁਰੂ ਕਾਲ ਤੋਂ ਹੀ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਸੰਗਤਾਂ ਵਿਚ ਢਾਡੀ ਅਤੇ ਕਵੀਸ਼ਰ ਪ੍ਰੰਪਰਾ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ ਹੈ।ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੌਮ ਦਾ ਸਰਮਾਇਆ ਉਸ ਦੇ

ਨੌਜਵਾਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਸੇਧ ਲੈ ਕੇ ਉੱਚ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਜਿਊਂਦਿਆਂ ਹੋਇਆ ਨਵਾਂ ਇਤਿਹਾਸ ਸਿਰਜਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਆਧੁਨਿਕ ਯੁੱਗ ਤਰਕ, ਤਕਨੀਕ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨ ਦਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹਰ ਗੱਲ ਨੂੰ ਬੁੱਧੀ ਦੀ ਕਸਵੱਟੀ ਤੇ ਅਨੇਕਾਂ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਪਰਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਮਿਲਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਘਟਨਾਵਾਂ, ਤਰੀਕਾਂ, ਥਾਂਵਾਂ, ਨਾਂਵਾਂ ਦੀ ਸੁਮੇਲਤਾ ਬਣੀ ਰਹੇ ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਥ ਵਿਚ ਰਾਗੀ, ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਢਾਡੀ ਕਵੀਸ਼ਰ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਹੋਣ ਜੋ ਇੱਕ ਸੰਸਥਾ ਵਿਚ ਇੱਕ ਪਾਠ ਕ੍ਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਠੀਕ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਕਰ ਸਕਣ।

ਇਸ ਲੋੜ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਜਨਮ ਅਸਥਾਨ ਗੁਰੂ ਕੀ ਵਡਾਲੀ, ਛੇਹਰਟਾ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਇਸ ਕਲਾ ਨੂੰ ਸਾਂਭਣ ਲਈ ਅਜੋਕੀ ਢਾਡੀ ਕਲਾ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਗਿਆਨੀ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਸੀਤਲ ਦੇ ਨਾਮ ਪੁਰ ਢਾਡੀ ਕਵੀਸ਼ਰ ਗੁਰਮਤਿ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕਾਲਜ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਹੈ। ਕਾਲਜ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸੈਸ਼ਨ ੨੦੧੮-੨੦੨੧ ਵਿਚੋਂ ਕੁੱਲ ਦਸ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜ ਢਾਡੀ ਅਤੇ ਪੰਜ ਕਵੀਸ਼ਰ ਕੋਰਸ ਪਾਸ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਕਵੀਸ਼ਰ ਕਲਾਸ ਵਿਚੋਂ ਪਹਿਲੇ ਸਥਾਨ ਪੁਰ ਆਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਕਾਲਜ ਵਿਖੇ ਹੀ ਚੱਲ ਰਹੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿਚ ਕਵੀਸ਼ਰ ਅਧਿਆਪਕ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਕਵੀਸ਼ਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਪਣਾ ਜਥਾ ਬਣਾ ਕੇ ਦੂਰ ਦੁਰਾਡੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ-ਪ੍ਰਸਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਮੌਜੂਦਾ ਸੈਸ਼ਨ ੨੦੨੩-੨੦੨੫ ਤੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਰਸਾਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ ਦੋ ਸਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਦਾਖ਼ਲੇ ਲਈ ਸ਼ਰਤਾਂ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਬਾਰ੍ਹਵੀਂ ਪਾਸ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ, ਉਮਰ ੨੨ ਸਾਲ ਤੱਕ ਹੋਵੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਰਸਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਸੰਥਿਆ ਅਤੇ ਗਤਕੇ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪਹਿਲੇ, ਦੂਜੇ ਸਥਾਨ ਪੁਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਤੀ ਸਮੇਂ ਪਹਿਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਰਸਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੇਸ਼ਾਂ-ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਿੰਘ, ਗਤਕਾ ਕੋਚ, ਧਾਰਮਿਕ ਅਧਿਆਪਕ, ਸਕੂਲਾਂ-ਕਾਲਜਾਂ ਵਿਚ ਸੰਗੀਤ ਅਧਿਆਪਕ ਲੱਗ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਬਾਰ੍ਹਵੀਂ ਪਾਸ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਰਸਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਤੌਰ ਤੇ ਬੀ.ਏ. ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਡਿਗਰੀ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿਚ ਯੁਵਕ ਮੇਲਿਆਂ ਸਮੇਂ ਢਾਡੀ ਕਵੀਸ਼ਰ ਗਰੁੱਪ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਹਿਰ ਢਾਡੀ ਕਵੀਸ਼ਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਪੰਥ ਵਿਚ ਤੰਤੀ ਸਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਪੁਨਰ ਸੁਰਜੀਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸਾਰੰਗੀ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਕੂਲਾਂ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿਚ ਸੰਗੀਤ ਅਧਿਆਪਕ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸੋ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕਾਲਜ ਵਿਖੇ ਭੇਜ ਕੇ ਜਿੱਥੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨਾ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਇਹ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਸਾਂਭੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਉੱਥੇ ਹੀ ਪੰਥ ਲਈ ਯੋਗ ਢਾਡੀ ਅਤੇ ਕਵੀਸ਼ਰ ਤਿਆਰ ਹੋ ਸਕਣਗੇ ਜੋ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਸ਼ਾਨਾਮੱਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਜੋੜਨਗੇ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਰਸਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਗੁਰਸਿੱਖੀ ਵਿਚ ਪਰਪੱਕ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਨੂੰ ਤਲਾਸ਼ਣ ਵਿਚ ਵੀ ਸੌਖ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਗੇ। ■

ਖ਼ਾਲਸਾ ਸਿਰਜਣਾ : ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ

*ਸ. ਨਵਜੋਤ ਸਿੰਘ

ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਵਿਸਾਖੀ ਦਾ ਦਿਹਾੜਾ ਭਾਰਤੀ ਪਰੰਪਰਾ ਤੋਂ ਵਿਲੱਖਣ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਸਦਕਾ ਨਿਆਰੀ ਮਹੱਤਤਾ ਵਾਲਾ ਗੌਰਵਮਈ ਤਿਉਹਾਰ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾ ਸਥਾਨ ਇੱਕ ਮੌਸਮੀ ਤਿਉਹਾਰ ਵਜੋਂ ਨਾ ਹੋ ਕੇ ਖ਼ਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਦੇ ਦਿਵਸ ਵਜੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਸਾਖੀ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਨਾਲ ਜੁੜਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਚੱਲਿਤ ਰਿਵਾਇਤ ਅਨੁਸਾਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਡੱਲਾ ਨਿਵਾਸੀ ਭਾਈ ਪਾਰੋ ਜੁਲਕਾ ਜੀ ਨੂੰ ਵਿਸਾਖੀ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ 'ਤੇ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦਿੱਤੀ। ਤਤਲਾਲੀ ਸਮੇਂ ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਕਰਕੇ ਦੂਰ-ਦੂਰਾਢੇ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਲਈ ਗੁਰੂ ਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਵਿਸਾਖੀ ਦਾ ਦਿਨ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦਿਨ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਗੁਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਣਨ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਗੋਇੰਦਵਾਲ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਵਿਸਾਖੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ 'ਨਿਰਮਲ ਪੰਥ' ਨੂੰ 'ਖ਼ਾਲਸਾ ਪੰਥ' ਦੇ ਸਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਵਿਸਾਖੀ ਦੇ ਮਹਾਤਮ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪੱਕਿਆ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅੱਜ ਸਮੁੱਚੀ ਕੌਮ ਵਿਸਾਖੀ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਨੂੰ ਖ਼ਾਲਸਾ ਸਿਰਜਣਾ ਦੇ ਦਿਵਸ ਵਜੋਂ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਵਿੱਚ ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਮਨਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਭਾਈ ਕਾਨ੍ਹ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ ਜੀ ਮਹਾਨ ਕੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਵਿਸਾਖੀ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ''ਵੈਸਾਖੀ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਨੂੰ ਗੁਰ ਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਇਕੱਤਰ ਹੋਣ ਦੀ ਰਿਵਾਇਤ ਅਰਥਾਤ ਵੈਸਾਖੀ ਦਾ ਮੇਲਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਡੱਲਾ ਨਿਵਾਸੀ ਭਾਈ ਪਾਰੋ ਪਰਮਹੰਸ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ।''[੧]

ਸਮੁੱਚੇ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਖ਼ਾਲਸਾ ਸਿਰਜਣਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹੱਤਵ ਹੈ। ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਘਟਨਾ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਫੈਲੀ ਗਿਲਾਨੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ। ਪ੍ਰਿੰ. ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੀ.ਐਚ. ਪੇਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ''ਇਹ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਹੀ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦੇ ਦੈਂਤ ਨੂੰ ਸਿੰਙਾਂ ਤੋਂ ਪਕੜ ਕੇ ਕਾਬੂ ਕੀਤਾ। ਜਾਤ ਪਾਤ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਉਤੇ ਕੁਲਹਾੜਾ ਮਾਰਿਆ। ਐਸੀ ਕੌਮ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜੋ ਖਿਆਲੀ ਅਤੇ ਅਮਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕ ਹੋਵੇ।''[੨] ਉਸ ਸਮੇਂ ਪਸਰੀ ਅਨੈਤਿਕਤਾ, ਊਚ ਨੀਚ ਦੀ ਭਾਵਨਾ, ਧਾਰਮਿਕ ਕੱਟੜਤਾ, ਅਤੇ ਜਾਤੀ ਵਿਤਕਰਿਆਂ ਆਦਿ ਪੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਇਨਕਲਾਬ ਲਿਆਂਦਾ। ਕਈ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਗੁਲਾਮੀਅਤ ਭਰਪੂਰ ਜੀਵਨ ਗੁਜ਼ਾਰਦਿਆਂ ਲੋਕਾਈ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਵਿੱਚ ਗੁਲਾਮੀਅਤ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਘਰ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਜ਼ੁਲਮ ਦੇ ਸਾਵੇਂ ਖੜਣ ਦੀ ਬਜਾਇ ਜ਼ੁਲਮ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਰਜ਼ੀਹ ਦਿੱਤੀ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਮਰ ਚੁੱਕੀਆਂ ਜ਼ਮੀਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨ, ਜ਼ੁਲਮ ਦੇ ਸਾਵੇਂ ਗੋਡੇ ਟੇਕਣ ਦੀ ਬਜਾਇ ਡੱਟ ਕੇ

*ਖੋਜਾਰਥੀ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਅਧਿਐਨ ਵਿਭਾਗ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ।

ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹੱਕ-ਸੱਚ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਜ਼ਜਬਾ ਭਰਨ ਦੀ ਵੱਡੀ ਲੋੜ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਲੋਕਾਈ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮੀਅਤ ਦੀਆਂ ਜ਼ੰਜੀਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਭਰਪੂਰ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵੀ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨੀਵੀਆਂ ਜਾਤੀਆਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਵਖਰੇਵਾਂ, ਤਸ਼ੱਦਦ ਆਦਿ ਅਤਿ ਤਰਸਯੋਗ ਸੀ। ਖ਼ਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਸਾਜਣਾ ਦਾ ਮਨੋਰਥ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਉੱਚ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਅਵਸਥਾ ਦੇ ਧਾਰਨੀ, ਇਖ਼ਲਾਕੀ ਗੁਣਾਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ, ਇੱਕ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ 'ਤੇ ਓਟ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਮਹਾਨ ਹਸਤੀ ਦੀ ਘਾੜਤ ਘੜਨਾ ਹੈ ਉੱਥੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਮਾਜਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਿਭਾਉਣ ਵਾਲੇ, ਸੱਚ ਦੇ ਪਹਿਰੇਦਾਰ ਬਣਨ, ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਨਾਗਰਿਕ ਦੀ ਘਾੜਤ ਵੀ ਘੜਨਾ ਹੈ। ਸੋ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸਾਜੇ ਖ਼ਾਲਸਾ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮੁਫਾਦਾਂ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਉੱਠ ਸਮੁੱਚੀ ਲੋਕਾਈ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਰਹਿਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਵੀ 'ਧੁਰ ਕੀ ਬਾਣੀ' ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੀ ਲੋਕਾਈ ਨੂੰ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦੇ ਵਿਤਕਰਿਆਂ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸਭਨਾਂ ਜੀਵਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀ *"ਸਭ ਮਹਿ ਜੋਤਿ ਜੋਤਿ ਹੈ ਸੋਇ॥"* ਦਾ ਆਤਮਿਕ ਗਿਆਨ ਦਿੱਤਾ। ਉਸੇ ਤਰਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੋਤਿ ਨੇ ਦਸਵੇਂ ਜਾਮੇ ਵਿੱਚ ਜਾਤ, ਧਰਮ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਵਿਤਕਰੇ ਛੱਡ ਕੇ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ।

ਹਿੰਦੂ ਤੁਰਕ ਕੋਊ ਰਾਫਜੀ ਇਮਾਮ ਸਾਫੀ
ਮਾਨਸ ਕੀ ਜਾਤ ਸਬੈ ਏਕੈ ਪਹਿਚਾਨਬੋ॥

ਭਾਈ ਕਾਨ੍ਹ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ 'ਖਾਲਸਾ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥ ਸ਼ੁੱਧ, ਬਿਨਾ ਮਿਲਾਵਟ, ਨਿਰੋਲ ਕਰਦੇ ਹਨ।[੩] ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ ਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਪ੍ਰੀਤ ਵਿੱਚ ਲੀਨ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਪੁਰਖਾਂ ਲਈ ਖਾਲਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਜਨ ਭਏ ਖਾਲਸੇ ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਜਿਹ ਜਾਨੀ ॥[੪]

ਮੁਗਲ ਸਮਰਾਟ ਨੇ ਖ਼ਾਲਸਾ ਪਦ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜੋ ਸਿੱਧੀ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇ, ਜਿਸ ਉਪਰ ਕਿਸੇ ਜਗੀਰਦਾਰ ਜਾਂ ਜ਼ਿੰਮੀਦਾਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾ ਹੋਵੇ।[੫] ਭਾਵ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਸਿੱਖ (ਖ਼ਾਲਸਾ) ਨੂੰ ਸਿੱਧਾ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਹੈ।

ਅੰਗਰੇਜ ਵਿਦਵਾਨ ਕਨਿੰਘਮ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੁਆਰਾ ਸਾਜੇ ਖਾਲਸੇ ਦੇ ਮਨੋਰਥ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਦਾ ਲਿਖਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ (ਸਿੰਘ) ਜੀ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਇਹ ਖਿਆਲ ਘਰ ਕਰ ਗਿਆ ਕਿ ਲਿਤਾੜੇ ਤੇ ਮੁਰਦਾ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਵਾਲੀ ਕੌਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ"।[੬] ਇਸੇ ਲਈ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਰਾਜਸੀ ਤਾਕਤ ਦੇ ਨਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਮਸਤ ਹਾਕਮਾ ਦੁਆਰਾ ਦੱਬੇ-ਕੁਚਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੀਨੇ ਨਾਲ ਲਗਾ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਾਦਸ਼ਾਹੀਆਂ ਬਖਸ਼ੀਆਂ। ਸਮੇਂ ਦੀ ਹਕੂਮਤ ਦੇ ਵਿਪਰੀਤ ਜਦੋਂ ਕਿ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਵਰਗੇ ਕੱਟੜ ਧਰਮੀ ਸਮੁੱਚੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਏਕ ਰੂਪ (ਇਸਲਾਮਿਕ ਦੇਸ਼) ਕਰਨ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ਼ ਸਨ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਵਿਲੱਖਣ ਸਰੂਪ ਵਾਲੀ ਕੌਮ ਦੀ ਸਾਜਣਾ ਕਰਨਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਹਕੂਮਤ ਲਈ ਵੱਡੀ ਵੰਗਾਰ ਸੀ।

ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਇੱਕ ਨਿਡਰ, ਸਚਿਆਰ, ਜੁਲਮ ਨਾਲ ਟੱਕਰ ਲੈਣ, ਮਜਲੂਮਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ, ਇਖ਼ਲਾਕੀ ਗੁਣਾਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ, ਕੁਰਬਾਨੀ ਦਾ ਸਾਹਸ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸੂਰਬੀਰ ਦੀ ਘਾੜਤ ਘੜਣ ਲਈ ੧੬੯੯ ਈ: ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਇਕੱਤਰ ਹੋਣ ਲਈ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਭੇਜੇ। "ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕੱਠ ਤਾਂ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਪਰ ਖਾਸ ਮੰਤਵ ਲਈ ਸੱਦਿਆ ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਇਕੱਠ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚ ਸਰਬੱਤ ਖਾਲਸੇ ਨੂੰ ਬੁਲਾਣ ਦਾ ਰਿਵਾਜ ਪਇਆ।"[੭]

ਵਿਸਾਖੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਦੀਵਾਨ ਸਜਾਏ ਗਏ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਈਆ। ਦੀਵਾਨਾਂ ਦੇ ਭੋਗ ਉਪਰੰਤ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਤੇਗ ਲੈ ਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਪਾਸੋਂ ਸੀਸ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੁਣ ਸੰਗਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜੀਬ ਜਿਹੀ ਚੁੱਪ ਛਾ ਗਈ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਵਾਰ 'ਸੀਸ ਦੀ ਮੰਗ' ਬਚਨ ਦੁਹਰਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰੀ ਇਕੱਠ ਵਿੱਚੋਂ ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਭਾਈ ਦਯਾ ਰਾਮ ਜੀ ਉੱਠੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਸੰਪੂਰਨ ਸਮਰਪਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਸੀਸ ਭੇਟ ਕੀਤਾ। ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਸੀਸ ਦੀ ਮੰਗ ਸੁਣ ਕੇ ਭਾਰੀ ਇਕੱਠ ਵਿਚੋਂ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਹਸਤਨਾਪੁਰ ਦੇ ਭਾਈ ਧਰਮ ਦਾਸ ਜੀ, ਦਵਾਰਕਾ ਦੇ ਭਾਈ ਮੋਹਕਮ ਚੰਦ ਜੀ, ਜਗਨਾਥਪੁਰੀ ਦੇ ਭਾਈ ਹਿੰਮਤ ਚੰਦ ਜੀ ਅਤੇ ਬਿਦਰ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਚੰਦ ਜੀ ਉੱਠੇ ਅਤੇ ਭਾਈ ਦਯਾ ਰਾਮ ਜੀ ਦੀ ਤਰਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਸੰਪੂਰਨ ਸਮਰਪਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਸੀਸ ਭੇਟਾ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਸੰਪੂਰਨ ਸਮਰਪਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਰਨ ਵਿੱਚ ਆਏ ਪੰਜਾਂ ਪਿਆਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁੰਦਰ ਪੁਸ਼ਾਕੇ ਪਹਿਨਾ ਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਲਿਆਂਦਾ। ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇਂ ਹੀ ਆਪ ਇਲਾਹੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੀ ਦਾਤ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾ ਪਿਆਰਿਆਂ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ ਕੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਜੀਵਨ ਬਖਸ਼ਦਿਆਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ 'ਸਿੰਘ' ਸ਼ਬਦ ਲਗਾਇਆ ਅਤੇ ਫੁਰਮਾਇਆ: 'ਹੁਣ ਤੁਹਾਡੀ ਕੋਈ ਜਾਤ ਵਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਸੀ ਸਭ ਅਨੰਦਰਪੁਰ ਦੇ ਵਾਸੀ ਹੋ'' ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਪੰਜਾਂ ਪਿਆਰਿਆਂ ਤੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੀ ਦਾਤ ਦੀ ਯਾਚਨਾ ਕੀਤੀ, ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਸਭ ਧਰਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਵੇਕਲੀ ਅਤੇ ਨਿਆਰੀ ਘਟਨਾ ਸੀ ਕਿ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਯਾਚਨਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਪਰੰਤ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਆਪ ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੀ ਦਾਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਰਾਇ ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਬਣੇ। ਇਸੇ ਪ੍ਰਥਾਇ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਸਿੰਘ ਲਿਖਦੇ ਹਨ-

ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗੁਰ ਚੇਲਾ।[੮]

ਇਸ ਤਰਾਂ ਦਰਬਾਰ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਜਾਤ, ਧਰਮ, ਅਤੇ ਅਮੀਰ ਗਰੀਬ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਤੋਂ ਇੱਕੋ ਬਾਟੇ ਵਿੱਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾ ਕੇ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਵਰਗ ਵੰਡ ਦੀਆਂ ਜ਼ੰਜੀਰਾਂ 'ਚ ਬੱਝੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਅਜ਼ਾਦ ਕਰਵਾਇਆ ਅਤੇ ਵਿਲੱਖਣ ਸਰੂਪ ਬਖਸ਼ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ।

ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਕਰੀ ਖੁਸ਼ੀ ਸੰਗਤਿ ਕਰੀ ਨਿਹਾਲ।
ਕੀਓ ਪ੍ਰਗਟ ਤਬ ਖਾਲਸਾ ਚੁਕਯੋ ਸ੍ਰਬ ਜੰਜਾਲ।[੯]

ਖ਼ਾਲਸੇ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਬੇਅੰਤ ਵਡਿਆਈ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੌਰਵ, ਲਾਸਾਨੀ ਮਹੱਤਵ ਤੇ ਅਜੋੜ ਰੁਤਬਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ, ਉਸ ਨੂੰ 'ਖਾਸ ਰੂਪ' ਆਪਣਾ ਨਿਵਾਸ ਅਸਥਾਨ, ਇਸ਼ਟ ਸੁਹਿਰਦ, ਆਪਣਾ ਬਿਰਦ, ਪਿੰਡ ਪਰਾਨ, ਜਾਨ ਕੀ ਜਾਨ, ਸਾਗਰ ਬੂੰਦੇਰੋ ਕਹਿ ਕੇ ਆਪਣੇ ਤੇ ਖ਼ਾਲਸੇ ਵਿਚ ਪੂਰਨ ਅਭੇਦਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ। ਮਨੁੱਖੀ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਅਨੁਆਈਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਗੁਰੂ ਵੱਲੋਂ ਇੰਨੀਆਂ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ।[੧੦]

ਖਾਲਸਾ ਮੇਰੋ ਰੂਪ ਹੈ ਖਾਸ । ਖਾਲਸੇ ਮਹਿ ਹਉਂ ਕਰੋਂ ਨਿਵਾਸ।
ਖਾਲਸਾ ਮੇਰੋ ਇਸਟ ਸੁਹਿਰਦ। ਖਾਲਸੇ ਮੇਰੋ ਕਹੀਅਤ ਬਿਰਦ।
ਖਾਲਸਾ ਮੇਰੋ ਮਿਤ੍ਰ ਸਖਾਈ । ਖਾਲਸਾ ਮਿਤ੍ਰ ਪਿਤਾ ਸੁਖਦਾਈ।
ਖਾਲਸਾ ਮੇਰੋ ਪਿੰਡ ਪਰਾਨ । ਖਾਲਸਾ ਮੇਰੀ ਜਾਨ ਕੀ ਜਾਨ।...
ਖਾਲਸਾ ਮੇਰੋ ਮੁਖ ਹੈ ਅੰਗਾ । ਖਾਲਸੇ ਕੇ ਹੋਂ ਸਦ ਸਦ ਸੰਗਾ ।
ਰੋਮ ਰੋਮ ਜੇ ਰਸਨਾ ਪਾਊਂ । ਤਦਪ ਖਾਲਸਾ ਜਸ ਤਹਿ ਗਾਊਂ ।
ਹੌਂ ਖਾਲਸਾ ਕੌਂ ਖਾਲਸਾ ਮੇਰੋ । ਓਤ ਪੋਤ ਸਾਗਰ ਬੂੰਦੇਰੋ ॥[੧੧]

ਕਵੀ ਸੈਨਾਪਤਿ ਖਾਲਸੇ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਿਦਆਂ ਲਿਖਦਾ ਹੈ ਕਿ:

ਅਸੁਰ ਸਿੰਘਾਰਬੇ ਕੋ ਦੁਰਜਨ ਕੇ ਮਾਰਬੇ ਕੋ।
ਸੰਕਟ ਨਿਵਾਰਬੇ ਕੋ ਖਾਲਸਾ ਬਨਾਯੋ ਹੈ...[੧੨]

ਡਾ. ਗੰਡਾ ਸਿੰਘ ਅਨੁਸਾਰ ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਣ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਐਸੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਕਾਇਮ ਕਰਨਾ ਸੀ ਜੋ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਆਦਰਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਰੂਹਾਨੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਸੰਤ ਹੋਣ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰਕ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਕ, ਜੋ ਭਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਰੱਖਿਅਕ, ਸਹਾਇਕ ਅਤੇ ਸਾਹਸ-ਦਾਤਾ ਹੋਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁੱਖ ਨਿਵਾਰਨ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋਖੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਦਾਰਨ ਦਾ ਜਤਨ ਕਰਨ ਤਾਂ ਕਿ ਆਮ ਜਨਤਾ ਅਮਨ ਅਮਾਨ ਦਾ ਜੀਵਨ ਬਿਤਾ ਸਕੇ।[੧੩]

ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਗੋਕਲ ਚੰਦ ਨਾਰੰਗ ਲਿਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਤ ਪਾਤ ਤੋੜ ਕੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਹੱਕ-ਹਕੂਕ ਦੇ ਕੇ, ਇਕੋ ਬਾਟੇ ਵਿੱਚ ਸਭ ਜਾਤਾਂ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾ ਕੇ ਅਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕੋ ਜਿਹੀ ਰਹਿਤ ਦੇ ਕੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵਧ ਇਕੋ ਝੰਡੇ ਥੱਲੇ, ਇੱਕੋ ਲੀਡਰ ਅਧੀਨ ਸਾਂਝੇ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇਕੱਠਿਆਂ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਟੁੱਟਣ ਵਾਲੀ ਏਕਤਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਪਰੋ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਜਥੇਬੰਦੀ ਨੇ ਹੀ ਮੁਗਲਾਂ ਦੀ ਫੌਜ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ।[੧੪]

ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੁਆਰਾ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਸੰਤ ਸਿਪਾਹੀ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਨਵੀਨ ਅਤੇ ਵਿਲੱਖਣ ਸਿਧਾਂਤ ਬਖਸ਼ਿਆ ਜਿਹੜਾ ਅੱਜ ਤੱਕ ਹੱਕ, ਸੱਚ ਲਈ ਮਜਲੂਮਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਸਹਾਦਤਾਂ ਅਤੇ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ' ਦੀ ਨਿੱਤ ਨਵੀਆਂ ਸਿਖਰਾਂ ਛੋਂਹਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਰੈਫਰੈਂਸ

੧. *ਭਾਈ ਕਾਨ੍ਹ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ, ਗੁਰੁਸ਼ਬਦ ਰਤਨਾਕਰ ਮਹਾਨ ਕੋਸ਼, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ, ੧੯੯੯, ਪੰਨਾ ੧੧੧੦.*

੨. *ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਸਾਡਾ ਇਤਿਹਾਸ (ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ), ਨਿਊ ਬੁੱਕ ਕੰਪਨੀ, ਜਲੰਧਰ, ੨੦੧੧, ਪੰਨਾ ੩੮੯.*

੩. *ਭਾਈ ਕਾਨ੍ਹ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ, ਗੁਰੁਸ਼ਬਦ ਰਤਨਾਕਰ ਮਹਾਨ ਕੋਸ਼, ਪੰਨਾ ੩੭੪.*

੪. *ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਅੰਗ ੬੫੫.*

੫. *ਡਾ. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਔਲਖ, ਖਾਲਸੇ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ, ਸੰਕਲਪ, ਸਰੂਪ ਤੇ ਸਿਧਾਂਤ, ਭਾ: ਚਤਰ ਸਿੰਘ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਜਨਵਰੀ ੧੯੯੯, ਪੰਨਾ ੪੩.*

੬. *Joseph Dauegy Cunningham, History of the Sikhs, Indian Institute of oxford, London, 1849, 69*

੭. *ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਸਾਡਾ ਇਤਿਹਾਸ (ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ), ਨਿਊ ਬੁੱਕ ਕੰਪਨੀ, ਜਲੰਧਰ, ੨੦੧੧, ਪੰਨਾ ੩੯੨.*

੮. *ਵਾਰਾਂ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ, (ਸੰਪਾ), ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਚਾਕਰ, ਸ਼੍ਰੋ: ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕ: ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ, ੧੯੯੪, ਪੰਨਾ ੪੩੬.*

੯. *ਕਵੀਸੈਨਾਪਤਿ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਸੋਭਾ,(ਸੰਪਾ.) ਡਾ.ਗੰਡਾ ਸਿੰਘ. ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ, ੨੦੧੭, ਪੰਨਾ ੭੮.*

੧੦. *ਡਾ. ਇੰਦਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਾਸੂ, ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਪੂਰਨ ਜੀਵਨ ਦਾ ਮਾਰਗ, ਸਿਖਲੈਨਜ਼ ਫ਼ਾਉਂਡੇਸ਼ਨ, ਯੂ.ਐੱਸ. ਏ., ਫਰਵਰੀ ੨੦੨੨, ਪੰਨਾ ੧੫੪.*

੧੧. *ਸਰਬ ਲੋਹ ਗ੍ਰੰਥ,*

੧੨. *ਕਵੀ ਸੈਨਾਪਤਿ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸੋਭਾ, ਪੰਨਾ ੨੪.*

੧੩. *ਉਹੀ।*

੧੪. *ਗੋਕਲ ਚੰਦ ਨਾਰੰਗ, ਸਿੱਖ ਮਤ ਦਾ ਪਰਿਵਰਤਨ, (ਅਨੁ.) ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, ੨੦੦੯, ਪੰਨਾ ੭੮.*

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਖ਼ਬਰਨਾਮਾ

ਪਾਕਿਸਤਾਨ 'ਚ ਘਟਗਿਣਤੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸੰਜੀਦਾ ਹੋਵੇ ਸਰਕਾਰ- ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ- ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਪਿਸ਼ਾਵਰ 'ਚ ਸਿੱਖ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਸ. ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰ ਕੇ ਹੱਤਿਆ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਗਹਿਰੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅੰਦਰ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਉਥੋਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੰਜੀਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਦੁੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅੰਦਰ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਈ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਤਾਂ ਮੁੜ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਵਾਪਰਦਾ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਰਕਾਰ ਪਾਸੋਂ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ 'ਤੇ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਐਸ. ਜੈਸ਼ੰਕਰ ਨੂੰ ਵੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਕੂਟਨੀਤਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਰਕਾਰ ਪਾਸ ਸਖ਼ਤ ਇਤਰਾਜ਼ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਅੰਦਰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਾਸਤੇ ਢੁੱਕਵੇਂ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਕਹਿਣ।੧ ਅਪ੍ਰੈਲ

ਸਰਦਾਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਦੀ ਤੀਜੀ ਜਨਮ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਦੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਹੋਈ ਇਕੱਤਰਤਾ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ- ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਮਹਾਨ ਜਰਨੈਲ ਸਰਦਾਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਦੀ ੩੦੦ ਸਾਲਾ ਜਨਮ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸਬੰਧੀ ਸਮਾਗਮਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇੱਕਤਰਤਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਨੇ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ। ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਸਮਾਗਮ ੫ ਮਈ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਵੀ ਕਈ ਸਮਾਗਮ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮਾਗਮਾਂ ਸਬੰਧੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕਤਰਤਾ ਉਪਰੰਤ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਦਾਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਦੀ ਤੀਜੀ ਜਨਮ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਦੇ ਸਮਾਗਮ ਖਾਲਸਾਈ ਜਾਹੋ-ਜਲਾਲ ਨਾਲ ਮਨਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਦਾਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਉਹ ਸਿੱਖ ਜਰਨੈਲ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਮੁਗਲ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦਾ ਦਿੱਲੀ ਤਖ਼ਤ ਪੁੱਟ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਲਿਆਂਦਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ੧੮ਵੀਂ ਸਦੀ ਅੰਦਰ ਸਰਦਾਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਿੱਲੀ ਫ਼ਤਹਿ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਗੌਰਵਸ਼ਾਲੀ ਪੰਨਾ ਹੈ, ਜੋ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਲਈ ਫ਼ਖ਼ਰ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ। ੧੨ ਮਿਸਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਮਿਸਲ ਸਰਦਾਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਦੀ ਅਗਵਾਈ

(ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ ੨੨ 'ਤੇ)

ਸਰਦਾਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਦੀ ਤੀਜੀ ਜਨਮ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸਬੰਧੀ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਹੋਈ ਇਕੱਤਰਤਾ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਸੀਨੀ: ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕਾਇਮਪੁਰ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰਨਾ, ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀਕੇ, ਸੀਨੀ: ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਸ. ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਗਾਬੜੀਆ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਭਾਈ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਹਿਤਾ, ਭਾਈ ਰਾਮ ਸਿੰਘ, ਸ. ਗੁਰਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ, ਸ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੰਨਣ, ਸ. ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਕੁਲਾਰ, ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਸੁਖਵਰਸ਼ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ, ਸ. ਤੇਜਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਮੈਂਬਰ ਦਿੱਲੀ ਕਮੇਟੀ ਬੀਬੀ ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ, ਸ. ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੱਬਰ, ਸ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਰਿਆੜ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲਵਾਂ, ਸ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰੋਆ, ਸ. ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਥਰੇਵਾਲ ਤੇ ਹੋਰ। (2 ਅਪ੍ਰੈਲ)

ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਿਪੁਦਮਨ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਿੱਖ ਅਜਾਇਬ ਘਰ 'ਚ ਲਗਾਉਣ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੁਗਲਵਾਲ, ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਸ. ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਹਨੇਕੇ, ਮਹਾਰਾਜਾ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਰਾਜਾ ਭਾਨੂਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ, ਮਹਾਰਾਣੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਸਿੰਘ, ਮਹਾਰਾਣੀ ਓਮਾ ਸਿੰਘ, ਯੁਵਰਾਜ ਅਭੀ ਉਦੇਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹੋਰ। (2 ਅਪ੍ਰੈਲ)

ਖ਼ਾਲਸਾ ਸਾਜਣਾ ਦਿਵਸ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਪੰਜਾ ਸਾਹਿਬ (ਪਾਕਿਸਤਾਨ) ਵਿਖੇ ਜਾ ਰਹੇ ਜਥੇ ਦੇ ਆਗੂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਲਾਈਪੁਰ, ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੇਈਂਪੂਈਂ, ਸ. ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਪੁੜੈਣ, ਬੀਬੀ ਜੋਗਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਸਾਬਕਾ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਜਨਰਲ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਵਜੋਂ ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲਾਲੂਘੁੰਮਣ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰੋਪਾਓ ਭੇਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ। (9 ਅਪ੍ਰੈਲ)

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਵਿਖੇ ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਸੀਨੀ:ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕਾਇਮਪੁਰ, ਜੂਨੀ:ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਰਿਆ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਭਾਈ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ, ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ। (10 ਅਪ੍ਰੈਲ)

ਕੇਂਦਰੀ ਸਿੱਖ ਅਜਾਇਬ ਘਰ 'ਚ ਸਾਕਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਪਾਉਂਟਾ ਸਾਹਿਬ 1964, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਅਨਿੰਨ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਭਾਈ ਨਗਾਹੀਆ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਮੋਰਚਾ ਗੰਗਸਰ ਜੈਤੋ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਦਇਆ ਸਿੰਘ, ਗਦਰੀ ਬਾਬਾ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਬੰਤਾ ਸਿੰਘ ਸੰਘਵਾਲ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਜਥੇਦਾਰ ਤੋਤਾ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਸੁਸ਼ੋਭਿਤ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਸੁਲਤਾਨ ਸਿੰਘ, ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਜਥੇ. ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਰਣੀਕੇ, ਬਾਬਾ ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਮੁਖੀ ਤਰਨਾ ਦਲ ਹਰੀਆਂ ਵੇਲਾਂ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਭਾਈ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ, ਮੈਂਬਰ ਸ. ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਆਲਮਗੀਰ, ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹੋਰ। (10 ਅਪ੍ਰੈਲ)

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗੁਰਪੁਰਬ ਮੌਕੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਸਜਾਏ ਗਏ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦੀ ਆਰੰਭਤਾ ਸਮੇਂ ਹਾਜ਼ਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਭਾਈ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ, ਮੈਂਬਰ ਸ. ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਕਰਤਾਰਪੁਰ, ਸ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ, ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਮਾਂਗਾਸਰਾਏ ਤੇ ਸੰਗਤਾਂ।(10 ਅਪ੍ਰੈਲ)

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦਫਤਰ ਵਿਖੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਰੀਸਰਚ ਬੋਰਡ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਦੌਰਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਮੈਂਬਰ ਇੰਚਾਰਜ ਭਾਈ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚਾਵਲਾ, ਮੈਂਬਰ ਡਾ. ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਡਾ. ਪਰਮਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਪ੍ਰਭਜੋਤ ਕੌਰ, ਸ. ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਨਵਾਈਟੀ ਡਾ. ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੋਗੋਆਣੀ, ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਓਐਸਡੀ ਸ. ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਥਰੇਵਾਲ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਸ਼ਾਹਬਾਜ਼ ਸਿੰਘ, ਇੰਚਾਰਜ ਸ. ਜੋਗੇਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸ. ਬਗੀਚਾ ਸਿੰਘ। (10 ਅਪ੍ਰੈਲ)

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਮਹਾਨ ਜਰਨੈਲ ਸਰਦਾਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਦੀ 300 ਸਾਲਾ ਜਨਮ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਵਿਸ਼ਾਲ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ।

ਸਟੇਜ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਬੁੱਢਾ ਦਲ ਦੇ ਮੁਖੀ ਬਾਬਾ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ 96ਵੇਂ ਕਰੋੜੀ, ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੂੰਦੜ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸੀਨੀ:ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕਾਇਮਪੁਰ, ਮੈਂਬਰ ਭਾਈ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਹਿਤਾ, ਭਾਈ ਰਾਮ ਸਿੰਘ, ਬੀਬੀ ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਿੱਲੀ ਇਕਾਈ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰਨਾ, ਦਿੱਲੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ.ਕੇ. ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ। (18 ਅਪ੍ਰੈਲ)

ਸਰਦਾਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਖਾਲਸਾਈ ਖੇਡਾਂ ਮੌਕੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਸ. ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਗਾਬੜੀਆ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਿੱਲੀ ਇਕਾਈ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰਨਾ, ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਦਿੱਲੀ ਬੀਬੀ ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ ਤੇ ਸੰਗਤਾਂ। (19 ਅਪ੍ਰੈਲ)

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਸ. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੇ ਚਲਾਣੇ 'ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦਫ਼ਤਰ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸਮੁੰਦਰੀ ਹਾਲ ਵਿਖੇ ਸ਼ੋਕ ਸਭਾ ਸਮੇਂ ਅਰਦਾਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਓ.ਐਸ.ਡੀ. ਸ. ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ। (26 ਅਪ੍ਰੈਲ)

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲਾਲੂਘੁੰਮਣ, ਇੰਚਾਰਜ ਸ. ਵਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਠਰੂ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਸ. ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਖੇਲਾ, ਸ. ਗੁਰਸੇਵਕ ਸਿੰਘ, ਸ. ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ, ਸੇਵਾਦਾਰ ਸ. ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਮਾਲੀ ਸ੍ਰੀ ਗੋਕਲ ਚੰਦ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲਵਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਯਾਦਗਾਰੀ ਤਸਵੀਰ। (29 ਅਪ੍ਰੈਲ)

ਤ੍ਰੈ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਵਿਖੇ ਡਿਗਰੀ ਵੰਡ ਸਮਾਰੋਹ ਸਮੇਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਡਿਗਰੀਆਂ ਤਕਸੀਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਮੈਂਬਰ ਸ. ਹਰਜਾਪ ਸਿੰਘ ਸੁਲਤਾਨਵਿੰਡ, ਭਾਈ ਰਾਮ ਸਿੰਘ, ਓ.ਐਸ.ਡੀ. ਸ. ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ. ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹੋਰ। (29 ਅਪ੍ਰੈਲ)

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਨਾਲ ਰਿਹਾਅ ਹੋਏ ਹਰੀਕੇ ਕੇਸ 'ਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ 15 ਨੌਜੁਆਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਨ ਲਈ ਪੁੱਜੇ, ਨਾਲ ਇਖਾਈ ਦੇ ਰਹੇ ਸਾਬਕਾ ਜਥੇਦਾਰ ਭਾਈ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਰੋਡੇ, ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ, ਮੈਂਬਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸਿਆਲਕਾ, ਬਾਬਾ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੱਸੋਵਾਲ, ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲਵਾਂ, ਬਾਬਾ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਵਲੀਆਂ ਤੇ ਹੋਰ। (5 ਮਈ)

ਡਿਬਰੂਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਸਿੱਖ ਨੌਜੁਆਨਾਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਫ਼ਦ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸਿਆਲਕਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ. ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਤੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ੍ਰੀ ਰੋਹਿਤ ਸ਼ਰਮਾ। (10 ਅਪ੍ਰੈਲ)

(ਪੰਨਾ ੧੮ ਦਾ ਬਾਕੀ)

ਵਿਚ ਚੱਲਦੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਸਿਖ ਜਰਨੈਲ ਦੀ ਤੀਜੀ ਜਨਮ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਸਮਾਗਮ ੫ ਮਈ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਪੰਥਕ ਰਵਾਇਤਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ੧੬ ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਰਕਾਬ ਗੰਜ ਸਾਹਿਬ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਖਾਲਸਾ ਫਤਹਿ ਮਾਰਚ ਅਰੰਭ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਡੀਡੀਏ ਮੈਦਾਨ ਹਰੀ ਨਗਰ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚੇਗਾ। ਇਥੇ ੧੭ ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਕੀਰਤਨ ਦਰਬਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਪੰਥ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਰਾਗੀ ਜਥੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰਨਗੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾ ੧੮ ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਇਥੇ ਹੀ ਖਾਲਸਾਈ ਖੇਡਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ।

੨੦ ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਫਤਹਿ ਨਗਰ ਦਿੱਲੀ ਤੋ ਖ਼ਾਲਸਾ ਫਤਹਿ ਮਾਰਚ ਅਗਲੇ ਪੜਾਅ ਲਈ ਅਰੰਭ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਕਰਨਾਲ ਵਿਖੇ ਰਾਤ ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਕਰਕੇ ੨੧ ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਦੂਖ ਨਿਵਾਰਨ ਸਾਹਿਬ ਪਟਿਆਲਾ ਪਹੁੰਚੇਗਾ। ੨੨ ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਖਾਲਸਾ ਮਾਰਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਗਾਂਧਾ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ, ੨੩ ਨੂੰ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ, ੨੪ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ, ੨੫ ਨੂੰ ਬਜੀਦਪੁਰ, ੨੬ ਨੂੰ ਆਲਮਗੀਰ ਲੁਧਿਆਣਾ, ੨੭ ਸ੍ਰੀ ਫਹਿਤਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ੨੮ ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਰਾਤ ਦਾ ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਕਰੇਗਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾ ੨੯ ਨੂੰ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਚਲ ਕੇ ਰਾਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਮੌ ਸਾਹਿਬ ਫਿਲੌਰ, ੩੦ ਨੂੰ ਜਲੰਧਰ, ੧ ਮਈ ਨੂੰ ਕਰਤਾਰਪੁਰ, ੨ ਨੂੰ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ ਤੇ ੩ ਮਈ ਨੂੰ ਰਾਤ ਦਾ ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਤਰਨਤਾਰਨ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਹੋਵੇਗਾ। ੪ ਮਈ ਨੂੰ ਖਾਲਸਾ ਫਤਹਿ ਮਾਰਚ ਦੀ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਹੋਵੇਗੀ।

ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ੫ ਮਈ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀਵਾਨ ਹਾਲ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਸਮਾਗਮ ਹੋਵੇਗਾ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ।

ਇੱਕਤਰਤਾ 'ਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕਾਇਮਪੁਰ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਿੱਲੀ ਇਕਾਈ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰਨਾ, ਜਾਗੋ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀਕੇ, ਸੀਨੀਅਰ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਸ. ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਗਾਬੜੀਆ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਭਾਈ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਹਿਤਾ, ਭਾਈ ਰਾਮ ਸਿੰਘ, ਸ. ਗੁਰਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ, ਸ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮੰਨਣ, ਸ. ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਕੁਲਾਰ, ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਸੁਖਵਰਸ਼ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ, ਸ. ਤੇਜਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਦਿਲੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਬੀਬੀ ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ, ਸ. ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੱਬਰ, ਸ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਰਿਆੜ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲਵਾਂ, ਸ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰੋਆ, ਸ. ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਥਰੇਵਾਲ, ਦਿੱਲੀ ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਸ. ਸੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਮਾਣਾ ਆਦਿ ਹਾਜਰ ਸਨ।੨ ਅਪ੍ਰੈਲ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਐਨਸੀਈਆਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਗਲਤ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਇਤਰਾਜ਼

ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮਤੇ ਬਾਰੇ ਭੁਲੇਖਾ ਪਾਊ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੁਰੰਤ ਹਟਾਈ ਜਾਵੇ- ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ- ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਐਨਸੀਈਆਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਿਲੇਬਸ ਦੀਆਂ

ਕਿਤਾਬਾਂ 'ਚ ਸਿੱਖਾਂ ਸਬੰਧੀ ਗਲਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ 'ਤੇ ਸਖ਼ਤ ਇਤਰਾਜ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਨਸੀਈਆਰਟੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇਤਿਹਾਸਕ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਅਰਥਾਂ 'ਚ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਇਸ ਨੇ ਬਾਰ੍ਹਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੀ ਕਿਤਾਬ 'ਸੁਤੰਤਰ ਭਾਰਤ 'ਚ ਰਾਜਨੀਤੀ' ਅੰਦਰ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮਤੇ ਬਾਰੇ ਭੁਲੇਖਾ ਪਾਊ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੌਮ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੁਖੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮਤੇ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਿਆਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖਵਾਦੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਹਰਗਿਜ਼ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਲਿਹਾਜਾ ਐਨਸੀਈਆਰਟੀ ਇਸ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਹਟਾਏ।

ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਬਾਰ੍ਹਵੀਂ ਦੀ ਕਿਤਾਬ 'ਚੋਂ ਕੁਝ ਜਾਣਕਾਰੀਆਂ ਹਟਾਉਣ ਅਤੇ ਕੁਝ ਨਵੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਫਿਰਕੂਪੱਖ ਤੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਦੁੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵਾਰਾ ਖਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਖਤਮ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮਨਮਰਜੀ ਦਾ ਸਿਲੇਬਸ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੋਚੀ ਸਮਝੀ ਚਾਲ ਤਹਿਤ ਹੀ 'ਸੁਤੰਤਰ ਭਾਰਤ 'ਚ ਰਾਜਨੀਤੀ' ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ ਵੀ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮਤੇ ਦੀ ਗਲਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਮਤਾ ਇਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਗਲਤ ਗੱਲ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਦੁੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਹੀ ਹਾਲਾਤ ਹਨ। ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਅਤੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੰਝ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਜਾਣਬੁਝ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਬੋਲਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਤਰਫਦਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰਕੇ ਵਿਰੋਧੀ ਬ੍ਰਿਤਾਂਤ ਸਿਰਜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿਲੇਬਸਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਮਾਨ ਹੋਣੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।੭ ਅਪ੍ਰੈਲ

ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਿਪੁਦਮਨ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਿੱਖ ਅਜਾਇਬ ਘਰ 'ਚ ਲਗਾਈ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ- ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਨਾਭਾ ਰਿਆਸਤ ਦੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਿਪੁਦਮਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸਮੂਹ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਕੇਂਦਰੀ ਸਿੱਖ ਅਜਾਇਬ ਘਰ ਵਿਚ ਸੁਸ਼ੋਭਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਤੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਕਈ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਿਪੁਦਮਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੰਥਕ ਸੋਚ 'ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਅੰਦਰ ਕਈ ਅਹਿਮ ਕਾਰਜ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੰਨ ੧੯੦੯ ਵਿਚ ਅਨੰਦ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਪਾਸ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿਚ ਅਹਿਮ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਾਕਾ ਸ੍ਰੀ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸੱਦੇ 'ਤੇ ਕਾਲੀਆਂ ਦਸਤਾਰਾਂ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਰੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਮਹਾਰਾਜਾ ਨਾਭਾ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪੰਥਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਬਦਲੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਿੱਖ ਅਜਾਇਬ ਘਰ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਨੂੰ ਥਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਤਸਵੀਰ ਸੁਸ਼ੋਭਿਤ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ

ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਿਪੁਦਮਨ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ ਦਾ ਪੰਥਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿਚ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਪਣੀ ਤਾਜ਼ਪੋਸ਼ੀ ਦੌਰਾਨ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਿਪੁਦਮਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਰਵਾਇਤਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਗੁਰਮਤਿ ਦੀ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਕਾ ਸ੍ਰੀ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਰੋਸ ਵਜੋਂ ਕਾਲੀ ਦਸਤਾਰ ਸਜਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਰਦਾਸ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਨਾਭਾ ਰਿਆਸਤ 'ਚ ਛੁੱਟੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਹੀ ਉਹ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਹਕੂਮਤ ਨੂੰ ਰੜਕਦੇ ਸਨ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਥਕ ਸੋਚ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਹੀ ਮਹਾਰਾਜਾ ਨਾਭਾ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਹਕੂਮਤ ਨੇ ਬਹਾਨਾ ਬਣਾ ਕੇ ਜ਼ਰਬਦਸਤੀ ਗੱਦੀਓਂ ਲਾਹਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਰੋਸ ਵਜੋਂ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਨੇ ਮੋਰਚਾ ਲਗਾਇਆ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਇਸ ਪੰਥਕ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰ ਭੇਟ ਕਰਕੇ ਆਪਣਾ ਫ਼ਰਜ਼ ਨਿਭਾਇਆ ਹੈ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਸ. ਰਿਪੁਦਮਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬੀਬੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੁਰਖਿਆ 'ਤੇ ਮਾਣ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜਾ ਨਾਭਾ ਨੇ ਕਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਤਾਂ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ੀਨਾਮਾ ਨਹੀਂ ਲਿਖ ਕੇ ਦਿੱਤਾ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸਿੱਖ ਵਿਦਵਾਨ ਸ. ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਕੈਨੇਡਾ, ਸ. ਜਤਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਮਰੀਕਾ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਿਪੁਦਮਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੜਪੋਤੇ ਯੁਵਰਾਜ ਅਭੀ ਉਦੈਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਭਾਈ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜਥੇ ਨੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਰਦਾਸ ਭਾਈ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਸਮਾਗਮ 'ਚ ਪੁੱਜੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਨਾਭਾ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਸਿਰੋਪਾਓ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੁਗਲਵਾਲ, ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਦੀਵਾਨ ਟੋਡਰਮੱਲ ਵਿਰਾਸਤੀ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਹਨੇਕੇ, ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਿਪੁਦਮਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਰਾਜਾ ਭਾਨੂਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ, ਮਹਾਰਾਣੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਸਿੰਘ, ਮਹਾਰਾਣੀ ਓਮਾ ਸਿੰਘ, ਯੁਵਰਾਜ ਅਭੀ ਉਦੇਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਸੁਖਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਮਦਾਸ, ਸ. ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਪ੍ਰੋ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਮਾਂਗਾਸਰਾਏ, ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਸ. ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਬਹਿੜਵਾਲ, ਬਾਬਾ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਧੂੜਕੋਟ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।੮ ਅਪ੍ਰੈਲ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਪੰਜਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਖੇ ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਣਾ ਦਿਵਸ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਜਥਾ ਰਵਾਨਾ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ- ਖ਼ਾਲਸਾ ਸਾਜਣਾ ਦਿਵਸ (ਵਿਸਾਖੀ) ਮੌਕੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਪੰਜਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਲਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ੧੦੫੨ ਸਿੱਖ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦਾ ਜਥਾ ਖ਼ਾਲਸਾਈ ਜੈਕਾਰਿਆਂ ਦੀ ਗੂੰਜ 'ਚ ਰਵਾਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਰਵਾਨਗੀ ਮੌਕੇ ਜਥੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਲਾਈਪੁਰ, ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੇਈਂਪੂਈਂ, ਸ. ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਪੁੜੈਣ, ਬੀਬੀ ਜੋਗਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਸਾਬਕਾ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਜਨਰਲ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਵਜੋਂ ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲਾਲੂਘੁੰਮਣ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸਿਰੋਪਾਓ ਅਤੇ ਫੁੱਲਾਂ ਦੇ ਹਾਰ ਪਾ ਕੇ ਸਨਮਾਨ ਦਿੱਤਾ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਜਥੇ ਦੇ ਆਗੂ ਸ. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਲਾਈਪੁਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅੰਦਰ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਸੁਸ਼ੋਭਿਤ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਮਨਾ ਅੰਦਰ ਤਾਂਘ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖੁੱਲਦਿਲੀ ਨਾਲ ਵੀਜੇ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਥੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਜਥਾ ਰਵਾਨਾ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਜਥਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਥਿਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਪੰਜਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਣਾ ਦਿਵਸ ਵਿਸਾਖੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਰਵਾਨਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ੯ ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਇਹ ਜਥਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਪੁੱਜੇਗਾ, ਜਿਥੋਂ ੧੦ ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਸੱਚਾ ਸੌਦਾ, ਮੰਡੀ ਚੂਹੜਕਾਨਾ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਵਾਪਸ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਰੁਕੇਗਾ। ੧੨ ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਪੰਜਾ ਸਾਹਿਬ ਹਸਨ ਅਬਦਾਲ ਪੁੱਜੇਗਾ, ਜਿਥੇ ੧੪ ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮੁੱਖ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕਰੇਗਾ। ੧੫ ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਪੰਜਾ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦਾ ਜਥਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਡੇਹਰਾ ਸਾਹਿਬ ਲਾਹੌਰ ਪੁੱਜੇਗਾ, ਜਿਥੋਂ ੧੬ ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਰੋੜੀ ਸਾਹਿਬ ਏਮਨਾਬਾਦ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀਦਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ੧੭ ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਡੇਹਰਾ ਸਾਹਿਬ ਲਾਹੌਰ ਰੁਕਣ ਉਪਰੰਤ ੧੮ ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਇਹ ਜਥਾ ਵਾਪਸ ਭਾਰਤ ਪਰਤੇਗਾ। ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਥੇ ਨਾਲ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਪਾਵਨ ਗੁਟਕਾ ਸਾਹਿਬ, ਕੰਘੇ, ਕੜ੍ਹੇ, ਕਿਰਪਾਨਾਂ, ਲੋਈਆਂ, ਚਾਹ ਪੱਤੀ ਆਦਿ ਸਮਾਨ ਵੀ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵਿਸਾਖੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਮਾਗਮ ਸਮੇਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਪੰਜਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੰਚਾਰ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਜਥੇ ਦੀ ਰਵਾਨਗੀ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲਵਾਂ, ਸ. ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ. ਬਿਜੈ ਸਿੰਘ, ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਮਾਂਗਾਸਰਾਏ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਕੁਹਾਲਾ, ਮੀਡੀਆ ਇੰਚਾਰਜ ਤੇ ਬੁਲਾਰਾ ਸ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਵਕਤਾ, ਸੁਪ੍ਰਿੰਟੈਂਡੈਂਟ ਸ. ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਬਹਿੜਵਾਲ, ਇੰਚਾਰਜ ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖੈਰਾਬਾਦ, ਸ. ਪਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਇੰਚਾਰਜ ਯਾਤਰਾ ਸਮੇਤ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਸਟਾਫ਼ ਅਤੇ ਜਥੇ ਵਿਚ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਯਾਤਰੂ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ੯ ਅਪ੍ਰੈਲ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਹਰਿਆਓ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ 'ਤੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਵੱਲੋਂ ਦੁੱਖ ਪ੍ਰਗਟ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ- ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਹਰਿਆਓ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਜਾਣ 'ਤੇ ਗਹਿਰੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ. ਹਰਿਆਓ ਪਿਛਲੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਅ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ. ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਧਰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਪ੍ਰਸਾਰ ਲਈ ਸ਼ਾਲਾਘਾਯੋਗ ਕਾਰਜ ਕੀਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ. ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਹਰਿਆਓ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਵੀ ਵੱਡਾ ਘਾਟਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਸ. ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਦੁੱਖ ਸਾਂਝਾ ਕਰਦਿਆਂ

ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਅੱਗੇ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਵਿਛੜੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਨਿਵਾਸ ਬਖ਼ਸ਼ਣ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਭਾਣਾ ਮੰਨਣ ਦਾ ਬੱਲ ਦੇਣ।

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕਾਇਮਪੁਰ, ਜੂਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਰਿਆ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਭਾਈ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਸ. ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਹਰਿਆਓ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਜਾਣ 'ਤੇ ਗਹਿਰੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਹਮਦਰਦੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ।੯ ਅਪ੍ਰੈਲ

ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਿੱਖ ਅਜਾਇਬ ਘਰ 'ਚ ਪੰਜ ਤਸਵੀਰਾਂ ਸੁਸ਼ੋਭਿਤ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ- ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸਮੂਹ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਕੇਂਦਰੀ ਸਿੱਖ ਅਜਾਇਬ ਘਰ 'ਚ ਦਸਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਅਨਿੰਨ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਭਾਈ ਨਗਾਹੀਆ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਸਾਕਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਪਾਉਂਟਾ ਸਾਹਿਬ ੧੯੬੪, ਮੋਰਚਾ ਗੰਗਸਰ ਜੈਤੋ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਦਇਆ ਸਿੰਘ, ਗਦਰੀ ਬਾਬਾ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਬੰਤਾ ਸਿੰਘ ਸੰਘਵਾਲ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਜਥੇਦਾਰ ਤੋਤਾ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਸੁਸ਼ੋਭਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਤਸਵੀਰਾਂ ਤੋਂ ਪਰਦਾ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਰਸਮ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਮੁਖੀ ਤਰਨਾ ਦਲ ਹਰੀਆਂ ਵੇਲਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਨਿਭਾਈ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਸਿੱਖ ਅਜਾਇਬ ਘਰ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਵਿਰਾਸਤ ਦਾ ਅਹਿਮ ਸੋਮਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਥੇ ਕੌਮ ਲਈ ਘਾਲਣਾ ਘਾਲਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਸੁਸ਼ੋਭਿਤ ਕਰਕੇ ਕੌਮੀ ਸਨਮਾਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਈ ਨਗਾਹੀਆ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਮਾਛੀਵਾੜੇ ਤੋਂ ਪਿੰਡ ਆਲਮਗੀਰ ਪਹੁੰਚਣ 'ਤੇ ਘੋੜਾ ਭੇਟ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਇਸ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰਤੀ ਸੰਗਤਾਂ ਅੰਦਰ ਵੱਡਾ ਸਤਿਕਾਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਇਥੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਪਾਉਂਟਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਾਕੇ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ੨੨ ਮਈ ੧੯੬੪ ਨੂੰ ਮਿਸਲ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਤਰਨਾ ਦਲ ਹਰੀਆਂ ਵੇਲਾਂ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੇ ੧੧ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਬਾਬਾ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਮਹੰਤਾਂ ਪਾਸੋਂ ਗੁਰੂ ਘਰ ਅਜ਼ਾਦ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸ਼ਹਾਦਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਇਹ ਮਿਸਾਲੀ ਸਾਕਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਗਵਾਹ ਜਿੰਦਾ ਸ਼ਹੀਦ ਜਥੇਦਾਰ ਬਾਬਾ ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਹਰੀਆਂ ਵੇਲਾਂ ਵਾਲੇ ਅੱਜ ਵੀ ਪੰਥਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਅ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸਾਕੇ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੌਮੀ ਸੰਗਠਨ ਲਈ ਪਾਏ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਹਮੇਸ਼ਾ ਯਾਦ ਰੱਖੇਗੀ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੰਗਸਰ ਸਾਹਿਬ ਜੈਤੋ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਦਇਆ ਸਿੰਘ, ਗਦਰੀ ਯੋਧੇ ਭਾਈ ਬੰਤਾ ਸਿੰਘ ਸੰਘਵਾਲ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਲੰਮਾਂ ਸਮਾਂ ਮੈਂਬਰ ਰਹੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਜਥੇਦਾਰ ਤੋਤਾ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਪੰਥ ਲਈ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਘਾਲਣਾ ਵੀ ਮਿਸਾਲੀ ਹੈ।

ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਮਿਸਲ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਤਰਨਾ ਦਲ ਦੇ ਮੁਖੀ ਬਾਬਾ ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਹਰੀਆਂ ਵੇਲਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪੁੱਜੀਆਂ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਨੂੰ

ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਗੁਰੂ ਬਖ਼ਸ਼ਿਸ਼ ਸਿਰੋਪਾਓ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਗਿਆਨੀ ਸੁਲਤਾਨ ਸਿੰਘ, ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਜਥੇਦਾਰ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਰਣੀਕੇ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਭਾਈ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ, ਸ. ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲੋਂ, ਸ. ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਆਲਮਗੀਰ, ਜਥੇਦਾਰ ਤੋਤਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪਤਨੀ ਬੀਬੀ ਮੁਖਤਿਆਰ ਕੌਰ, ਸਪੁੱਤਰ ਸ. ਬਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਬੀਬੀ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ, ਸ. ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਘੁੰਮਣ, ਓਐਸਡੀ ਸ. ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਸਕੱਤਰ ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲਵਾਂ, ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਮਾਂਗਾਸਰਾਏ, ਸ. ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਮੁਖੀ, ਬੀਬੀ ਜਸਬੀਰ ਕੌਰ, ਸ. ਦਿਲਬਾਗ ਸਿੰਘ, ਸ. ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੋਤਰਾ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਦਇਆ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।੧੦ ਅਪ੍ਰੈਲ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖ ਮਾਮਲਿਆਂ ਸਬੰਧੀ ਲਏ ਗਏ ਅਹਿਮ ਫੈਸਲੇ- ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ- ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ੧ ਦਸੰਬਰ ੨੦੨੨ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਦਸਤਖ਼ਤੀ ਮੁਹਿੰਮ ਖਾਲਸਾ ਸਾਜਣਾ ਦਿਵਸ (ਵਿਸਾਖੀ) ਮੌਕੇ ਸੰਪੰਨ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਥੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਖੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਹੋਈ ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਬੈਠਕ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਈ ਹੋਰ ਅਹਿਮ ਫੈਸਲੇ ਵੀ ਲਏ ਗਏ। ਇਕੱਤਰਤਾ ਉਪਰੰਤ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਦਸਤਖ਼ਤੀ ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਹੁਣ ਤੱਕ ੨੫ ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰੋਫਾਰਮੇ ਭਰੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਜੋ ਅਗਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਇਕੱਠੇ ਕਰਕੇ ਗਵਰਨਰ ਪੰਜਾਬ ਰਾਹੀਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਜਾਣਗੇ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੋਫਾਰਮੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਤੋਂ ਇਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਇਕੱਠ ਕਰਕੇ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਅਤੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਰਹਿਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਗਵਰਨਰ ਪੰਜਾਬ ਪਾਸੋਂ ਜਲਦ ਸਮਾਂ ਲੈਣ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਵਾਸਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਸਮਾਂ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰ ਪ੍ਰੋਫਾਰਮੇ ਅਤੇ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਜਾਣਗੇ।

ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਲ ੨੦੨੩-੨੪ ਲਈ ਵਜੀਫੇ ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਹਰ ਸਾਲ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਵਜੀਫੇ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਵਜੀਫਿਆਂ ਲਈ ਛੇਵੀਂ ਤੋਂ ਦਸਵੀਂ ਤੱਕ ੩੫੦੦ ਰੁਪਏ, ਗਿਆਰ੍ਹਵੀਂ ਤੋਂ ਬਾਰ੍ਹਵੀਂ ਤੱਕ ੫੦੦੦, ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਪੱਧਰ ਲਈ ੮੦੦੦ ਅਤੇ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਲਈ ੧੦੦੦੦ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰਸਿੱਖ ਨੌਜੁਆਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਮੁਕਾਬਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਵਾਸਤੇ ਵੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਖੋਲ੍ਹੀ ਗਈ ਨਿਸ਼ਚੈ ਅਕੈਡਮੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਬੈਚ ਲਈ ੧੧ ਗੁਰਸਿੱਖ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੱਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ੧੬੭ ਨੌਜੁਆਨਾਂ ਨੇ ਲਿਖਤੀ ਪੇਪਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਉਪਰੰਤ

ਤਿੰਨ ਪੜਾਵਾਂ ਵਿਚ ਹੋਈ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੌਰਾਨ ੧੧ ਸਿੱਖ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਲਦ ਹੀ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਪਾਸੋਂ ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਮੰਗੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ, ਤਾਂ ਜੋ ਹੋਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਅਕੈਡਮੀ ਵਿਚ ਮੁਕਾਬਲਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਸਕੇ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਫੀਸਦੀ ਮਹਿੰਗਾਈ ਭੱਤਾ ਦੇਣ ਦਾ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਬੀਤੇ ਦਿਨਾਂ ਅੰਦਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚੋਂ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਨੌਜੁਆਨਾਂ ਦੀ ਫੜੋ-ਫੜ੍ਹਾਈ ਦੌਰਾਨ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਦੀ ਸਰਕਾਰ-ਏ-ਖਾਲਸਾ ਦੇ ਝੰਡੇ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਰਿਆਸਤਾਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖਵਾਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਜਥੇਦਾਰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਕ ਨੌਜੁਆਨ ਦੇ ਫੋਨ ਵਿੱਚੋਂ ਮਿਲੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਝੰਡੇ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਰਿਆਸਤਾਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖਵਾਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੱਸਣ ਵਾਲੀ ਖੰਨਾ ਦੀ ਐਸਐਸਪੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕੁਝ ਚੈਨਲਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਗਲਤ ਜਾਣਕਾਰੀਆਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਅਕਸ ਖਰਾਬ ਕਰਨ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਬੇਕਸੂਰ ਨੌਜੁਆਨਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਪੈਰਵਾਈ ਲਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਜਨਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਲਗਾਤਾਰ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਕੇ ਅਸਾਮ ਦੇ ਡਿਬਰੂਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚ ਬੰਦ ਕੀਤੇ ਨੌਜੁਆਨਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਪੈਰਵਾਈ ਲਈ ਵੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਲੀਗਲ ਟੀਮ ਸਥਾਨਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਕਾਰਜ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਇਕੱਤਰਤਾ 'ਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕਾਇਮਪੁਰ, ਜੂਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਰਿਆ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਭਾਈ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ, ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਕਰਤਾਰਪੁਰ, ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੁਗਲਵਾਲ, ਸ. ਬਾਵਾ ਸਿੰਘ ਗੁਮਾਨਪੁਰਾ, ਸ. ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੱਸਲ, ਸ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ, ਸ. ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਮੰਡਵਾਲਾ, ਬਾਬਾ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ ਤੇ ਸ. ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਗਾਲ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਓਐਸਡੀ ਸ. ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਸੁਖਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਮਦਾਸ, ਸ. ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਥਰੇਵਾਲ, ਸ. ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ, ਸ. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਕੁਹਾਲਾ, ਸ. ਸ਼ਾਹਬਾਜ਼ ਸਿੰਘ, ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਸ. ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਬਹਿੜਵਾਲ, ਇੰਚਾਰਜ ਸ. ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖੈਰਾਬਾਦ, ਸ. ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਸ. ਗੁਰਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਮਸਾਣੀਆਂ ਆਦਿ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।੧੦ ਅਪ੍ਰੈਲ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਫ਼ਦ ਨੇ ਡਿਬਰੂਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਨੌਜੁਆਨਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਮੁਲਾਕਾਤ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ- ਬੀਤੇ ਦਿਨਾਂ ਅੰਦਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚੋਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਕੇ ਅਸਾਮ ਦੇ ਡਿਬਰੂਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਬੰਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੌਜੁਆਨਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਪੈਰਵਾਈ ਆਰੰਭ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਡਿਬਰੂਗੜ੍ਹ ਪੁੱਜੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜਿਥੇ ਅੱਠ

ਨੌਜੁਆਨਾਂ ਨਾਲ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਉਥੇ ਹੀ ਜੇਲ੍ਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਪਾਸੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਸਬੰਧੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸਿਆਲਕਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਅਸਾਮ ਗਏ ਵਫ਼ਦ 'ਚ ਐਡਵੋਕੇਟ ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਅਤੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਰੋਹਿਤ ਸ਼ਰਮਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਅੱਜ ਇਥੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਖੇ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਹੋਏ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਡਿਬਰੂਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਕੌਮੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਕੈਦ ਕੀਤੇ ਨੌਜੁਆਨਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਪੈਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਹਿਰ ਸਥਾਨਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਡਿਬਰੂਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਅੱਠ ਨੌਜੁਆਨ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੱਦਦ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਲੀਗਲ ਟੀਮ ਨੇ ਬੰਦੀ ਨੌਜੁਆਨਾਂ ਅਤੇ ਡਿਬਰੂਗੜ੍ਹ ਜੇਲ੍ਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਕੇ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਲਈ ਹੈ।

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਅਸਾਮ ਤੋਂ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸਿਆਲਕਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਡਿਬਰੂਗੜ੍ਹ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚ ਬੰਦ ਅੱਠ ਨੌਜੁਆਨ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਿਚ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕੀਤੇ ਅੱਠ ਨੌਜੁਆਨਾਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਨ ਲਈ ਡਿਬਰੂਗੜ੍ਹ ਜੇਲ੍ਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਅਰਜੀ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਥਾਨਕ ਵਕੀਲਾਂ ਸਮੇਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਡਿਬਰੂਗੜ੍ਹ ਬਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟੀਮ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜੇਲ੍ਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੌਜੁਆਨਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਆਰਡਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਅਗਲੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪੈਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇਗੀ।੧੦ ਅਪ੍ਰੈਲ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਮੌਕੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਕੇ ਮਹਿਲ ਵਿਖੇ ਹੋਏ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ- ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਮੌਕੇ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਸਥਾਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਕੇ ਮਹਿਲ ਵਿਖੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋ ਕੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰ ਭੇਟ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਨੌਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਸਥਾਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਕੇ ਮਹਿਲ ਵਿਖੇ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਭੋਗ ਉਪਰੰਤ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਜਥਿਆਂ ਨੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜੀਵਨ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਲੈਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਗੀ ਜਥਿਆਂ ਨੇ ਵੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ।

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਅਟੱਲ ਰਾਏ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਅਲੌਕਿਕ ਜਲੌ ਸਜਾਏ ਗਏ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ 'ਤੇ ਦੀਪਮਾਲਾ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਥਰੇਵਾਲ, ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਮਾਂਗਾਸਰਾਏ, ਬਾਬਾ ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਕਿਲਾ ਅਨੰਦਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਆਦਿ ਹਾਜਰ ਸਨ।੧੧ ਅਪ੍ਰੈਲ

ਖ਼ਾਲਸਾ ਸਾਜਣਾ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਅੰਦਰ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਬੇਲੋੜਾਂ ਦਖਲ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ -ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ

ਸੰਗਤ 'ਚ ਦਹਿਸ਼ਤ ਦਾ ਮਹੌਲ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਹਟੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ- ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਖ਼ਾਲਸੇ ਦੇ ਸਾਜਣਾ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾ ਅੰਦਰ ਬੇਲੋੜੇ ਦਖ਼ਲ ਬੰਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਜਾਬਤੇ ਅੰਦਰ ਰਹਿਣ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ।

ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਖ਼ਾਲਸੇ ਦਾ ਸਾਜਣਾ ਦਿਵਸ ਕੌਮੀ ਰਵਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਸਾਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਅੰਦਰ ਬੇਲੋੜੀ ਦਖ਼ਲਅੰਦਾਜੀ ਨਾਲ ਸੰਗਤ ਅੰਦਰ ਭਾਰੀ ਰੋਸ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਗਤ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਸਾਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਮਨਮਰਜੀ ਦੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਆਇਦ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪਾਸ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਬੇਹੱਦ ਮਾੜੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖ਼ਾਲਸਾ ਸਾਜਣਾ ਦਿਵਸ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਲਈ ਬੇਹੱਦ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਤੇ ਸ਼ਰਧਾ ਭਰਪੂਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਭਰਵੀਂ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਸੰਗਤ ਪੁੱਜਦੀ ਹੈ, ਪਰੰਤੂ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਬਿਨਾ ਵਜ੍ਹਾ ਤਾਇਨਾਤੀ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਵਲੋਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਅੰਦਰ ਡਰ ਅਤੇ ਦਹਿਸ਼ਤ ਦਾ ਮਹੌਲ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਅੰਦਰ ਪੁਲਿਸਕਰਮੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੀ ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਚੱਲਣ ਲਈ ਦਬਾਅ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਮਰਯਾਦਾ ਨੂੰ ਵੀ ਸਿੱਧੀ ਚੁਣੌਤੀ ਵਾਂਗ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵੀ ਮਿਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਅੰਦਰ ਸਿਵਲ ਪਹਿਰਾਵੇ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਪੁਲਿਸ ਬੇਪਛਾਣ ਹੋ ਕੇ ਸੰਗਤ ਉੱਤੇ ਨਿਗਾਹ ਰੱਖਦਿਆਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਸੰਗਤ ਵੱਲੋਂ ਭਾਰੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਤਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲਈ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਸਿੱਧੀ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਹ ਬਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਤੁਰੰਤ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਤੋਂ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਵੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਪੁਲਿਸ ਵਲੋਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਭੈ ਨੂੰ ਨਕਾਰ ਕੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਸ਼ਰਧਾ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਲਈ ਪੁੱਜੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਕਿਤੇ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਸਾਸ਼ਨ ਸੰਗਤ

ਨੂੰ ਤੰਗ-ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਤੁਰੰਤ ਸਥਾਨਕ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।੧੩ ਅਪ੍ਰੈਲ

ਐਡਵੋਕੇਟ ਰਾਜਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨਾ ਬੇਹੱਦ ਮੰਦਭਾਗਾ- ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ- ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕੌਮੀ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ (ਐਨਆਈਏ) ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਰਾਜਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਰੜੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਡਵੋਕੇਟ ਰਾਜਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਪੋਸਟਾਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲੀ ਹੈ, ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਰਕਸੰਗਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਜੁਰਮ ਦੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਬੀਤੇ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਇਥੇ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟਾਅ ਰਿਹਾ ਸੀ ਉਦੋਂ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਤੰਤਰ ਖਾਮੋਸ਼ ਸੀ, ਤਾਂ ਅੱਜ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਪੋਸਟਾਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨਾ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਡਵੋਕੇਟ ਰਾਜਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਬੇਹੱਦ ਮੰਦਭਾਗੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਪ੍ਰਤੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੰਜੀਦਗੀ ਨਾਲ ਸੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਡਵੋਕੇਟ ਰਾਜਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਾ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਡਰ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇ।੧੫ ਅਪ੍ਰੈਲ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਰਦਾਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਦੀ ਤੀਜੀ ਜਨਮ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਦੇ ਸਮਾਗਮ ਖ਼ਾਲਸਾ ਫ਼ਤਹ ਮਾਰਚ ਨਾਲ ਆਰੰਭਤਾ

ਦਿੱਲੀ- ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਮਹਾਨ ਜਰਨੈਲ ਸ. ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਦੇ ੩੦੦ ਸਾਲਾ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜੇ ਸਬੰਧੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸਮਾਗਮ ਅੱਜ ਦਿੱਲੀ ਸਥਿਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਰਕਾਬਗੰਜ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਖ਼ਾਲਸਾ ਫ਼ਤਹ ਮਾਰਚ ਨਾਲ ਆਰੰਭ ਹੋਏ। ਸਿੱਖ ਜਰਨੈਲ ਸ. ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਜਰਨੈਲਾਂ ਨਾਲ ਦਿੱਲੀ ਫ਼ਤਹ ਕਰਕੇ ਲਾਲ ਕਿਲ੍ਹੇ 'ਤੇ ਕੇਸਰੀ ਨਿਸ਼ਾਨ ਝੁਲਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਗਲ ਸਾਮਰਾਜ ਦਾ ਤਖ਼ਤ-ਏ-ਤਾਊਸ ਹਾਥੀਆਂ ਮਗਰ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਗੁਰੂ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਇਸ ਵਾਕਿਆਤ ਕਰਕੇ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਪੰਥਕ ਜਾਹੋ ਜਲਾਲ ਨਾਲ ਖਾਲਸਾ ਫ਼ਤਹ ਮਾਰਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਰਕਾਬਗੰਜ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਖ਼ਾਲਸਾ ਫ਼ਤਹ ਮਾਰਚ ਦੀ ਆਰੰਭਤਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਅਰਦਾਸ ਉਪਰੰਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਪਾਲਕੀ ਸਾਹਿਬ 'ਚ ਸੁਸ਼ੋਭਿਤ ਕੀਤਾ। ਆਰੰਭਤਾ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੇ ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਸਾਹਿਬਾਨ, ਨਿਸ਼ਾਨਚੀ ਸਿੰਘਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰੋਪਾਓ ਦਿੱਤੇ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਰਕਾਬਗੰਜ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਆਰੰਭ ਹੋਇਆ ਖ਼ਾਲਸਾ ਫ਼ਤਹ ਮਾਰਚ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸ਼ੰਕਰ

ਰੋਡ, ਪਟੇਲ ਨਗਰ, ਸ਼ਾਦੀਪੁਰ, ਮੋਤੀ ਨਗਰ, ਰਾਮੇਸ਼ ਨਗਰ, ਰਾਜਾ ਗਾਰਡਨ, ਰਜੌਰੀ ਗਾਰਡਨ, ਟੈਗੋਰ ਗਾਰਡਨ, ਸੁਭਾਸ਼ ਨਗਰ, ਤਿਲਕ ਨਗਰ, ਜੇਲ੍ਹ ਰੋਡ, ਹਰੀ ਨਗਰ ਤੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੋਇਆ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ, ਫ਼ਤਹਿ ਨਗਰ ਪੁੱਜਾ। ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰੀ ਅਤੇ ਕਈ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਲੰਗਰ ਆਦਿ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵੀ ਕੀਤੇ। ਸੰਗਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਪਾਲਕੀ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰ ਭੇਟ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨਚੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਸਿਰੋਪਾਓ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਖ਼ਾਲਸਾ ਫ਼ਤਹ ਮਾਰਚ ਦੌਰਾਨ ਸਿੱਖ ਜਰਨੈਲਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸ਼ਸ਼ਤਰਾਂ ਵਾਲੀ ਬੱਸ ਸੰਗਤਾਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਖਿੱਚ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਰਹੀ।

ਖ਼ਾਲਸਾ ਫ਼ਤਹ ਮਾਰਚ ਦੀ ਆਰੰਭਤਾ ਸਮੇਂ ਪੁੱਜੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਮਹਾਨ ਸਿੱਖ ਜਨਰੈਲ ਸ. ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ੩੦੦ ਸਾਲਾ ਜਨਮ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਦੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖ਼ਾਲਸਾ ਪੰਥ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਲੀ ਫਤਿਹ ਸਮੇਂ ਸਰਦਾਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਹਾਸਲ ਹੈ ਇਸੇ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਾਗਮਾਂ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸੇ ਤਹਿਤ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਸਮਾਗਮ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਸਮੇਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਨੌਜੁਆਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਵਿਰਸੇ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ਲਈ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸਮਾਗਮ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਆਰੰਭ ਹੋਏ ਖ਼ਾਲਸਾ ਫ਼ਤਹ ਮਾਰਚ ਵਿਚ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਭਰਵਾਂ ਸਹਿਯੋਗ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਫ਼ਤਹ ਮਾਰਚ ੪ ਮਈ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਪੁੱਜ ਕੇ ਸੰਪੰਨ ਹੋਵੇਗਾ।

ਫ਼ਤਹ ਮਾਰਚ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਭਾਈ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ, ਮੈਂਬਰ ਭਾਈ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਹਿਤਾ, ਭਾਈ ਰਾਮ ਸਿੰਘ, ਸੀਨੀਅਰ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੂੰਦੜ, ਸ. ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਗਾਬੜੀਆ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਈ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰਨਾ, ਜਾਗੋ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ.ਕੇ, ਦਿੱਲੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਹਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਲਕਾ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲੋਂ, ਦਿੱਲੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਬੀਬੀ ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ, ਸ. ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੱਬਰ, ਸ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਭੋਗਲ, ਸ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਰਿਆਤ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲਵਾਂ, ਸ. ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਥਰੇਵਾਲ, ਸ. ਬਿਜੈ ਸਿੰਘ, ਸ. ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਤੇਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੱਡਾ, ਸ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਰੋਡੇ, ਦਿੱਲੀ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਸ. ਸੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੁਮਾਨਾ, ਸ. ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ, ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਸੁਖਰਾਜ ਸਿੰਘ, ਇੰਚਾਰਜ ਸ. ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ. ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਹੈੱਡ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਭਾਈ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢੋਟੀਆ ਆਦਿ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਮੁਗਲ ਸਾਮਰਾਜ ਦੇ ਤਖ਼ਤ-ਏ-ਤਾਊਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਖਿੱਚ ਦਾ ਕੇਂਦਰ

ਖ਼ਾਲਸਾ ਫ਼ਤਹ ਮਾਰਚ ਅੰਦਰ ਸਹਿਯੋਗੀ ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਦੋ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀਆਂ ਸੰਗਤ ਲਈ ਖਿੱਚ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਰਹੀਆਂ। ਇਹ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੱਡੀਆਂ 'ਤੇ ਸਜਾ ਕੇ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਭਾਈ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀਆਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਖ਼ਾਲਸਾ ਫ਼ਤਹ ਮਾਰਚ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਜਰਨੈਲਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ

ਤੋਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀਆਂ ਜਰੀਏ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਸਰਦਾਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਤੇ ਸਾਥੀ ਸਿੱਖ ਜਰਨੈਲ ਦਿੱਲੀ ਫ਼ਤਿਹ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਮੁਗਲ ਸਾਮਰਾਜ ਦੇ ਤਖ਼ਤ-ਏ-ਤਾਊਸ ਨੂੰ ਧੂਹ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਲੈ ਗਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਹਾਸਲ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਮੁਗਲ ਸਾਮਰਾਜ ਦਾ ਉਹ ਤਖ਼ਤ-ਏ-ਤਾਊਸ ਪੁੱਟਿਆ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਜਾਬਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਤਖ਼ਤ-ਏ-ਤਾਊਸ ਦੀ ਸਿੱਲ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸਥਿਤ ਬੁੰਗਾ ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਵਿਖੇ ਮੌਜੂਦ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਰਦਾਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਦੀ ਤੀਜੀ ਜਨਮ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ

ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਤਾਕਤਾਂ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਦੀਆਂ ਘੜ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਸ਼ਾਜ਼ਿਸਾਂ -ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ

ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ -ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ- ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਮਹਾਨ ਜਰਨੈਲ ਸਰਦਾਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਦੀ ੩੦੦ ਸਾਲਾ ਜਨਮ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਬੀਤੀ ਰਾਤ ਦਿੱਲੀ ਸਥਿਤ ਹਰੀਨਗਰ ਦੇ ਡੀਡੀਏ ਗਰਾਊਂਡ ਵਿਖੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਬੁੱਢਾ ਦਲ ਦੇ ਮੁਖੀ ਬਾਬਾ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ੯੬ਵੇਂ ਕਰੋੜੀ ਸਮੇਤ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਖ਼ਸ਼ੀਅਤਾਂ ਨੇ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ। ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹਜੂਰੀ ਰਾਗੀ ਭਾਈ ਸਤਿੰਦਰਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਸਿਮਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਨਪੁਰੀ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਰਾਗੀ ਜਥਿਆਂ ਨੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਢਾਡੀ ਗਿਆਨੀ ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਮੋਰਾਂਵਾਲੀ ਦੇ ਜਥੇ ਨੇ ਸਰਦਾਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਸੰਗਤ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪੰਥਕ ਸਖ਼ਸ਼ੀਅਤਾਂ ਨੇ ਸਰਦਾਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਤੇ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਕੀਤੀਆਂ।

ਸਮਾਗਮ ਮੌਕੇ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ ਗਿਆਨੀ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਭਗਤੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਵੀ ਜੋੜਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਪੁਰਾਤਨ ਸਿੱਖ ਜਰਨੈਲਾਂ ਨੇ ਜਬਰ ਜੁਲਮ ਦਾ ਕਰੜਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਆਏ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਦਿਆਂ ਧਾੜਵੀਆਂ ਦੇ ਰਾਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਬੰਦ ਕੀਤੇ। ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਜਰਨੈਲ ਸਰਦਾਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਸਿੱਖ ਯੋਧਿਆਂ 'ਚੋਂ ਇਕ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਰੁਖ ਮੋੜਿਆ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਜਰਨੈਲ ਸਰਦਾਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਦੀ ਤੀਜੀ ਜਨਮ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਦੀ

ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਗਲ ਹਕੂਮਤ ਨਾਲ ਟੱਕਰ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਸਰਦਾਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਮਹਾਨਾਇਕ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ 'ਤੇ ਕੌਮ ਨੂੰ ਮਾਣ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਜਰਨੈਲਾਂ ਨਾਲ ਜਾਲਮ ਮੁਗ਼ਲ ਹਕੂਮਤ ਦਾ ਦਿੱਲੀ ਤਖ਼ਤ ਪੁੱਟ ਕੇ ਲਿਜਾਣਾ ਕੋਈ ਆਮ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਾਤਾਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਤਾਕਤਾਂ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਾਜ਼ਿਸਾਂ ਘੜ੍ਹ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਸੁਚੇਤ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਸਰਕਾਰੀ ਦਖ਼ਲ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੇ ਤਖ਼ਤਾਂ ਦੀਆਂ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਬੋਰਡ ਬਣਾਏ, ਫਿਰ ਦਿੱਲੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀ 'ਤੇ ਅਸਿੱਧਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਹੁਣ ਹਰਿਆਣਾ ਲਈ ਵੱਖਰੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾ ਕੇ ਸਿੱਖ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਖ਼ਾਲਸਾ ਸਾਜਣਾ ਦਿਵਸ (ਵਿਸਾਖੀ) ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਪੁਲਿਸ ਬਲ ਤਾਇਨਾਤ ਕਰਕੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੀ ਵੀ ਕਰੜੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖ਼ਾਲਸਾ ਸਾਜਣਾ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਸੰਗਤ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬਾਨ 'ਤੇ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋ ਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਨ ਕਰੇ, ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਦਿਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਿਰਜੇ ਗਏ ਦਹਿਸ਼ਤ ਦੇ ਮਾਹੌਲ ਨੇ ਸੰਗਤ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਸੱਟ ਮਾਰੀ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਸਫ਼ਲਤਾ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਸੰਗਤ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ੫ ਮਈ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮੁੱਖ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਭਰਵੀਂ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖੀ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਭਲੇ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਐਨਸੀਈਆਰਟੀ ਦੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮਤੇ ਦੀ ਗਲਤ ਵਿਖਾਇਆ ਕਰਦਿਆਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖਵਾਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਵਾਲਿਆਂ ਵਜੋਂ ਗਲਤ ਪ੍ਰਚਾਰਣ ਦੀ ਵੀ ਸਖ਼ਤ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਹਨ। ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਾਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਅੱਜ ਪੰਥ ਵਿਰੋਧੀ ਤਾਕਤਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਮਹਾਨ ਜਰਨੈਲਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਤਾਬਦੀਆਂ ਅਜਿਹਾ ਮੌਕਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਦੋਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਅੰਦਰ ਆਪਣੇ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਵਿਰਸੇ ਨੂੰ ਜਾਨਣ ਦਾ ਚਾਅ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੂੰਦੜ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਿੱਲੀ ਇਕਾਈ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰਨਾ, ਦਿੱਲੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀਕੇ, ਦਿੱਲੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਬੀਬੀ ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਵੀ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ। ਸਟੇਜ ਦੀ ਸੇਵਾ ਹੈੱਡ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਭਾਈ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢੋਟੀਆਂ ਨੇ ਨਿਭਾਈ। ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਵਿਰਸੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਚਿੱਤਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਧਾਰਮਿਕ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਸਟਾਲ ਵੀ ਲਗਾਏ ਗਏ। ਸੰਗਤ ਲਈ ਲੰਗਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਬਾਬਾ ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਭੂਰੀ ਵਾਲਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਪੰਥ ਅਕਾਲੀ ਬੁੱਢਾ ਦਲ ਦੇ ਮੁਖੀ ਬਾਬਾ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ੯੬ ਕਰੋੜੀ, ਬਾਬਾ ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਭੂਰੀ ਵਾਲੇ, ਬਾਬਾ ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਕਾਰ ਸੇਵਾ ਦਿੱਲੀ ਵਾਲੇ, ਬਾਬਾ ਸੁਖਵਿੰਦਰ

ਸਿੰਘ ਭੂਰੀ ਵਾਲੇ, ਬਾਬਾ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਨਿਰਮਲੇ ਸੰਪਰਦਾਇ, ਸੀਨੀ: ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕਾਇਮਪੁਰ, ਮੈਂਬਰ ਭਾਈ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਹਿਤਾ, ਭਾਈ ਰਾਮ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਠਾਰੂ, ਦਿੱਲੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੱਬਰ, ਸ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਭੋਗਲ, ਸ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਰਿਆਤ, ਬੀਬੀ ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲਵਾਂ, ਸ. ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਥਰੇਵਾਲ, ਸ. ਬਿਜੈ ਸਿੰਘ, ਸ. ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਤੇਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੱਡਾ, ਸ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਰੋੜੇ, ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਸੁਖਰਾਜ ਸਿੰਘ, ਦਿੱਲੀ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਸ. ਸੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਮਾਨਾ, ਸ. ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ, ਇੰਚਾਰਜ ਸ. ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ. ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਸਾਬਕਾ ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ੧੮ ਅਪ੍ਰੈਲ

ਸਰਦਾਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੇ ਤੀਜੇ ਦਿਨ ਹੋਈਆਂ ਖਾਲਸਾਈ ਖੇਡਾਂ

ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਵਿਖਾਏ ਜੰਗਜੂ ਕਰਤਬ, ਗੱਤਕਾ ਟੀਮਾਂ 'ਚ ਹੋਏ ਮੁਕਾਬਲੇ

ਦਿੱਲੀ- ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਮਹਾਨ ਜਰਨੈਲ ਸਰਦਾਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਦੀ ਤੀਸਰੀ ਜਨਮ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਸਮਾਗਮਾਂ ਤਹਿਤ ਬੀਤੀ ਸ਼ਾਮ ਖਾਲਸਾਈ ਖੇਡਾਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਪੰਥ ਅਕਾਲੀ ਬੁੱਢਾ ਦਲ ਦੇ ਮੁੱਖੀ ਬਾਬਾ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ੯੬ਵੇਂ ਕਰੋੜੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਜੇਲ੍ਹ ਰੋਡ ਤੋਂ ਮਹੱਲਾ ਸਜਾਇਆ, ਜੋ ਡੀਡੀਏ ਗਰਾਊਂਡ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਪੁੱਜਾ। ਇਥੇ ਪੁੱਜ ਕੇ ਘੋੜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਦੌੜਾਂ ਹੋਈਆਂ ਅਤੇ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਜੰਗਜੂ ਕਰਤਬ ਦਿਖਾਏ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਤੋਂ ਪੁੱਜੇ ਗੱਤਕਾ ਅਖਾੜਿਆਂ ਨੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਦੀ ਹਾਜਰੀ ਵਿੱਚ ਗਤਕੇ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। ਗੱਤਕਾ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਅਤੇ ਜੇਤੂ ਰਹੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਖਸ਼ੀਅਤਾਂ ਨੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੇਡਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਉਤਸ਼ਾਹ ਸੀ ਅਤੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਸੰਗਤ ਨੇ ਖਾਲਸਾਈ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਣਿਆ।

ਖਾਲਸਾਈ ਖੇਡਾਂ ਮੌਕੇ ਬੁੱਢਾ ਦਲ ਦੇ ਮੁਖੀ ਬਾਬਾ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ੯੬ ਕਰੋੜੀ, ਸੀਨੀਅਰ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਸ. ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਗਾਬੜੀਆ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਿੱਲੀ ਇਕਾਈ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰਨਾ, ਦਿੱਲੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀਕੇ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਬੀਬੀ ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ, ਸ ਗੁਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਠਾਰੂ, ਦਿੱਲੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੱਬਰ, ਸ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਭੋਗਲ, ਸ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਰਿਆਤ, ਬੀਬੀ ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਬਖਸ਼ੀ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲਵਾਂ, ਸ. ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਥਰੇਵਾਲ, ਸ. ਬਿਜੈ ਸਿੰਘ, ਸ. ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਤੇਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੱਡਾ, ਬਾਬਾ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੂਰੀ ਵਾਲੇ, ਬਾਬਾ ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਸੁਰਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਤਰਨਾ ਦਲ, ਬਾਬਾ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ, ਸ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਵਿਧਾਇਕ, ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਸੁਖਰਾਜ ਸਿੰਘ, ਦਿੱਲੀ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਸ. ਸੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਮਾਨਾ, ਸ. ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ, ਇੰਚਾਰਜ ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ. ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਸ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਵਧੀਕ ਮੈਨੇਜਰ ਸ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ, ਹੈੱਡ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਭਾਈ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢੋਟੀਆ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।੧੯ ਅਪ੍ਰੈਲ

ਸ. ਹਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਲਕਾ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਲੀ ਸਮਾਗਮਾਂ 'ਚ 3 ਕਰੋੜ ਖਰਚ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਨਕਾਰਿਆ

ਦਿੱਲੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਕਾਲਕਾ ਜਾਣਬੁਝ ਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਵਿਚ ਦੁਬਿਧਾ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ- ਸਕੱਤਰ ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲਵਾਂ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ- ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਜਰਨੈਲ ਸਰਦਾਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਦੀ ਤੀਜੀ ਜਨਮ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਦਿੱਲੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਹਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਲਕਾ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨੂੰ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਹਾਲਵਾਂ ਨੇ ਗੁੰਮਰਾਹਕੁੰਨ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸ. ਕਾਹਲਵਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਕਾਲਕਾ ਤੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲੋਂ ਆਪਣੇ ਸਿਆਸੀ ਅਕਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ੁਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਖਿਲਾਫ ਗਲਤ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਰਕਾਬਗੰਜ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਆਰੰਭ ਹੋਏ ਖਾਲਸਾ ਫ਼ਤਹ ਮਾਰਚ ਸਮੇਂ ਇਹ ਆਗੂ ਖ਼ੁਦ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਸਿਰਮੌਰ ਸੰਸਥਾ ਹੈ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਜ਼ੁੰਮੇਵਾਰੀ ਬਾਖੂਬੀ ਨਿਭਾਅ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸ਼ਤਾਬਦੀਆਂ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣਾ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਫ਼ਰਜ਼ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ੧੦੦ ਸਾਲ ਸਫ਼ਰ ਦੌਰਾਨ ਬਾਖੂਬੀ ਨਿਭਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸ. ਕਹਾਲਵਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੰਝ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਸ. ਕਾਲਕਾ ਰਾਜਸੀ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਜਾਣਬੁਝ ਕੇ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਵਿਚ ਦੁਬਿਧਾ ਖੜ੍ਹੀ ਕਰਨ ਦੇ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਕ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਮੁਖੀ ਹੁੰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮਹਾਨ ਯੋਧਿਆਂ ਦੇ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਦਿਹਾੜਿਆਂ ਅਤੇ ਧਰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਪ੍ਰਸਾਰ ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿਚ ਰਾਜਨੀਤੀ ਕਰਨੀ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ। ਸਕੱਤਰ ਸ. ਕਾਹਲਵਾਂ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਹਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਲਕਾ ਵੱਲੋਂ ਤਿੰਨ ਕਰੋੜ ਖਰਚਣ ਦੀ ਕਹੀ ਗਈ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਨਕਾਰਦਿਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੁੰਮਰਾਹਕੁੰਨ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸੁਚੇਤ ਰਹਿਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ. ਕਾਲਕਾ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਾਸ ਤਿੰਨ ਕਰੋੜ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਹਨ ਤਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਜਨਤਕ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗਣ। ਸਕੱਤਰ ਸ. ਕਾਹਲਵਾਂ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਜਰਨੈਲ ਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਦੇ ਸਮਾਗਮ ਮਨਾਉਣ ਵਿਚ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਸੰਗਤਾਂ ਤੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਕੇਵਲ ਲੋੜੀਂਦੇ ਖਰਚੇ ਹੀ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜੋ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਸਰਵਉੱਚ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਣਦੀ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ. ਕਾਲਕਾ ਦੇ ਸੰਗਤ ਘੱਟ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਨੂੰ ਵੀ ਕੇਵਲ ਰਾਜਸੀ ਬਿਆਨ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਤੱਖ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸੰਗਤ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਲਾਈਵ ਦਿਖਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਸਕੱਤਰ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿਚ ਸੰਗਤ ਦੀ ਘੱਟ ਰਹੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਕਾਰਨ ਸ. ਕਾਲਕਾ ਖਫਾ ਹਨ। ਸ. ਕਾਹਲਵਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸਰਕਾਰੀ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਸੰਗਤ ਨੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਾਗਮ ਕੀਤੇ ਹਨ। ੨੦ ਅਪ੍ਰੈਲ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਮਨਾਇਆ ਭਗਤ ਧੰਨਾ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜਾ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ- ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀਵਾਨ ਹਾਲ ਵਿਖੇ ਭਗਤ ਧੰਨਾ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜਾ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਭੋਗ ਮਗਰੋਂ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਭਾਈ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜਥੇ ਨੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਰਦਾਸ ਭਾਈ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕਥਾਵਾਚਕ ਭਾਈ ਹਰਮਿੱਤਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕਰਦਿਆਂ ਭਗਤ ਧੰਨਾ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਗਤ ਧੰਨਾ ਜੀ ਦਾ ਜੀਵਨ ਸੱਚੀ ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਪਰਮਾਤਮਾ 'ਤੇ ਭਰੋਸੇ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਭਗਤ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਸੇਧ ਲੈਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਮਦਾਸ, ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਮਾਂਗਾਸਰਾਏ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਪ੍ਰੋ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਸੁਪ੍ਰਿੰਟੈਂਡੈਂਟ ਸ. ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਬਹਿੜਵਾਲ ਸਮੇਤ ਸੰਗਤਾਂ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।੨੧ ਅਪ੍ਰੈਲ

ਅਰੁਨਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ 'ਚ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਨੂੰ ਬੋਧੀ ਅਸਥਾਨ 'ਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨਾ ਸਿੱਖਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ- ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ

ਕਿਹਾ- ਸਿੱਖ ਅਸਥਾਨ ਦੀ ਹੋਂਦ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇਣ ਦਖ਼ਲ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ- ਅਰੁਨਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੇਚੁਕਾ ਵਿਖੇ ਪਹਿਲੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਸਥਾਨ ਨੂੰ ਬੋਧੀ ਅਸਥਾਨ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸਖ਼ਤ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਹੈ। ਮੇਚੁਕਾ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਤਪੋ ਅਸਥਾਨ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਬੁੱਧ ਧਰਮ ਦੇ ਅਸਥਾਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਲੰਘੀ ੮ ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਅਰੁਨਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਪੇਮਾ ਖਾਂਡੂ ਨੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਦੌਰੇ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਤਸਵੀਰਾਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਇਸ ਸਿੱਖ ਅਸਥਾਨ ਨੂੰ ਬੋਧੀ ਅਸਥਾਨ ਵਜੋਂ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਇਸ ਹਰਕਤ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਰਮ ਅਸਥਾਨ ਨੂੰ ਹੋਰ ਧਰਮ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦੇਣਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ ੨੫ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਧਾਰਮਿਕ ਯਾਤਰਾ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਉਦਾਸੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਹਿਤ ਹੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੇਚੁਕਾ ਵਿਖੇ ਵੀ ਜਾਣ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਮੇਚੁਕਾ ਵਿਖੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਤਪੋ ਅਸਥਾਨ ਸਥਾਪਤ ਸੀ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ

ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਕਰਨਲ ਦਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਨੇ ਅਹਿਮ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਸੀ। ਸ. ਗਰੇਵਾਲ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਫ਼ੌਜ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਮਾਰਚ ੧੯੮੭ 'ਚ ਇਸ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਸੰਗਤ ਅਰਪਣ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪਰੰਤੂ ਦੁੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਪਹਿਲੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀ ਇਸ ਯਾਦਗਾਰ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਝੀ ਹਰਕਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਮੰਦਭਾਗਾ ਹੈ ਕਿ ਅਰੁਨਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਸਥਾਨ 'ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬੋਧੀ ਅਸਥਾਨ ਵਜੋਂ ਦਿਖਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਕਦਮ ਸਿੱਖ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੱਟ ਮਾਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਹਰ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕਰੜਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਬੇਹੱਦ ਸੰਜੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ, ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਕੌਮੀ ਘਟਗਿਣਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਦਖ਼ਲ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਅਸਥਾਨਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਈ ਮਾਮਲੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲੰਬਤ ਚਲੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹੁਣ ਇਕ ਹੋਰ ਮਾਮਲਾ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰੇਬਾਜ਼ੀ ਦੀ ਇਕ ਹੋਰ ਮਿਸਾਲ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਗੌਰ ਕਰੇ ਅਤੇ ਹੱਲ ਵੱਲ ਵਧੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਕਾਰਵਾਈ ਮੰਗੀ ਜਾਵੇਗੀ।੨੨ ਅਪ੍ਰੈਲ

ਮੋਰਿੰਡਾ 'ਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਖਿਲਾਫ਼ ਹੋਵੇ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ- ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ- ਮੋਰਿੰਡਾ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕੋਤਵਾਲੀ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਦਾ ਸਖ਼ਤ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਬੇਅਦਬੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਖਿਲਾਫ਼ ਕਰੜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਬੇਹੱਦ ਸਤਿਕਾਰਤ ਹਨ, ਪਰੰਤੂ ਦੁੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਬੇਅਦਬੀ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਰੁਕਣ ਦਾ ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਲੈ ਰਹੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਢਿੱਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਕੇ ਬੇਅਦਬੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਹੌਂਸਲੇ ਵੱਧ ਰਹੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਮਿਸਾਲੀ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਅਜਿਹਾ ਘਿਨੌਣਾ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਨਾ ਪਵੇ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਬੇਅਦਬੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਫੜ੍ਹੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਖਿਲਾਫ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਗੁੱਸਾ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਕਸਰ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਚਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਢਿੱਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਕੁਝ ਚਿਰ ਮਗਰੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਰਕਾਰਾਂ ਲਈ ਵੱਡਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਹ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀਆਂ।

ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੋਰਿੰਡਾ ਵਿਖੇ ਬੇਅਦਬੀ ਦੀ ਘਟਨਾ ਰੂਹ ਨੂੰ ਝੰਜੋੜਨ ਵਾਲੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਸ਼ਰ੍ਹੇਆਮ ਆ ਕੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਬਖ਼ਸ਼ਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਕਰੜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਕੇ ਇਕ ਮਿਸਾਲ ਕਾਇਮ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਬੇਅਦਬੀ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਸਕਣ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਪਰਦਾ ਪਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਪਿੰਡ ਗੋਲੇਵਾਲਾ ਵਿਚ ਗੁਟਕਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਾਵਨ ਅੰਗ ਖਿਲਾਰਨ ਦੀ ਘਟਨਾ ਦੀ ਵੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਘਟਨਾ ਵਿਚ ਵੀ ਸ਼ਰੇਆਮ ਬੇਅਦਬੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਸੀਸੀਟੀਵੀ ਵਿਚ ਵੀ ਕੈਦ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਰਮ ਜਾਂ ਫਿਰਕੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਵੇ ਬਖ਼ਸ਼ਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਫਿਰਕੂ ਮਾਹੌਲ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਪੁਛਗਿਛ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਵਰਤਾਰੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਹੱਥ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।੨੪ ਅਪ੍ਰੈਲ

ਕਾਨ੍ਹਪੁਰ ਨਿਵਾਸੀ ਸ. ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਲਈ 9 ਲੱਖ 50 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੇ ਸਰਾਵਾਂ ਲਈ 500 ਚਾਂਦਰਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਭੇਟ

ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਸਨਮਾਨਿਤ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ-ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸੰਗਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਰਧਾ ਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਭੇਟ ਕਰਦਿਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਹਿਤ ਅੱਜ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਨ੍ਹਪੁਰ ਨਿਵਾਸੀ ਸ. ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਪਤਨੀ ਬੀਬੀ ਕੁਲਵੰਤ ਕੌਰ ਦੀ ਯਾਦ 'ਚ ੯ ਲੱਖ ੫੦ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ, ਸਰਾਵਾਂ ਲਈ ੫੦੦ ਚਾਂਦਰਾਂ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਲੰਗਰਾਂ ਲਈ ਰਸਦਾਂ ਭੇਟ ਕੀਤੀਆਂ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਲੱਖਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸੰਗਤ ਨਤਮਸਤਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਸ਼ਰਧਾ ਅਨੁਸਾਰ ਭੇਟਾਵਾਂ ਅਰਪਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਸ. ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਆਏ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਬੀਬੀ ਕੁਲਵੰਤ ਕੌਰ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ੭ ਲੱਖ ੫੦ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਦਾ ਚੈੱਕ ਅਤੇ ੨ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਨਕਦ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਰਾਵਾਂ ਲਈ ੫੦੦ ਚਾਂਦਰਾਂ ਅਤੇ ਲੰਗਰ ਲਈ ਵੀ ਰਸਦਾਂ ਭੇਟ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਖੇ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਤੇ ਵਧੀਕ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸ. ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਬਖ਼ਸ਼ਿਸ਼ ਸਿਰੋਪਾਓ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ।੨੫ ਅਪ੍ਰੈਲ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਬੋਧੀ ਅਸਥਾਨ 'ਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ

-ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਵਫ਼ਦ ਜਾਵੇਗਾ ਅਰੁਨਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼

-ਐਨਸੀਈਆਰਟੀ ਦੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ 'ਚ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਗਲਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਸਬੰਧੀ ਵੀ ਬਣਾਈ ਕਮੇਟੀ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ- ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਅਰੁਨਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੇਚੁਕਾ ਵਿਖੇ ਪਹਿਲੇ

ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਬੋਧੀ ਅਸਥਾਨ 'ਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਇਕ ਵਫ਼ਦ ਭੇਜਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਆਰੰਭੀ ਹੈ। ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਮਾਮਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਮਗਰੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਕਰੜੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦਿਆਂ ਸਰਕਾਰ ਪਾਸੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਹਿਤ ਹੀ ਹੁਣ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਇਕ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਵਫ਼ਦ ਭੇਜਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਰੁਨਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਇਸ ਵਫ਼ਦ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਭਾਈ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ, ਮੈਂਬਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸਿਆਲਕਾ, ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਕਰਨਲ ਦਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ ਨੂੰ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਲਗਾਇਆ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਓਐਸਡੀ ਸ. ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਿੱਖ ਅਸਥਾਨ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨਾ ਬੇਹੱਦ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਸਥਾਨਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਜਾਂਚ ਪੜਤਾਲ ਲਈ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਵਫ਼ਦ ਭੇਜਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਵਫ਼ਦ ਮੇਚੁਕਾ ਵਿਖੇ ਜਾ ਕੇ ਸਬੰਧਤ ਅਸਥਾਨ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਰੁਨਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਮਾਮਲੇ ਸਬੰਧੀ ਗੱਲਬਾਤ ਵੀ ਕਰੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਉੱਚ ਅਹੁਦੇਦਾਰ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਹਿਰ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਵਿਦਵਾਨ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਹਰ ਪੱਖ ਤੋਂ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ।

ਓਐਸਡੀ ਸ. ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਐਨਸੀਈਆਰਟੀ ਦੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਬਾਰੇ ਗਲਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਮਸਲੇ 'ਤੇ ਵੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਇਕ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਖ਼ਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸਿੱਖ ਵਿਦਵਾਨ ਡਾ. ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੋਗੋਆਣੀ, ਜਥੇਦਾਰ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੌਹੜਾ ਗੁਰਮਤਿ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਬਹਾਦਰਗੜ੍ਹ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਡਾ. ਚਮਕੌਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਸ਼ਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸ੍ਰੀ ਫ਼ਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁੱਖੀ ਨੂੰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਰੀਸਰਚ ਬੋਰਡ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਡਾ. ਜੋਗੇਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟ ਕਰਨਗੇ। ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਐਨਸੀਈਆਰਟੀ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮਤੇ ਨੂੰ ਵੱਖਵਾਦੀ ਦਰਸਾਉਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਇਹ ਕਮੇਟੀ ਗਠਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦਿਆਂ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ, ਸਿੱਖਿਆ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਐਨਸੀਈਆਰਟੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਵੀ ਲਿਖੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।੨੫ ਅਪ੍ਰੈਲ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਸ. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੇ ਚਲਾਣੇ 'ਤੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕੀਤਾ ਦੁੱਖ ਪ੍ਰਗਟ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਖੇ ਸ਼ੋਕ ਸਭਾ ਦੌਰਾਨ ਸ. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ- ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੰਜ ਵਾਰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਰਹੇ

ਸ. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਜਾਣ 'ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਸਥਿਤ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸਮੁੰਦਰੀ ਹਾਲ ਵਿਖੇ ਸ਼ੋਕ ਸਭਾ ਕਰਕੇ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮਗਰੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ, ਜੋ ਭਲਕੇ ੨੭ ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਵੀ ਬੰਦ ਰਹਿਣਗੇ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਖੇ ਸਮੂਹ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਸ਼ੋਕ ਸਭਾ ਦੌਰਾਨ ਮੂਲਮੰਤਰ ਅਤੇ ਗੁਰਮੰਤਰ ਦੇ ਜਾਪ ਮਗਰੋਂ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸ. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀਆਂ ਪੰਥਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਸਿੱਖ ਸਿਆਸਤ ਦੇ ਉੱਘੇ ਆਗੂ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਕਾਰਜ ਕੀਤੇ। ਸ਼ੋਕ ਸਭਾ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਓਐਸਡੀ ਸ. ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਮਦਾਸ, ਸ. ਬਿਜੈ ਸਿੰਘ, ਸ. ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਕੁਹਾਲਾ, ਸ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਰੋਡੇ, ਸ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ, ਪ੍ਰੋ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਸ. ਸ਼ਾਹਬਾਜ਼ ਸਿੰਘ, ਸ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਸੁਖਰਾਜ ਸਿੰਘ, ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਸ. ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਬਹਿੜਵਾਲ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਸ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਵਕਤਾ ਸਮੇਤ ਸਮੂਹ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਸ. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ ਨੂੰ ਪੰਥਕ ਸਿਆਸਤ ਲਈ ਵੱਡਾ ਘਾਟਾ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨਾਲ ਦੁੱਖ ਸਾਂਝਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਇਕ ਲੋਕ ਨਾਇਕ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਸਰਬਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਲਈ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ. ਬਾਦਲ ਨੇ ਪੰਥਕ ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਦਿਲ ਤੋਂ ਲਿਆ ਅਤੇ ਕਈ ਮਿਸਾਲੀ ਕਾਰਜ ਕੀਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਯਾਦਗਾਰਾਂ ਕਾਇਮ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਖਾਸਕਰ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਵਿਰਾਸਤ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਲਈ ਕੀਤੇ ਨਿੱਗਰ ਉਪਰਾਲੇ ਵੱਡੇ ਮਹੱਤਵ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਸ. ਬਾਦਲ ਵੱਲੋਂ ਕਈ ਦਹਾਕੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਚ ਬਣੇ ਰਹਿਣਾ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀ ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਭਰਪੂਰ ਅਗਵਾਈ ਦੇਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਾਸਲ ਆਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।੨੬ ਅਪ੍ਰੈਲ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਪਿੰਡ ਸ਼ਹੂਰ ਕਲਾਂ 'ਚ ਗੁਟਕਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਹੋਈ ਬੇਅਦਬੀ ਦੀ ਕੀਤੀ ਸਖ਼ਤ ਨਿੰਦਾ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ- ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਪਿੰਡ ਸ਼ਹੂਰ ਕਲਾਂ 'ਚ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਪਾਵਨ ਗੁਟਕਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਹੋਈ ਬੇਅਦਬੀ ਦੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਸਖ਼ਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਲਗਾਤਾਰ ਵਾਪਰਨਾ ਵੱਡੀ ਚਿੰਤਾ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰਨ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਠੇਸ ਪੁੱਜਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸ਼ਾਂਤ ਮਾਹੌਲ ਖਰਾਬ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੇਅਦਬੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਫੜ੍ਹੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਢਿੱਲੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਕਾਰਨ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਚ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਜਿਹੇ ਅਨਸਰਾਂ ਦੇ ਹੌਂਸਲੇ ਹੋਰ ਵੱਧਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰਬਾਣੀ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦਾ ਰਾਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ

ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨਾ ਵਾਪਰਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਰੱਖੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਪਾਵਨ ਗੁਟਕਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪੂਰਨ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨ।੨੯ ਅਪ੍ਰੈਲ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆਂ 'ਤੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਕਾਰਵਾਈ ਮੰਗੀ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਪੱਤਰ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ- ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਭੱਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਦੋ ਇੰਸਟਾਗਰਾਮ ਖ਼ਾਤਿਆਂ ਖਿਲਾਫ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇੰਸਟਾਗਰਾਮ ਸਾਈਟ 'ਤੇ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਅਨਸਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਕਇਜ਼ਮ (ਸ਼ਚਿਕਕਸਿਮ) ਅਤੇ ਗੇਬਿੰਦ (ਘੌਬਨਿਦ) ਨਾਂ ਦੇ ਦੋ ਅਕਾਊਂਟ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਪਰ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਭੱਦੀ ਸ਼ਬਦਵਾਲੀ ਵੀ ਵਰਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗਹਿਰੀ ਸੱਟ ਵੱਜ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪਾਸ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਵੀ ਪੁੱਜੀਆਂ ਹਨ। ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫਿਰੇ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜਾਣਬੁਝ ਕੇ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹਰਕਤਾਂ ਨਾਲ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਫਿਰਕੂ ਤਣਾਅ ਵਧਣ ਅਤੇ ਅਮਨ ਸ਼ਾਂਤੀ ਭੰਗ ਹੋਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਸੱਕਤਰ ਵੱਲੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਮਿਕ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਜਿਹੇ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਕੇਸ ਦਰਜ਼ ਕਰਕੇ ਸਖ਼ਤ ਤੋਂ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਹਰਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੀਆ ਨਾ ਕਰੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਖਾਤੇ ਤੁਰੰਤ ਬੰਦ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਪਰਚਾ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਆਰੰਭੀ ਜਾਵੇ।੨੯ ਅਪ੍ਰੈਲ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਡਿਬਰੂਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਕਰਵਾਈ ਮੁਲਾਕਾਤ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ- ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਕੇ ਅਸਾਮ ਦੀ ਡਿਬਰੂਗੜ੍ਹ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ੨੭ ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਵਾਈ ਗਈ। ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਾਪਸ ਪੁੱਜੇ ਹਨ।

ਇਹ ਮੁਲਾਕਾਤ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸਿਆਲਕਾ ਵੱਲੋਂ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਈ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਸਿਆਲਕਾ ੨੭ ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਹਵਾਈ ਮਾਰਗ ਰਾਹੀਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਡਿਬਰੂਗੜ੍ਹ ਪੁੱਜੇ ਸਨ ਅਤੇ ਜੇਲ੍ਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸ਼ਨ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਕੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ।

ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸ. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਬੁੱਕਣਵਾਲਾ ਦੇ ਮਾਤਾ ਬੀਬੀ

ਸਵਰਨਜੀਤ ਕੌਰ, ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਬਾਜੇਕੇ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਰਾਓਕੇ ਦੇ ਪਤਨੀ ਬੀਬੀ ਵੀਰਪਾਲ ਕੌਰ, ਸ. ਬਸੰਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ. ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੱਲੂਪੁਰ ਖੈੜਾ ਦੇ ਭਰਾ ਅਤੇ ਸ. ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਚਾਚਾ ਸ. ਸੁਖਚੈਨ ਸਿੰਘ, ਸ. ਵਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮਾਤਾ ਬੀਬੀ ਸਿਮਰਜੀਤ ਕੌਰ, ਸ. ਪਪਲਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮਾਤਾ ਬੀਬੀ ਮਨਧੀਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਸ. ਗੁਰਇੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਭਰਾ ਸ. ਸੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸਨ।

ਐਡਵੋਕੇਟ ਸਿਆਲਕਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਡਿਬਰੂਗੜ੍ਹ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਖੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕੀਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਾਉਣ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਲਾਕਾਤ ਲਈ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਡਿਬਰੂਗੜ੍ਹ ਜੇਲ੍ਹ ਪ੍ਰਸਾਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਸਹਿਯੋਗ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੇ ਦੇਹਾਂਤ ਕਾਰਨ ੨੭ ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਛੁੱਟੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੀ ਪਰਵਾਨਗੀ ਵਾਸਤੇ ਕੁਝ ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਸੀ ਪਰੰਤੂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਆਉਣ ਉਪਰੰਤ ਦੇਰ ਸ਼ਾਮ ਤੱਕ ਮੁਲਾਕਾਤ ਸੁਖਾਵੇਂ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਹੋਈ। ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਕੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਤਸੱਲੀ ਵਿਚ ਹਨ।

ਐਡਵੋਕਟ ਸਿਆਲਕਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਤੇ ਸੰਜੀਦਾ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਐਡਵਕੇਟ ਸਿਆਲਕਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਜਾਂ ਵਾਸਤੇ ਉਸਾਰੂ ਸੋਚ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨਿਆਂ ਪਸੰਦ ਧਾਰਮਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸਖ਼ਸ਼ੀਅਤਾਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।੨੮ ਅਪ੍ਰੈਲ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਹੋਏ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਸਨਮਾਨਿਤ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ- ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲਾਲੂਘੁੰਮਣ, ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਸ. ਵਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਠਰੂ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਸ. ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਖੇਲਾ, ਸ. ਗੁਰਸੇਵਕ ਸਿੰਘ, ਸ. ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ, ਸੇਵਾਦਾਰ ਸੇਵਾਦਲ ਸ. ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਮਾਲੀ ਸ੍ਰੀ ਗੋਕਲ ਚੰਦ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰੂ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਸਿਰੋਪਾਓ, ਸ੍ਰੀ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਮਾਡਲ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਤੇ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲਵਾਂ ਨੇ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਹੋਏ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜ਼ੁੰਮੇ ਲੱਗੀ ਡਿਊਟੀ ਪੂਰੀ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਨਿਭਾਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਹੋਏ ਕਰਮਚਾਰੀ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਗਤਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ੁੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਉਣਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਥਰੇਵਾਲ, ਸ. ਬਿਜੈ ਸਿੰਘ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਕੁਹਾਲਾ, ਸ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ, ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਸੁਖਰਾਜ ਸਿੰਘ, ਸਾਬਕਾ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਦਲੀਵਾਲ, ਸਾਬਕਾ ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਨਿਰਵੈਲ ਸਿੰਘ, ਸ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੈਰੋਂਵਾਲ, ਸੁਪ੍ਰਿੰਟੈਂਡੈਂਟ ਸ. ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਬਹਿੜਵਾਲ ਤੇ ਸ. ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੂਬੀ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।੨੯ ਅਪ੍ਰੈਲ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰੇਗੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਚਿੱਤਰ ਪੁਸਤਕ- ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ 100 ਸਾਲਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਜੈਤੋ ਦੇ ਮੋਰਚੇ ਸਬੰਧੀ ਖੋਜ ਭਰਪੂਰ ਪੁਸਤਕ ਵੀ ਹੋਵੇਗੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿਤ

ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਰੀਸਰਚ ਬੋਰਡ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ 'ਚ ਲਏ ਗਏ ਕਈ ਫੈਸਲੇ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ- ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਬਾਰੇ ਇਕ ਸੁੰਦਰ ਸਚਿੱਤਰ ਪੁਸਤਕ ਛਾਪਣ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨਾਵਾਂ ਸਬੰਧੀ ਅਹਿਮ ਫੈਸਲੇ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਥੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਖੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹੋਈ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਰੀਸਰਚ ਬੋਰਡ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਦੌਰਾਨ ਭਵਿੱਖੀ ਖੋਜ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿਚ ਜੈਤੋ ਦੇ ਮੋਰਚੇ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਮੌਕੇ ਖੋਜ ਭਰਪੂਰ ਪੁਸਤਕ ਤਿਆਰ ਕਰਨ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ੧੦੦ ਸਾਲਾ ਇਤਿਹਾਸ ਸੰਗ੍ਰਹਿਤ ਕਰਨ ਸਮੇਤ ਬੀਤੇ ਸਮੇਂ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤੇ ਅਹਿਮ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਛਾਪਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਇਕੱਤਰਤਾ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਸਬੰਧੀ ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਇਥੇ ਦੇ ਅਸਥਾਨਾਂ ਬਾਰੇ ਇਕ ਅਹਿਮ ਦਸਤਾਵੇਜੀ ਪੁਸਤਕ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਇਤਿਹਾਸਕ ਵੇਰਵਿਆਂ ਅਤੇ ਹਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਸਵੀਰਾਂ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਇਹ ਯਾਦਗਾਰੀ ਪੁਸਤਕ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਇਥੇ ਪੁੱਜਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦੇਸ਼ ਵਿਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਅਹਿਮ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਰੀਸਰਚ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ੧੦੦ ਸਾਲਾ ਇਤਿਹਾਸ ਕਲਮਬੱਧ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ੫੦ ਸਾਲਾ ਇਤਿਹਾਸ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸੰਗ੍ਰਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੁਣ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਆਪਣਾ ੧੦੦ ਸਾਲਾ ਸਫ਼ਰ ਤੈਅ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਲਏ ਗਏ ਅਹਿਮ ਫੈਸਲਿਆਂ, ਪੰਥਕ ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਤਕ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੀਤੇ ਸਮੇਂ 'ਚ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਰੀਸਰਚ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਕਈ ਅਹਿਮ ਖੋਜ ਕਾਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ 'ਇਤਿਹਾਸਕ ਪੱਤਰ' ਨਾਂ ਦਾ ਖੋਜ ਪਰਚਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਖੋਜ ਪਰਚੇ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਅੰਕ ਬੇਹੱਦ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਮਗਰੋਂ ਇਸ ਦੀ ਨਵੀਂ ਲੜੀ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਬਾਰੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਦਾ ਮੰਤਵ ਸਿੱਖ ਖੋਜਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਖੋਜ ਵੱਲ ਰੁਚਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੁਧਾਰ ਲਹਿਰ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਗਦਰ ਲਹਿਰ ਬਾਰੇ ਤਤਕਾਲੀ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਖੋਜ ਕਾਰਜ ਵੀ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਬਿਰਤਾਂਤ ਦੇ ਜਵਾਬ ਲਈ ਸਰਗਰਮ ਮੰਚ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਕਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਤਿੰਨ ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਰੂਪ ਰੇਖਾ ਤਿਆਰ ਕਰੇਗੀ।

ਇਕੱਤਰਤਾ 'ਚ ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਰੀਸਰਚ ਬੋਰਡ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਇੰਚਾਰਜ ਭਾਈ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚਾਵਲਾ, ਬੋਰਡ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਡਾ. ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਡਾ. ਪਰਮਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਪ੍ਰਭਜੋਤ ਕੌਰ, ਸ. ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਨਵਾਈਟੀ ਡਾ. ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੋਗੋਆਣੀ, ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਓਐਸਡੀ ਸ. ਸਤਬੀਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਥਰੇਵਾਲ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਸ਼ਾਹਬਾਜ਼ ਸਿੰਘ, ਇੰਚਾਰਜ ਸ. ਜੋਗੇਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਬਗੀਚਾ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।੨੯ ਅਪ੍ਰੈਲ

ਭਾਈ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਰਾਜੋਆਣਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਸਰਕਾਰ ਤੁਰੰਤ ਲਵੇ ਫੈਸਲਾ- ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਮਗਰੋਂ ਹੁਣ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨਿਭਾਵੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ੁੰਮੇਵਾਰੀ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ- ਪਿਛਲੇ ਲਗਭਗ ੨੮ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਭਾਈ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਰਾਜੋਆਣਾ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜ਼ੁੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਭਾਈ ਰਾਜੋਆਣਾ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਤਬਦੀਲ ਕਰਦਿਆਂ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਭਾਈ ਰਾਜੋਆਣਾ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਹੁਣ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਭਾਈ ਰਾਜੋਆਣਾ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਤਬਦੀਲੀ ਸਬੰਧੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ੫੫੦ਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਮੌਕੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ੨੦੧੯ ਦੇ ਇਸ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਭਾਈ ਰਾਜੋਆਣਾ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦਾ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਲਵੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਉਮਰ ਕੈਦ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਜੇਲ੍ਹ 'ਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੌਰਾਨ ਭਾਈ ਰਾਜੋਆਣਾ ਨੂੰ ਪੈਰੋਲ ਤੋਂ ਵੀ ਵਾਂਝਿਆਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਭਾਈ ਰਾਜੋਆਣਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਪ੍ਰਤੀ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਦਬਾਅ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਭਾਜਪਾ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਲਈ ਪਰਖ ਦੀ ਘੜੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਕੌਮੀ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ. ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਲਾਲਪੁਰਾ ਲਈ ਵੀ ਆਪਣੇ ਫ਼ਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਕੌਮੀ ਘਟਗਿਣਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਜ਼ੁੰਮੇਵਾਰੀ ਘਟਗਿਣਤੀ ਕੌਮਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਤੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸ. ਲਾਲਪੁਰਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੰਦੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਅੰਦਰ ਭਾਰੀ ਰੋਸ ਹੈ।੩ ਮਈ

ਸਰਦਾਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਰਾਮਗੜੀਆ ਦੀ ਤੀਜੀ ਜਨਮ ਸ਼ਤਾਬਦੀ

-ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਖਾਲਸਾ ਫ਼ਤਹ ਮਾਰਚ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਪੁੱਜ ਕੇ ਹੋਇਆ ਸੰਪੰਨ

-ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਪੁੱਜਣ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਹੋਇਆ ਭਰਵਾਂ ਸਵਾਗਤ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ- ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਮਹਾਨ ਜਰਨੈਲ ਸਰਦਾਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਰਾਮਗੜੀਆ ਦੀ ਤੀਜੀ ਜਨਮ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸਬੰਧੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਰਕਾਬਗੰਜ ਸਾਹਿਬ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਆਰੰਭ ਹੋਇਆ ਖਾਲਸਾ ਫਤਹ ਮਾਰਚ ਅੱਜ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਜੈਕਾਰਿਆਂ ਦੀ ਗੂੰਜ 'ਚ ਸੰਪੰਨ ਹੋਇਆ। ਖਾਲਸਾ ਫਤਹ ਮਾਰਚ ਦਾ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਪਹੁੰਚਣ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਸੰਗਤ ਨੇ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ

ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋ ਕੇ ਸ਼ਰਧਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਥਾਨਕ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਹਾਲ ਨੇੜੇ ਸਵਾਗਤ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦੇ ਇਥੇ ਪੁੱਜਣ 'ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਰੁਮਾਲਾ ਸਾਹਿਬ ਭੇਟ ਕਰਕੇ ਸ਼ਰਧਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਅਤੇ ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਸਿਰੋਪਾਓ ਦਿੱਤੇ। ਸੰਗਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਕਵਾਨਾਂ ਦੇ ਲੰਗਰ ਵੀ ਲਗਾਏ ਸਨ। ਖਾਲਸਾ ਫਤਹ ਮਾਰਚ ਲੰਘੀ ੧੯ ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜੋ ਦਿੱਲੀ, ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੋਇਆ ਅੱਜ ਇਥੇ ਪੁੱਜਾ ਹੈ।

ਖ਼ਾਲਸਾ ਫਤਹ ਮਾਰਚ ਦੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਵਾਗਤ ਮੌਕੇ ਮੈਂਬਰ ਭਾਈ ਰਾਮ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਸ. ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਗਾਬੜੀਆ, ਸਕੱਤਰ ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲਵਾਂ, ਸ. ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਮਦਾਸ, ਸ. ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਥਰੇਵਾਲ, ਸ. ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਤੇਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੱਡਾ, ਸ. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਕੁਹਾਲਾ, ਪ੍ਰੋ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਸ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ, ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਸ. ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਬਹਿੜਵਾਲ, ਸ. ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੂਬੀ ਅਟਾਰੀ, ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਸੁਖਰਾਜ ਸਿੰਘ, ਸ. ਬਘੇਲ ਸਿੰਘ, ਇੰਚਾਰਜ ਸ. ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖੈਰਾਬਾਦ, ਸ. ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਸਾਬਕਾ ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਸੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਮਾਣਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸਬੰਧੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀਵਾਨ ਹਾਲ ਵਿਖੇ ਰਾਤ ਦਾ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਆਯੋਜਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਵਿਚ ਪੰਥ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਵੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸਰਦਾਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਦੇ ਜੀਵਨ ਇਤਿਹਾਸ ਬਾਰੇ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਢਾਡੀ ਕਵੀਸ਼ਰ ਜਥਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰੀ ਗਈ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀਵਾਨ ਹਾਲ ਵਿਖੇ ਹੋਵੇਗਾ ਮੁੱਖ ਸਮਾਗਮ

ਸਰਦਾਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਦੀ ੩੦੦ ਸਾਲਾ ਜਨਮ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸਬੰਧੀ ੫ ਮਈ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸਕ ਬੁੰਗਾ ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਸ ਮਗਰੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀਵਾਨ ਹਾਲ ਵਿਖੇ ਮੁੱਖ ਸਮਾਗਮ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਮਾਗਮ ਮੌਕੇ ਪੰਥ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਰਾਗੀ ਜਥੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਰਾਹੀਂ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰਨਗੇ, ਕਥਾਵਾਚਕ, ਕਵੀਸ਼ਰ ਤੇ ਢਾਡੀ ਜਥਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨਾਲ ਇਤਿਹਾਸ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ, ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਪ੍ਰਦਾਵਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀ ਅਤੇ ਪੰਥ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਵੀ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕਰਨਗੀਆਂ।੪ ਮਈ

ਸਰਦਾਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਦੀ ਤੀਜੀ ਜਨਮ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਦੇ ਸਮਾਗਮ ਪੰਥਕ ਜਾਹੋ ਜਲਾਲ ਨਾਲ ਸੰਪੰਨ

ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਅੰਦਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧੜ੍ਹਿਆਂ ਅਤੇ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦਾ ਇਕ ਮੰਚ 'ਤੇ ਇਕੱਠਾ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ- ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ

ਪੁਰਾਤਨ ਸਿੱਖ ਯੋਧਿਆਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਅਗਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਲਈ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ- ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ

ਪੰਥ ਦੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਦੁਨੀਆਂ 'ਚ ਬੈਠੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਤਾਕਤ- ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ- ਅਠਾਰ੍ਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਸਿੱਖ ਜਰਨੈਲ ਸਰਦਾਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਦੀ ੩੦੦

ਸਾਲਾ ਜਨਮ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਪੰਥਕ ਏਕਤਾ ਦੀ ਲੋੜ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਸਮਾਗਮ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀਵਾਨ ਹਾਲ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਸਮੇਤ ਭਰਵੀਂ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਸੰਗਤ ਨੇ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ। ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਦਾਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੇ ਵੱਡੇ ਨਾਇਕ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਥ ਪ੍ਰਤੀ ਸਮਰਪਣ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਸਰਦਾਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਦਾ ਉੱਘੜਵਾਂ ਸਥਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਪੰਥ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਸਰੋਤ ਵੱਜੋਂ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਜਦੋਂ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੂੰ ਵੱਡੀਆਂ ਵੰਗਾਰਾਂ ਪੇਸ਼ ਹਨ ਤਾਂ ਇਸ ਮੌਕੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਪੰਨਿਆਂ ਤੋਂ ਸੇਧ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਜਥੇਦਾਰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਅੰਦਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧੜਿਆਂ ਅਤੇ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦਾ ਇਕ ਮੰਚ 'ਤੇ ਇਕੱਠਾ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਹੋਂਦ, ਨਿਆਰਾਪਨ, ਸਿਧਾਂਤ, ਮਰਯਾਦਾ ਦੀ ਸਲਾਮਤੀ ਅਤੇ ਕੌਮ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਲਈ ਆਪਸੀ ਮਤਭੇਦ ਅਤੇ ਮੁਫਾਦਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਗਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੌਮ ਇਕੱਠੀ ਰਹੇਗੀ ਤਾਂ ਵੰਗਾਰਾਂ ਅਤੇ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਵਿਗਾੜ ਸਕਣਗੀਆਂ। ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਰਦਾਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਦੇ ੩੦੦ ਸਾਲਾ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜੇ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਾਗਮਾਂ ਨੂੰ ਪੰਥਕ ਜਾਹੋ-ਜਲਾਲ ਅਤੇ ਨੌਜੁਆਨੀ ਨੂੰ ਵਿਰਸੇ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਲਈ ਅਹਿਮ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ।

ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸਮਾਗਮ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਹੱਕ, ਸੱਚ ਦੀ ਪਹਿਰੇਦਾਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੁਰਾਤਨ ਸਿੱਖ ਯੋਧਿਆਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਅਗਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਲਈ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ ਵੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੁਰਾਤਨ ਸਮਿਆਂ ਅੰਦਰ ਗੁਰੂ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ 'ਚ ਜੇਕਰ ਮਨ ਮੁਟਾਵ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਸੀ ਮਿਲਵਰਤਨ ਅਤੇ ਸਦਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਹੱਲ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਵੀ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਨੂੰ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਰਵਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜੁੜ ਬੈਠਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਕੌਮ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕਜੁਟਤਾ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਜਿਥੇ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਪੁੱਜੀਆਂ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ, ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਸੰਗਤਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ, ਉਥੇ ਹੀ ਸਰਦਾਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਦੀ ਤੀਜੀ ਜਨਮ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਦੀ ਸਮੁੱਚੇ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਵੀ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਰਦਾਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੌਰਾਨ ਦਿੱਤੇ ਸਹਿਯੋਗ ਲਈ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧੰਨਵਾਦੀ ਸ਼ਬਦ ਕਹੇ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਕਈ ਤਾਕਤਾਂ ਸਿੱਖ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਲਈ ਲੱਗੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਟਾਕਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਥ ਦੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ ਸਮੇਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਥ ਦੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਦੁਨੀਆਂ 'ਚ ਬੈਠੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਤਾਕਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਣਗੀਆਂ ਤਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਮਸਲੇ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਹੱਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਸ਼ਤਾਬਦੀਆਂ ਮਨਾਉਣ ਸਮੇਂ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕੌਮ ਅਤੇ ਵਡੇਰਿਆਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦਿਹਾੜੇ ਸਿੱਖ ਜੀਵਨ ਜਾਚ ਦੇ ਅਗਲੇ ਪੜਾਵਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਸਰੋਤ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸ. ਬਾਦਲ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਸਮੇਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੰਥਕ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬੇ ਅੰਦਰ ਸਿੱਖ ਵਿਰਾਸਤਾਂ ਅਕਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਹੀ ਦੇਣ ਹਨ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ

ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਯਾਦਗਾਰਾਂ ਕਾਇਮ ਕਰਨੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪਹਿਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਰਦਾਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚੋਂ ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਦੇ ਗੁਣ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਹਮੇਸ਼ਾ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਿਚ ਰਹੇ।

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਪੰਥ ਅਕਾਲੀ ਬੁੱਢਾ ਦਲ ਦੇ ਮੁਖੀ ਜਥੇਦਾਰ ਬਾਬਾ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਤਰਨ ਦਲ ਹਰੀਆਂ ਵੇਲਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀ ਬਾਬਾ ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ, ਪਦਮਸ੍ਰੀ ਬਾਬਾ ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਖਡੂਰ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀਕੇ ਨੇ ਵੀ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਜਥਿਆਂ ਨੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਢਾਡੀ, ਕਵੀਸ਼ਰ ਜਥਿਆਂ ਨੇ ਸਰਦਾਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਦੀ ਦੇਣ ਨੂੰ ਵਾਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ੩੦੦ ਸਾਲਾ ਜਨਮ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਅੱਜ ਸਵੇਰੇ ਬੁੰਗਾ ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਗਏ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਬੁੰਗੇ ਦੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਉਪਰੰਤ ਇਸ ਦਾ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਦਘਾਟਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੌਰਾਨ ਸਰਦਾਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਦੇ ਜੀਵਨ ਇਤਿਹਾਸ ਸਬੰਧੀ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਭੇਟਾ ਰਹਿਤ ਬਹੁਭਾਸ਼ਾਈ ਕਿਤਾਬਚੇ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਬੁੰਗਾ ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਵਿਖੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਚਿਤਰਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਵੀ ਸੰਗਤ ਲਈ ਖਿੱਚ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਰਹੀ।

ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੌਰਾਨ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ ਗਿਆਨੀ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਦੇ ਮੁੱਖ ਬੁਲਾਰੇ ਬਾਬਾ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਸੀਨੀਅਰ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਜਥੇਦਾਰ ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਗਾਬੜੀਆ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਜੂਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਰਿਆ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਭਾਈ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ, ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੁਗਲਵਾਲ, ਸ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ, ਸ. ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਮੰਡਵਾਲਾ, ਸ. ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਗਾਲ, ਮੈਂਬਰ ਭਾਈ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਹਿਤਾ, ਭਾਈ ਰਾਮ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚਾਵਲਾ, ਭਾਈ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭੂਰਾਕੋਹਨਾ, ਸ. ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ, ਸ. ਗੁਰਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ, ਸ. ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਕੁਲਾਰ, ਸ. ਸਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਤਲਵੰਡੀ ਭਾਈ, ਸ. ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਠਾਰੂ, ਭਾਈ ਅਜਾਇਬ ਸਿੰਘ ਅਭਿਆਸੀ, ਸ. ਸੁਖਵਰਸ਼ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ, ਸ. ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਪੀਰਮੁਹੰਮਦ, ਬੀਬੀ ਜੋਗਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਬੀਬੀ ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ ਦਿੱਲੀ, ਸ. ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖੀਵਾ, ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਰਿਆਤ, ਦਲ ਬਿਧੀਚੰਦ ਸੁਰਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਬਾਬਾ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ ਮਿਸਲ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਤਰਨਾ ਦਲ, ਬਾਬਾ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਰਸੇਵਾ ਭੂਰੀਵਾਲੇ, ਬਾਬਾ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਟਾਹਲਾ ਸਾਹਿਬ, ਬਾਬਾ ਤਰਲੋਕ ਸਿੰਘ ਖਿਆਲੇ ਵਾਲੇ, ਬਾਬਾ ਸੱਜਣ ਸਿੰਘ ਗੁਰੂ ਕੀ ਬੇਰ, ਬਾਬਾ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੌਂਕ ਮਹਿਤਾ, ਬਾਬਾ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਵੱਲ੍ਹਾ, ਬਾਬਾ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਪੜਖੇੜੀ, ਬਾਬਾ ਪ੍ਰਗਟ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠਾ ਰੋਡ, ਬਾਬਾ ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮਾਲਵਾ, ਬਾਬਾ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੁਕਤਸਰ ਵਾਲੇ, ਬਾਬਾ ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ, ਬਾਬਾ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਐਮਏ, ਬਾਬਾ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਰਸ਼ੀਆਨਾਪੁਰ, ਸਿੱਖ ਵਿਦਵਾਨ ਸ. ਤਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੁੱਟਰ, ਸ. ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮਰਵਾਹਾ, ਸ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਾਗੀ, ਸ. ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਝੀਤਾ, ਸ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਬੱਲ, ਸ, ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੇਅਰਮੈਨ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਟੱਡੀ ਸਰਕਲ, ਡਾ. ਜਗਦੀਪ ਕੌਰ, ਸ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਿਆਤ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਿੱਖ ਬੰਧੂ ਵੈਲਫੇਅਰ ਟਰੱਸਟ ਦਿੱਲੀ, ਸ. ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਦਿੱਲੀ, ਸ. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਿਸ਼ਨਪੁਰਾ, ਸ. ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਵਿਰਦੀ, ਮਾਸਟਰ ਪ੍ਰਵੀਨ ਸਿੰਘ ਬਟਾਲਾ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਸੁਖਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲਵਾਂ, ਸ. ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਮਦਾਸ, ਸ. ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਥਰੇਵਾਲ, ਸ. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਬੁੱਟਰ, ਸ. ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਤੇਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੱਡਾ, ਸ. ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ, ਸ. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਕੁਹਾਲਾ, ਸ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਰੋਡੇ, ਪ੍ਰੋ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਸ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ, ਸਾਬਕਾ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਦਿਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ, ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੌੜਾਸਿੰਘਾ, ਸ. ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ, ਓਐਸਡੀ ਸ. ਜਤਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਸ. ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਸ. ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਬਹਿੜਵਾਲ, ਸ. ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੂਬੀ ਅਟਾਰੀ, ਮੈਨੇਜਰ ਸ. ਸੁਖਰਾਜ ਸਿੰਘ, ਸ. ਬਘੇਲ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਸੰਗਤਾਂ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।੫ ਮਈ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਸਦਕਾ ਹਰੀਕੇ ਕੇਸ 'ਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ 15 ਨੌਜੁਆਨ ਹੋਏ ਰਿਹਾਅ

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੌਜੁਆਨਾਂ 'ਤੇ ਪਾਏ ਕੇਸ ਵਾਪਸ ਲਵੇ-ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ- ਬੀਤੇ ਦਿਨਾਂ ਅੰਦਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨੌਜੁਆਨਾਂ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਫੜੋ-ਫੜੀ ਦੌਰਾਨ ਹਰੀਕੇ ਪੁੱਲ ਉੱਤੇ ਧਰਨੇ 'ਤੇ ਬੈਠੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਖਿਲਾਫ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸਾਂ ਅਤੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਨੌਜੁਆਨਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਪੈਰਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ੧੫ ਨੌਜੁਆਨਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਕਰਵਾਈ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਪੰਥਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਕੱਤਰਤਾ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਪੈਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਨਾਲ ਰਿਹਾਅ ਹੋਏ ਨੌਜੁਆਨ ਅੱਜ ਇਥੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਨ ਲਈ ਪੁੱਜੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਿਰੋਪਾਓ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਵਾਇਆ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਵੀ ਅਨਿਆਂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ ਅਤੇ ਰਹੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਡਰ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ ਕਰੇ ਅਤੇ ਬੀਤੇ ਸਮੇਂ 'ਚ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਨੌਜੁਆਨਾਂ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਪਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰੇ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਧਾਮੀ ਨੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸਿਆਲਕਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ 'ਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪੈਨਲ ਗਠਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦਕਿ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਾਬਕਾ ਜਥੇਦਾਰ ਭਾਈ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਰੋਡੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ 'ਚ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਦੋਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਨੌਜੁਆਨਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਪੈਰਵਾਈ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵੱਜੋਂ ਹਰੀਕੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ੧੫ ਨੌਜੁਆਨ ਰਿਹਾਅ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਹਨ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਾਬਕਾ ਜਥੇਦਾਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਭਾਈ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਰੋਡੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬੀਤੇ ਦਿਨਾਂ ਅੰਦਰ ਹਰ ਨੌਜੁਆਨ 'ਤੇ ਪਾਏ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸੰਜੀਦਗੀ ਨਾਲ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਮਾਂ ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸਿਆਲਕਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹਰੀਕੇ ਪੁੱਲ ਵਾਲੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ੨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਰਚੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ

ਵਿਚ ੧੫ ਨੌਜੁਆਨਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਪਰਚਿਆਂ ਵਿਚ ਆਈਪੀਸੀ ੩੦੭, ੩੫੩, ੧੮੬, ੩੩੨, ੩੪੧, ੨੮੩, ੪੩੧, ੧੮੮, ੧੪੮, ੧੪੯, ੧੨੦ਬੀ, ੪੨੭, ੨੦੧ ਅਤੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇ ਐਕਟ ਦੀ ੮ਬੀ ਧਰਾਵਾਂ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰਿਹਾਅ ਹੋਏ ੧੫ ਵਿੱਚੋਂ ੯ ਨੌਜੁਆਨਾਂ ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਕੇਸ ਖਾਰਜ ਹੋਏ ਹਨ, ਜਦਕਿ ੬ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਹੈ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਾਬਕਾ ਜਥੇਦਾਰ ਭਾਈ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਰੋਡੇ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਸ. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸਿਆਲਕਾ, ਬਾਬਾ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੱਸੋਵਾਲ, ਸਕੱਤਰ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲਵਾਂ, ਬਾਬਾ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਵਲੀਆਂ ਆਦਿ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।੫ ਮਈ ■

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਸੁਚੇਤ ਹੋਣ

ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿਚ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਸਰਕਟ ਸ਼ਾਰਟ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਅੱਗਾਂ ਲੱਗਣ ਦੀਆਂ ਦੁੱਖਦਾਈ ਘਟਨਾਵਾਂ ਕਾਰਨ ਹੋਰ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਈ ਵਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ ਵੀ ਅਗਨ ਭੇਟ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿਚ ਸ਼ਰਧਾ-ਵੱਸ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਜਾਵਟੀ ਲੈਂਪ, ਬਿਜਲੀ ਦੀਆਂ ਲੜੀਆਂ ਆਦਿ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਤਾਰਾਂ ਦੇ ਜੋੜ ਉਚਿਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਲਗਾਏ ਜਾਂਦੇ। ਸਰਕਟ ਸ਼ਾਰਟ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਜਦ ਕੋਈ ਦੁੱਖਦਾਈ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਬੇਵੱਸੀ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕਰ ਕੇ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਫਿਰ ਕਈ ਵਾਰ ਅਣਗਹਿਲੀ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਦੀ ਸੂਈ ਟਿਕਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ। ਗੁਰੂ-ਘਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿਮਰਤਾ ਪੂਰਵਕ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਦਰ ਏ.ਸੀ., ਕੂਲਰ, ਪੱਖੇ, ਲਾਈਟਾਂ, ਧੂਫ, ਦੀਵਾ-ਬੱਤੀ ਆਦਿ ਤਦ ਤੱਕ ਹੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦ ਤਕ ਕੋਈ ਨਿਗਰਾਨੀ ਵਾਲਾ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਵੇ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕਿਵਾੜ ਬੰਦ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਸਮੇਂ ਬਿਜਲਈ ਉਪਕਰਣ, ਧੂਫ, ਦੀਵਾਬੱਤੀ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਅੰਦਰ ਬਿਜਲੀ ਦੀਆਂ ਤਾਰਾਂ ਸਮੇਤ ਸਮੁੱਚੀ ਫਿਟਿੰਗ ਆਦਿ ਉਚਿਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਸੁਖ-ਆਸਣ ਵਾਲੇ ਪਲੰਘ ਨਾਲ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਬੱਲਬ, ਪੱਖੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਯੰਤਰ ਦੀ ਫਿਟਿੰਗ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਜ਼ਿਆਦਾ ਗਰਮੀ, ਤੇਜ਼ ਹਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਹਨੇ੍ਰੀਆਂ ਆਦਿ ਚੱਲਣ ਸਮੇਂ ਅਕਸਰ ਤਾਰਾਂ ਸ਼ਾਰਟ ਹੋਣ ਦਾ ਡਰ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ, ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਉਪਰੋਕਤ ਦਿੱਤੇ ਸੁਝਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਮਲ 'ਚ ਲਿਆ ਕੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਅਦਬ-ਸਤਿਕਾਰ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ।

ਸਕੱਤਰ,

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਲੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ ਦੇਖੋ ਮਹੀਨਾ ਅਪ੍ਰੈਲ ੨੦੨੩ ਦਾ ਅੰਕ

ੴ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫ਼ਤਹ॥
ਸੰਖੇਪ ਵੇਰਵਾ ਮੁੱਖ ਬਜਟ
ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
ਸਾਲ ੨੦੨੩-੨੦੨੪

ਨਾਮ ਖਾਤਾ	"ਬਜਟ ਸਾਲ "੨੦੨੩-੨੦੨੪"
ਭਾਗ ਆਮਦਨ	
੧ ਜਨਰਲ ਬੋਰਡ ਫੰਡ ਦੀ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ	੮੧੫੦੦੦੦੦
੨ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ ਦੀ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ	੯੩੫੯੪੩੦੦
੩ ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਦੀ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ	੨੬੩੦੦੦੦੦
੪ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸਾਂ	੬੪੪੪੦੦੦੦
੫ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ	੧੧੫੩੫੦੦੦੦
੬ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫਾ-੮੫	੮੫੫੩੯੦੦੦੦੦
੭ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰੇ	੨੧੨੫੩੭੧੧੩੮
ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ	**੧੧੦੬੦੪੫੫੪੩੮**

ਨਾਮ ਖਾਤਾ	"ਬਜਟ ਸਾਲ "੨੦੨੩-੨੦੨੪"
ਭਾਗ ਖਰਚ	
੧ ਜਨਰਲ ਬੋਰਡ ਫੰਡ ਦਾ ਖਚਰ	੮੧੫੦੦੦੦੦
੨ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ ਦਾ ਖਰਚ	੯੩੫੯੪੩੦੦
੩ ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਦਾ ਖਰਚ	੨੬੩੦੦੦੦੦
੪ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸਾਂ ਦਾ ਖਰਚ	੮੬੫੪੦੦੦੦
੫ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਖਰਚ	੧੧੫੩੫੦੦੦੦
੬ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫਾ-੮੫ ਦਾ ਖਚਰ	੮੫੫੩੯੦੦੦੦੦
੭ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰੇ ਦਾ ਖਰਚ	੨੪੨੪੨੭੦੦੦੦
੮ ਬੱਚਤ	
੯ ਬੱਚਤ ਵਿਚੋਂ	੩੨੦੯੯੮੮੬੨
੧੦ ਕੁੱਲ ਬਜਟ	੧੧੩੮੧੪੫੪੩੦੦

ਨੋਟ:- ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਏਡਿਡ ਪੋਸਟਾਂ ਵਾਲੇ ਸਟਾਫ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ (ਅਪਰੂਵਲ) ਨਾ ਦੇਣ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਅਧਿਆਪਕ ਰੱਖ ਕੇ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਤਨਖਾਹ ਦੇਣ ਕਰਕੇ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦਾ ਖਰਚ ੨੯,੮੮,੯੮,੮੬੨/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸਾਂ ਦਾ ੨,੨੧,੦੦,੦੦੦/- ਕੁਲ ੩੨,੦੯,੯੮,੮੬੨/- ਆਮਦਨ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਸਾਲ ੨੦੨੩-੨੦੨੪ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਪਾਸੋਂ ੨੬,੦੦,੦੦,੦੦੦/-ਰੁਪਏ, ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ

ਪਾਸੋਂ ੧੦,੦੦,੦੦੦/-ਰੁਪਏ, ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਬੋਰਡ ਫੰਡ ਪਾਸੋਂ ੪੦,੦੦,੦੦੦/-ਰੁਪਏ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ੴ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ॥

ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਸਾਲ ੨੦੨੩-੨੦੨੪

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

ਨੰ: ਨਾਮ ਖਾਤਾ	"ਬਜਟ ਸਾਲ "੨੦੨੩-੨੦੨੪"
੧ (੧) ਜਨਰਲ ਬੋਰਡ ਫੰਡ ਦੀ ਅਸਲ ਆਮਦਨ	
੧ ਦਸਵੰਧ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫਾ-੮੭ ਤੋਂ	੫੨੦੦੦੦੦੦
੨ ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ	੨੬੦੦੦੦੦੦
੩ ਚੜਤ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸਮੁੰਦਰੀ ਹਾਲ	੨੦੦੦੦
੪ ਆਮਦਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜਟ	੫੦੦੦
੫ ਕਿਰਾਇਆ ਸਟਾਫ ਕੁਆਰਟਰ ਅਤੇ ਇਮਾਰਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਕਮਿਸ਼ਨ	੪੩੫੦੦੦
੬ ਠੇਕਾ ਜਮੀਨਾਂ	੧੯੦੦੦੦੦
੭ ਲੀਜਡੀਡ ਜਮੀਨ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਪਟਿਆਲਾ	੨੦੦੦੦੦
੮ ਆਮਦਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਕਲਗੀਧਰ ਨਿਵਾਸ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ਚੜਤ ਗੋਲਕ ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ)	੪੪੦੦੦੦
੯ ਫੁੱਟਕਲ ਆਮਦਨ	੬੦੦੦੦੦
"ਜੋੜ ਆਮਦਨ"ਨੋਟ:-ਇਹ ਆਮਦਨ ਬਜਟ ਭਾਗ 'ੳ-੧' ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੨ ਸੀ.ਨੰ. ੧ ਤੇ ਵੇਖੋ"	੮੧੫੦੦੦੦੦
੨ (੨) ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ	
(੧) ਸਿੱਖ ਇਤਹਾਸ ਖੋਜ ਫੰਡ	
੧ ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ	੯੦੦੦੦੦੦
੨ ਵਿਕਰੀ ਪੁਸਤਕਾਂ	੫੦੦੦੦੦
ਜੋੜ	
"ਨੋਟ:-ਇਹ ਆਮਦਨ ਬਜਟ ਭਾਗ 'ੳ-੨' ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੨੦ ਸੀ.ਨੰ. ੧ ਤੇ ਵੇਖੋ"	**੯੫੦੦੦੦੦**
੩ (੨) ਗੁਰਬਾਣੀ ਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ ਫੰਡ	
੧ ਵਿਕਰੀ ਪੁਸਤਕਾਂ ਅਤੇ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ	੧੫੦੦੦੦੦੦
੨ ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ	੨੦੦੦੦੦੦੦
੩ ਗੱਡੀ ਸ੍ਰੀ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ ਲਈ ਸੰਗਤਾਂ ਵਲੋਂ ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਫੁਟਕਲ	੧੦੦੦੦੦੦
੪ ਜਿਲਦਬੰਦੀ	੫੦੦੦੦
੫ ਚੜਤ ਗੋਲਕ (ਪ੍ਰੇਮ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ)	੫੦੦੦੦
ਜੋੜ	

	"ਨੋਟ:-ਇਹ ਆਮਦਨ ਬਜਟ ਭਾਗ 'ੳ-੨' ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੨੪ ਸੀ.ਨੰ. ੧ ਤੇ ਵੇਖੋ"	**੩੬੧੦੦੦੦੦**
੪	**(੩) ਧਰਮ ਅਰਥ ਅਤੇ ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ**	
੧	ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ	੫੦੦੦੦੦੦
੨	ਫੁਟਕਲ ਆਮਦਨ ਸੰਗਤਾਂ ਅਤੇ ਮੁਲਾਜਮਾਂ ਵਲੋਂ	੭੦੦੦੦੦੦
	ਜੋੜ	
	ਨੋਟ:-ਇਹ ਆਮਦਨ ਬਜਟ ਭਾਗ 'ੳ-੨' ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੨੭ ਸੀ.ਨੰ. ੧ ਤੇ ਵੇਖੋ	**੧੨੦੦੦੦੦੦**
੫	**(੪) ਜਨਰਲ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ**	
੧	ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ ਤੇ ਫੁੱਟਕਲ ਆਮਦਨ	੩੦੦੦੦੦
੨	ਜਮੀਨ ਜਲਾਲਾਬਾਦ ਅਤੇ ਮਾੜੇ ਖੁਰਦ	
	ਜੋੜ	
	ਨੋਟ:-ਇਹ ਆਮਦਨ ਬਜਟ ਭਾਗ 'ੳ-੨' ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੩੦ ਸੀ.ਨੰ. ੧ ਤੇ ਵੇਖੋ	**੩੦੦੦੦੦**
੬	**(੫) ਦਸਤਕਾਰੀ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ**	
੧	ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ	੪੦੦੦
	ਜੋੜ	
	ਨੋਟ:-ਇਹ ਆਮਦਨ ਬਜਟ ਭਾਗ 'ੳ-੨' ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੩੧ ਸੀ.ਨੰ. ੧ ਤੇ ਵੇਖੋ	**੪੦੦੦**
੭	(੬) ਯਾਤਰਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ	
੧	ਆਮਦਨ ਵੀਜਾ ਫੀਸ ਤੋਂ	੧੧੦੦੦੦੦
੨	ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ	੮੦੦੦੦
	ਜੋੜ	
	ਨੋਟ:-ਇਹ ਆਮਦਨ ਬਜਟ ਭਾਗ 'ੳ-੨' ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੩੨ ਸੀ.ਨੰ. ੧ ਤੇ ਵੇਖੋ	**੧੧੮੦੦੦੦**
੮	(੭) ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ	
੧	"ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ"	੬੦੦੦੦੦੦
	ਜੋੜ	
	ਨੋਟ:-ਇਹ ਆਮਦਨ ਬਜਟ ਭਾਗ 'ੳ-੨' ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੩੩ ਸੀ.ਨੰ. ੧ ਤੇ ਵੇਖੋ	**੬੦੦੦੦੦੦**
੯	(੮) ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਜਨਰਲ (ਸਸਪੈਂਸ)	
੧	ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ	੫੦੦੦
	ਜੋੜ	
	ਨੋਟ:-ਇਹ ਆਮਦਨ ਬਜਟ ਭਾਗ 'ੳ-੨' ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੩੫ ਸੀ.ਨੰ. ੧ ਤੇ ਵੇਖੋ	**੫੦੦੦**

੧੦ (੯) ਜਨਰਲ ਪ੍ਰੌਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ

੧	ਆਮਦਨ (ਵਿਹਲੇ ਹੋਏ ਮੁਲਾਜਮਾਂ ਪਾਸੋਂ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਕੱਟਿਆ ਪ੍ਰੌਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ)	੩੦੦੦੦੦
੨	ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ	੨੦੦੦੦੦
	ਜੋੜ	
	ਨੋਟ:-ਇਹ ਆਮਦਨ ਬਜਟ ਭਾਗ 'ੳ-੨' ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੩੬ ਸੀ.ਨੰ. ੧ ਤੇ ਵੇਖੋ	**੫੦੦੦੦੦**

੧੧ (੧੦) ਸ੍ਰ. ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਨਚੰਦਾ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ

੧	ਸੂਦ, ਸਹਾਇਤਾ,ਪਿਛਲੀ ਬੱਚਤ ਵਿਚੋਂ	੧੦੦੦੦
	ਜੋੜ	
	ਨੋਟ:-ਇਹ ਆਮਦਨ ਬਜਟ ਭਾਗ 'ੳ-੨' ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੩੭ ਸੀ.ਨੰ. ੧ ਤੇ ਵੇਖੋ	**੧੦੦੦੦**

੧੨ (੧੧) ਬਾਬਾ ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ

੧	ਸੂਦ, ਸਹਾਇਤਾ,ਪਿਛਲੀ ਬੱਚਤ ਵਿਚੋਂ	੫੨੦੦੦
	ਜੋੜ	
	ਨੋਟ:-ਇਹ ਆਮਦਨ ਬਜਟ ਭਾਗ 'ੳ-੨' ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੩੭ ਸੀ.ਨੰ. ੧ ਤੇ ਵੇਖੋ	**੫੨੦੦੦**

੧੩ (੧੨) ਸ੍ਰ. ਜੈ ਸਿੰਘ ਖੋਸਲਾ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ

੧	ਸੂਦ, ਸਹਾਇਤਾ,ਪਿਛਲੀ ਬੱਚਤ ਵਿਚੋਂ	੮੦੦
	ਜੋੜ	
	ਨੋਟ:-ਇਹ ਆਮਦਨ ਬਜਟ ਭਾਗ 'ੳ-੨' ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੩੮ ਸੀ.ਨੰ. ੧ ਤੇ ਵੇਖੋ"	**੮੦੦**

੧੪ (੧੩) ਸ੍ਰ. ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨਲੂਆ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ

੧	ਸੂਦ, ਸਹਾਇਤਾ,ਪਿਛਲੀ ਬੱਚਤ ਵਿਚੋਂ	੧੦੦੦੦
	ਜੋੜ	
	ਨੋਟ:-ਇਹ ਆਮਦਨ ਬਜਟ ਭਾਗ 'ੳ-੨' ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੩੯ ਸੀ.ਨੰ. ੧ ਤੇ ਵੇਖੋ	**੧੦੦੦੦**

੧੫ (੧੪) ਗਿਆਨੀ ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ

੧	ਸੂਦ, ਸਹਾਇਤਾ,ਪਿਛਲੀ ਬੱਚਤ ਵਿਚੋਂ	੧੦੦੦
	ਜੋੜ	
	ਨੋਟ:-ਇਹ ਆਮਦਨ ਬਜਟ ਭਾਗ ੩੯ ਸੀ.ਨੰ. ੧ ਤੇ ਵੇਖੋ	**੧੦੦੦**

੧੬ (੧੫) ਮਾਈ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਕੌਰ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ

੧	ਸੂਦ, ਸਹਾਇਤਾ,ਪਿਛਲੀ ਬੱਚਤ ਵਿਚੋਂ	੪੫੦੦
	ਜੋੜ	
	ਨੋਟ:-ਇਹ ਆਮਦਨ ਬਜਟ ਭਾਗ 'ੳ-੨' ਦੇ	

ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੪੦ ਸੀ.ਨੰ. ੧ ਤੇ ਵੇਖੋ	**੪੫੦੦**
੧੭ (੧੬) ਸਵ:ਸ੍ਰ. ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸਰਦਾਰਨੀ ਹਰਚਰਨ ਕੌਰ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ	
੧ ਸੂਦ, ਸਹਾਇਤਾ,ਪਿਛਲੀ ਬੱਚਤ ਵਿਚੋਂ	੨੪੦੦੦
ਜੋੜ	
ਨੋਟ:-ਇਹ ਆਮਦਨ ਬਜਟ ਭਾਗ 'ੳ-੨' ਦੇ	
ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੪੧ ਸੀ.ਨੰ. ੧ ਤੇ ਵੇਖੋ	**੨੪੦੦੦**
੧੮ (੧੭) ਸਵਰਗਵਾਸੀ ਮਾਸਟਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ	
ਇੰਚਾਰਜ ਫਲਾਇੰਗ ਸੁਕਐਡ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ	
੧ ਸੂਦ, ਸਹਾਇਤਾ,ਪਿਛਲੀ ਬੱਚਤ ਵਿਚੋਂ	੩੦੦੦
ਜੋੜ	
ਨੋਟ:-ਇਹ ਆਮਦਨ ਬਜਟ ਭਾਗ 'ੳ-੨' ਦੇ	
ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੪੧ ਸੀ.ਨੰ. ੧ ਤੇ ਵੇਖੋ	**੩੦੦੦**
੧੯ (੧੮) ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਫੰਡ	
੧ ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ	੩੦੦੦੦੦੦
੨ ਮੁਲਾਜਮਾਂ ਵਲੋਂ ਸਹਾਇਤਾ	
੩ ਸੰਗਤਾਂ ਵਲੋਂ ਸਹਾਇਤਾ	
ਜੋੜ	
ਨੋਟ:-ਇਹ ਆਮਦਨ ਬਜਟ ਭਾਗ 'ੳ-੨' ਦੇ	
ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੪੨ ਸੀ.ਨੰ. ੧ ਤੇ ਵੇਖੋ	**੩੦੦੦੦੦੦**
੨੦ (੧੯) ਗਰੈਚੂਇਟੀ ਅਤੇ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਸੇਵਾਫਲ	
੧ ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ	੧੬੦੦੦੦੦੦
੨ ਗ੍ਰੈਚੂਇਟੀ ਫੰਡ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦਫਾ ੮੭ ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਪਾਸੋਂ	੮੫੦੦੦੦
ਜੋੜ	
ਨੋਟ:-ਇਹ ਆਮਦਨ ਬਜਟ ਭਾਗ 'ੳ-੨' ਦੇ	
ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੪੫ ਸੀ.ਨੰ. ੧ ਤੇ ਵੇਖੋ	**੧੬੮੫੦੦੦੦**
੨੧ (੨੦) ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਅਤੇ ਰਲੀਫ ਫੰਡ	
੧ ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ (ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ)	੮੦੦੦੦੦੦
ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ (ਰਲੀਫ ਫੰਡ)	੧੦੦੦੦
੨ ਸੰਗਤਾਂ ਵਲੋਂ ਸਹਾਇਤਾ	੪੦੦੦੦
ਜੋੜ	
ਨੋਟ:-ਇਹ ਆਮਦਨ ਬਜਟ ਭਾਗ 'ੳ-੨' ਦੇ	
ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੫੦ ਸੀ.ਨੰ. ੧ ਤੇ ਵੇਖੋ	**੮੦੫੦੦੦੦**
ਜੋੜ ਕੁਲ ਆਮਦਨ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ	**੯੩੫੯੪੩੦੦**
੨੨ (੩) ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਦੀ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ	
੧ ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ	੫੦੦੦੦੦੦

੨	ਕਿਰਾਇਆ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ ਆਦਿ	੨00000
੩	ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਹਾਇਤਾ ਉਚੇਰੀ ਸਿਖਿਆ (ਪੀ.ਟੀ.ਸੀ.ਚੈਂਨਲ ਵਲੋਂ)	੨੧000000
੪	ਸਹਾਇਤਾ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਹਸਪਤਾਲ, ਵੱਲਾ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ	
੫	ਫੁੱਟਕਲ ਆਮਦਨ	੧00000
	ਜੋੜ ਆਮਦਨ	
	ਨੋਟ:-ਇਸ ਆਮਦਨ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ 'ੳ-੩' ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੬੧ ਸੀ.ਨੰ. ੧ ਤੋਂ ੧੨ ਤੱਕ ਵੇਖੋ	**੨੬੩00000**
੨੩(੪)	**ਆਮਦਨ ਗੋਲਡਨ ਆਫਸੈਟ ਪ੍ਰੈਸ**	
੧	ਕਾਗਜ	੩੫000000
੨	ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ/ਪਲੈਨਿੰਗ ਅਤੇ ਪਲੇਟਮੇਕਿੰਗ	੩0੧0000
੩	ਛਪਾਈ	੬000000
੪	ਦਫਤਰੀਆਣਾ (ਜਿਲਦਬੰਦੀ) ਆਦਿ	੨੫00000
੫	ਕੰਪੋਜਿੰਗ/ਸਕੈਨਿੰਗ	੨੫0000
੬	ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ	੪0000
੭	ਫੁਟਕਲ (ਰੱਦੀ ਵਿਕਰੀ ਆਦਿ)	੧੬00000
	ਜੋੜ ਆਮਦਨ	
	ਨੋਟ:-ਇਸ ਆਮਦਨ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ 'ੳ-੪' ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੮੭ ਸੀ.ਨੰ. ੧ ਤੋਂ 0੮ ਤੱਕ ਵੇਖੋ	**੪੮੪00000**
੨੪(੫)	**ਆਮਦਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ**	
੧	ਕਾਗਜ	੩੨00000
੨	ਛਪਾਈ	੨੩00000
੩	ਦਫਤਰੀਆਣਾ (ਜਿਲਦਬੰਦੀ) ਆਦਿ	੧੭੨0000
੪	ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ	੩0000
੫	ਫੁਟਕਲ (ਰੱਦੀ ਵਿਕਰੀ ਆਦਿ)	੫0000
	ਜੋੜ ਆਮਦਨ	
	ਨੋਟ:-ਇਹ ਆਮਦਨ ਬਜਟ ਭਾਗ 'ੳ-੪' ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੯੪ ਸੀ.ਨੰ. ੧ ਤੋਂ 0੫ ਤੱਕ ਵੇਖੋ"	**੭੩00000**
੨੫(੬)	**ਆਮਦਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ**	
੧	ਕਾਗਜ	੩੨00000
੨	ਛਪਾਈ	੧੩00000
੩	ਦਫਤਰੀਆਣਾ (ਜਿਲਦਬੰਦੀ) ਆਦਿ	੧੩੫0000
੪	ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ	੧੭00000
੫	ਫੁਟਕਲ (ਰੱਦੀ ਵਿਕਰੀ ਆਦਿ)	੫0000
	ਜੋੜ ਆਮਦਨ	
	ਨੋਟ:-ਇਸ ਆਮਦਨ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ 'ੳ-੪' ਦੇ	

ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੧੦੦ ਸੀ.ਨੰ. ੧ ਤੋਂ ੦੫ ਤੱਕ ਵੇਖੋ	**੭੬੦੦੦੦੦**
੨੬(੭) ਆਮਦਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਮਿਸ਼ਨ ਸ਼ਾਹਪੁਰ (ਅੰਬਾਲਾ)	
੧ ਕਾਗਜ	੨੩੫੦੦੦੦
੨ ਛਪਾਈ	੨੨੫੦੦੦੦
੩ ਦਫਤਰੀਆਣਾ	੧੯੫੦੦੦੦
੪ ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ	੫੦੦੦
੫ ਠੇਕਾ ਜਮੀਨਾਂ	੨੨੫੦੦੦੦
੬ ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕ	੧੭੫੦੦੦੦
੭ ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	੫੫੦੦੦
੮ ਕਿਰਾਇਆ ਦੁਕਾਨਾਂ, ਮਕਾਨਾਂ ਆਦਿ	੫੦੦੦
੯ ਫੁੱਟਕਲ ਆਦਿ	੨੦੦੦੦
ਜੋੜ ਆਮਦਨ	
ਨੋਟ:-ਇਸ ਆਮਦਨ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ 'ੳ-੪' ਦੇ	
ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੧੦੬ ਸੀ.ਨੰ. ੧ ਤੋਂ ੧੦ ਤੱਕ ਵੇਖੋ	**੧੧੪੦੦੦੦**
ਜੋੜ ਆਮਦਨ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸਾਂ	**੬੪੪੪੦੦੦੦**
੨੭(੮) ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਅਸਲ ਆਮਦਨ	
੧ ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫਾ-੮੭ ਤੋਂ	੨੦੦੦੦੦੦੦
੨ ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ	੮੦੦੦੦੦੦੦
੩ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸਹਾਇਤਾ	੩੫੦੦੦੦੦
੪ ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਤੇ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਕੋਰਸ (ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ)	੪੦੦੦੦੦
੫ ਗੁਰਮਤਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਗਿਆਨ (ਪੰਜਾਬੀ ਹਿੰਦੀ ਮਾਸਿਕ ਪੱਤਰ)	੧੦੦੦੦੦੦
੬ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ (ਵਿਕਰੀ ਪੁਸਤਕਾਂ)	੩੫੦੦੦੦੦
੭ ਕਿਰਾਇਆ ਦੁਕਾਨਾਂ ਤੇ ਮਕਾਨਾਂ ਆਦਿ	੩੦੦੦੦੦੦
੮ ਆਮਦਨ (ਚੜ੍ਹਤ) ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਤੋਂ	੩੩੦੦੦੦੦
੯ ਸ਼ਤਾਬਦੀਆਂ ਸਮਾਰੋਹ	੧੦੦੦੦੦
੧੦ ਠੇਕਾ ਜਮੀਨਾਂ	੫੦੦੦੦੦
੧੧ ਸੰਗੀਤ ਵਿਦਿਆਲੇ ਤੇ ਫੁਟਕਲ ਆਦਿ	੫੦੦੦੦
ਜੋੜ ਆਮਦਨ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	
ਇਹ ਆਮਦਨ ਬਜਟ ਭਾਗ 'ਅ' ਦੇ	
ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੧ ਸੀ.ਨੰ. ੨ ਤੱਕ ਵੇਖੋ।	**੧੧੫੩੫੦੦੦੦**
੨੮(੯) ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫਾ-੮੫ ਦੀ ਅਸਲ ਆਮਦਨ	
੧ ਚੜ੍ਹਤ ਗੋਲਕ	੪੩੪੦੮੩੦੦੦੦
੨ ਵੱਟਕ ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੧੩੬੩੯੪੫੦੦੦
੩ ਭੇਟਾ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੫੬੯੪੬੫੦੦੦

੪ ਚੜ੍ਹਤ ਜਿੰਨਸ ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	੧੦੨੯੮੦੪੦੦੦
੫ ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ	੯੭੯੭੦੦੦੦
੬ ਕਿਰਾਏ ਨਿਵਾਸ ਅਤੇ ਦੁਕਾਨਾਂ/ਮਕਾਨਾਂ	੪੮੫੧੯੮੨੨੪
੭ (ੳ) ਆਮਦਨ ਖੁਦਕਾਸ਼ਤ	੧੨੨੭੯੯੫੦੦
੮ (ਅ) ਆਮਦਨ ਠੇਕਾ ਜਮੀਨਾਂ	੩੧੧੩੮੪੦੦੦
੯ ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ	੧੭੯੬੪੨੦੦੦
੧੦ ਆਨਲਾਇਨ ਡੋਨੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਫੁੱਟਕਲ ਆਮਦਨ	੫੪੮੬੨੨੭੬
ਜੋੜ ਆਮਦਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ	
ਨੋਟ:-ਇਸ ਆਮਦਨ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ	
ਬਜਟ ਭਾਗ 'ਏ' ਵਿੱਚ ਵੇਖੋ।	**੮੫੫੩੯੦੦੦੦੦**
੨੯ (੧੦) ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੀ ਅਸਲ ਆਮਦਨ	
੧ ਫੀਸਾਂ ਅਤੇ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਫੰਡਜ	੧੬੬੫੫੫੫੮੩੨
੨ ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਸਥ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਹਾਇਤਾ	੦
੩ ੯੫% ਸਰਕਾਰੀ ਗ੍ਰਾਂਟ	੩੨੯੭੬੦੮੮੮
੪ ਵਿਆਜ ਅਤੇ ਵਸੀਲਿਆਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ	੧੨੯੦੧੯੪੧੮
੫ ਆਮਦਨ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਆਫ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਬਹਾਦਰਗੜ੍ਹ (ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਤੋਂ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਫੀਸ ਅਤੇ ਵਿਆਜ)	੧੦੩੫੦੦੦
ਜੋੜ ਆਮਦਨ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰੇ	
ਨੋਟ:-ਇਸ ਆਮਦਨ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ	
ਬਜਟ ਭਾਗ 'ਸ' ਵਿੱਚ ਵੇਖੋ।	**੨੧੨੫੩੭੧੧੩੮**
ਜੋੜ ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ	**੧੧੦੬੦੪੫੫੪੩੮**
ਭਾਗ ਖਰਚ	
੧ (੧) ਖਰਚ ਜਨਰਲ ਬੋਰਡ ਫੰਡ	
੧ ਜਨਰਲ ਬੋਰਡ ਫੰਡ ਦਾ ਆਪਣਾ ਖਰਚ	
ਨੋਟ:- ਇਸ ਖਰਚ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਬੋਰਡ ਫੰਡ ਦੀਆ ਬਾਕੀ ਮੱਦਾਂ ਦੇ ਖਰਚ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ੳ-੧"" ਵਿੱਚ ਪੰਨਾ ਨੰ: ੫ ਤੋਂ ੧੪ ਅਤੇ ਸੀ ਨੰ: ੧ ਤੋਂ ੪੦ ਤੱਕ ਵੇਖੋ	੪੮੫੦੦੦੦੦
੨ ਗ੍ਰੈਚੂਇਟੀ ਫੰਡ ਅਤੇ ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਸੇਵਾਫਲ (ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ ਨੂੰ ਦੇਣਯੋਗ)	
ਨੋਟ:-ਇਸ ਦੇ ਖਰਚ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ੳ-੨"" ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰ: ੪੬ ਸੀ: ਨੰ: ੩ ਤੇ ਵੇਖੋ	੩੩੦੦੦੦੦੦
੩ ਸਹਾਇਤਾ ਗੋਲਡਨ ਆਫਸੈਟ ਪ੍ਰੈਸ ਨੂੰ। (ਡਿਜੀਟਲ ਪਿੰਟਿੰਗ ਮਸ਼ੀਨ ਖਰੀਦ ਕਰਨ ਲਈ)	
ਨੋਟ:-ਇਸ ਖਰਚ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ੳ-੪"" ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰ: ੮੮ ਸੀ:ਨੰ: ੦੯ ਤੇ ਵੇਖੋ	੪੦੦੦੦੦੦

੪ ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਮਿਸ਼ਨ ਸ਼ਾਹਪੁਰ ਅੰਬਾਲਾ ਨੂੰ।
ਨੋਟ:-ਇਸ ਖਰਚ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ਓ-੪"" ਦੇ
ਪੰਨਾ ਨੰ: ੧੦੬ ਸੀ:ਨੰ: ੧੧ ਤੇ ਵੇਖੋ"
"ਜੋੜ ਖਰਚ"" ੮੧੫੦੦੦੦੦

੨ (੨) ਖਰਚ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ
੧"ਸਿੱਖ ਇਤਹਾਸ ਫੰਡ:-"ਨੋਟ:-ਇਸ ਖਰਚ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ਓ-੨"" ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰ: ੨੧ ਤੋਂ ੨੩ ਸੀ:ਨੰ ੧ ਤੋਂ ੧੩ ਤੱਕ ਵੇਖੋ" ੮੨੦੦੦੦੦
੨ "ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਅਤੇ ਛੁਟੀਆਂ ਦਾ ਸੇਵਾਫਲ:-
"ਨੋਟ:-ਇਸ ਦੇ ਖਰਚ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ਓ-੨"" ਦੇ
ਪੰਨਾ ਨੰ:੪੭ ਸੀ: ਨੰ: ੫ ਤੇ ਵੇਖੋ।" ੧੩੦੦੦੦੦
ਜੋੜ ਖਰਚ ੯੫੦੦੦੦੦

੩ ੧ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ ਫੰਡ
ਨੋਟ:-ਇਸ ਖਰਚ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ "ਓ- ੨" ਦੇ
ਪੰਨਾ ਨੰ: ੨੫ ਤੋਂ ੨੬ ਤੱਕ ਸੀ:ਨੰ ੧ ਤੋਂ ੧੭ ਤੇ ਵੇਖੋ ੩੪੪੦੦੦੦੦
੨ "ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਅਤੇ ਛੁਟੀਆਂ ਦਾ ਸੇਵਾਫਲ:-
"ਨੋਟ:-ਇਸ ਖਰਚ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ਓ-੨"" ਦੇ
ਪੰਨਾ ਨੰ:੪੭ ਸੀ: ਨੰ: ੬ ਤੇ ਵੇਖੋ।" ੧੭੦੦੦੦੦
ਜੋੜ ਖਰਚ ੩੬੧੦੦੦੦੦

੪ "ਧਰਮ ਅਰਥ ਅਤੇ ਪੰਧਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ:-
"ਨੋਟ:-ਇਸ ਖਰਚ ਦਾ ਵਿਸ਼ਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ਓ-੨"" ਦੇ
ਪੰਨਾ ਨੰ: ੨੮ ਅਤੇ ੨੯ ਦੇ ਸੀ: ਨੰ ੧ ਤੋਂ ੬ ਤੱਕ ਵੇਖੋ" ੧੨੦੦੦੦੦੦

੫ "ਜਨਰਲ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ:-
"ਨੋਟ:-ਇਸ ਖਰਚ ਦਾ ਵਿਸ਼ਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ਓ-੨"" ਦੇ
ਪੰਨਾ ਨੰ: ੩੦ ਦੇ ਸੀ:ਨੰ ੧ ਤੇ ਵੇਖੋ" ੩੦੦੦੦੦

੬ "ਦਸਤਕਾਰੀ ਫੰਡ:-
"ਨੋਟ:-ਇਸ ਖਰਚ ਦਾ ਵਿਸ਼ਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ਓ-੨"" ਦੇ
ਪੰਨਾ ਨੰ: ੩੧ ਦੇ ਸੀ: ਨੰ ੧ ਤੇ ਵੇਖੋ" ੪੦੦੦

੭ "ਯਾਤਰਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ:-
"ਨੋਟ:-ਇਸ ਖਰਚ ਦਾ ਵਿਸ਼ਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ਓ-੨"" ਦੇ
ਪੰਨਾ ਨੰ: ੩੨ ਦੇ ਸੀ:ਨੰ ੧ ਤੋਂ ੩ ਤੇ ਵੇਖੋ" ੧੧੮੦੦੦੦

੮ "ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ:-
"ਨੋਟ:-ਇਸ ਖਰਚ ਦਾ ਵਿਸ਼ਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ਓ-੨"" ਦੇ
ਪੰਨਾ ਨੰ: ੩੪ ਦੇ ਸੀ:ਨੰ ੧ ਤੋਂ ੬ ਤੇ ਵੇਖੋ।" ੬੦੦੦੦੦੦

੯ "ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਜਨਰਲ (ਸਸਪੈਂਸ) :-
"ਨੋਟ:-ਇਸ ਖਰਚ ਦਾ ਵਿਸ਼ਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ਓ-੨"" ਦੇ

ਪੰਨਾ ਨੰ: ੩੫ ਦੇ ਸੀ:ਨੰ ੧ ਤੇ ਵੇਖੋ" ੫੦੦੦

੧੦ "ਜਨਰਲ ਪ੍ਰੌਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ :-

"ਨੋਟ:-ਇਸ ਖਰਚ ਦਾ ਵਿਸ਼ਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ੳ-੨"" ਦੇ
ਪੰਨਾ ਨੰ: ੩੬ ਦੇ ਸੀ:ਨੰ ੧ ਤੇ ਵੇਖੋ" ੫੦੦੦੦੦

੧੧ "ਸ੍ਰ: ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਨਚੰਦਾ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ :-

"ਨੋਟ:-ਇਸ ਦੇ ਖਰਚ ਦਾ ਵਿਸ਼ਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ੳ-੨"" ਦੇ
ਪੰਨਾ ਨੰ: ੩੭ ਦੇ ਸੀ:ਨੰ ੧ ਤੇ ਵੇਖੋ" ੧੦੦੦੦

੧੨ "ਬਾਬਾ ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ:-

"ਨੋਟ:-ਇਸ ਖਰਚ ਦਾ ਵਿਸ਼ਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ੳ-੨"" ਦੇ
ਪੰਨਾ ਨੰ: ੩੮ ਦੇ ਸੀ:ਨੰ ੧ ਤੇ ਵੇਖੋ" ੫੨੦੦੦

੧੩ "ਜੈ ਸਿੰਘ ਖੋਸਲਾ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ:-

"ਨੋਟ:-ਇਸ ਖਰਚ ਦਾ ਵਿਸ਼ਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ੳ-੨"" ਦੇ
ਪੰਨਾ ਨੰ: ੩੮ ਦੇ ਸੀ:ਨੰ ੧ ਤੇ ਵੇਖੋ" ੮੦੦

੧੪ "ਸ੍ਰ: ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨਲ਼ੂਆ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ :-

"ਨੋਟ:-ਇਸ ਖਰਚ ਦਾ ਵਿਸ਼ਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ੳ-੨"" ਦੇ
ਪੰਨਾ ਨੰ: ੩੯ ਦੇ ਸੀ:ਨੰ ੧ ਤੇ ਵੇਖੋ" ੧੦੦੦੦

੧੫ "ਗਿਆਨੀ ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ :-

"ਨੋਟ:-ਇਸ ਖਰਚ ਦਾ ਵਿਸ਼ਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ੳ-੨"" ਦੇ
ਪੰਨਾ ਨੰ: ੪੦ ਦੇ ਸੀ:ਨੰ ੧ ਤੇ ਵੇਖੋ" ੧੦੦੦

੧੬ "ਮਾਈ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਕੌਰ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ:-

"ਨੋਟ:-ਇਸ ਖਰਚ ਦਾ ਵਿਸ਼ਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ੳ-੨"" ਦੇ
ਪੰਨਾ ਨੰ: ੪੦ ਦੇ ਸੀ:ਨੰ ੧ ਤੇ ਵੇਖੋ" ੪੫੦੦

੧੭ "ਸਵ:ਸ੍ਰ:ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸਰਦਾਰਨੀ ਹਰਚਰਨ ਕੌਰ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ :-

"ਨੋਟ:-ਇਸ ਖਰਚ ਦਾ ਵਿਸ਼ਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ੳ-੨"" ਦੇ
ਪੰਨਾ ਨੰ: ੪੧ ਦੇ ਸੀ:ਨੰ ੧ ਤੇ ਵੇਖੋ" ੨੪੦੦੦

੧੮ "ਮਾਸਟਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਇੰਚਾਰਜ ਫਲਾਇੰਗ ਸੁਕਐਡ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ:-

"ਨੋਟ:-ਇਸ ਖਰਚ ਦਾ ਵਿਸ਼ਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ੳ-੨"" ਦੇ
ਪੰਨਾ ਨੰ: ੪੨ ਦੇ ਸੀ:ਨੰ ੧ ਤੇ ਵੇਖੋ" ੩੦੦੦

੧੯ "ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਫੰਡ :-

"ਨੋਟ:-ਇਸ ਖਰਚ ਦਾ ਵਿਸ਼ਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ੳ-੨"" ਦੇ
ਪੰਨਾ ਨੰ: ੪੩ ਅਤੇ ੪੪ ਦੇ ਸੀ:ਨੰ ੧ ਤੋਂ ੫ ਤੱਕ ਵੇਖੋ" ੩੦੦੦੦੦੦

੨੦ "ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਅਤੇ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਫੰਡ :-

"ਨੋਟ:-ਇਸ ਖਰਚ ਦਾ ਵਿਸ਼ਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ੳ-੨"" ਦੇ
ਪੰਨਾ ਨੰ:੪੯ ਮੱਦ ਨੰ ੧ ਦੇ ਸੀ: ਨੰ ੧ ਤੋਂ ੨ ਤੇ ਵੇਖੋ" ੧੬੮੫੦੦੦੦

੨੧ "ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ ਅਤੇ ਰਲੀਫ ਫੰਡ :-

"ਨੋਟ:-ਇਸ ਖਰਚ ਦਾ ਵਿਸ਼ਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ੳ-੨"" ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰ: ੫੧ ਅਤੇ ੫੨ ਦੇ ਸੀ: ਨੰ ੧ ਤੋਂ ੫ ਤੇ ਵੇਖੋ"	੮੦੫੦੦੦੦
ਜੋੜ ਕੁਲ ਖਰਚ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ :-	**੯੩੫੯੪੩੦੦**
੨੨ (੩) ਖਰਚ ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ	
੧ ਇਸ ਦੇ ਖਰਚ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ਭਾਗ "ੳ-੩" ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੬੬ ਤੋਂ ੮੦ ਤੇ ਸੀ: ਨੰ ੧ ਤੋ ੧੫ ਤੇ ਵੇਖੋ	੨੫੪੦੦੦੦੦
੨ "ਗਰੈਚੂਇਟੀ ਅਤੇ ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਵਿਦਿਆ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਸਟਾਫ ਲਈ"(ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ ਨੂੰ ਦੇਣਯੋਗ) "ਨੋਟ:-ਇਸ ਦੇ ਖਰਚ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ੳ-੨"" ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰ: ੪੭ ਸੀ: ਨੰ: ੭ ਤੇ ਵੇਖੋ"	੧੭੦੦੦੦੦
੩ "ਗਰੈਚੂਇਟੀ ਅਤੇ ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਸਪੋਰਟਸ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਸਟਾਫ ਲਈ "(ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ ਨੂੰ ਦੇਣਯੋਗ) "ਨੋਟ:-ਇਸ ਦੇ ਖਰਚ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ੳ-੩"" ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰ: ੪੭ ਸੀ: ਨੰ: ੮ ਤੇ ਵੇਖੋ"	੯੦੦੦੦੦
ਜੋੜ ਕੁਲ ਖਰਚ ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ :-	**੨੬੩੦੦੦੦੦**
੨੩ (੪) ਖਰਚ ਗੋਲਡਨ ਆਫਸੈਟ ਪ੍ਰੈਸ	
੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ, ਈ.ਐਸ.ਆਈ. ਅਤੇ ਏ.ਡੀ ਚਾਰਜਿਜ ਆਦਿ	੨੩੧੫੦੦੦੦
੨ ਕਾਗਜ	੨੮੦੦੦੦੦੦
੩ ਛਪਾਈ, ਦਫਤਰੀਆਨਾ, ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ, ਪਲੇਟਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਿਆਹੀਆਂ,ਕੈਮੀਕਲ ਆਦਿ	੪੭੬੦੦੦੦
੪ ਬਿੱਲ ਬਿਜਲੀ ਅਤੇ ਜਨਰੇਟਰ ਆਦਿ	੧੮੫੦੦੦੦
੫ ਮੁਰੰਮਤ ਮਸ਼ੀਨਰੀ, ਸਮਾਨ ਅਤੇ ਇਮਾਰਤ ਅਤੇ ਕਿਰਾਇਆ ਇਮਾਰਤ ਆਦਿ	੬੪੫੦੦੦
੬ ਤਨਖਾਹ ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਛੁਟੀਆਂ ਦਾ ਸੇਵਾਫਲ (ਟੈਕਨੀਕਲ ਸਟਾਫ)	੧੩੫੦੦੦੦
੭ "ਤਨਖਾਹ ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਛੁਟੀਆਂ ਦਾ ਸੇਵਾਫਲ (ਦਫਤਰੀ ਸਟਾਫ) ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ ਨੂੰ ਦੇਣਯੋਗ। "ਨੋਟ:- ਇਸ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ੳ ੨"" ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੪੭ ਸੀ: ਨੰ: ੯ ਤੇ ਵੇਖੋ"	੫੧੦੦੦੦
੮ ਬੀਮਾਂ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੩੫੦੦੦੦
੯ ਫੁਟਕਲ, ਸਫਰ ਖਰਚ, ਡਾਕ ਖਰਚ, ਟੈਲੀਫੋਨ, ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ, ਇੰਟਰਨੈਟ ਹਿੱਸਾ ਖਰਚ ਦਫਤਰ ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ, ਪ੍ਰੋਫੈਸਨਲ ਖਰਚ, ਆਡਿਟ ਫੀਸ, ਐਟਰਟੇਨਮੈਂਟ, ਜੀ.ਐਸ.ਟੀ, ਆਦਿ।	੪੩੫੦੦੦
੧੦ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚ	੧੫੫੦੦੦੦
ਜੋੜ ਖਰਚ "ਨੋਟ:-ਇਸ ਖਰਚ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ 'ੳ-੪' ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੮੯ ਸੀ.ਨੰ. ੧ ਤੋਂ ੩੪ ਤੱਕ ਵੇਖੋ"	੬੨੬੦੦੦੦੦

੨੪ (੫) ਖਰਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ

੧	ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ, ਈ.ਐਸ.ਆਈ. ਅਤੇ ਏ.ਡੀ ਚਾਰਜਿਜ ਆਦਿ	੪੫੪੫੦੦੦
੨	ਕਾਗਜ਼	੩੦੦੦੦੦੦
੩	ਛਪਾਈ, ਦਫਤਰੀਆਨਾ, ਸਿੱਕਾ, ਸ਼ਿਆਹੀਆਂ ਆਦਿ	੬੫੦੦੦੦
੪	ਬਿੱਲ, ਬਿਜਲੀ ਜਨਰੇਟਰ ਆਦਿ	੧੧੦੦੦੦
੫	ਮੁਰੰਮਤਾਂ ਮਸ਼ੀਨਰੀ, ਸਮਾਨ, ਇਮਾਰਤ ਅਤੇ ਕਿਰਾਇਆ ਇਮਾਰਤ ਆਦਿ	੬੫੦੦੦
੬	ਤਨਖਾਹ ਗਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਛੁਟੀਆਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ (ਟੈਕਨੀਕਲ ਸਟਾਫ)	
੭	"ਤਨਖਾਹ ਗਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਛੁਟੀਆਂ ਦਾ ਸੇਵਾਫਲ (ਦਫਤਰੀ ਸਟਾਫ) ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ ਨੂੰ ਦੇਣਯੋਗ। "ਨੋਟ:- ਇਸ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ੳ ੨"" ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੪੮ ਸੀ: ਨੰ: ੧੦ ਤੇ ਵੇਖੋ"	੧੬੦੦੦੦
੮	ਬੀਮਾਂ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੧੦੦੦੦੦
੯	ਫੁਟਕਲ, ਸਫਰ ਖਰਚ, ਟੈਲੀਫੋਨ, ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ, ਇੰਟਰਨੈਟ, ਹਿੱਸਾ ਖਰਚ ਦਫਤਰ, ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ, ਐਟਰਟੇਨਮੈਂਟ, ਆਡਿਟ ਫੀਸ ਆਦਿ।	੨੧੦੦੦੦
੧੦	ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚ	੧੩੬੦੦੦੦
	ਜੋੜ ਖਰਚ "ਨੋਟ:-ਇਸ ਖਰਚ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ 'ੳ-੪' ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੯੫ ਸੀ.ਨੰ. ੧ ਤੋਂ ੨੭ ਤੱਕ ਵੇਖੋ"	੧੦੨੦੦੦੦੦

੨੫"(੬) ਖਰਚ "ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ"

੧	ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ, ਈ.ਐਸ.ਆਈ. ਅਤੇ ਏ.ਡੀ ਚਾਰਜਿਜ ਆਦਿ	੪੦੦੦੦੦੦
੨	ਕਾਗਜ਼	੨੮੦੦੦੦੦
੩	ਛਪਾਈ, ਦਫਤਰੀਆਨਾ, ਸਿੱਕਾ, ਸ਼ਿਆਹੀਆਂ ਆਦਿ	੩੫੦੦੦੦
੪	ਬਿੱਲ, ਬਿਜਲੀ ਜਨਰੇਟਰ ਆਦਿ	੧੫੦੦੦੦
੫	ਮੁਰੰਮਤਾਂ ਮਸ਼ੀਨਰੀ, ਸਮਾਨ ਅਤੇ ਇਮਾਰਤ ਆਦਿ	੧੨੦੦੦੦
੬	"ਤਨਖਾਹ ਗਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦਾ ਸੇਵਾਫਲ (ਦਫਤਰੀ ਸਟਾਫ) ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ ਨੂੰ ਦੇਣਯੋਗ। "ਨੋਟ:- ਇਸ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ੳ ੨"" ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੪੮ ਸੀ: ਨੰ: ੧੧ ਤੇ ਵੇਖੋ"	੩੨੦੦੦੦
੭	ਬੀਮਾਂ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੧੨੦੦੦੦
੮	ਫੁਟਕਲ, ਸਫਰ ਖਰਚ, ਟੈਲੀਫੋਨ, ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ, ਇੰਟਰਨੈਟ ਹਿੱਸਾ ਖਰਚ ਦਫਤਰ ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ ਐਟਰਟੇਨਮੈਂਟ, ਆਡਿਟ ਫੀਸ ਆਦਿ।	੧੦੫੦੦੦
	"ਕਰਜਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ ਨੂੰ "ਨੋਟ:- ਇਸ ਖਰਚ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਮੁਖ ਬਜਟ ਦੇ ਭਾਗ 'ੳ-੪') ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰ: ੯੫ ਸੀ:ਨੰ: ੭ ਤੇ ਵੇਖੋ।"	੧੨੭੦੦੦੦
੯	**ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚ**	**੩੬੫੦੦੦**

ਜੋੜ ਖਰਚ	
"ਨੋਟ:-ਇਸ ਖਰਚ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ 'ੳ-੪' ਦੇ	
ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੧੦੦ ਸੀ.ਨੰ. ੧ ਤੋਂ ੧੯ ਤੱਕ ਵੇਖੋ"	੯੬੦੦੦੦੦
੨੬ (੭) ਖਰਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਮਿਸ਼ਨ ਸ਼ਾਹਪੁਰ (ਅੰਬਾਲਾ)	
੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੨੩੦੦੦੦੦
੨ ਖਰਚ ਲੰਗਰ	੪੦੦੦੦੦
੩ ਕਾਗਜ਼	੨੫੦੦੦੦
੪ ਛਪਾਈ, ਦਫਤਰੀਆਨਾ, ਸਿੱਕਾ, ਸ਼ਿਆਹੀਆਂ ਆਦਿ	੫੦੦੦੦
੫ ਬਿੱਲ, ਬਿਜਲੀ ਜਨਰੇਟਰ ਆਦਿ	੭੫੦੦੦
੬ ਮੁਰੰਮਤਾਂ ਮਸ਼ੀਨਰੀ, ਸਮਾਨ ਅਤੇ ਇਮਾਰਤ ਆਦਿ	੬੦੦੦੦
੭ "ਤਨਖਾਹ ਗਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਛੁਟੀਆਂ ਦਾ ਸੇਵਾਫਲ (ਦਫਤਰੀ ਸਟਾਫ)	
ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ ਨੂੰ ਦੇਣਯੋਗ।	
"ਨੋਟ:- ਇਸ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ੳ ੨"" ਦੇ	
ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੪੮ ਸੀ: ਨੰ: ੧੨ ਤੇ ਵੇਖੋ"	੬੦੦੦੦
੮ ਬੀਮਾਂ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੬੦੦੦੦
੯ ਫੁਟਕਲ, ਸਫਰ ਖਰਚ, ਟੈਲੀਫੋਨ, ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ, ਇੰਟਰਨੈਟ,ਡਾਕ ਖਰਚ,	
ਖਰਚ ਦਫਤਰ, ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ, ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ,	
ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲ ਖਰਚ, ਆਦਿ।	੯੫੦੦੦
੧੦ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚ	੭੯੦੦੦੦
"ਜੋੜ ਖਰਚ	
"ਨੋਟ:-ਇਸ ਖਰਚ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ 'ੳ-੪' ਦੇ	
ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੧੦੬ ਸੀ.ਨੰ. ੧ ਤੋਂ ੨੪ ਤੱਕ ਵੇਖੋ"	੪੧੪੦੦੦੦
ਜੋੜ ਖਰਚ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸਾਂ	**੮੬੫੪੦੦੦੦**
੨੭(੮) ਖਰਚ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ	
੧ "ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਆਪਣਾ ਖਰਚ:-	
"ਨੋਟ:- ਇਸ ਖਰਚ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ਅ"" ਵਿੱਚ	
ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੨ ਸੀ:ਨੰ ੧ ਤੋਂ ੮੮ ਤੱਕ ਵੇਖੋ"	੫੭੩੫੦੦੦੦
੨ "ਸਹਾਇਤਾ ਸਪੋਰਟਸ ਵਿੰਗ ਲਈ (ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਨੂੰ ਦੇਣਯੋਗ) :-	
"ਨੋਟ:- ਇਸ ਦੇ ਖਰਚ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ੳ-੩"" ਵਿੱਚ	
ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੫੫ ਸੀ:ਨੰ: ੨ ਤੇ ਵੇਖੋ"	੨੦੦੦੦੦੦੦
੩ "ਗਰੈਚੂਇਟੀ ਅਤੇ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਸੇਵਾਫਲ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ ਨੂੰ ਦੇਣਯੋਗ :-	
"ਨੋਟ:- ਇਸ ਖਰਚ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ਦੇ ਭਾਗ ""ੳ ੨"" ਵਿੱਚ	
ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੪੬ ਸੀ:ਨੰ: ੪ ਤੇ ਵੇਖੋ"	੩੭੦੦੦੦੦੦
੪ "ਸਹਾਇਤਾ ਗੋਲਡਨ ਆਫਸੈਟ ਪ੍ਰੈਸ ਨੂੰ ਦੇਣਯੋਗ :-	
"ਨੋਟ:- ਇਸ ਖਰਚ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ਦੇ ਭਾਗ ""ੳ ੪"" ਵਿੱਚ	

ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੮੯ ਸੀ:ਨੰ: ੯ ਤੇ ਵੇਖੋ'' ੧੦੦੦੦੦੦

੫ ''ਸਹਾਇਤਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ ਨੂੰ ਦੇਣਯੋਗ :-

"ਨੋਟ:- ਇਸ ਖਰਚ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ਦੇ ਭਾਗ ''''ੳ ੪'''' ਵਿੱਚ

ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੯੬ ਸੀ:ਨੰ: ੭ ਤੇ ਵੇਖੋ''

ਜੋੜ ਖਰਚ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ੧੧੫੩੫੦੦੦੦

੨੮(੯) ਖਰਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦਫਾ-੮੫

੧	ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੨੪੪੫੭੩੦੦੦੦
੨	ਖਰਚ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	੬੦੩੬੩੭੦੦੦
੩	ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡਪਾਠ ਸਾਹਿਬ	੪੦੪੯੦੦੦੦੦
੪	ਖਰਚ ਲੰਗਰ	੮੭੩੩੭੫੦੦੦
੫	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੭੩੩੮੬੦੦੦
੬	ਬਿਜਲੀ,ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਜਨਰੇਟਰ	੩੦੨੯੪੦੦੦੦
੭	ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਸਿਰੋਪਾਉ ਅਤੇ ਜਿਊਟ ਮੈਟ	੧੧੮੯੯੬੦੦੦
੮	ਬੰਧਾਨ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ ਅਤੇ ਬੀਮਾਂ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੭੫੪੯੩੦੬੦
੯	ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ	੪੪੭੦੦੦੦੦
੧੦	ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ ਅਤੇ ਇਮਾਰਤਾਂ	੫੯੨੮੪੦੦੦
੧੧	ਖਰਚ ਨਿਵਾਸ	੨੬੮੯੨੦੦੦
੧੨	ਖਰਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ	੪੦੦੯੨੦੦੦
੧੩	ਤਨਖਾਹ ਖੇਤੀਬਾੜੀ	੧੩੬੮੫੦੦੦
੧੪	ਸਹਾਇਤਾ ਪਿੰਗਲਵਾੜਾ, ਪੈਨਸ਼ਨਾ ਅਤੇ ਧਰਮ ਅਰਥ ਲਈ	੧੯੫੫੦੦੦
੧੫	ਫੁੱਟਕਲ, ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ, ਮੁਕਦਮੇਂ, ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ, ਸਫਰ ਖਰਚ, ਟੈਲੀਫੋਨ, ਆਡਿਟ ਫੀਸ, ਡਾਕ ਖਰਚ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖਰਚ	੯੭੬੨੪੬੫੧
੧੬	ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚ	੧੦੫੨੪੮੭੨੩੪

''ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ:-

"ਨੋਟ:-ਵੱਖ ਵੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨਾ ਦੀਆਂ ੧ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ੧੬ ਤੱਕ ਦੇ

ਮੱਦਾਂ ਦੇ ਖਰਚਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ਭਾਗ ''''ੲ'''' ਤੇ ਦੇਖੋ'' ੬੨੩੫੧੭੬੯੪੫

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ੮੫ ਵਲੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਦਿਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਫੰਡਾਂ ਦਾ ਖਰਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ।

੧੭ ''(੧) ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ (ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਦੇਣਯੋਗ)

"ਨੋਟ:-ਇਸ ਦੇ ਖਰਚ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ਭਾਗ ''''ਅ'''' ਦੇ

ਪੰਨਾ ਨੰ: ੧ ਸੀ: ਨੰ: ੧ ਤੇ ਵੇਖੋ।'' ੮੭੭੨੨੦੦੨੮

੧੮ ''(੨) ਦਸਵੰਧ ਫੰਡ (ਜਨਰਲ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਦੇਣਯੋਗ)

"ਨੋਟ:-ਇਸ ਦੇ ਖਰਚ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ਭਾਗ ''''ੳ-੧'''' ਦੇ

ਪੰਨਾ ਨੰ: ੩ ਸੀ: ਨੰ: ੨ ਤੇ ਵੇਖੋ।'' ੫੮੪੮੧੩੩੪੧

੧੯ ''(੩) ਸਹਾਇਤ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਐਂਡ

ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਸ਼ਾਹਬਾਦ ਮਾਰਕੰਡਾ (ਜਨਰਲ ਬੋਰਡ ਫੰਡ ਨੂੰ ਦੇਣਯੋਗ
"ਨੋਟ:-ਇਸ ਦੇ ਖਰਚ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ੳ-੧"" ਦੇ
ਪੰਨਾ ਨੰ: ੦੪ ਸੀ:ਨੰ: ੩ ਤੇ ਵੇਖੋ।" ੪੨੦੦੦੦੦੦

੨੦"(੪) ਸਹਾਇਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸ੍ਰੀ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ (ਜਨਰਲ ਬੋਰਡ ਫੰਡ ਨੂੰ ਦੇਣਯੋਗ)
"ਨੋਟ:-ਇਸ ਦੇ ਖਰਚ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ੳ-੧"" ਦੇ
ਪੰਨਾ ਨੰ: ੪ ਸੀ: ਨੰ: ੪ ਤੇ ਵੇਖੋ।" ੫੬੫੦੦੦੦੦

੨੨"(੫) ਸਿੱਖ ਇਤਹਾਸ ਫੰਡ (ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ ਨੂੰ ਦੇਣਯੋਗ)
"ਨੋਟ:-ਇਸ ਦੇ ਖਰਚ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ੳ-੨"" ਦੇ
ਪੰਨਾ ਨੰ: ੨੧ ਸੀ.ਨੰ. ੨ ਤੇ ਵੇਖੋ" ੨੨੪੭੬੦੦੦

੨੩"(੬) ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ ਫੰਡ (ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ ਨੂੰ ਦੇਣਯੋਗ)
"ਨੋਟ:-ਇਸ ਦੇ ਖਰਚ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ੳ-੨"" ਦੇ
ਪੰਨਾ ਨੰ: ੨੪ ਸੀ.ਨੰ. ੨ ਤੇ ਵੇਖੋ।" ੨੮੪੦੪੦੦੦

੨੪"(੭) ਧਰਮ ਅਰਥ ਫੰਡ (ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ ਨੂੰ ਦੇਣਯੋਗ)
"ਨੋਟ:-ਇਸ ਦੇ ਖਰਚ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ੳ-੨"" ਦੇ
ਪੰਨਾ ਨੰ: ੨੭ ਸੀ: ਨੰ:੨ ਤੇ ਵੇਖੋ" ੨੨੪੭੬੦੦੦

੨੫"(੮) ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ (ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ ਨੂੰ ਦੇਣਯੋਗ)
"ਨੋਟ:-ਇਸ ਦੇ ਖਰਚ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ੳ-੨"" ਦੇ
ਪੰਨਾ ਨੰ: ੨੮ ਸੀ: ਨੰ: ੩ ਤੇ ਵੇਖੋ।" ੮੪੨੬੦੦੦

੨੬"(੯) ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ (ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ ਨੂੰ ਦੇਣਯੋਗ)
"ਨੋਟ:-ਇਸ ਦੇ ਖਰਚ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ੳ-੨"" ਦੇ
ਪੰਨਾ ਨੰ: ੩੩ ਸੀ:ਨੰ: ੨ ਤੇ ਵੇਖੋ।" ੮੪੨੬੦੦੦

੨੭"(੧੦) ਸਹਾਇਤਾ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਫੰਡ (ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ ਨੂੰ ਦੇਣਯੋਗ)
"ਨੋਟ:-ਇਸ ਦੇ ਖਰਚ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ੳ-੨"" ਦੇ
ਪੰਨਾ ਨੰ: ੪੩ ਸੀ: ਨੰ: ੨ ਤੇ ਵੇਖੋ।" ੧੩੯੯੦੦੦੦

੨੮"(੧੧) ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ (ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ ਨੂੰ ਦੇਣਯੋਗ)
"ਨੋਟ:-ਇਸ ਦੇ ਖਰਚ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ੳ-੨"" ਦੇ
ਪੰਨਾ ਨੰ: ੫੦ ਸੀ:ਨੰ: ੨ ਤੇ ਵੇਖੋ।" ੧੩੯੯੦੦੦੦

੨੯"(੧੨) ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਅਤੇ ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦਾ ਸੇਵਾਫਲ (ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ ਨੂੰ ਦੇਣਯੋਗ)
"ਨੋਟ:-ਇਸ ਦੇ ਖਰਚ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ੳ-੨"" ਦੇ
ਪੰਨਾ ਨੰ: ੪੬ ਦੇ ਸੀ:ਨੰ: ੨ ਤੇ ਵੇਖੋ।" ੨੫੦੭੯੫੦੦੦

੩੦"(੧੩) ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ
"ਨੋਟ:-ਇਸ ਦੇ ਖਰਚ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ੳ-੩"" ਦੇ
ਪੰਨਾ ਨੰ: ੬੨ ਸੀ: ਨੰ: ੨ ਤੇ ਵੇਖੋ।" ੨੯੨੪੦੬੬੯੬

੩੧"(੧੪) ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰੇ"(ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਨੂੰ ਦੇਣਯੋਗ)

"ਨੋਟ:-ਇਸ ਦੇ ਖਰਚ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ੳ-੩"" ਦੇ
ਪੰਨਾ ਨੰ: ੬੨ ਸੀ: ਨੰ: ੩ ਤੇ ਵੇਖੋ।" ੮੬੩੦੦੦੦੦

੩੨"(੧੫) ਸਹਾਇਤਾ ਸਪੋਰਟਸ ਵਿੰਗ ਲਈ (ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਨੂੰ ਦੇਣਯੋਗ)

"ਨੋਟ:-ਇਸ ਦੇ ਖਰਚ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ੳ-੩"" ਦੇ
ਪੰਨਾ ਨੰ: ੬੫ ਸੀ: ਨੰ: ੧ ਤੇ ਵੇਖੋ।" ੧੦੫੦੦੦੦੦

ਜੋੜ ਫੰਡਜ ੨੩੧੮੭੨੩੦੫੫

ਕੁਲ ਜੋੜ ਖਰਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ੮੫੫੩੯੦੦੦੦੦

੨੯(੧੦) ਖਰਚ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰੇ

੧	ਤਨਖਾਹ ਟੀਚਿੰਗ ਸਟਾਫ ੯੫% ਗ੍ਰਾਂਟ ਅਧੀਨ	੫੪੨੨੫੦੧੯੨
੨	ਤਨਖਾਹ ਅਨਕਵਰਡ/ ਐਡਹਾਕ ਟੀਚਿੰਗ/ ਨਾਨ ਟੀਚਿੰਗ ਸਟਾਫ	੧੨੬੯੫੧੮੧੬੪
੩	ਡਾਕ ਖਰਚ, ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜੀ, ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ, ਬੱਸ ਖਰਚ, ਮੁਰੰਮਤਾਂ, ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ, ਆਡਿਟ ਫੀਸ, ਇਮਤਿਹਾਨ, ਯੁਥ ਫੈਸਟੀਵਲ ਆਦਿ।	੪੩੭੫੮੫੮੦੫
੪	ਨਵੀਂ ਬਿਲਡਿੰਗ ਦੀ ਉਸਾਰੀ	੧੭੧੭੫੦੦੦
੫	ਫਰਨੀਚਰ ਆਦਿ ਖਰਚ	੮੬੦੩੫੧੪
੬	ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ/ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਫੰਡ ਅਤੇ ਫੀਸਾਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ	੬੯੫੪੦੮੫੦
੭	ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਆਫ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਫੰਡ	੧੨੨੦੯੮੬੫
੮	ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਆਫ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਦਾ ਦਫਤਰੀ ਖਰਚ	੧੦੩੫੦੦੦
੯	ਪਿਛਲੀਆਂ ਅਣਦਿੱਤੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ	
੧੦	"(੧) ਗ੍ਰੈਚੂਇਟੀ ਫੰਡ ਅਤੇ ਲੀਵ ਇੰਨਕੈਸਮੈਂਟ, (ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਨੂੰ ਦੇਣਯੋਗ):- "ਨੋਟ:-ਇਸ ਦੇ ਖਰਚ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ੳ-੩"" ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੬੩ ਸੀ: ਨੰ: ੫ ਤੇ ਵੇਖੋ।"	੨੪੭੩੦੦੦੦
੧੧	(੨) ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਟਾਡਾ ਰਾਮ ਸਹਾਏ ਤੋਂ ਗ੍ਰੈਚੂਇਟੀ ਫੰਡ (ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਵਿੱਚ ਜਮਾਂ)	
੧੨	"ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਸਹਾਇਤਾ (ਵਿੱਦਿਆ ਫੰਡ ਨੂੰ ਦੇਣਯੋਗ):- "ਨੋਟ:-ਇਸ ਦੇ ਖਰਚ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ੳ-੩"" ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੬੩ ਸੀ: ਨੰ: ੪ ਤੇ ਵੇਖੋ।"	
੧੩	ਰਿਜਵਰ ਫੰਡ	੪੧੬੨੧੬੧੦
	"ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੇ ਖਰਚ ਦਾ ਜੋੜ:- "ਨੋਟ:-ਲੜੀ ਨੰ: ੦੧ ਤੋਂ ੧੩ ਤੱਕ ਦੇ ਖਰਚ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਬਜਟ ਭਾਗ ""ਸ"" ਵਿੱਚ ਵੇਖੋ।"	੨੪੨੪੨੭੦੦੦੦
	ਜੋੜ ਕੁਲ ਖਰਚ	**੧੧੩੮੦੫੫੪੩੦੦**

ੴ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ॥

ਸੰਖੇਪ ਵੇਰਵਾ ਬਜਟ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦਾ ਭਾਗ "ੳ-੧"

(ਜਨਰਲ ਬੋਰਡ ਫੰਡ ਸਾਲ ੨੦੨੩-੨੦੨੪)

	"ਬਜਟ ਸਾਲ "੨੦੨੩-੨੦੨੪"
ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ	੭੩੦੦੦੦੦੦੦
੧. ਰੁਟੀਨ ਖ਼ਰਚੇ	੪੦੨੭੦੦੦੦੦
੨. ਖਰਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਕਲਗੀਧਰ ਨਿਵਾਸ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	੫੧੦੦੦੦੦
੩. ਖਰਚ ਸਮੂਹ ਸਬ ਆਫਿਸ	੩੪੭੦੦੦੦੦
੪. ਖਰਚ ਵਾਪਸ ਲੈਣਯੋਗ ਕਰਜਾ	੦
੫. ਖਰਚ ਸਹਾਇਤਾ	੧੯੯੦੦੦੦੦੦
੬. ਪੂੰਜੀਗਤ ਖ਼ਰਚ	੮੮੫੦੦੦੦੦
ਬੱਚਤ	**੦**
ਬੱਚਤ ਵਿਚੋਂ	**੦**
ਕੁਲ ਬਜਟ	**੭੩੦੦੦੦੦੦੦**

੧	੨	੧੦
	ਭਾਗ ਆਮਦਨ	
੧	"ਜਨਰਲ ਬੋਰਡ ਫੰਡ ਦੀ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ:- "ਨੋਟ:- ਇਸ ਆਮਦਨ ਦੀਆਂ ਮੱਦਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੦੩ ਅਤੇ ੦੪ ਦੇ ਸੀ: ਨੰ: ੦੧ ਤੋਂ ੦੯ ਤੱਕ ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।ਇਸ ਆਮਦਨ ਉੱਥੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।"	੮੧੫੦੦੦੦੦
੨	"ਦਸਵੰਧ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫਾ-੮੫ ਤੋਂ:- "ਨੋਟ:- ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੩੯ ਸੀ ਨੰ: ੧੮ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਪਾਸੋਂ ੫੮,੪੮,੧੩,੩੪੧/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਫੰਡ ਦੀ ਲੈਣਦਾਰੀ ਹੈ ਪ੍ਰਤੂੰ ਇਸ ਸਾਲ ਦੇ ਬਜਟ ਲਈ ੫੫,੦੦,੦੦,੦੦੦/- ਵਸੂਲੀ ਹੋਣ ਦੀ ਆਸ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਵਸੂਲੀ ਵੱਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਰੀਜਰਵ ਫੰਡ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।"	੫੫੦੦੦੦੦੦੦
੩	"ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਇੰਸਟੀਚਿਉਟ ਆਫ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਸ਼ਾਹਬਾਦ ਮਾਰਕੰਡਾ ਹਰਿਆਣਾ) ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ ਸਹਾਇਤਾ:-"ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫਾ-੮੫ ਤੋਂ "ਨੋਟ:- ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੩੯ ਸੀ: ਨੰ: ੧੯ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।"	੪੨੦੦੦੦੦੦
੪	"ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿੱਖ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ (ਸ੍ਰੀ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ) ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ ਸਹਾਇਤਾ:- "ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫਾ-੮੫ ਤੋਂ "ਨੋਟ:- ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੩੯	

	ਸੀ:ਨੰ: ੨੦ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।"	੫੬੫੦੦੦੦੦
੬	ਕਰਜਾ ਵਾਪਸੀ/ਵਸੂਲੀ ਸੰਬੰਧਤ ਅਦਾਰਿਆਂ ਤੋਂ	
	ਜੋੜ ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ	**੭੩੦੦੦੦੦੦੦**

ਭਾਗ ਖਰਚ

(੧) ਰੁਟੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ

੧	ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ ਜਨਰਲ ਵਿਭਾਗ (ਕਲਰਕ ਅਤੇ ਸੇਵਾਦਾਰ)	੨੩੦੦੦੦੦੦੦
੨	ਤਨਖਾਹ ਇੰਸਪੈਕਸ਼ਨ ਵਿਭਾਗ (ਦਫਾ ੮੫ ਅਤੇ ੮੭)	੬੮੦੦੦੦੦੦
੩	ਗਰੈਚੂਇਟੀ ਅਤੇ ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦਾ ਸੇਵਾਫਲ	੩੩੦੦੦੦੦੦
੪	ਖਰਚ ਮੁਕੱਦਮੇਂ ਅਤੇ ਪੰਥਕ ਮੁਕੱਦਮਾਤ ਸਮੇਤ ਖਰਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਕਮਿਸ਼ਨ	੧੮੦੦੦੦੦੦
੫	ਸਫਰ ਖ਼ਰਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ	੬੦੦੦੦੦੦
੬	ਸਫਰ ਖ਼ਰਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ	੯੦੦੦੦੦੦
੭	ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ (ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਐਕਸੀਡੈਂਟਲ)	੭੮੦੦੦੦੦
੮	ਬੀਮਾ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ (ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਐਕਸੀਡੈਂਟਲ)	੫੦੦੦੦੦੦
੯	ਬੀਮਾ ਸਾਬਕਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ (ਮੈਡੀਕਲ ਬੀਮਾ)	੧੮੦੦੦੦੦
੧੦	ਖ਼ਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਤੇਲ, ਮੁਰੰਮਤ ਤੇ ਬੀਮਾ ਆਦਿ)	੫੦੦੦੦੦੦
੧੧	ਖਰਚ ਪਬਲੀਸਿਟੀ (ਇਸਤਿਹਾਰਬਾਜੀ)	੪੦੦੦੦੦੦
੧੨	ਖਰਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜਟ	੧੦੦੦੦੦੦
੧੩	ਰੋਸ਼ਨੀ ਦਫ਼ਤਰ (ਬਿੱਲ ਬਿਜਲੀ ਤੇ ਫੁੱਟਕਲ ਖਰਚ)	੨੭੦੦੦੦੦
੧੪	ਵਰਦੀਆਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ (ਸੇਵਾਦਾਰ, ਹੈਲਪਰ ਅਤੇ ਡਰਾਈਵਰ ਆਦਿ)	੮੦੦੦੦੦
੧੫	ਵੱਟਾ ਖਾਤਾ ਘਸਾਈ ਆਦਿ	੨੦੦੦੦੦੦
੧੬	ਖ਼ਰਚ ਜਨਰਲ ਸਮਾਗਮ	੨੦੦੦੦੦
੧੭	ਡਾਕ ਖ਼ਰਚ	੨੦੦੦੦੦
੧੮	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਦਫਤਰ	੯੦੦੦੦੦
੧੯	ਦਰੀਆਂ ਅਤੇ ਗਲੀਚੇ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸਮੁੰਦਰੀ ਹਾਲ	੩੦੦੦੦੦
੨੦	ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੫੦੦੦੦੦
੨੧	ਇੰਟਰਨਲ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੩੦੦੦੦੦
੨੨	ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ ਛਪਾਈ	੩੦੦੦੦੦
੨੩	ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ	੫੦੦੦੦੦
੨੪	ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤਾਂ (ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸਮੁੰਦਰੀ ਹਾਲ, ਦਫਰਤ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ, ਸਟਾਫ ਕੁਆਰਟਰ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਜੁਡੀਸ਼ਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਆਦਿ)	੧੦੦੦੦੦੦
੨੫	ਫੁੱਟਕਲ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬੈਂਕਾਂ ਆਦਿ	੭੦੦੦੦੦
੨੬	ਟੈਲੀਫੂਨ ਇੰਟਰਨਲ	੧੦੦੦੦੦
੨੭	ਟੈਲੀਫੋਨ ਦਫਤਰ	੧੦੦੦੦੦
੨੮	ਪਰੌਹਣਚਾਰੀ (ਐਂਟਰਟੇਨਮੈਂਟ)	੫੦੦੦੦੦

੨੯ ਇਨਾਮ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੫੦੦੦੦੦
੩੦ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਅਤੇ ਕੈਸ਼	੧੦੦੦੦੦
੩੧ ਖਰਚ ਜਮੀਨਾਂ (ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਫੁੱਟਕਲ ਖਰਚ ਆਦਿ)	੫੦੦੦੦੦
੩੨ ਕੰਪਿਊਟਰ ਖ਼ਰਚ	੪੦੦੦੦੦
੩੩ ਖਰਚ ਇੰਟਰਨੈੱਟ	੫੦੦੦੦੦
੩੪ ਸਥਾਪਨਾ ਦਿਵਸ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ	੧੦੦੦੦੦੦
ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ	੪੦੭੭੦੦੦੦੦
੩੬ "(੨) ਖਰਚ "ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਕਲਗੀਧਰ ਨਿਵਾਸ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ"	
੧ ਤਨਖਾਹ ਗੁਰਦੁਅਰਾ ਸ੍ਰੀ ਕਲਗੀਧਰ ਨਿਵਾਸ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	੪੧੦੦੦੦੦
੨ ਪਰੌਹਣਚਾਰੀ (ਐਟਰਟੇਨਮੈਂਟ) ਖਰਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਕਲਗੀਧਰ ਨਿਵਾਸ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	੨੨੦੦੦੦
੩ ਫੱਟਕਲ ਖਰਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਕਲਗੀਧਰ ਨਿਵਾਸ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	੨੨੦੦੦੦
੪ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਟੈਲੀਫੋਨ ਖਰਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਕਲਗੀਧਰ ਨਿਵਾਸ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	੫੨੦੦੦੦
੫ ਗਰਾਊਂਡ ਰੈਂਟ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਕਲਗੀਧਰ ਨਿਵਾਸ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	੪੦੦੦੦
ਜੋੜ ਰੋਟੀਨ ਖਰਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਕਲਗੀਧਰ ਨਿਵਾਸ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	੫੧੦੦੦੦੦
੩੭ (੩) ਖਰਚ ਸਬ ਆਫਿਸ	
੧ ਤਨਖਾਹ ਸਬ ਆਫਿਸ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	੧੬੬੦੦੦੦੦
੨ ਖਰਚ ਸਮੇਤ ਤਨਖਾਹ ਸਬ ਆਫਿਸ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	
੩ ਕਾਰ ਖਰਚ ਸਬ ਆਫਿਸ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	੪੫੦੦੦੦
੪ ਐਂਟਰਟੇਨਮੈਂਟ ਖਰਚ ਸਬ ਆਫਿਸ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	੩੦੦੦੦੦
੫ ਬਿੱਲ ਬਿਜਲੀ, ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਟੈਲੀਫੂਨ ਸਬ ਆਫਿਸ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	੫੫੦੦੦੦
੬ ਫੁੱਟਕਲ (ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ, ਸਫਰ ਖਰਚ, ਪਾਰਕਾਂ, ਮੁਰੰਮਤਾਂ ਆਦਿ) ਸਬ ਆਫਿਸ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	੪੦੦੦੦੦
੭ ਤਨਖਾਹ ਆਫਿਸ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ, (ਹਰਿਆਣਾ)	੬੦੦੦੦੦੦
੮ ਖਰਚ ਸਮੇਤ ਤਨਖਾਹ ਸਬ ਆਫਿਸ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ, (ਹਰਿਆਣਾ)	
੯ ਕਾਰ ਖਰਚ ਆਫਿਸ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ, (ਹਰਿਆਣਾ)	੨੪੦੦੦੦
੧੦ ਐਟਰਟੇਨਮੈਂਟ ਖਰਚ ਆਫਿਸ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ, (ਹਰਿਆਣਾ)	੬੦੦੦੦
੧੧ ਫੁੱਟਕਲ (ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ, ਸਫਰ ਖਰਚ, ਮੁਰੰਮਤਾਂ ਆਦਿ ਸਬ ਆਫਿਸ, ਕੁਰਕਸ਼ੇਤਰ (ਹਰਿਆਣਾ)	੧੦੦੦੦੦
੧੨ ਤਨਖਾਹ ਸਬ ਆਫਿਸ ਦੁਆਬਾ ਜੋਨ (ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ।)	੫੫੦੦੦੦੦
੧੩ ਤਨਖਾਹ ਸਬ ਆਫਿਸ ਮਾਲਵਾ ਜੋਨ (ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਕੀ)	੪੫੦੦੦੦੦
ਜੋੜ ਰੋਟੀਨ ਖਰਚ ਸਬ ਆਫਿਸ	**੩੪੭੦੦੦੦੦**

੩੮(੪) ਖਰਚ ਕਰਜਾ

੨	ਕਰਜ਼ਾ ਵਾਪਸੀ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੂੰ (ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਪਟਿਆਲਾ ਲਈ ਲਿਆ)	
੩	ਕਰਜਾ ਵਾਪਸੀ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ (ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਸ਼ਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਲਈ ਲਿਆ)	
੪	ਵਾਪਸ ਲੈਣਯੋਗ ਕਰਜਾ ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ	
੫	ਵਾਪਸ ਲੈਣਯੋਗ ਕਰਜ਼ਾ (ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁਨੀਵਰਸਿਟੀ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਦਿਤਾ)	
੬	ਵਾਪਸ ਲੈਣਯੋਗ ਕਰਜ਼ਾ (ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਹਾਦਰ ਪੋਲੀਟੈਕਨਿਕ ਕਾਲਜ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਦਿਤਾ)	
	ਜੋੜ ਵਾਪਿਸ ਲੈਣਯੋਗ ਕਰਜ਼ਾ	੦

੩੯(੫) ਸਹਾਇਤਾ

੧	ਸਹਾਇਤਾ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਮੈਡੀਕਲ ਸਾਇੰਸਜ਼ ਐਂਡ ਰੀਸਰਚ ਸ਼ਾਹਬਾਦ ਮਾਰਕੰਡਾ (ਹਰਿਆਣਾ)	੮੦੦੦੦੦੦੦
੨	ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਸ਼ਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸ੍ਰੀ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ (ਬੈਂਕ ਲੋਨ ਦੀਆਂ ਕਿਸਤਾਂ ਲਈ)	੬੦੦੦੦੦੦੦
੩	ਸਹਾਇਤਾ ਇਮਾਰਤਾਂ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰੇ (ਮੁਰੰਮਤ ਰੰਗ ਰੋਗਨ ਆਦਿ)	੫੦੦੦੦੦੦੦
੪	ਸਹਾਇਤਾ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਹਾਦਰ ਇੰਜਨੀਰਿੰਗ ਕਾਲਜ ਸ੍ਰੀ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ	
੫	ਸਹਾਇਤਾ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਹਾਦਰ ਪੋਲੀਟੈਕਨਿਕ ਕਾਲਜ ਸ੍ਰੀ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ	
੬	ਸਹਾਇਤਾ ਗੋਲਡਨ ਆਫਸੈਟ ਪ੍ਰੈਸ। "(ਡਿਜੀਟਲ ਪਿੰਟਿੰਗ ਮਸ਼ੀਨ ਖਰੀਦ ਕਰਨ ਲਈ)"	੪੦੦੦੦੦੦
੭	ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਮਿਸ਼ਨ ਸ਼ਾਹਪੁਰ, (ਅੰਬਾਲਾ)	
੮	ਸਹਾਇਤਾ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਯਾਦਗਾਰਾਂ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਬਾਹਰਲੇ ਸੂਬਿਆਂ ਲਈ	
੯	ਸਹਾਇਤਾ ਗਰੀਬ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ	੫੦੦੦੦੦੦
	ਜੋੜ ਸਹਾਇਤਾ	੧੯੯੦੦੦੦੦੦

੪੦(੬) ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚ

੧	ਨਵੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ	੬੮੦੦੦੦੦
੨	ਖਰਚ ਇਮਾਰਤਾਂ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰੇ	੫੦੦੦੦੦੦
੩	ਖਰੀਦ ਜ਼ਮੀਨ, ਇਮਾਰਤ ਅਤੇ ਚਾਰ ਦੀਵਾਰੀ ਇੰਪਰੂਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ ਜਲਧੰਰ	
੪	ਸਮਾਨ ਤੇ ਫਰਨੀਚਰ ਦਫਤਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ	੨੦੦੦੦੦੦
੫	ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ ਕੈਮਰੇ	੪੦੦੦੦੦
੬	ਸਮਾਨ ਕੰਪਿਊਟਰ ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈਟ	੫੦੦੦੦੦
੭	ਸਮਾਨ ਤੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਸਬ ਆਫਿਸ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	੧੦੦੦੦੦
੮	ਸਮਾਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਕਲਗੀਧਰ ਨਿਵਾਸ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	੫੦੦੦੦੦

੯	ਸਮਾਨ ਸਬ ਆਫਿਸ ਹਰਿਆਣਾ	੧੦੦੦੦੦
੧੦	ਸਮਾਨ ਸਬ ਆਫਿਸ ਮਾਲਵਾ ਜੋਨ (ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ, ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਕੀ)	੧੦੦੦੦੦
੧੨	ਖਰੀਦ ਜਮੀਨ ਪਿੰਡ ਹਾਕੂਵਾਲਾ (ਮਲੋਟ) ੦੭ ਕਨਾਲ ੦੨ ਮਰਲੇ	
੧੩	ਰਿਜ਼ਰਵ ਫੰਡ	੭੩੦੦੦੦੦੦
	ਜੋੜ	੮੮੫੦੦੦੦੦
	ਕੁਲ ਜੋੜ ਖਰਚ (ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ, ਸਬ ਆਫਿਸ, ਕਰਜਾ, ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚ)	੭੩੦੦੦੦੦੦੦

ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੨-੨੦੨੩

ਨੰ:	ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ	ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ
੧	ਬੀਮਾ ਸਾਬਕਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ (ਮੈਡੀਕਲ ਬੀਮਾ)	੧੩੦੦੦੦੦	ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮਤਾ ੮੫੮ ਨੰਬਰ ੨੦-੦੯-੨੦੨੨ ਮਿਤੀ ਰਾਹੀਂ ਹੋਈ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਬਕਾ ਮੁਲਾਜਮਾਂ ਦਾ ਬੀਮਾਂ ਕਰਵਾਉਵ ਕਰਕੇ।
੨	ਤਨਖਾਹ ਸਬ ਆਫਿਸ ਦੁਆਬਾ ਜੋਨ (ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ)	੬੦੦੦੦੦	ਸਟਾਫ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੱਧਣ ਕਰਕੇ।
੩	ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਸ਼ਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸ੍ਰੀ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ।	੧੦੦੦੦੦੦੦	ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮਤਾ ਨੰਬਰ ੩੬੧ ਮਿਤੀ ੨੬-੦੪-੨੦੨੨ ਰਾਹੀਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸਟਾਫ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹ ਦੇਣ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਕਰਕੇ।
੪	ਸਹਾਇਤਾ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਹਾਦਰ ਇੰਜਨੀਰਿੰਗ ਕਾਲਜ ਸ੍ਰੀ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ	੫੦੦੦੦੦੦੦	ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮਤਾ ਨੰਬਰ ੬੨੮ ਮਿਤੀ ੦੬-੦੭-੨੦੨੨ ਰਾਹੀਂ ਹੋਈ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸਟਾਫ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦੇਣ ਕਰਕੇ।
੫	ਸਹਾਇਤਾ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਹਾਦਰ ਪੋਲੀਟੈਕਨਿਕ ਕਾਲਜ ਸ੍ਰੀ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ	੧੫੦੦੦੦੦੦	ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮਤਾ ਨੰਬਰ ੬੨੮ ਮਿਤੀ ੦੬-੦੭-੨੦੨੨ ਰਾਹੀਂ ਹੋਈ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸਟਾਫ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦੇਣ ਕਰਕੇ।
੬	ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਮਿਸ਼ਨ ਸ਼ਾਹਪੁਰ, (ਅੰਬਾਲਾ)	੨੦੦੦੦੦	ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮਤਾ ਨੰਬਰ ੬੨੧ ਮਿਤੀ ੦੬-੦੭-੨੦੨੨ ਰਾਹੀਂ ਹੋਈ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਅਨੁਸਾਰ ਨਵਾਂ ਬੋਰ ਕਰਵਾਉਣ ਕਰਕੇ।
੭	ਸਮਾਨ ਕੰਪਿਊਟਰ ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈਟ	੧੦੦੦੦੦੦	ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ

ਮਤਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਹੋਈ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਅਨੁਸਾਰ ਨਵਾਂ ਨਵਾਂ ਸਰਵਰ ਅਤੇ ਦੋ ਨਵੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਖਰੀਦ ਕਰਨ ਕਰਕੇ।

ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੧-੨੦੨੨

ਨੰ:	ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ	ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ
੧	ਰੋਸ਼ਨੀ ਦਫ਼ਤਰ		
	(ਬਿੱਲ ਬਿਜਲੀ ਤੇ ਫੁੱਟਕਲ ਖਰਚ)	੧੦੭੦੪੧	ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਜਿਆਦਾ ਖਪਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ।
	ਫੁੱਟਕਲ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬੈਂਕਾਂ ਆਦਿ	੧੪੪੬੪	ਬਜਟ ਪ੍ਰੋਵੀਜਨ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਾਰਨ।
੨	ਪਰੌਹਣਚਾਰੀ (ਐਟਰਟੇਨਮੈਂਟ) ਖਰਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਕਲਗੀਧਰ ਨਿਵਾਸ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	੬੨੯੯੩	ਬਜਟ ਪ੍ਰੋਵੀਜਨ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਾਰਨ।
੩	ਫੁੱਟਕਲ (ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ, ਸਫਰ ਖਰਚ, ਪਾਰਕਾਂ, ਮੁਰੰਮਤਾਂ ਆਦਿ) ਸਬ ਆਫਿਸ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	੨੦੩੧੫੩	ਬਜਟ ਪ੍ਰੋਵੀਜਨ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਾਰਨ।
੪	ਕਾਰ ਖਰਚ ਆਫਿਸ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ, (ਹਰਿਆਣਾ)	੧੫੯੧੪	ਡੀਜਲ ਦੇ ਰੇਟ ਵੱਧਣ ਕਰਕੇ।
੫	ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਸ਼ਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸ੍ਰੀ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ (ਬੈਂਕ ਲੋਨ ਦੀਆਂ ਕਿਸਤਾਂ ਲਈ)	੬੨੫੯੧੭੪	ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਸ਼ਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸ੍ਰੀ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਬੈਂਕ ਲੋਨ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਧ ਕਿਸਤ ਅਤੇ ਕਰਜਾ ਟੇਕਓਵਰ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ੧੨,੫੯,੧੭੪/- ਬਕਾਇਆ ਰਹਿੰਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਕਰਕੇ।
੬	ਸਮਾਨ ਕੰਪਿਊਟਰ ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈਟ	੧੦੭੦੫੭	ਆਈ ਟੀ. ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਨਵੇਂ ਕੈਮਰੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਕਰੀਦ ਕਰਨ ਕਰਕੇ।

ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦਾ ਭਾਗ "ੳ-੨"
(ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ਼ ਸਾਲ ੨੦੨੩-੨੦੨੪)
"ਬਜਟ ਸਾਲ "੨੦੨੩-੨੦੨੪"

ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ	**੫੧੯੬੪੪੩੦੦**
੧. ਰੁਟੀਨ ਖ਼ਰਚੇ	੪੨੧੩੭੬੩੦੦
੨. ਖਰਚ ਕਰਜਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣਯੋਗ	੦
੩. ਖਰਚ ਸਹਾਇਤਾ	੬੦੯੬੮੦੦੦
੪. ਪੂੰਜੀਗਤ ਖ਼ਰਚ	੩੭੩੦੦੦੦੦

ਬੱਚਤ	**੦**
ਬੱਚਤ ਵਿਚੋਂ	**੦**
ਕੁਲ ਬਜਟ	**੫੧੯੬੪੪੩੦੦**

ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦਾ ਭਾਗ "ੳ-੨"
(ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ਼ ਸਾਲ ੨੦੨੩-੨੦੨੪)

ਨੰ: ਨਾਮ ਖਾਤਾ **"ਬਜਟ ਸਾਲ "੨੦੨੩-੨੦੨੪"**

੧ ੨ ੧੦

੧. ਸਿੱਖ ਇਤਹਾਸ ਖੋਜ ਫੰਡ

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧ ੧ "ਸਿੱਖ ਇਤਹਾਸ ਖੋਜ ਫੰਡ ਦੀ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ:-
"ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੪ ਮੱਦ ਨੰ: ੨ ਦੇ
ਸੀ.ਨੰ. ੧ ਤੇ ੨ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।" ੯੫੦੦੦੦੦

੨ "ਵਸੂਲੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫਾ-੮੫ ਤੋਂ :-
"ਨੋਟ:-ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੩੯ ਸੀ:ਨੰ: ੨੨ ਤੋਂ
ਲਈ ਗਈ ਹੈ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਪਾਸੋਂ ੨,੨੪,੭੬,੦੦੦/-ਰੁਪਏ ਦੀ
ਲੈਣਦਾਰੀ ਹੈ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਸ ਸਾਲ ੨,੧੦,੦੦,੦੦੦/-ਰੁਪਏ ਵਸੂਲੀ ਹੋਣ ਦੀ ਆਸ ਹੈ।
ਜੇਕਰ ਵਸੂਲੀ ਵੱਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਰੀਜਰਵ ਰੱਖ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।" ੨੧੦੦੦੦੦੦

ਜੋੜ	**੩੦੫੦੦੦੦੦**
ਬਚਤ ਵਿਚੋਂ	**੦**
ਵੱਡਾ ਜੋੜ	**੩੦੫੦੦੦੦੦**

ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ

੧	ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	੧੨੦੦੦੦੦੦
੨	ਗਰੈਚੂਇਟੀ ਅਤੇ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦਾ ਸੇਵਾਫਲ	੧੩੦੦੦੦੦
੩	ਹਿੱਸਾ ਖਰਚ ਦਫਤਰ	੪੦੫੨੦੦੦
੩	ਪਬਲੀਸਿਟੀ	੫੦੦੦੦
੪	ਛਪਾਈ ਪੁਸਤਕਾਂ	੨੦੦੦੦੦
੫	ਅਖਬਾਰਾਂ,ਅਤੇ ਰਸਾਲੇ	੧੫੦੦੦੦
੬	ਰਾਇਲਟੀ	੫੦੦੦੦
੭	ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਖੋਜ,ਲਿਖਾਈ,ਛਪਾਈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪੁਰਾਤਨ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦੀ ਛਪਾਈ ਆਦਿ	੨੫੦੦੦੦
੮	ਸਫਰ ਖਰਚ, ਫੁਟਕਲ ਅਤੇ ਮਿਹਨਤਾਨਾ	੧੫੦੦੦੦
੧੦	ਬੀਮਾ ਸਟਾਫ	੩੬੦੦੦੦
੧੧	ਟੈਲੀਫੂਨ	੧੮੦੦੦
੧੨	ਕਾਰ ਖਰਚ	੨੦੦੦੦
	ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ	**੧੮੬੦੦੦੦੦**

੧੩ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚ	
ੳ ਸਮਾਨ,ਫਰਨੀਚਰ ਤੇ ਏ.ਸੀ. ਆਦਿ	੨੦੦੦੦੦
ਅ ਕੰਪਿਊਟਰ, ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ ਕੈਮਰੇ, ਅਤੇ ਕੰਪਿਊਟਰੀਕਰਨ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ	੧੫੦੦੦੦
ੲ ਦਫ਼ਤਰ ਪਾਰਟੀਸ਼ਨ ਤੇ ਸੀਲਿੰਗ ਆਦਿ	੧੩੦੦੦੦੦
ਸ ਪੁਰਾਤਨ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਖਰੜੇ (ਸਿੱਖ ਰੈਫਰੈਂਸ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ)	੨੦੦੦੦੦
ਹ ਸਿੱਖ ਰੈਫਰੈਂਸ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਲਈ ਨਵੀਆਂ ਅਤੇ ਪੁਰਾਤਨ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ	੧੫੦੦੦੦
ਕ ਰਿਜਰਵ ਫੰਡ	੯੯੦੦੦੦੦
ਜੋੜ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚ	**੧੧੯੦੦੦੦੦**
ਕੁਲ ਜੋੜ	**੩੦੫੦੦੦੦੦**
ਬਚਤ	**੦**
ਵੱਡਾ ਜੋੜ	**੩੦੫੦੦੦੦੦**

੨. ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ ਫੰਡ

ਭਾਗ ਆਮਦਨ	
੧ "ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ ਫੰਡ ਦੀ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ:- "ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੫ ਮੱਦ ਨੰ. ੩ ਦੇ ਸੀ:ਨੰ: ੧ ਤੋਂ ੫ ਤੱਕ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।"	੩੬੧੦੦੦੦੦
੨ "ਵਸੂਲੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫਾ-੮੫ ਤੋਂ :- "ਨੋਟ:-ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੪੦ ਸੀ: ਨੰ: ੨੩ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਪਾਸੋਂ ੨,੮੪,੦੪,੦੦੦/-ਰੁਪਏ ਦੀ ਲੈਣਦਾਰੀ ਹੈ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਸ ਸਾਲ ੨,੫੦,੦੦,੦੦੦/-ਰੁਪਏ ਵਸੂਲੀ ਹੋਣ ਦੀ ਆਸ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਵਸੂਲੀ ਵੱਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਰੀਜਰਵ ਰੱਖ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।"	੨੫੦੦੦੦੦੦
ਜੋੜ	**੬੧੧੦੦੦੦੦**
ਬਚਤ ਵਿਚੋਂ	**੦**
ਵੱਡਾ ਜੋੜ	**੬੧੧੦੦੦੦੦**
ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ	
੧ ਹਿੱਸਾ ਖਰਚ ਦਫਤਰ	੮੧੧੬੦੦੦
੨ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ ਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ	੧੨੦੦੦੦੦੦
੩ ਤਨਖਾਹ ਜਿਲਦਬੰਦੀ ਵਿਭਾਗ	੫੦੦੦੦੦੦
੪ ਗਰੈਚੂਇਟੀ ਤੇ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦਾ ਸੇਵਾਫਲ	੧੭੦੦੦੦੦
੫ ਪਬਲੀਸਿਟੀ	੧੦੦੦੦੦
੬ ਛਪਾਈ ਤੇ ਕਾਗਜ ਸ੍ਰੀ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ, ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ	੮੦੦੦੦੦੦
੭ ਜਿਲਦਬੰਦੀ	੩੪੦੦੦੦੦
੮ ਦਰਸ਼ਨ ਵਿਚਾਰ ਭੇਟਾ	੫੫੦੦੦੦

੯ ਖਰਚ ਗੱਡੀ ਸ੍ਰੀ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ (ਮੁਰੰਮਤ ਅਤੇ ਤੇਲ ਖਰਚ)	੨੦੦੦੦੦੦
੧੦ ਫੁੱਟਕਲ	੩੮੪੦੦੦
੧੧ ਸਫਰ ਖਰਚ	੧੦੦੦੦੦
੧੨ ਰਾਇਲਟੀ	੫੦੦੦੦
੧੩ ਟੈਲੀਫੂਨ	
੧੪ ਬੀਮਾ ਸਟਾਫ (ਜਿਲਦਬੰਦੀ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ)	੫੦੦੦੦੦
ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ	**੪੧੯੦੦੦੦੦**
੧੫ ਕਰਜਾ	
੧ ਕਰਜਾ ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਨੂੰ	
ਜੋੜ ਕਰਜਾ	੦
੧੬ ਸਹਾਇਤਾ	
ਸਹਾਇਤਾ ਗੋਲਡਨ ਆਫਸੈਟ ਪ੍ਰੈਸ	
ਜੋੜ ਸਹਾਇਤਾ	੦
੧੭ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚ	
੧ ਸ੍ਰੀ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪਾਂ ਲਈ ਨਵੀਂ ਗੱਡੀ	
੨ ਸਮਾਨ	੨੦੦੦੦੦
੩ ਰਿਜਵਰ ਫੰਡ	੧੯੦੦੦੦੦੦
ਜੋੜ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚ	**੧੯੨੦੦੦੦੦**
ਕੁੱਲ ਜੋੜ	**੬੧੧੦੦੦੦੦**
ਬਚਤ	**੦**
ਵੱਡਾ ਜੋੜ	**੬੧੧੦੦੦੦੦**

੩. ਧਰਮ ਅਰਥ ਤੇ ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧ "ਧਰਮ ਅਰਥ ਤੇ ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਦੀ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ:- "ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੬ ਮੱਦ ਨੰ: ੪ ਸੀ: ਨੰ: ੧ ਤੇ ੨ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।"	੧੨੦੦੦੦੦੦
੨ "ਧਰਮ ਅਰਥ ਫੰਡ ਲਈ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫਾ-੮੫ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ :- "ਨੋਟ:-ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੪੦ ਸੀ:ਨੰ: ੨੪ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਪਾਸੋਂ ੨,੨੪,੭੬,੦੦੦/-ਰੁਪਏ ਦੀ ਲੈਣਦਾਰੀ ਹੈ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਸ ਸਾਲ ੨,੦੦,੦੦,੦੦੦/-ਰੁਪਏ ਵਸੂਲੀ ਹੋਣ ਦੀ ਆਸ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਵਸੂਲੀ ਵੱਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਰੀਜਰਵ ਰੱਖ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।"	੨੦੦੦੦੦੦੦
੩ "ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਲਈ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫਾ-੮੫ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ :- "ਨੋਟ:-ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੪੦ ਸੀ: ਨੰ: ੨੫ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਪਾਸੋਂ ੮੪,੨੬,੦੦੦/-ਰੁਪਏ ਦੀ	

ਲੈਣਦਾਰੀ ਹੈ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਸ ਸਾਲ ੨੦,੦੦,੦੦੦/-ਰੁਪਏ ਵਸੂਲੀ ਹੋਣ ਦੀ ਆਸ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਵਸੂਲੀ ਵੱਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਰੀਜਰਵ ਰੱਖ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।"	੨੦੦੦੦੦੦
ਜੋੜ	**੩੯੦੦੦੦੦੦**
ਬਚਤ ਵਿਚੋਂ	**੦**
ਵੱਡਾ ਜੋੜ	**੩੯੦੦੦੦੦੦**
ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ	
੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ ਅਕਾਉਂਟ ਬ੍ਰਾਂਚ (ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਵਿੱਚੋਂ) ਹਿੱਸਾ ਖਰਚ ਦਫਤਰ (ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਵਿੱਚੋਂ)	੧੫੯੪੦੦੦
੨ ਸਫਰ ਖ਼ਰਚ	੧੦੦੦੦੦
੩ ਫੁੱਟਕਲ	੧੦੦੦੦੦
ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ	**੧੭੯੪੦੦੦**
ਸਹਾਇਤਾ	
੪ ਧਰਮ ਅਰਥ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹਾਇਤਾ	੩੦੦੦੦੦੦੦
੫ ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹਾਇਤਾ	੬੯੦੦੦੦੦
੬ ਪੈਨਸ਼ਨਾਂ ਧਰਮ ਅਰਥ ਫੰਡ ਵਿੱਚੋਂ	੩੦੬੦੦੦
ਜੋੜ ਸਹਾਇਤਾ	**੩੭੨੦੬੦੦੦**
ਕੁਲ ਜੋੜ	**੩੯੦੦੦੦੦੦**
ਬਚਤ	**੦**
ਵੱਡਾ ਜੋੜ	**੩੯੦੦੦੦੦੦**

੪. ਜਨਰਲ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ

ਭਾਗ ਆਮਦਨ	
੧ "ਜਨਰਲ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ ਦੀ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ:- "ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੬ ਮੱਦ ਨੰ: ੫ ਸੀ:ਨੰ: ੧ ਤੇ ੨ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।"	੩੦੦੦੦੦
ਜੋੜ	**੩੦੦੦੦੦**
ਬਚਤ ਵਿਚੋਂ	**੦**
ਵੱਡਾ ਜੋੜ	**੩੦੦੦੦੦**
ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ	
੧ ਜ਼ਮੀਨ ਜਲਾਲਾਬਾਦ ਤੇ ਮਾੜੇ ਖੁਰਦ	੩੦੦੦੦੦
ਜੋੜ	**੩੦੦੦੦੦**
ਬਚਤ	**੦**
ਵੱਡਾ ਜੋੜ	**੩੦੦੦੦੦**

੫. ਦਸਤਕਾਰੀ ਫੰਡ

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧ "ਦਸਤਕਾਰੀ ਫੰਡ ਦੀ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ:- "ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੬ ਮੱਦ ਨੰ: ੬ ਸੀ:ਨੰ: ੧ ਤੇ ੨ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।"	੪੦੦੦
ਜੋੜ	**੪੦੦੦**
ਬਚਤ ਵਿਚੋਂ	**੦**
ਵੱਡਾ ਜੋੜ	**੪੦੦੦**
ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ	
੧ ਕਿਰਾਇਆ ਇਮਾਰਤ, ਘਸਾਈ, ਬਿਲ ਬਿਜਲੀ ਤੇ ਫੁਟਕਲ	੪੦੦੦
ਜੋੜ	**੪੦੦੦**
ਬਚਤ	**੦**
ਵੱਡਾ ਜੋੜ	**੪੦੦੦**

੬. ਯਾਤਰਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ

ਭਾਗ ਆਮਦਨ	
੧ "ਯਾਤਰਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ:- "ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਭਾਗ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੭ ਮੱਦ ਨੰ: ੭ ਸੀ: ਨੰ: ੧ ਤੇ ੨ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।"	੧੧੮੦੦੦੦
ਜੋੜ	**੧੧੮੦੦੦੦**
ਬਚਤ ਵਿਚੋਂ	**੦**
ਵੱਡਾ ਜੋੜ	**੧੧੮੦੦੦੦**
ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ	
੧ ੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	
੨ ੨ ਬੀਮਾ ਸਟਾਫ	
੩ ੩ ਵੀਜਾ ਫੀਸ ਤੇ ਸਫਰ ਖਰਚ, ਆਦਿ ੧੧੮੦੦੦੦	
ਜੋੜ	**੧੧੮੦੦੦੦**
ਬਚਤ	**੦**
ਵੱਡਾ ਜੋੜ	**੧੧੮੦੦੦੦**

੭. ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ

ਭਾਗ ਆਮਦਨ	
੧ "ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ ਦੀ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ:- "ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਭਾਗ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੭ ਮੱਦ ਨੰ: ੮ ਸੀ: ਨੰ: ੧ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।"	੬੦੦੦੦੦੦

੨ "ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫਾ-੮੫ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ :-
"ਨੋਟ:-ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੪੦ ਸੀ: ਨੰ: ੨੬ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਪਾਸੋਂ ੮੪,੨੬,੦੦੦/-ਰੁਪਏ ਦੀ

ਲੈਣਦਾਰੀ ਹੈ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਸ ਸਾਲ ੨੦,੦੦,੦੦੦/-ਰੁਪਏ ਵਸੂਲੀ ਹੋਣ ਦੀ ਆਸ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਵਸੂਲੀ ਵੱਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਰੀਜਰਵ ਰੱਖ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।"	੨੦੦੦੦੦੦
ਜੋੜ	**੧੩੦੦੦੦੦੦**
ਬਚਤ ਵਿਚੋਂ	**੦**
ਵੱਡਾ ਜੋੜ	**੧੩੦੦੦੦੦੦**
ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ	
੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ	
੨ ਬੀਮਾ ਸਟਾਫ	
ਹਿੱਸਾ ਖਰਚ ਦਫਤਰ	੧੨੨੮੦੦੦
੩ ਭਾਈਚਾਰਕ ਭਲਾਈ ਲੈਬ (ਲੈਬੋਰਟਰੀ)	੩੦੦੦੦੦੦
੪ ਭਾਈਚਾਰਕ ਭਲਾਈ ਦਵਾਖਾਨਾ	੩੦੦੦੦੦੦
੫ ਪੰਥਕ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਤੇ ਸੰਤਾਂ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ	੫੫੦੦੦੦
੬ ਸਫਰ ਖਰਚ ਤੇ ਫੁੱਟਕਲ	੨੨੦੦੦
੭ ਪਬਲੀਸਿਟੀ	੧੦੦੦੦੦
ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ	**੮੪੦੦੦੦੦**
ਸਹਾਇਤਾ	
੬ ਸਹਾਇਤਾ ਆਰਥਿਕ ਪੱਖੋਂ ਕਮਜੋਰ ਵਰਗਾਂ ਲਈ	੪੬੦੦੦੦੦
ਕੁਲ ਜੋੜ	**੧੩੦੦੦੦੦੦**
ਬਚਤ	**੦**
ਵੱਡਾ ਜੋੜ	**੧੩੦੦੦੦੦੦**

੮. ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਜਨਰਲ (ਸਸਪੈਂਸ)

ਭਾਗ ਆਮਦਨ	
੧ "ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਜਨਰਲ (ਸਸਪੈਸ) ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ:- "ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਭਾਗ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੮ ਮੱਦ ਨੰ: ੯ ਸੀ: ਨੰ: ੧ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।"	੫੦੦੦
ਜੋੜ	**੫੦੦੦**
ਬਚਤ ਵਿਚੋਂ	**੦**
ਵੱਡਾ ਜੋੜ	**੫੦੦੦**
ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ	
੧ ਸਹਾਇਤਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਡੇਹਰਾ ਸਾਹਿਬ ਲਾਹੌਰ੫੦੦੦	
ਜੋੜ	**੫੦੦੦**
ਬਚਤ	**੦**
ਵੱਡਾ ਜੋੜ	**੫੦੦੦**

੯. ਜਨਰਲ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧ "ਜਨਰਲ ਪ੍ਰੌਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ:-"ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਭਾਗ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੮ ਮੱਦ ਨੰ: ੧੦ ਸੀ: ਨੰ: ੧ ਤੇ ੨ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।" ੫੦੦੦੦੦

ਜੋੜ ੫੦੦੦੦੦

ਬਚਤ ਵਿਚੋਂ ੦

ਵੱਡਾ ਜੋੜ ੫੦੦੦੦੦

ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ

੧ ਸਹਾਇਤਾ (ਬੀਮਾਰ ਅਤੇ ਜਖਮੀ ਮੁਲਾਜਮਾਂ ਲਈ) ੫੦੦੦੦੦

ਜੋੜ ੫੦੦੦੦੦

ਬਚਤ ੦

ਵੱਡਾ ਜੋੜ ੫੦੦੦੦੦

੧੦. ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਨਚੰਦਾ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧ "ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਨਚੰਦਾ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ:-
"ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਭਾਗ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੯ ਮੱਦ ਨੰ: ੧੧
ਸੀ :ਨੰ: ੧ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।" ੧੦੦੦੦

ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ

੧ ਗੁਰਪੁਰਬ ਸਮੇਂ ਟਰੈਕਟ, ਪੂੰਜੀ, ਬਚਤ ਤੇ ਜੋੜ ੧੦੦੦੦

੧੧. ਬਾਬਾ ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧ "ਬਾਬਾ ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ:-
"ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਭਾਗ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੯ ਮੱਦ ਨੰ:੧੨
ਸੀ: ਨੰ: ੧ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।" ੫੨੦੦੦

ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ

੧ ਵਜ਼ੀਫਾ

(੧) ਸਹਾਇਤਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਬਚਤ ਤੇ ਜੋੜ ੫੨੦੦੦

੧੨. ਸ੍ਰ: ਜੈ ਸਿੰਘ ਖੋਸਲਾ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧ "ਸ੍ਰ: ਜੈ ਸਿੰਘ ਖੋਸਲਾ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ:-
"ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਭਾਗ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੯ ਮੱਦ ਨੰ ੧੩
ਸੀ:ਨੰ: ੧ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।" ੮੦੦

ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ

੧ ਵਜ਼ੀਫਾ (੧) ਬਚਤ ਤੇ ਜੋੜ ੮੦੦

੧੩. ਸ੍ਰ: ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨਲੂਆ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧ "ਸ੍ਰ: ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨਲੂਆ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ:-"ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਭਾਗ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੧੦ ਮੱਦ ਨੰ: ੧੪ ਸੀ:ਨੰ: ੧ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।" ੧੦੦੦੦

ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ

੧ ਜੀਵਨ ਸ੍ਰ: ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਨਲੂਆ ਬਚਤ ਤੇ ਜੋੜ ੧੦੦੦੦

੧੪. ਗਿਆਨੀ ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧ "ਗਿਆਨੀ ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ:-
"ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਭਾਗ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੧੦ ਮੱਦ ਨੰ: ੧੫
ਸੀ:ਨੰ: ੧ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।" ੧੦੦੦

ਜੋੜ **੧੦੦੦**

ਬਚਤ ਵਿਚੋਂ **੦**

ਵੱਡਾ ਜੋੜ **੧੦੦੦**

ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ

੧ ਗੁ: ਬੀਬੀ ਵੀਰੋ ਜੀ ਝਬਾਲ ਤੇ ਜੋੜ **੧੦੦੦**

ਜੋੜ **੧੦੦੦**

ਬਚਤ **੦**

ਵੱਡਾ ਜੋੜ **੧੦੦੦**

੧੫. ਮਾਈ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਕੌਰ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧ "ਮਾਈ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਕੌਰ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ:-
"ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਭਾਗ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੧੦ ਮੱਦ ਨੰ ੧੬
ਸੀ:ਨੰ: ੧ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।" ੪੫੦੦

ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ

੧ ਬਚਤ ਤੇ ਜੋੜ **੪੫੦੦**

੧੬. ਸਵ: ਸ੍ਰ: ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸਰਦਾਰਨੀ ਹਰਚਰਨ ਕੌਰ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧ "ਸਵ: ਸ੍ਰ: ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸਰਦਾਰਨੀ ਹਰਚਰਨ ਕੌਰ
ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ:-
"ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਭਾਗ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੧੧ ਮੱਦ ਨੰ: ੧੭
ਸੀ:ਨੰ: ੧ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।" ੨੪੦੦੦

ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ

੧ ਵਜ਼ੀਫਾ (੧) ਤੇ ਜੋੜ ੨੪੦੦੦

੧੭. ਸਵਰਗਵਾਸੀ ਮਾਸਟਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਇੰਚਾਰਜ ਫਲਾਇੰਗ ਸੁਕਐਡ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧	"ਸਵ: ਮਾਸਟਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਇੰਚਾਰਜ ਫਲਾਇੰਗ ਸੁਕਐਡ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ:- "ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਭਾਗ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੧੧ ਮੱਦ ਨੰ: ੧੮ ਸੀ: ਨੰ: ੧ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।"	੩੦੦੦
	ਜੋੜ	**੩੦੦੦**
	ਬਚਤ ਵਿਚੋਂ	**੦**
	ਵੱਡਾ ਜੋੜ	**੩੦੦੦**
	ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ	
੧	ਸਹਾਇਤਾ ਗਰੀਬ ਸਿੱਖ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਬੱਚਿਆਂ (ਵਿਦਿਆਰਤੀਆਂ ਲਈ)	੩੦੦੦
	ਜੋੜ	**੩੦੦੦**
	ਬਚਤ	**੦**
	ਵੱਡਾ ਜੋੜ	**੩੦੦੦**
	੧੯. ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਫੰਡ	
	ਭਾਗ ਆਮਦਨ	
੧	"ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਫੰਡ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ:- "ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਭਾਗ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੧੨ ਮੱਦ ਨੰ: ੧੯ ਸੀ:ਨੰ: ੧ ਤੋਂ ੩ ਤੱਕ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।"	੩੦੦੦੦੦੦
੨	"ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫਾ-੮੫ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ :- "ਨੋਟ:- ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੪੧ ਸੀ: ਨੰ: ੨੭ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਪਾਸੋਂ ੧,੩੯,੯੦,੦੦੦/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਲੈਣਦਾਰੀ ਹੈ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਸ ਸਾਲ ੧,੨੦,੦੦,੦੦੦/-ਰੁਪਏ ਵਸੂਲੀ ਹੋਣ ਦੀ ਆਸ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਵਸੂਲੀ ਵੱਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਰੀਜਰਵ ਰੱਖ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।"	੯੯੦੦੦੦੦
	ਜੋੜ	**੧੨੯੦੦੦੦੦**
	ਬਚਤ ਵਿਚੋਂ	**੦**
	ਵੱਡਾ ਜੋੜ	**੧੨੯੦੦੦੦੦**
	ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ	
੧	ਹਿੱਸਾ ਖਰਚ ਦਫਤਰ	੧੭੧੪੦੦੦
੨	ਸਫਰ ਖਰਚ ਅਤੇ ਹੋਰ ਫੁੱਕਲ ਖਰਚੇ ਆਦਿ	੮੬੦੦੦
	ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ	**੧੮੦੦੦੦੦**
	ਸਹਾਇਤਾ	
੪	ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਅਤੇ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤਾਂ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ	੧੧੧੦੦੦੦੦
	ਜੋੜ ਸਹਾਇਤਾ	**੧੧੧੦੦੦੦੦**
੫	**ਕਰਜਾ**	
	ਕਰਜਾ ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਨੂੰ (ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਫੰਡ ਵਿੱਚੋਂ)	

ਕਰਜਾ ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਨੂੰ (ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ ਵਿੱਚੋਂ)

ਜੋੜ ਕਰਜਾ	੦
ਕੁਲ ਜੋੜ	੧੨੯੦੦੦੦੦
ਬਚਤ	੦
ਵੱਡਾ ਜੋੜ	੧੨੯੦੦੦੦੦

੧੯. ਗਰੈਚੂਇਟੀ ਅਤੇ ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਫੰਡ
(ਰੀਟਾਇਰਮੈਂਟ ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਸੇਵਾ ਫਲ)
ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧ "ਗਰੈਚੂਇਟੀ ਅਤੇ ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੇ ਫੰਡ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ:-
"ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਭਾਗ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੧੨ ਮੱਦ ਨੰ: ੨੦
ਸੀ: ਨੰ: ੧ ਤੇ ੨ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।" ੧੬੮੫੦੦੦੦

੨ "ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫਾ-੮੫ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ :-
"ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੪੧ ਸੀ: ਨੰ: ੨੯ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।
"ਨੋਟ:-ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਪਾਸੋਂ ੨੫,੦੭,੯੫,੦੦੦ /- ਰੁਪਏ ਦੀ ਲੈਣਦਾਰੀ ਹੈ,
ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਸ ਸਾਲ ੨੫,੬੫,੦੦,੦੦੦/-ਰੁਪਏ ਵਸੂਲੀ ਹੋਣ ਦੀ ਆਸ ਹੈ।
ਜੇਕਰ ਵਸੂਲੀ ਵੱਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਰੀਜਰਵ ਰੱਖ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।" ੨੪੬੫੦੦੦੦੦

੩ "ਜਨਰਲ ਬੋਰਡ ਫੰਡ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ :-
"ਨੋਟ:- ਇਹ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੨੧
ਸੀ: ਨੰ ੨ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।"" ੩੩੦੦੦੦੦੦

੪ "ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ :-
"ਨੋਟ:- ਇਹ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੩੫
ਸੀ: ਨੰ: ੩ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।"" ੩੭੦੦੦੦੦੦

੫ "ਸਿੱਖ ਇਤਹਾਸ ਖੋਜ ਫੰਡ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ :-
"ਨੋਟ:- ਇਹ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੨੨ ਮੱਦ ਨੰ: ੨
ਸੀ: ਨੰ: ੨ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।"" ੧੩੦੦੦੦੦

੬ "ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ ਫੰਡ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ :-
"ਨੋਟ:- ਇਹ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੨੩ ਮੱਦ ਨੰ: ੩
ਸੀ: ਨੰ: ੨ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।" ੧੭੦੦੦੦੦

੭ "ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ :-
"ਨੋਟ:- ਇਹ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੨੮ ਮੱਦ ਨੰ: ੨੨
ਸੀ: ਨੰ: ੨ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।" ੧੭੦੦੦੦੦

੮ "ਸਪੋਰਟਸ ਫੰਡ (ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ) ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ :-
"ਨੋਟ:- ਇਹ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੨੮ ਮੱਦ ਨੰ: ੨੨
ਸੀ: ਨੰ: ੩ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।" ੯੦੦੦੦੦

੯ ''ਗੋਲਡਨ ਆਫਸੈਟ ਪ੍ਰੈਸ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ:-
"ਨੋਟ:-ਇਹ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੨੯ ਮੱਦ ਨੰ: ੨੩
ਸੀ: ਨੰ: ੭ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।"'' ੫੧੦੦੦੦

੧੦ ''ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ :-
"ਨੋਟ:-ਇਹ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੩੧ ਮੱਦ ਨੰ ੨੪
ਸੀ:ਨੰ:੭ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।"'' ੧੬੦੦੦੦

੧੧ ''ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ :-
"ਨੋਟ:-ਇਹ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੩੩ ਮੱਦ ਨੰ: ੨੫
ਸੀ:ਨੰ: ੬ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।"'' ੩੨੦੦੦੦

੧੨ ''ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਮਿਸ਼ਨ ਸਾਹਪੁਰ ਅੰਬਾਲਾ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ :-
"ਨੋਟ:-ਇਹ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੩੪ ਮੱਦ ਨੰ: ੨੬
ਸੀ:ਨੰ: ੭ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।"'' ੬੦੦੦੦

ਜੋੜ **੩੪੦੦੦੦੦੦੦**

ਬਚਤ ਵਿਚੋਂ **੦**

ਵੱਡਾ ਜੋੜ **੩੪੦੦੦੦੦੦੦**

ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ

੧ ੧ ''ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਫੰਡ :-
"ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ,
ਸਮੂਹ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫਾ-੮੫ ਦੇ
ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਮੁਲਜਮਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾਫਲ'' ੨੪੦੦੦੦੦੦੦

੨ ''ਜਮਾਂ ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਬਦਲੇ ਤਨਖਾਹ :-
"ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ, ਸਮੂਹ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫਾ-੮੫ ਦੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਮੁਲਜਮਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾਫਲ'' ੧੦੦੦੦੦੦੦੦

ਜੋੜ **੩੪੦੦੦੦੦੦੦**

ਬਚਤ **੦**

ਵੱਡਾ ਜੋੜ **੩੪੦੦੦੦੦੦੦**

੨੦. ਸ਼ਹੀਦੀ ਤੇ ਰਲੀਫ ਫੰਡ

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧ ''ਸ਼ਹੀਦੀ ਅਤੇ ਰਲੀਫ ਫੰਡ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ:-
"ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਭਾਗ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੧੩ ਮੱਦ ਨੰ: ੨੧
ਸੀ:ਨੰ: ੧ ਤੇ ੨ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।'' ੮੦੫੦੦੦੦

੨ ''ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫਾ-੮੫ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਫੰਡ :-
"ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੪੧ ਮੱਦ ਨੰ ੨੮ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।
"ਨੋਟ:-ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਪਾਸੋਂ ੧,੩੯,੯੦,੦੦੦/-ਰੁਪਏ ਦੀ ਲੈਣਦਾਰੀ ਹੈ,
ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਸ ਸਾਲ ੧,੩੦,੦੦,੦੦੦/-ਰੁਪਏ ਵਸੂਲੀ ਹੋਣ ਦੀ ਆਸ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਵਸੂਲੀ ਵੱਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਰੀਜਰਵ ਰੱਖ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।"	੧੩000000
ਜੋੜ	**੨੧੦੫੦੦੦੦**
ਬਚਤ ਵਿਚੋਂ	**੦**
ਵੱਡਾ ਜੋੜ	**੨੧੦੫੦੦੦੦**
ਭਾਗ ਖ਼ਰਚ	
੧ ਸਪੈਸਲ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ/ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਪੈਰਵੀ ਅਤੇ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਫੀਸ ਆਦਿ।	੩੫੦੦੦੦੦
੨ ਖਰਚ ਰਲੀਫ ਫੰਡ	੧੦੦੦੦੦੦
੩ ਹਿੱਸਾ ਖਰਚ ਦਫਤਰ	੨੭੯੬੦੦੦
ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ	**੭੨੯੬੦੦੦**
੩ ਸਹਾਇਤਾ	
੧ ਸਹਾਇਤਾ ਜੋਧਪੁਰ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਰਹੇ ਕੈਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਲਈ	੫੪੦੦੦
੨ ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼ਹੀਦ ਤੇ ਜਖਮੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਸਵਰਗਵਾਸ ਹੋਏ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੀਵਾਰਾਂ ਨੂੰ	੩੫੦੦੦੦੦
੩ "ਜੇਲਾਂ ਵਿੱਚ ਨਜਰਬੰਦ ਸਿੰਘਾਂ ਲਈ ਸਨਮਾਨ ਭੱਤਾ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ"(ਅੰਤ੍ਰਿਗ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮਤਾ ਨੰਬਰ ੨੯੫ ਮਿੱਤੀ ੨੭-੦੧-੨੦੨੩ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਅਨੁਸਾਰ)"	੩੦੦੦੦੦੦
੪ ਧਰਮੀ ਫੌਜੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੀਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ	੧੦੦੦੦੦੦
੫ ਸਹਾਇਤਾ ੧੯੮੪ ਦੇ ਦੰਗਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋਏ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰੀਵਾਰਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਉਚੇਰੀ ਸਿਖਿਆ ਲਈ	
ਜੋੜ ਸਹਾਇਤਾ	**੭੫੫੪੦੦੦**
ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚ	
ਰਿਜਵਰ ਫੰਡ	**੬੨੦੦੦੦੦**
ਜੋੜ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚ	**੬੨੦੦੦੦੦**
ਕੁਲ ਜੋੜ	**੨੧੦੫੦੦੦੦**
ਬਚਤ	**੦**
ਵੱਡਾ ਜੋੜ	**੨੧੦੫੦੦੦੦**

ਵੇਰਵਾ ਹਿੱਸਾ ਖਰਚ ਦਫਤਰ (ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ) ਸਾਲ ੨੦੨੩-੨੦੨੪
ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ, ਬੀਮਾਂ ਸਟਾਫ, ਟੈਲੀਫੋਨ,ਡਾਕ ਖਰਚ,ਸਫਰ ਖਰਚ, ਆਡਿਟ ਫੀਸ,ਛਪਾਈ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ, ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ, ਵਰਦੀਆਂ ਮੁਲਾਜਮਾਂ, ਅਤੇ ਫੁੱਟਕਲ ਆਦਿ।

ਜੋੜ ਹਿੱਸਾ ਖਰਚ ਦਫਤਰ	**੨੦੦੦੦੦੦੦**

ਵੇਰਵਾ ਹਿੱਸਾ ਖਰਚ ਦਫਤਰ (ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ) ਸਾਲ ੨੦੨੩-੨੦੨੪)

	ਫੰਡ ਦਾ ਨਾਮ	ਆਮਦਨ	ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ	ਹਿੱਸਾ
੧	ਸਿੱਖ ਇਤਹਾਸ ਖੋਜ ਫੰਡ	੩੦੫੦੦੦੦੦	੨੩.੦੧	੪੦੫੨੦੦੦
੨	ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ ਫੰਡ	੬੧੧੦੦੦੦੦	੪੬.੧੦	੮੧੧੬੦੦੦
੩	ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ	੭੦੦੦੦੦੦	੫.੨੮	੧੫੯੪੦੦੦
੪	ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਧਾਰ ਫੰਡ	੦	੦.੦੦	੧੭੨੮੦੦੦
੫	ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਫੰਡ	੧੨੯੦੦੦੦੦	੯.੭੩	੧੭੧੪੦੦੦
੬	ਸ਼ਹੀਦੀ ਤੇ ਰਲੀਫ ਫੰਡ	੨੧੦੫੦੦੦੦	੧੫.੮੮	੨੭੯੬੦੦੦
੭	ਗੋਲਡਨ ਆਫਸੈਟ ਪ੍ਰੈਸ			
੮	ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ			
੯	ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ			
	ਜੋੜ	**੧੩੨੫੫੦੦੦੦**		**੨੦੦੦੦੦੦੦**

ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦਾ ਭਾਗ "ੳ-੨" (ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ ਫੰਡ)
ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੨-੨੦੨੩

ਨੰ: ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ	ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ
੧. ਸਿੱਖ ਇਤਹਾਸ ਖੋਜ ਫੰਡ		
ਹਿੱਸਾ ਖਰਚ ਦਫਤਰ	੫੦੦੦੦੦	ਗੋਲਡਨ ਆਫਸੈਟ ਪ੍ਰੈਸ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ ਵਲੋਂ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਜਮਾਂ ਨਾ ਕਰਵਾਉਣ ਕਰਕੇ।
ਕਾਰ ਖਰਚ	੦	ਕਾਰ ਦੀ ਜਿਆਦਾ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਕਰਕੇ।
੨. ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ ਫੰਡ		
੧ ਹਿੱਸਾ ਖਰਚ ਦਫਤਰ	੨੦੦੦੦੦੦	ਗੋਲਡਨ ਆਫਸੈਟ ਪ੍ਰੈਸ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ ਵਲੋਂ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਜਮਾਂ ਨਾ ਕਰਵਾਉਣ ਕਰਕੇ।
੨ ਸ੍ਰੀ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪਾਂ ਲਈ ਨਵੀਂ ਗੱਡੀ	੪੫੦੦੦੦੦	ਸ੍ਰੀ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪਾਂ ਲਈ ਨਵੀਂ ਬੱਸ ਖਰੀਦ ਕਰਨ, ਅਤੇ ਬਜਟ ਪ੍ਰੋਵੀਜਨ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ।
੬. ਯਾਤਰਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ		
੧ ਵੀਜਾ ਫੀਸ ਤੇ ਸਫਰ ਖਰਚ, ਆਦਿ	੨੨੦੦੦੦	ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਖੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਵੱਧ ਯਾਤਰੂ ਜਾਣ ਕਰਕੇ।

੧੮. ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਫੰਡ

੧ ਕਰਜਾ ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਨੂੰ (ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਫੰਡ ਵਿੱਚੋਂ)	੬0000000	ਅੰਤ੍ਰਿਗ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮਤਾ ਨੰਬਰ ੪੬੯ ਮਿੱਤੀ ੦੪-੦੬-੨੦੨੨ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੇ ਸਟਾਫ਼ ਨੂੰ ੩੧-੦੩-੨੦੨੨ ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਪੈਡਿੰਗ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦੇਣ ਕਰਕੇ।
੨ ਕਰਜਾ ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਨੂੰ (ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ ਵਿੱਚੋਂ)	੬0000000	ਅੰਤ੍ਰਿਗ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮਤਾ ਨੰਬਰ ੪੬੯ ਮਿੱਤੀ ੦੪-੦੬-੨੦੨੨ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੇ ਸਟਾਫ਼ ਨੂੰ ੩੧-੦੩-੨੦੨੨ ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਪੈਡਿੰਗ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦੇਣ ਕਰਕੇ।

੧੯. ਗਰੈਚੂਇਟੀ ਅਤੇ ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਫੰਡ

੧ "ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਫੰਡ :- "ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ, ਸਮੂਹ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫਾ- ੮੫ ਦੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਮੁਲਜਮਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾਫਲ"	੩0000000	ਜਿਆਦਾ ਮੁਲਾਜਮ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਫੰਡ ਦਾ ਵੱਧ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਪਿਆ।

੨੦. ਸ਼ਹੀਦੀ ਤੇ ਰਲੀਫ ਫੰਡ

੧ "ਜੇਲਾਂ ਵਿੱਚ ਨਜਰਬੰਦ ਸਿੰਘਾਂ ਲਈ ਸਨਮਾਨ ਭੱਤਾ।"(ਅੰਤ੍ਰਿਗ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮਤਾ ਨੰਬਰ ੨੬੫ ਮਿੱਤੀ ੨੭-੦੧-੨੦੨੩)"	੫00000	ਅੰਤ੍ਰਿਗ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮਤਾ ਨੰਬਰ ੨੬੫ ਮਿੱਤੀ ੨੭-੦੧-੨੦੨੩ ਰਾਹੀਂ ਜੇਲਾਂ ਵਿੱਚ ਨਜਰਬੰਦ ਸਿੰਘਾਂ ਲਈ ਸਨਮਾਨ ਭੱਤਾ ਦੇਣ ਦੀ ਹੋਈ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਬਜਟ ਪ੍ਰੋਵੀਜਨ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ।

ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦਾ ਭਾਗ "ੳ-੨" (ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ ਫੰਡ)

ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੧-੨੦੨੨

ਨੰ:ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ	ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ
੨. ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ ਫੰਡ		
੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ ਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ	੮੭੧੭੯	ਸਟਾਫ ਵੱਧਣ ਕਰਕੇ। ਮਾਮੂਲੀ ਵਾਧਾ ਹੈ।
੩. ਧਰਮ ਅਰਥ ਤੇ ਪੰਥਕ ਭਲਾਈ ਫੰਡ		
੧ ਧਰਮ ਅਰਥ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹਾਇਤਾ	੨੦੦੬੮੦੦	ਗਰੀਬ, ਜਰੂਰਤਵੰਦ ਆਰਥਿਕ ਪੱਖੋਂ ਕਮਜੋਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੱਦਦ ਕਰਨ ਕਰਕੇ।
੨ ਪੈਨਸ਼ਨਾਂ ਧਰਮ ਅਰਥ ਫੰਡ ਵਿੱਚੋਂ	੩੦੦੦	ਗਰੀਬ, ਜਰੂਰਤਵੰਦ ਆਰਥਿਕ ਪੱਖੋਂ ਕਮਜੋਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੱਦਦ ਕਰਨ ਕਰਕੇ।

੧੯. ਗਰੈਚੂਇਟੀ ਅਤੇ ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਫੰਡ

੧ "ਗ੍ਰੈਚੁਇਟੀ ਫੰਡ :- "ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ, ਸਮੂਹ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫਾ-੮੫ ਦੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਮੁਲਜਮਾਂ ਦਾ ਸੇਵਾਫਲ"	੮੫੫੮੯੬੮੭	ਵੱਧ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਜਮ ਦੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਜਿਆਦਾ ਗ੍ਰੈਚੂਇਟੀ ਅਤੇ ਜਮਾਂ ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਕਰਕੇ।

੨੦. ਸ਼ਹੀਦੀ ਤੇ ਰਲੀਫ ਫੰਡ

੧ ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਤੇ ਜਖਮੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਸਵਰਗਵਾਸ ਹੋਏ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੀਵਾਰਾਂ ਨੂੰ	੩੨੨੫੦੦੦	ਕਿਸਾਨ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਸਵਰਗਵਾਸ ਹੋਏ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਕਰਕੇ।

ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦਾ ਭਾਗ "ੳ-੩"

(ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸਾਲ ੨੦੨੩-੨੦੨੪)

"ਬਜਟ ਸਾਲ "੨੦੨੩-੨੦੨੪"

ਆਮਦਨ ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ	੩੭੨੬੦੦੦੦੦
ਕਰਜ਼ਾ (ਜਨਰਲ ਬੋਰਡ ਫੰਡ ਤੋਂ ਲਿਆ)	੦
ਕਰਜ਼ਾ (ਗੁਰਬਾਣੀ ਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ ਫੰਡ (ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ) ਤੋਂ ਲਿਆ)	੦
ਆਮਦਨ ਸਪੋਟਰਸ ਫੰਡ	੩੦੫੦੦੦੦੦
ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ	**੪੦੩੧੦੦੦੦੦**
(੧). ਰੁਟੀਨ ਖ਼ਰਚੇ	੫੦੬੦੦੦੦੦
(੨) ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਆਪਣੇ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ।	੨੬੦੦੦੦੦੦੦
(੩) ਹੋਰ ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਅਦਾਰਿਆਂ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ	੨੦੦੦੦੦੦੦
(੪). ਖਰਚ ਵਾਪਸ ਕਰਨਯੋਗ ਕਰਜਾ	੨੦੦੦੦੦੦
(੫). ਖਰਚ ਸਪੋਰਟਸ ਫੰਡ	੩੦੫੦੦੦੦੦
(੬). ਪੂੰਜੀਗਤ ਖ਼ਰਚ	੪੦੦੦੦੦੦੦
ਬੱਚਤ	**੦**
ਬੱਚਤ ਵਿਚੋਂ	**੦**
ਕੁਲ ਬਜਟ	**੪੦੩੧੦੦੦੦੦**

ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦਾ ਭਾਗ "ੳ-੩"

(ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸਾਲ ੨੦੨੩-੨੦੨੪)

ਨੰ: ਨਾਮ ਖਾਤਾ	**"ਬਜਟ ਸਾਲ "੨੦੨੩-੨੦੨੪"**
੧ ੨	੧੦

ਭਾਗ ਆਮਦਨ

੧ "ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਦੀ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ:-

"ਨੋਟ:- ਇਸ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੧੪

ਮੱਦ ਨੰ: ੨੨ ਦੇ ਸੀ:ਨੰ ੦੧ ਤੋਂ ੦੫ ਤੀਕ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।" ੨੬੩੦੦੦੦੦
੨ "ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫਾ-੮੫ ਤੋਂ:-
"ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੪੧
ਸੀ: ਨੰ: ੩੦ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਪਾਸੋਂ
੨੯,੨੪,੦੬,੬੯੬/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਫੰਡ ਦੀ ਲੈਣਦਾਰੀ ਹੈ ਪ੍ਰਤੂੰ
ਇਸ ਸਾਲ ੨੫,੦੦,੦੦,੦੦੦/- ਵਸੂਲੀ ਹੋਣ ਦੀ ਆਸ ਹੈ।
ਜੇਕਰ ਵਸੂਲੀ ਵੱਧ ਹੋਵੋਗੀ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਰੀਜਰਵ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।" ੨੫੦੦੦੦੦੦੦
੩ "ਸਹਾਇਤਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫਾ-੮੫ ਤੋ:-
(ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਲਈ)
"ਨੋਟ:- ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੪੨
ਸੀ: ਨੰ: ੩੧ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।" ੮੬੩੦੦੦੦੦
੪ "ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਹਾਇਤਾ:-
"ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਲਈ"ਨੋਟ:- ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੪੪ ਸੀ: ਨੰ: ੧੧ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।"
੫ "ਗ੍ਰੈਚੂਇਟੀ ਫੰਡ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਤੋਂ:-
"ਨੋਟ:- ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੪੩ ਮੱਦ ਨੰ: ੨੯
ਸੀ: ਨੰ: ੧੦ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ। ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਪਾਸੋਂ
੨,੪੭,੩੦,੦੦੦/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਫੰਡ ਦੀ ਲੈਣਦਾਰੀ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ
ਇਸ ਸਾਲ ਦੇ ਬਜਟ ਲਈ ੧,੦੦,੦੦,੦੦੦/- ਵਸੂਲੀ ਹੋਣ ਦੀ ਆਸ ਹੈ।
ਜੇਕਰ ਵਸੂਲੀ ਵੱਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਰੀਜਰਵ ਫੰਡ ਵਿੱਚ
ਰੱਖ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।"" ੧੦੦੦੦੦੦੦
੬ ਵਾਪਸੀ/ਵਸੂਲੀ ਕਰਜਾ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਤੋਂ
ਜੋੜ **੩੭੨੬੦੦੦੦੦**

੬ ਕਰਜਾ

੧ ਕਰਜ਼ਾ ਜਨਰਲ ਬੋਰਡ ਫੰਡ ਤੋਂ ਲਿਆ
੨ਕਰਜ਼ਾ ਗੁਰਬਾਣੀ ਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ ਫੰਡ (ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ) ਤੋਂ ਲਿਆ
੩ਕਰਜ਼ਾ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਫੰਡ (ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ) ਤੋਂ ਲਿਆ
੪ਕਰਜ਼ਾ ਕੈਂਸਰ ਰਲੀਫ ਫੰਡ (ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ) ਤੋਂ ਲਿਆ
ਜੋੜ ਕਰਜਾ **੦**
"ਜੋੜ"ਆਮਦਨ ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ" **੩੭੨੬੦੦੦੦੦**

੭ ਸਪੋਰਟਸ ਫੰਡ

੧ "ਸਪੋਰਟਸ ਵਿੰਗ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ) ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ ਸਹਾਇਤਾ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਹਿਬਾਨ ਦਫਾ-੮੫ ਤੋਂ:-
"ਨੋਟ:- ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੪੨
ਸੀ: ਨੰ: ੩੨ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।" ੧੦੫੦੦੦੦੦

੨	"ਸਪੋਰਟਸ ਵਿੰਗ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ) ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਹਾਇਤਾ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਹਾਇਤਾ:- "ਨੋਟ:- ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੩੫ ਸੀ: ਨੰ: ਨੰ: ੨ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।"	੨੦੦੦੦੦੦੦
	ਜੋੜ ਆਮਦਨ ਸਪੋਰਟਸ ਫੰਡ	**੩੦੫੦੦੦੦੦**
	ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ ਅਤੇ ਸਪੋਰਟਸ ਫੰਡ	**੪੦੩੧੦੦੦੦੦**
	ਭਾਗ ਖਰਚ	
(੧)	**ਰੁਟੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ**	
੧	ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ ਵਿਦਿਆ ਵਿਭਾਗ	੧੬੦੦੦੦੦੦
੨	ਗਰੈਚੂਇਟੀ ਅਤੇ ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ (ਵਿਦਿਆ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਸਟਾਫ ਲਈ)	੧੭੦੦੦੦੦
੩	ਗਰੈਚੂਇਟੀ ਅਤੇ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ (ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਸਟਾਫ ਲਈ)	੩੦੦੦੦੦੦੦
੪	ਫੁੱਟਕਲ, ਇਸਤਿਹਾਰਬਾਜੀ, ਸਫਰ ਖਰਚ, ਆਦਿ	੨੩੦੦੦੦੦
੫	ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜਮਾਂ ਵਿਦਿਆ ਵਿਭਾਗ	੪੫੦੦੦੦
੬	ਖਰਚ ਮੁਕਦਮੇਂ	੫੦੦੦੦
੭	ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੧੦੦੦੦੦
੮	ਹਿੱਸਾ ਖਰਚ ਦਫਤਰ	
	ਜੋੜ ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ	**੫੦੬੦੦੦੦੦**
੯	**(੨) ਸਹਾਇਤਾ**	
੧	ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ।	੨੬੦੦੦੦੦੦
੨	ਤ੍ਰੈ ਸਤਾਬਦੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	
੩	ਬੱਬਰ ਅਕਾਲੀ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਕਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ	
੪	ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਡੁਮੇਲੀ (ਕਪੂਰਥਲਾ)	
੫	ਮਾਤਾ ਗੰਗਾ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਫਾਰ ਗਰਲਜ ਕੋਟਾਂ (ਲੁਧਿਆਣਾ)	
੬	ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਡਰੌਲੀ ਕਲਾਂ (ਜਲੰਧਰ)।	
੭	ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਫਾਰ ਗਰਲਜ ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ।	
੮	ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਫਾਰ ਵੋਮੈਨ ਝਾੜ ਸਾਹਿਬ (ਲੁਧਿਆਣਾ)	
੯	ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਬਟਾਲਾ (ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ)	
੧੦	ਮਾਤਾ ਸੁੰਦਰੀ ਖਾਲਸਾ ਗਰਲਜ ਕਾਲਜ ਨੀਸਿੰਗ ਕਰਨਾਲ (ਹਰਿਆਣਾ)	
੧੧	ਬਾਬਾ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਕਾਲਜ ਸਤਲਾਣੀ ਸਾਹਿਬ (ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ)	
੧੨	ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਕਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਭਦੌੜ (ਬਰਨਾਲਾ)	
੧੩	ਮਾਤਾ ਸਹਿਬ ਕੌਰ ਖਾਲਸਾ ਗਰਲਜ ਕਾਲਜ ਤਲਵੰਡੀ ਭਾਈ (ਫਿਰੋਜਪੁਰ)	
੧੪	ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਪੰਜੋਖਰਾ ਸਾਹਿਬ (ਹਰਿਆਣਾ)	

੧੫ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਗਰਲਜ ਕਾਲਜ ਕਰਹਾਲੀ ਸਾਹਿਬ (ਪਟਿਆਲਾ)
੧੬ ਮਾਤਾ ਸਹਿਬ ਕੌਰ ਖਾਲਸਾ ਗਰਲਜ ਕਾਲਜ ਫਾਰ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਧਾਮੋਮਾਜਰਾ (ਪਟਿਆਲਾ)
੧੭ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਗਰਲਜ ਕਾਲਜ ਪਿੰਡ ਆਕੜ (ਪਟਿਆਲਾ)
੧੮ ਭਾਈ ਬਹਿਲੋ ਖਾਲਸਾ ਗਰਲਜ ਕਾਲਜ ਪਿੰਡ ਫੱਫੜੇ ਭਾਈਕੇ (ਮਾਨਸਾ)
੧੯ ਦਸ਼ਮੇਸ਼ ਇੰਸੀਚਿਊਟ ਹਾਇਰ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਨਾਭਾ ਸਾਹਿਬ, ਜੀਰਕਪੁਰ (ਮੁਹਾਲੀ)
੨੦ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਗਰਲਜ ਕਾਲਜ ਕਰਤਾਰਪੁਰ (ਜਲੰਧਰ)
੨੧ ਬਾਬਾ ਅਜੈ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਫਾਰ ਗਰਲਜ ਗੁਰਦਾਸ ਨੰਗਲ (ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ)
੨੨ ਮਾਤਾ ਸਹਿਬ ਕੌਰ ਗਰਲਜ ਕਾਲਜ ਪਿੰਡ ਗਹਿਲ (ਬਰਨਾਲਾ)
੨੩ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਭਗਤਾ ਭਾਈਕਾ (ਬਠਿੰਡਾ)
੨੪ ਬੀਬੀ ਸ਼ਰਨ ਕੌਰ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ (ਰੋਪੜ)
੨੫ ਮਾਤਾ ਸਹਿਬ ਕੌਰ ਗਰਲਜ ਕਾਲਜ ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ (ਬਠਿੰਡਾ)
੨੬ ਭਾਈ ਸੰਗਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਬੰਗਾ (ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ)
੨੭ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਕਾਲਜ ਮੋਗਾ।
੨੮ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਲੌਂਗੋਵਾਲ (ਸੰਗਰੂਰ)
੨੯ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਪਿੰਡ ਚੋਹਲਾ ਸਾਹਿਬ (ਤਰਨ ਤਾਰਨ)
੩੦ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਗੜਦੀਵਾਲਾ (ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ)

ਕਾਲਜਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਾ ਜੋੜ **੨੬੦੦੦੦੦੦**

੧੦ (੩) ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ
(ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ)

੧ ਭੂਪਿੰਦਰਾ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਮੋਗਾ (ਗ੍ਰਾਟ ਇਨ ਏਡ)
੨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਖੰਨਾ
ਜਿਲਾ ਲੁਧਿਆਣਾ (ਗ੍ਰਾਟ ਇਨ ਏਡ)
੩ ਕੱਲਰ ਖਾਲਸਾ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਹਰਿਆਣਾ
ਜਿਲਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪਰ (ਗ੍ਰਾਟ ਇਨ ਏਡ)
੪ ਖਾਲਸਾ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਗੁਟਰੂ ਕਾ ਬਾਗ ਪਿੰਡ ਘੁੱਕੇਵਾਲੀ
ਜਿਲਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ਗ੍ਰਾਟ ਇਨ ਏਡ)
੫ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਤਖਤੂ ਪੁਰਾ
ਜਿਲਾ ਮੋਗਾ (ਗ੍ਰਾਟ ਇਨ ਏਡ)
੬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸੀਨੀਅਰ ਖਾਲਸਾ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ
ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ਗ੍ਰਾਟ ਇਨ ਏਡ)
੭ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਗਰਲਜ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਘਿਓ ਮੰਡੀ
ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ (ਗ੍ਰਾਟ ਇਨ ਏਡ)
੮ ਖਾਲਸਾ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਬੀੜ ਸਾਹਿਬ ਪਿੰਡ ਠੱਠਾ ਜਿਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
੯ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਖਾਲਸਾ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ
ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਸਾਹਿਬ ਜਿਲਾ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

੧੦ ਮਾਤਾ ਗੰਗਾ ਕੰਨਿਆਂ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ
ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਸਾਹਿਬ ਜਿਲਾ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
੧੧ ਦਸ਼ਮੇਸ਼ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਕਪਾਲ ਮੋਚਨ ਜਿਲਾ ਯਮਨਾ ਨਗਰ (ਹਰਿਆਣਾ)।
੧੨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਲ਼ਸ਼ਕਰੀ ਕੋਟਾਂ ਜਿਲਾ ਲੁਧਿਆਣਾ।
੧੩ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਤਰਨ ਤਾਰਨ।
੧੪ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਪਬਲਿਕ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ,ਬੀੜ ਸਾਹਿਬ ਪਿੰਡ ਠੱਠਾ ਤਰਨ ਤਾਰਨ।
ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਾ ਜੋੜ ੦

੧੧ (੪) ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ)
੧ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ ਪਬਲਿਕ ਹਾਈ ਸਕੂਲ
ਟਾਂਡਾ ਰਾਮ ਸਹਾਏ ਜਿਲਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਾਪੁਰ।
੨ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਪਿੰਡ ਦਿਆਲਪਰ ਜਿਲਾ ਤਰਨ ਤਾਰਨ।
੩ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਅਕੈਡਮੀ ਬਟਾਲਾ (ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ)
੪ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਪਿੰਡ ਰੱਤੋਕੇ ਜਿਲਾ ਤਰਨ ਤਾਰਨ।
੫ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਛੇਹਰਟਾ ਸਹਿਬ ਜਿਲਾ ਤਰਨ ਤਾਰਨ।
੬ ਬੀਬੀ ਰਜਨੀ ਪਬਲਿਕ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਪੱਟੀ ਜਿਲਾ ਤਰਨ ਤਾਰਨ।
੭ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਪਬਲਿਕ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਗੜਸੰਕਰ ਜਿਲਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਾਪੁਰ।
੮ ਖਾਲਸਾ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਜੰਡ ਸਾਹਿਬ ਜਿਲਾ ਰੋਪੜ।
੯ ਮਾਤਾ ਦਮੋਦਰੀ ਖਾਲਸਾ ਕੰਨਿਆਂ ਮਹਾਂ ਵਿਦਿਆਲਾ ਡਰੋਲੀ ਭਾਈ ਜਿਲਾ ਮੋਗਾ।
੧੦ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਥੇਹੜੀ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਲਾ ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ।
੧੧ ਮਾਤਾ ਸੁੰਦਰੀ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਪਿੰਡ ਕੋਟ ਸ਼ਮੀਰ ਜਿਲਾ ਬਠਿੰਡਾ।
੧੨ ਸੰਤ ਮੋਹਣ ਸਿੰਘ ਮਤਵਾਲਾ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਪਿੰਡ ਤਰਲੋਕੇਵਾਲਾ
ਜਿਲਾ ਸਿਰਸਾ (ਹਰਿਆਣਾ)।
੧੩ ਦਸਮੇਸ਼ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਜੰਡ ਮਾਣੂੰਕੇ ਜਿਲਾ ਲੁਧਿਆਣਾ।
੧੪ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ (ਇੰਗਲਿਸ਼ ਮੀਡੀਅਮ) ਖੰਨਾ ਜਿਲਾ ਲੁਧਿਆਣਾ।
੧੫ ਸਹਿਬਜਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਪਿੰਡ ਬਜੀਦਪੁਰ ਜਿਲਾ ਫਿਰੋਜਪੁਰ।
੧੬ ਦਸਮੇਸ਼ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਗੁਰਪਲਾਹ ਸਾਹਿਬ ਜਿਲਾ ਊਨਾ (ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼)।
੧੭ ਬਾਬਾ ਅਜੈ ਸਿੰਘ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਪਿੰਡ ਗੁਰਦਾਸ ਨੰਗਲ ਜਿਲਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ।
੧੮ ਸੰਤ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਪਿੰਡ ਸ਼ੇਰਪੁਰ ਜਿਲਾ ਸੰਗਰੂਰ।
੧੯ ਭਾਈ ਮਹਾਂ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਪਿੰਡ ਜਲਾਲਾਬਾਦ ਜਿਲਾ ਫਿਰੋਜਪੁਰ।
੨੦ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਬਾਰਠ ਸਾਹਿਬ ਜਿਲਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ।
੨੧ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਅਕੈਡਮੀ ਪਿੰਡ ਓਠੀਆਂ ਜਿਲਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ।
੨੨ ਸੰਤ ਫਤਿਹ ਸਿੰਘ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਪਿੰਡ ਬੱਦੋ ਬਦਿਆਲ ਜਿਲਾ ਬਠਿੰਡਾ।
੨੩ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਗੋਲਡਨ ਟੈਂਪਲ ਕਲੋਨੀ ਸ਼੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
੨੪ ਦਸ਼ਮੇਸ਼ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਟਾਹਲੀਆਣਾ, ਰਾਏਕੋਟ ਜਿਲਾ ਲੁਧਿਆਣਾ।
੨੫ ਬਾਬਾ ਅਜਾਪਾਲ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਹਾਈ ਸਕੂਲ, ਨਾਭਾ ਜਿਲਾ ਪਟਿਆਲਾ।

੨੯ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਖਾਲਸਾ ਹਾਈ ਸਕੂਲ, ਪਿੰਡ ਛਾਜਲੀ ਜਿਲਾ ਸੰਗਰੂਰ।

ਪਬਕਿਲ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਾ ਜੋੜ ੦

(੫) ਹੋਰ ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਅਦਾਰਿਆਂ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ

੧ ਸਹਾਇਤਾ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦਾ ਵੀਨੀਕਰਨ, ਇਨਫਰਾਸਟਰਕਚਰ ਆਦਿ ਲਈ ੧੦੦੦੦੦੦੦

੨ ਸਹਾਇਤਾ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ (ਮੁਰੰਮਤ,ਰੰਗ ਰੋਗਨ ਆਦਿ) ਲਈ ੧੦੦੦੦੦੦੦

੩ ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਬਾਕੀ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਲਈ

੪ ਸਹਾਇਤਾ ਸਕੂਲਾਂ /ਕਾਲਜਾਂ ਪੰਜਾਬ, ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਲਈ।

੫ ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਚੌਥੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਟਰੱਸਟ (ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ) ਸ੍ਰੀ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਹਿਬ।

੬ ਸਹਾਇਤਾ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਪੌਲੀਟੈਕਨੀਕਲ ਕਾਲਜ ਸ੍ਰੀ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ

੭ ਸਹਾਇਤਾ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਮੈਡੀਕਲ ਸਾਇੰਸ ਐਂਡ ਰੀਸਰਚ ਸ਼ਾਹਬਾਬ ਮਾਰਕੰਡਾ (ਹਰਿਆਣਾ)

ਹੋਰ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਾ ਜੋੜ ੨੦੦੦੦੦੦੦

੧੨ (੫) ਖਰਚ ਕਰਜਾ

ੳ ਵਾਪਸੀ ਕਰਜਾ ਜਨਰਲ ਬੋਰਡ ਫੰਡ ਨੂੰ ੧੦੦੦੦੦੦

ਅ ਵਾਪਸੀ ਕਰਜਾ ਗੁਰਬਾਣੀ ਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ ਫੰਡ (ਟਰੱਸਟ ਫੰਡਜ) ਨੂੰ ੧੦੦੦੦੦੦

ੲ ਕਰਜਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਚੌਥੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਟਰੱਸਟ (ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ) ਸ੍ਰੀ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਹਿਬ।
ਕਰਜਾ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਡੁਮੇਲੀ (ਕਪੂਰਥਲਾ)

ਜੋੜ ਵਾਪਿਸ ਲੈਣਯੋਗ ਕਰਜ਼ਾ ੨੦੦੦੦੦੦

੧੩ ਖਰਚ ਸਪੋਟਰਸ ਫੰਡ

੧ ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ ਸਪੋਰਟਸ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਖਿਡਾਰੀ ੧੦੦੦੦੦੦੦

੨ ਗਰੈਚੂਇਟੀ ਅਤੇ ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ (ਸਪੋਰਟਸ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਸਟਾਫ ਲਈ) ੯੦੦੦੦੦

੩ ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜਮਾਂ ਸਪੋਟਰਸ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ੨੫੦੦੦੦

੪ ਸਪੋਰਟਸ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਕੂਲ ਫੀਸਾਂ।੧੦੦੦੦੦੦

੫ ਸਪੋਰਟਸ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀ ਖੁਰਾਕ ਅਤੇ ਲੰਗਰ ਖਰਚ। ੩੦੦੦੦੦੦

੬ ਸਪੋਰਟਸ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀ ਬੱਸ ਦਾ ਖਰਚ ਅਤੇ ਸਫਰ ਖਰਚ। ੧੦੦੦੦੦੦

੭ ਨਾਮਨਾ ਖੱਟਣ ਵਾਲੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਲਈ ਇਨਾਮ, ਅਤੇ ਕੇਸਾਧਾਰੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸਾਹਿਤ ਲਈ ੧੦੦੦੦੦੦

੮ ਖਾਲਸਾਈ ਖੇਡਾਂ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਮੁਕਾਬਲੇ, ਖਾਲਸਈ ਯੁਵਕ ਮੇਲੇ। ੪੦੦੦੦੦੦

੯	ਸਪੋਰਟਸ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਲਈ ਸਪੋਰਟਸ ਕਿੱਟਾਂ।	੮੫੦੦੦੦
੧੦	ਅਕੈਡਮੀਆਂ ਲਈ ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ।	੨੦੦੦੦੦੦
੧੧	ਗਰਾਉਡਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ ਸਭਾਲ	੨੦੦੦੦੦੦
	ਰਿਜ਼ਰਵ ਫੰਡ (ਸਪੋਰਟਸ ਫੰਡ)	੪੫੦੦੦੦੦
	ਜੋੜ ਖਰਚ ਸਪੋਰਟਸ ਫੰਡ	੩੦੫੦੦੦੦੦
੧੫	(੬) ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚ	
ੳ	ਨਵੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਇਮਾਰਤਾਂ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰੇ	੧੦੦੦੦੦੦੦
ਅ	ਰਿਜ਼ਰਵ ਫੰਡ (ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ)	੩੦੦੦੦੦੦੦
	ਜੋੜ	**੪੦੦੦੦੦੦੦**
	ਕੁਲ ਜੋੜ (ਰੁਟੀਨ ਖਰਚ, ਸਬ ਆਫਿਸ, ਕਰਜਾ, ਸਹਾਇਤਾ, ਸਪੋਰਟਸ ਫੰਡ ਅਤੇ ਪੂਜੀਗਤ ਖਰਚ)	**੪੦੩੧੦੦੦੦੦**

ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦਾ ਭਾਗ "ੳ-੩" (ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ)
ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੨-੨੦੨੩

ਨੰ:	ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ	ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ
੧	ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ ਵਿਦਿਆ ਵਿਭਾਗ	੨੫੦੦੦੦੦	ਬਜਟ ਪ੍ਰੌਵੀਜਨ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਰਕੇ।
੨	ਗਰੈਚੂਇਟੀ ਅਤੇ ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੀਤਨਖਾਹ (ਵਿਦਿਆ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਸਟਾਫ ਲਈ)	੧੨੦੦੦੦੦	ਵਿਦਿਆ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਸਪੋਰਟਸ ਵਿਭਾਗ ਨਵਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਬਜਟ ਪ੍ਰੌਵੀਜਨ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ।
੩	ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜਮਾਂ ਵਿਦਿਆ ਵਿਭਾਗ	੪੧੦੦੦੦	ਬਜਟ ਪ੍ਰੌਵੀਜਨ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਰਕੇ।
੪	ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜਮਾਂ ਸਪੋਟਰਸ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ	੧੧੦੦੦੦	ਬਜਟ ਪ੍ਰੌਵੀਜਨ ਘੱਟ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ।
੫	ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ।	੨੦੦੦੦੦੦੦੦	ਵੱਖ, ਵੱਖ ਮਤਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਹੋਈ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਅਧਾਰਪੁਰ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੇ ਸਟਾਫ ਨੂੰ ਪੈਡਿੰਗ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦੇਣ ਕਰਕੇ।
੬	ਸਹਾਇਤਾ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ (ਮੁਰੰਮਤ,ਰੰਗ ਰੋਗਨ ਆਦਿ) ਲਈ	੫੦੦੦੦੦੦	ਬਜਟ ਪ੍ਰੌਵੀਜਨ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ।
੭	ਕਰਜਾ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਡੁਮੇਲੀ (ਕਪੂਰਥਲਾ)	੧੯੭੦੦੫੬	ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮਤਾ ਨੰਬਰ ੫੦੫ ਮਿੱਤੀ ੧੬-੦੯-੨੦੨੨ ਰਾਹੀਂ ਕਾਲਜ ਸਟਾਫ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਕਰਜਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।
੮	ਗਰੈਚੂਇਟੀ ਅਤੇ ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ (ਸਪੋਰਟਸ ਵਿਭਾਗ ਦੇ	੯੦੦੦੦੦	ਵਿਦਿਆ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਸਪੋਰਟਸ ਵਿਭਾਗ ਨਵਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਕਾਰਨ

	ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਸਟਾਫ ਲਈ)		ਬਜਟ ਪ੍ਰੌਵੀਜਨ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ।
੯	ਗਰੈਚੂਇਟੀ ਅਤੇ ਰਿਆਇਤੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ (ਸਪੋਰਟਸ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਸਟਾਫ ਲਈ)	੯੦੦੦੦੦	ਵਿਦਿਆ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਸਪੋਰਟਸ ਵਿਭਾਗ ਨਵਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਬਜਟ ਪ੍ਰੌਵੀਜਨ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ।
੧੦	ਬੀਮਾ ਮੁਲਾਜਮਾਂ ਵਿਦਿਆ ਵਿਭਾਗ	੧੧੦੦੦੦	ਬਜਟ ਪ੍ਰੌਵੀਜਨ ਘੱਟ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ।

ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦਾ ਭਾਗ "ੳ-੩" (ਵਿਦਿਆ ਫੰਡ)
ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੧-੨੦੨੨

ਨੰ:	ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ	ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ
੧	ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ ਵਿਦਿਆ ਵਿਭਾਗ	੩੭੩੮੭੨	ਨਵਾਂ ਵਿਦਿਆ ਵਿਭਾਗ ਸਥਾਪਤ ਹੋਣ ਅਤੇ ਸਟਾਫ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਵੱਖ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬੱਜਟ ਪ੍ਰੌਵੀਜਨ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਰਕੇ।
੨	ਫੁੱਟਕਲ, ਇਸਤਿਹਾਰਬਾਜੀ, ਸਫਰ ਖਰਚ, ਆਦਿ	੨੩੭੩੬	ਵੱਧ ਇਸਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਕਰਕੇ।
੪	ਸਹਾਇਤਾ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰੇ ਪੰਜਾਬ, ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਲਈ।	੨੦੦੦੦੦	ਅੰਤ੍ਰਿਗ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮਤਾ ਨੰਬਰ ੩੨੦ ਮਿਤੀ ੨੬-੦੪-੨੦੨੨ ਰਾਹੀਂ ਐਸ. ਜੀ. ਜੀ. ਐਸ. ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਮਹਿਲਪੁਰ (ਹੁਸਿਆਰਪੁਰ) ਨੂੰ ੨੦੦੦੦੦ ਸਪੈਸਲ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਕਰਕੇ।
੫	ਸਹਾਇਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਚੌਥੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਟਰੱਸਟ (ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ) ਸ੍ਰੀ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਹਿਬ।	੨੦੦੦੦੦੦੦	ਅੰਤ੍ਰਿਗ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮਤਾ ਨੰਬਰ ੯੦੩ ਮਿੱਤੀ ੨੩-੦੯-੨੦੨੧ ਰਾਹੀਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਦੂਖ ਨਿਵਾਰਨ ਸਾਹਿਬ ਪਟਿਆਲਾ ਤੋਂ ੨ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਸ਼ਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸ੍ਰੀ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਕਰਜਾ ਅਡਜੈਸਟ ਕਰਨ ਕਰਕੇ।
੬	ਸਪੋਰਟ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਕੂਲ ਫੀਸਾਂ, ਖੁਰਾਕ, ਟਰਾਫੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਫੁੱਟਕਲ ਖਰਚੇ ਆਦਿ	੧੨੯੬੯੨੫	ਸਹਿਬਜਾਦਾ ਜੋਰਾਵਰ ਸਿੰਘ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਨਡਾਲਾ ਵਿਖੇ ਲੜਕੀਆਂ ਦੀ ਨਵੀਂ ਸਪੋਰਟਸ ਅਕੈਡਮੀ ਸੁਰੂ ਹੋਣ ਕਰਕੇ।
੭	ਇਨਾਮ ਖਿਡਾਰੀਆਂ, ਟਰਾਫੀਆਂ ਅਤੇ ਕੇਸਾਧਾਰੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸਾਹਿਤ ਲਈ	੧੯੬੦੦੦	ਅੰਤ੍ਰਿਗ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮਤਾ ਨੰਬਰ੭੯੧ ਮਿੱਤੀ ੨੩-੦੮-੨੦੨੧ ਰਾਹੀਂ ਉਲੰਪਿਕ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਚੰਗਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਾਲ ਸਿੱਖ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸੇਸ਼ ਇਨਾਮ ਦੇਣ ਕਰਕੇ।

ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦਾ ਭਾਗ "ੳ-੪"
(ਗੋਲਡਨ ਆਫ਼ਸੈਟ ਪ੍ਰੈਸ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ)
ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੩-੨੦੨੪

ਪ੍ਰੈਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ	੪੮੪੦੦੦੦੦
ਸਹਾਇਤਾ ਜਨਰਲ ਬੋਰਡ ਫੰਡ ਤੋਂ	੪੦੦੦੦੦੦
ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ ਸਹਾਇਤਾ	੧੦੦੦੦੦੦
ਕੁਲ ਆਮਦਨ	੫੩੪੦੦੦੦੦
ਰੁਟੀਨ ਖਰਚੇ	੬੧੦੫੦੦੦੦
ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ	੧੫੫੦੦੦੦
ਬੱਚਤ	
ਬੱਚਤ ਵਿਚੋਂ	੯੨੦੦੦੦੦
ਕੁਲ ਬਜਟ	੬੨੬੦੦੦੦੦

ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦਾ ਭਾਗ "ੳ-੪"
(ਗੋਲਡਨ ਆਫ਼ਸੈਟ ਪ੍ਰੈਸ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ)
ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੩-੨੦੨੪

ਨੰ	**: ਨਾਮ ਖਾਤਾ**	**"ਬਜਟ ਸਾਲ "੨੦੨੩-੨੦੨੪"**
੧	**੨**	**੧੦**
ਭਾਗ ਆਮਦਨ		
੧	ਕਾਗਜ਼	੩੫੦੦੦੦੦੦
੨	ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ/ਪਲੈਨਿੰਗ	੧੦੦੦੦
੩	ਪਲੇਟ ਮੇਕਿੰਗ	੩੦੦੦੦੦੦
੪	ਛਪਾਈ	੬੦੦੦੦੦੦
੫	ਦਫਤਰੀਆਣਾ (ਜਿਲਦਬੰਦੀ) ਆਦਿ	੨੫੦੦੦੦੦
੬	ਕੰਪੋਜਿੰਗ/ਸਕੈਨਿੰਗ	੨੫੦੦੦੦
੭	ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ	੪੦੦੦੦
੮	ਫੁਟਕਲ (ਵਿੱਕਰੀ ਰੱਦੀ ਆਦਿ)	੧੬੦੦੦੦੦
	ਜੋੜ	**੪੮੪੦੦੦੦੦**
	"ਸਹਾਇਤਾ ਜਨਰਲ ਬੋਰਡ ਫੰਡ ਤੋਂ (ਡਿਜੀਟਲ ਪਿੰਟਿੰਗ ਮਸ਼ੀਨ ਖਰੀਦ ਕਰਨ ਲਈ):- "ਨੋਟ:-ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰ: ੨੧ ਸੀ. ਨੰ: ੩ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।"	੪੦੦੦੦੦੦
੯	"ਸਹਾਇਤਾ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ:- "ਨੋਟ:-ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰ: ੩੬ ਸੀ. ਨੰ: ੪ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।"	੧੦੦੦੦੦੦
	ਕੁਲ ਜੋੜ	**੫੩੪੦੦੦੦੦**

ਭਾਗ ਖਰਚ

ਰੁਟੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ

੧	ਤਨਖਾਹ ਦਫਤਰੀ ਸਟਾਫ	੨੩੦੦੦੦੦੦
੨	ਤਨਖਾਹ ਟੈਕਨੀਕਲ ਸਟਾਫ	
੩	ਕਾਗਜ਼	੨੮੦੦੦੦੦੦
੪	ਛਪਾਈ	੧੫੦੦੦੦
੫	ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ (ਫਿਲਮਾਂ)	੧੦੦੦੦
੬	ਪਲੇਟਾਂ	੧੮੦੦੦੦੦
੭	ਦਫ਼ਤਰੀਆਨਾ	੧੪੫੦੦੦੦
੮	ਤੇਲ-ਸ਼ਿਆਹੀ	੮੫੦੦੦੦
੯	ਕੈਮੀਕਲ	੫੦੦੦੦੦
੧੦	ਬਿੱਲ, ਬਿਜਲੀ ਤੇ ਸਮਾਨ	੧੮੦੦੦੦੦
੧੧	ਬਿੱਲ ਟੈਲੀਫੋਨ ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈੱਟ	੨੫੦੦੦
੧੨	ਫੁਟਕਲ	੬੦੦੦੦
੧੩	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ	੧੫੦੦੦
੧੪	ਡਾਕ-ਖਰਚ	੧੦੦੦
੧੫	ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੧੦੦੦੦੦
੧੬	ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਸਰਵਿਸ ਖਰਚ	੩੦੦੦੦
੧੭	ਸਫ਼ਰ ਖਰਚ	੩੦੦੦੦
੧੮	ਮੁਰੰਮਤਾਂ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਆਦਿ	੬੪੦੦੦੦
੧੯	ਮਰੰਮਤਾਂ ਸਮਾਨ	
੨੦	ਹਿੱਸਾ ਖਰਚ ਦਫ਼ਤਰ	
੨੧	ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ	
੨੨	ਬੋਨਸ	
੨੩	ਜਨਰੇਟਰ ਖਰਚ	੫੦੦੦੦
੨੫	ਈ.ਐਸ.ਆਈ. (ਦਫ਼ਤਰੀ ਹਿੱਸਾ)	੮੦੦੦੦
੨੬	ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	੫੦੦੦੦
੨੭	ਤਨਖਾਹ ਗਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਛੁਟੀਆਂ (ਟੈਕਨੀਕਲ ਸਟਾਫ)	੧੩੫੦੦੦੦
੨੮	ਤਨਖਾਹ ਗਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਛੁਟੀਆਂ (ਦਫਤਰੀ ਸਟਾਫ)	੫੧੦੦੦੦
੨੯	ਐਂਟਰਟੇਨਮੈਂਟ	੨੪੦੦੦
੩੦	ਬਿਲਡਿੰਗ ਮੁਰੰਮਤ ਤੇ ਕਿਰਾਇਆ	੫੦੦੦
੩੧	ਏ.ਡੀ. ਚਾਰਜਿਜ	੭੦੦੦੦
੩੨	ਬੀਮਾਂ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੩੫੦੦੦੦
੩੩	ਜੀ.ਐਸ.ਟੀ.	੧੦੦੦੦੦
	ਜੋੜ	**੬੧੦੫੦੦੦੦**

ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦਾ ਭਾਗ "ੳ-੪"
(ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ)
ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੩-੨੦੨੪

ਪ੍ਰੈਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ	੭੩੦੦੦੦੦
ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ ਸਹਾਇਤਾ	੦
ਕਰਜਾ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਪ੍ਰਿਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ ਤੋਂ	੧੨੭੦੦੦੦
ਕੁਲ ਆਮਦਨ	੮੫੭੦੦੦੦
ਰੁਟੀਨ ਖਰਚੇ	੮੮੪੦੦੦੦
ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ	੧੩੬੦੦੦੦
ਬੱਚਤ	
ਬੱਚਤ ਵਿਚੋਂ	੧੬੩੦੦੦੦
ਕੁਲ ਬਜਟ	੧੦੨੦੦੦੦੦

ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦਾ ਭਾਗ "ੳ-੪"
(ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ)
ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੩-੨੦੨੪

ਨੰ:ਨਾਮ ਖਾਤਾ	**"ਬਜਟ ਸਾਲ "੨੦੨੩-੨੦੨੪"**
੧ ੨	**੧੦**
ਭਾਗ ਆਮਦਨ	
੧ ਕਾਗਜ਼	੩੨੦੦੦੦੦
੨ ਛਪਾਈ	੨੩੦੦੦੦੦
੩ ਦਫਤਰੀਆਣਾ (ਜਿਲਦਬੰਦੀ) ਆਦਿ	੧੭੨੦੦੦੦
੪ ਫੁਟਕਲ (ਵਿੱਕਰੀ ਰੱਦੀ ਆਦਿ)	੫੦੦੦੦
੫ ਸੂਦ ਬੈਂਕਾ	੩੦੦੦੦
ਜੋੜ :-	**੭੩੦੦੦੦੦**
੬ "ਸਹਾਇਤਾ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ "ਨੋਟ:- ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰ: ੩੬ ਸੀ: ਨੰ: ੫ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।"	
੭ ਕਰਜਾ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਪ੍ਰਿਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ ਤੋਂ	੧੨੭੦੦੦੦
ਕੁਲ ਜੋੜ :-	**੮੫੭੦੦੦੦**
ਭਾਗ ਖਰਚ	
ਰੁਟੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ	
੧ ਤਨਖਾਹ ਦਫਤਰੀ ਸਟਾਫ	੧੭੦੦੦੦੦
੨ ਤਨਖਾਹ ਟੈਕਨੀਕਲ ਸਟਾਫ	੨੮੦੦੦੦੦
੩ ਗ੍ਰੈਚੂਇਟੀ ਫੰਡ (ਦਫਤਰੀ ਸਟਾਫ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ)	੧੬੦੦੦੦
੪ ਗ੍ਰੈਚੂਇਟੀ ਫੰਡ ਅਤੇ ਛੁੱਟੀਆਂ ਟੈਕਨੀਕਲ ਸਟਾਫ	੦

३४ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ

ੳ	ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੫੦੦੦੦
ਅ	ਨਵੀਂ ਮਸ਼ੀਨਰੀ	੫੦੦੦੦੦
ੲ	ਨਵਾਂ ਕੰਪਿਊਟਰ	੦
ਸ	ਘਸਾਈ ਮਸ਼ੀਨਰੀ	੧੦੦੦੦੦੦
ਹ	ਸੀ ਸੀ ਟੀ ਵੀ ਕੈਮਰੇ	੦
	ਜੋੜ	**੧੫੫੦੦੦੦**
	ਕੁੱਲ ਜੋੜ	**੬੨੬੦੦੦੦੦**

ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦਾ ਭਾਗ "ੳ-੪" (ਗੋਲਡਨ ਆਫਸੈਟ ਪ੍ਰੈਸ)
ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੧-੨੦੨੩

ਸੀ: ਨੰ: ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ	ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ
੧ ਪਲੇਟਾਂ	੧੦੪੬੨੦	ਛਪਾਈ ਦੇ ਆਰਡਰ ਆਉਣ ਕਰਕੇ
ਫੁਟਕਲ	੭੯੦੩	ਮਾਮੂਲੀ ਵਾਧਾ ਹੈ
੩ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਸਰਵਿਸ ਖਰਚ	੨੦੦੦	ਮਾਮੂਲੀ ਵਾਧਾ ਹੈ
੪ ਸਫ਼ਰ ਖਰਚ	੧੭੬੦	ਮਾਮੂਲੀ ਵਾਧਾ ਹੈ
੫ ਜਰਨੇਟਰ ਮੁਰੰਮਤਾਂ ਤੇ ਡੀਜਲ	੨੧੪੪੦	ਜਰਨੇਟਰ ਦੀ ਸਰਵਿਸ ਆਦਿ ਹੋਣ ਕਰਕੇ
੫ ਮੈਡੀਕਲ ਬੀਮਾ	੨੭੦੯੧	ਬੀਮਾ ਦੇ ਰੇਟ ਵੱਧਣ ਕਰਕੇ

ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦਾ ਭਾਗ "ੳ-੪" (ਗੋਲਡਨ ਆਫਸੈਟ ਪ੍ਰੈਸ)
ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੨-੨੦੨੩

ਸੀ: ਨੰ ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ	ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ
੧ ਤਨਖਾਹ	੪੦੦੦੦੦	
੨ ਕਾਗਜ਼	੫੦੦੦੦੦੦	ਕਾਗਜ਼ ਦਾ ਰੇਟ ਵਧਣ ਕਰਕੇ
੩ ਛਪਾਈ	੨੦੦੦੦	ਨਵੀਂ ਛਪਾਈ ਆਉਣ ਕਰਕੇ
੪ ਪਲੇਟਾਂ	੪੫੦੦੦੦	ਰੇਟ ਵਧਣ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਆਰਡਰ ਆਉਣ ਕਰਕੇ
੫ ਤੇਲ-ਸ਼ਿਆਹੀ	੨੦੦੦੦੦	ਰੇਟ ਵਧਣ ਕਰਕੇ
੬ ਕੈਮੀਕਲ	੫੦੦੦੦	ਰੇਟ ਵਧਣ ਕਰਕੇ
੭ ਮੁਰੰਮਤਾਂ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਆਦਿ	੧੫੦੦੦੦	ਜਿਆਦਾ ਰਿਪੇਅਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ
੮ ਤਨਖਾਹ ਗਰੈਚੁਇਟੀ ਤੇ ਛੁਟੀਆਂ	੫੦੦੦੦	ਬੇਸਿਕ ਵਿੱਚ ਸਾਲਾਨਾ ਤਰੱਕੀ (ਟੈਕਨੀਕਲ ਸਟਾਫ) ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਬੇਸਿਕ ਵਧੀ
੯ ਬੀਮਾਂ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੩੬੦੦੦	ਰੇਟ ਵਧਣ ਕਰਕੇ

੫ ਕਾਗਜ਼	੩੦੦੦੦੦੦
੬ ਛਪਾਈ	੨੦੦੦੦੦
੭ ਦਫ਼ਤਰੀਆਨਾ	੪੫੦੦੦੦
੮ ਹਿੱਸਾ ਖਰਚ ਦਫ਼ਤਰ	
੯ ਕਿਰਾਇਆ	੫੦੦੦
੧੦ ਬਿਜਲੀ	੧੧੦੦੦੦
੧੧ ਮੁਰੰਮਤਾਂ ਮਸ਼ੀਨਰੀ	੬੦੦੦੦
੧੨ ਸਫਰ ਖਰਚ	੧੦੦੦੦
੧੩ ਖਰਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁਕੱਦਮੇਂ ਆਦਿ	੨੦੦੦
੧੪ ਡਾਕ ਖਰਚ	੧੦੦੦
੧੫ ਫੁਟਕਲ	੪੫੦੦੦
੧੬ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ	੮੦੦੦
੧੭ ਟੈਲੀਫੋਨ	
੧੯ ਏ.ਡੀ. ਖਰਚੇ	੨੫੦੦੦
੨੦ ਈ.ਐੱਸ.ਆਈ.	੨੦੦੦੦
੨੧ ਵਰਦੀਆਂ ਸਟਾਫ	੧੪੦੦੦
੨੨ ਐਂਟਰਟੇਨਮੈਂਟ	੧੦੦੦੦
੨੩ ਬੀਮਾ ਸਟਾਫ	੧੦੦੦੦੦
੨੫ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੧੨੦੦੦੦
ਜੋੜ	**੮੮੪੦੦੦੦**
੨੭ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ	
ੳ ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੩੦੦੦੦
ਅ ਨਵੀਂ ਮਸ਼ੀਨਰੀ	੧੨੭੦੦੦੦
ੲ ਨਵੇਂ ਕੰਪਿਊਟਰ	੩੦੦੦੦
ਸ ਘਸਾਈ ਮਸ਼ੀਨਰੀ	੩੦੦੦੦
ਜੋੜ	**੧੩੬੦੦੦੦**
ਕੁੱਲ ਜੋੜ	**੧੦੨੦੦੦੦੦**

ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦਾ ਭਾਗ "ੳ-੪" (ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ)

ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੨-੨੦੨੩

ਨੰ	**ਨਾਮ ਖਾਤਾ**	**ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ**	**ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ**
੧	ਕਾਗਜ਼	੨੭੦੦੦੦੦	ਕਾਗਜ ਦੇ ਰੇਟ ਵੱਧਣ ਅਤੇ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਸਬੰਧੀ ਫਾਰਮਾਂ ਦੀ ਛਪਾਈ ਹੋਣ ਕਰਕੇ।
੨	ਛਪਾਈ (ਤੇਲ ਸ਼ਿਆਹੀ)	੫੦੦੦੦	ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਸਬੰਧੀ ਫਾਰਮਾਂ ਦੀ ਛਪਾਈ ਹੋਣ ਕਰਕੇ।

੩	ਦਫ਼ਤਰੀਆਨਾ	੪੫੦੦੦੦	ਜਿਲਦਬੰਦੀ ਦਾ ਕੰਮ ਜਿਆਦਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ।
੪	ਕਿਰਾਇਆ	੧੦੦੦੦	ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਬਕਾਇਆਂ ਕਿਰਾਇਆ ਦੇਣ ਕਰਕੇ।
੫	ਮੁਰੰਮਤਾਂ ਮਸ਼ੀਨਰੀ	੪੦੦੦੦	ਮਸ਼ੀਨਾ ਖਰਾਬ ਹੋਣ ਕਰਕੇ।
੬	ਨਵੀਂ ਮਸ਼ੀਨਰੀ	੭੨੪੦੦੦	ਨਵੀ ਮਸ਼ੀਨ ਖਰੀਦ ਕਰਨ ਕਰਕੇ।

ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦਾ ਭਾਗ "ੳ-੪"
(ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ)
ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੩-੨੦੨੪
"ਬਜਟ ਸਾਲ "੨੦੨੩-੨੦੨੪"

ਕੁਲ ਆਮਦਨ	੭੬੦੦੦੦੦
ਰੁਟੀਨ ਖਰਚੇ	੯੨੩੫੦੦੦
ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ	੩੬੫੦੦੦
ਬੱਚਤ	
ਬੱਚਤ ਵਿਚੋਂ	੨੦੦੦੦੦੦
ਕੁਲ ਬਜਟ	੯੬੦੦੦੦੦

ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦਾ ਭਾਗ "ੳ-੪"
(ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ)
ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੩-੨੦੨੪

ਨੰ :		**ਨਾਮ ਖਾਤਾ**
"ਬਜਟ ਸਾਲ "੨੦੨੩-੨੦੨੪"		
੧	੨	੧੦
ਭਾਗ ਆਮਦਨ		
੧	ਕਾਗਜ਼	੩੨੦੦੦੦੦
੨	ਛਪਾਈ	੧੩੦੦੦੦੦
੩	ਦਫ਼ਤਰੀਆਨਾ (ਜਿਲਦਬੰਦੀ) ਆਦਿ	੧੩੫੦੦੦੦
੪	ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ	੧੭੦੦੦੦੦
੫	ਫੁਟਕਲ (ਵਿੱਕਰੀ ਰੱਦੀ ਆਦਿ)	੫੦੦੦੦
	ਜੋੜ :-	**੭੬੦੦੦੦੦**
ਭਾਗ ਖਰਚ		
ਰੁਟੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ		
੧	ਤਨਖਾਹ	੪੦੦੦੦੦੦
੨	ਗਰੈਚੂਇਟੀ ਫੰਡ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ)	੩੨੦੦੦੦
੩	ਕਾਗਜ਼	੨੯੦੦੦੦੦

੪	ਛਪਾਈ	੧੦੦੦੦੦
੫	ਦਫ਼ਤਰੀਆਨਾ	੨੫੦੦੦੦
੬	ਬਿਜਲੀ ਰੋਸ਼ਨੀ	੧੫੦੦੦੦
੭	ਮੁਰੰਮਤ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਆਦਿ	੧੨੦੦੦੦
੮	ਸਫ਼ਰ ਖਰਚ	੧੦੦੦੦
੯	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ	੧੦੦੦੦
੧੦	ਡਾਕ ਖਰਚ	੧੦੦੦
੧੧	ਹਿੱਸਾ ਖਰਚ ਦਫ਼ਤਰ	
੧੨	ਫੁਟਕਲ	੨੦੦੦੦
੧੩	ਵਰਦੀਆਂ	੨੦੦੦੦
੧੪	ਐਂਟਰਟੇਨਮੈਂਟ	੫੦੦੦
੧੫	ਬੀਮਾਂ ਸਟਾਫ	੧੨੦੦੦੦
੧੬	ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੩੪੦੦੦
੧੭	ਪ੍ਰਫੈਸ਼ਨਲ ਖਰਚ	੫੦੦੦
੧੮	ਕਰਜਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਿਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ ਨੂੰ	੧੨੭੦੦੦੦
	ਜੋੜ	**੯੨੩੫੦੦੦**
੧੯	ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ	
ੳ	ਨਵੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ	੫੦੦੦੦
ਅ	ਖ੍ਰੀਦ ਕੰਪਿਊਟਰ ਆਦਿ	੩੫੦੦੦
ੲ	ਸਮਾਨ ਦਫ਼ਤਰ	੨੦੦੦੦
ਸ	ਘਸਾਈ	੨੬੦੦੦੦
ਹ	ਰਿਜਰਵ ਫੰਡ	੦
	ਜੋੜ	**੩੬੫੦੦੦**
	ਕੁੱਲ ਜੋੜ	**੯੬੦੦੦੦੦**

ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦਾ ਭਾਗ "ੳ-੪" (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ)
ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੨-੨੦੨੩

ਨੰ	ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ	ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ
੧	ਤਨਖਾਹ	੬੦੦੦੦੦	ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਸਟਾਫ ਵੱਧਣ ਕਰਕੇ।
੨	ਬੀਮਾਂ ਸਟਾਫ	੨੦੦੦੦	ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਦੇ ਰੇਟ ਵੱਧਣ ਕਰਕੇ।
੩	ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੧੦੦੦੦	ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਆਡਿਟ ਕਰਵਾਉਣ ਕਰਕੇ।
੪	ਗਰੈਚੁਇਟੀ ਫੰਡ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ)	੬੦੦੦੦੦	ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਬਕਾਇਆ ਦੇਣ ਕਰਕੇ।
੫	ਕਰਜਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਿਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ ਨੂੰ	੭੩੦੦੦੦	ਅੰਤ੍ਰਿਗ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮਤਾ ਨੰਬਰ

੨੦੧ ਮਿੱਤੀ ੦੮-੦੧-੨੦੨੩ ਅਨੁਸਾਰ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ ਨੂੰ
ਕਰਜਾ ਦੇਣ ਕਰਕੇ।

ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦਾ ਭਾਗ "ੳ-੪"
(ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਮਿਸ਼ਨ ਸ਼ਾਹਪੁਰ, ਅੰਬਾਲਾ)
ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੩-੨੦੨੪

ਪ੍ਰੈਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ	੧੧੪੦੦੦੦
ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ ਸਹਾਇਤਾ	੦
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਅਠਵੀਂ ਪੰਜੋਖਰਾ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਸਹਾਇਤਾ	੩੦੦੦੦੦੦
ਕੁਲ ਆਮਦਨ	੪੧੪੦੦੦੦
ਰੁਟੀਨ ਖਰਚੇ	੩੩੫੦੦੦੦
ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ	੭੯੦੦੦੦
ਬੱਚਤ	੦
ਬੱਚਤ ਵਿਚੋਂ	੦
ਕੁਲ ਬਜਟ	**੪੧੪੦੦੦੦**

ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦਾ ਭਾਗ "ੳ-੪"
(ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਮਿਸ਼ਨ ਸ਼ਾਹਪੁਰ, ਅੰਬਾਲਾ)
ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੩-੨੦੨੪

ਨੰ:	ਨਾਮ ਖਾਤਾ	"ਬਜਟ ਸਾਲ "੨੦੨੩-੨੦੨੪"
੧	੨	੧੦
ਭਾਗ	**ਆਮਦਨ**	
੧	ਚੜ੍ਹਤ	੧੭੫੦੦੦
੨	ਕੜਾਹਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ	
੩	ਸਹਾਇਤਾ ਲੰਗਰ	੫੫੦੦੦
੪	ਕਿਰਾਇਆ ਮਕਾਨਾਂ ਦੁਕਾਨਾਂ	੫੦੦੦
੫	ਛਪਾਈ	੨੨੫੦੦੦
੬	ਦਫਤਰੀਆਨਾ	੧੯੫੦੦੦
੭	ਕਾਗਜ	੨੩੫੦੦੦
੮	ਠੇਕਾ ਜਮੀਨ	੨੨੫੦੦੦
੯	ਸੂਦ ਬੈਂਕਾਂ	੫੦੦੦
੧੦	ਫੁੱਟਕਲ	੨੦੦੦੦
	ਜੋੜ :-	**੧੧੪੦੦੦੦**

੧੧ "ਸਹਾਇਤਾ ਜਨਰਲ ਬੋਰਡ ਫੰਡ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ:-
"ਨੋਟ:- ਇਹ ਆਮਦਨ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ੧੮

ਸੀ: ਨੰ:੩ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।"

੧੨	ਸਹਾਇਤਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪੰਜੋਖਰਾ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ	੩੦੦੦੦੦੦
	ਜੋੜ :-	**੪੧੪੦੦੦੦**

ਭਾਗ ਖਰਚ

ਰੁਟੀਨ ਦੇ ਖਰਚੇ

੧	ਤਨਖਾਹ ਟੈਕਨੀਕਲ ਸਟਾਫ	੧੮੦੦੦੦੦
੨	ਤਨਖਾਹ ਦਫਤਰੀ ਸਟਾਫ	੫੦੦੦੦੦
੩	ਲੰਗਰ	੪੦੦੦੦੦
੪	ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ	੩੦੦੦੦
੫	ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਮੁਰੰਮਤ	੩੦੦੦੦
੭	ਫੁੱਟਕਲ	੧੦੦੦੦
੮	ਮੇਲੇ ਗੁਰਪੁਰਬ	੧੦੦੦੦
੯	ਦਫ਼ਤਰ	੫੦੦੦
੧੦	ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੨੫੦੦੦
੧੧	ਡਾਕ ਖਰਚ	੩੦੦੦
੧੨	ਟੈਲੀਫੋਨ	੨੦੦੦
੧੪	ਕਾਗਜ਼	੨੫੦੦੦੦
੧੫	ਸਫਰ ਖਰਚ	੧੦੦੦੦
੧੬	ਛਪਾਈ	੫੦੦੦੦
੧੭	ਬਿਜਲੀ ਪਾਣੀ ਰੋਸ਼ਨੀ	੫੦੦੦੦
੧੮	ਜਨਰੇਟਰ ਤੇਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ	੨੫੦੦੦
੧੯	ਬੀਮਾਂ ਸਟਾਫ	੬੦੦੦੦
੨੦	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ	੧੦੦੦੦
੨੧	ਗ੍ਰੈਚੂਇਟੀ ਫੰਡ ਤੇ ਛੁੱਟੀਆਂ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ)	੬੦੦੦੦
੨੩	ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲ	੨੦੦੦੦
	ਜੋੜ	**੩੩੫੦੦੦੦**

੨੪ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ

ੳ	ਸਮਾਨ ਜਨਰਲ	੨੫੦੦੦
ਅ	ਨਵਾਂ ਕੰਪਿਊਟਰ	੮੦੦੦੦
ੲ	ਨਵਾਂ ਬੋਰ	
ਸ	ਰਿਜਵਰ ਫੰਡ	੬੮੫੦੦੦
	ਜੋੜ	**੭੯੦੦੦੦**
	ਕੁੱਲ ਜੋੜ	**੪੧੪੦੦੦੦**

ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦਾ ਭਾਗ "ੳ-੪"
(ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਮਿਸ਼ਨ ਸ਼ਾਹਪੁਰ, ਅੰਬਾਲਾ ਕੈਂਟ)
ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੨-੨੦੨੩

ਨੰ	ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ	ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ
੧	ਬਿਜਲੀ ਪਾਣੀ ਰੋਸ਼ਨੀ	੭੫੦੦੦	ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਲੋਡ ਵਧਾਉਣ ਕਰਕੇ।
੨	ਨਵਾਂ ਬੋਰ	੧੦੨੫੦੦੦	ਨਵਾਂ ਸਮਰਸੀਬਲ ਬੋਰ ਕਰਵਾਉਣ ਕਰਕੇ।

ੴ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ॥
ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ), ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
ਤਤਕਰਾ
ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੩-੨੦੨੪

ਭਾਗ "ਅ"
ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੩-੨੦੨੪
ਭਾਗ ਆਮਦਨ ਬਜਟ ਸਾਲ

ਨੰ:	ਨਾਮ ਖਾਤਾ	੨੦੨੩-੨੪
੧	"ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ੮੫ (ਦਫਾ ੮੫ ਦੇ ਗੁ:ਸਾਹਿਬਾਨ ਪਾਸੋਂ ਰਕਮ ੮੭੭੨੨੦੦੨੭/ਰੁਪਏ ਵਸੂਲਣਯੋਗ ਹਨ ਪ੍ਰੰਤੂ ਸਾਲ ੨੦੨੩-੨੪ ਦੇ ਬਜਟ ਲਈ ੭੮੪੬੫੦੦੦੦/-ਰੁਪਏ ਵਸੂਲੀ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ ਜੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਸੂਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਜਰਵ ਫੰਡ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। "ਨੋਟ:-ਉਪ੍ਰੋਕਤ ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਦੀ ਰਕਮ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰ:੩੮ ਸੀ:ਨੰ: ੧੭ ਮੱਦ ਨੰ:੨੮ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।"	੭੮੪੬੫੦੦੦੦
੨	ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਅਸਲ ਆਮਦਨ ਧਾਰਮਿਕ ਫੰਡ ਸੈਕਸ਼ਨ ੮੭,ਪ੍ਰਚਾਰ ਸਹਾਇਤਾ,ਸੂਦ,ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਤੇ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਕੋਰਸ (ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ),ਗੁਰਮਤਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ (ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਸਿਕ ਪੱਤਰ), ਗੁਰਮਤਿ ਗਿਆਨ (ਹਿੰਦੀ ਮਾਸਿਕ ਪੱਤਰ),ਧਰਮ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਚਾਰ, ਗੁਰਮਤਿ ਲਿਟਰੇਚਰ ਵਿਕਰੀ,ਕਿਰਾ: ਕਮਰੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਨਿਵਾਸ ਕੁਰਕਸ਼ੇਤਰ,ਕਿਰਾ: ਦੁਕਾਨਾਂ ਤੇ ਫਲੈਟਸ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਹਰਿਆਣਾ,ਕਿਰਾਇਆ ਦੁਕਾਨਾ ਤੇ ਫਲੈਟਸ ਯੂ:ਪੀ:ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ,ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਰਬਾਰ, ਹਾਪੜ (ਯੂ:ਪੀ:),ਗੁਰ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੱਕਾ ਕੂਆਂ,ਸੰਤ ਸਭਾ ਨਗੀਨਾ, ਬ੍ਰਿੰਦਾਬਨ ਅਤੇ ਗੁ: ਪਿੰਡ ਸਾਦੂਲਾਪੁਰ ਯੂ.ਪੀ,ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਵਿਦਿਆਲਾ ਬਗੜੀ (ਯੂ:ਪੀ:),ਗੁ:ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਮਿਸ਼ਨ ਨਰਵਾਲ ਪਾਈ ਸਤਵਾਰੀ, ਜੰਮੂ, ਸ਼ਤਾਬਦੀਆਂ ਸਮਾਰੋਹ,ਫੁਟਕਲ ਦਫਤਰ ਆਮਦਨ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਚਾਰ ਆਦਿ, ਠੇਕਾ ਜਮੀਨ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਹਰਿਆਣਾ,ਗੁ:ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਗੁ:ਵਿ: ਰਾਏਪੁਰ ਛੱਤੀਸਗੜ) ਨੋਟ:-ਉਪ੍ਰੋਕਤ ਖਾਤਿਆਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਮੁੱਖ ਬਜਟ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰ:੧੭,੧੮ ਤੇ ਸੀ:ਨੰ:੧ ਤੋਂ ੧੧ ਤੱਕ ਮਦ ਨੰ:੨੭ ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਸ ਆਮਦਨ ਦੀ ਰਕਮ ਵੀ ਉਥੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।	੧੧੫੩੫੦੦੦੦
	ਆਮਦਨ ਜੋੜ :-	**੯੦੦੦੦੦੦੦੦**
	ਬੱਚਤ ਵਿਚੋਂ	
	ਕੁਲ ਜੋੜ	**੯੦੦੦੦੦੦੦੦**

ਭਾਗ "ਅ"
ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੩-੨੪
ਪੰਜਾਬ ਸਮੇਤ ਸਮੂੰਹ ਮਿਸ਼ਨ,ਲਿਟਰੇਚਰ,ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ,ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਕੋਰਸ,ਗੁਰਮਤਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਤੇ ਤਨਖਾਹ ਗਰੈਚੂਇਟੀ ਖਰਚੇ ਆਦਿ

ਭਾਗ ਖਰਚ		ਬਜਟ ਸਾਲ
ਨੰ:	ਨਾਮ ਖਾਤਾ	੨੦੨੩-੨੪
੧	੨	੧੦

੧	ਲਿਟਰੇਚਰ (ਭੇਟਾ ਰਹਿਤ),ਡਾਇਰੀਆਂ, ਕੈਲੰਡਰ, ਤਸਵੀਰਾਂ ਆਦਿ (ਛਪਾਈ ਤੇ ਖ਼੍ਰੀਦ)	੧੨੦੦੦੦੦੦
੨	ਲਿਟਰੇਚਰ ਫੁੱਟਕਲ	੧੦੦੦੦੦
੩	ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਜੀਫੇ ਆਦਿ ਅਤੇ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਕੋਰਸ ਤੇ ਖੋਜ ਕੇਦਰ	੧੮੦੦੦੦੦੦
੪	ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਦਿਆ (ਸਾਲ ੨੦੨੨-੨੩ ਤੋਂ)	੬੦੦੦੦੦੦
੫	ਧਰਮ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਚਾਰ (੨੦੨੧-੨੨ ਤੋਂ)	੧੫੦੦੦੦੦੦
੬	ਵਜੀਫੇ ਭਾਈ ਜੈਤਾ ਜੀ ਟਰੱਸਟ	੨੦੦੦੦੦
੭	ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗਜ਼ਟ ਦਾ ਹਿੱਸਾ	੬੦੦੦੦੦
੮	ਗੁਰਮਤਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ (ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਸਿਕ ਪੱਤਰ)	੩੦੦੦੦੦੦੦
੯	ਗੁਰਮਤਿ ਗਿਆਨ ਹਿੰਦੀ	੫੫੦੦੦੦੦
੧੦	ਉੱਚ-ਹਸਤੀਆਂ,ਪੰਥਕ-ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾ ਵਿੱਚ ਨਾਮ ਰੋਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ	੨੦੦੦੦੦੦
੧੧	ਆਡਿਟ ਅਤੇ ਇੰਟਰਨਲ ਆਡਿਟ ਫੀਸ	੧੦੦੦੦੦੦
੧੨	ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਛਪਾਈ	੧੦੦੦੦੦੦
੧੩	ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ ਦਫਤਰ	੬੦੦੦੦੦੦੦
੧੪	ਤਨਖਾਹ ਸਟਾਫ ਲਿਟਰੇਚਰ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਆਦਿ	੧੦੦੦੦੦੦੦
੧੫	ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਸਫਰ ਖਰਚ ਅਲਾਊਂਸ ਡਰਾਈਵਰਜ਼	੧੧੫੦੦੦੦੦
੧੬	ਤਨਖਾਹ ਧਾਰਮਿਕ ਟੀਚਰ	੧੫੦੦੦੦੦੦
੧੭	ਡਾਕ ਤੇ ਤਾਰ ਖਰਚ	੨੦੦੦੦੦
੧੮	ਕਮਿਸ਼ਨ ਬੈਂਕਾ	੨੦੦੦੦
੧੯	ਫਿਲਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਚਾਰ(ਤਨਖਾਹ ਫਿਲਮ ਉਪਰੇਟਰਾਂ, ਮੁਰੰਮਤਾਂ ਤੇ ਸਫਰ ਖਰਚ ਆਦਿ) (੨੦੨੧-੨੨ ਤੋਂ)	੬੦੦੦੦੦੦
੨੦	ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਤੇਲ ਤੇ ਮੁਰੰਮਤਾਂ)	੪੫੦੦੦੦੦
੨੧	ਮੁਕੱਦਮੇ	੫੦੦੦੦੦੦
੨੨	ਟੈਲੀਫੋਨ	੪੦੦੦੦੦
੨੩	ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ/ਇਮਾਰਤ ਦਫਤਰ	੨੫੦੦੦੦
੨੪	ਐਂਟਰਟੇਨਮੈਂਟ (ਆਉ ਭਗਤ)	੩੦੦੦੦੦
੨੫	ਵਰਦੀਆਂ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੨੫੦੦੦੦੦
੨੬	ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ	੩੦੦੦੦੦
੨੭	ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੮੦੦੦੦੦
੨੮	ਫੁਟਕਲ ਦਫਤਰ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ	੧੦੦੦੦੦੦
੨੯	ਬੀਮਾ ਗੱਡੀਆਂ ਤੇ ਕੈਸ਼	੮੦੦੦੦੦
੩੦	ਬੀਮਾ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੇ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੧੫੦੦੦੦੦੦
੩੧	ਗਰੈਚੂਇਟੀ ਤੇ ਛੁੱਟੀਆਂ ਆਦਿ (ਸ਼ੋ:ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ)	੩੭੦੦੦੦੦੦
੩੨	ਸ਼ਤਾਬਦੀਆਂ ਸਮਾਰੋਹ	੨੦੦੦੦੦੦੦

੩੩	ਐਡਵਰਟਾਈਜਮੈਂਟ (ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜੀ) (੨੦੨੧-੨੨ ਤੋਂ)	੩੦੦੦੦੦੦
੩੪	ਸ਼ਹੀਦ ਸਿੱਖ ਮਿ: ਕਾਲਜ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੇ ਬੁੱਢਾ ਜੌਹੜ	੧੨੦੦੦੦੦੦
੩੫	ਬੇਬੇ ਨਾਨਕੀ ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਅਕੈਡਮੀ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੧੭੦੦੦੦੦
੩੬	ਭਾਈ ਨਗਾਈਆਂ ਜੀ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ (ਗੂਗੇ ਬੋਲਿਆ) ਆਲਮਗੀਰ ਲੁਧਿਆਣਾ	੨੨੦੦੦੦੦
੩੭	ਗੁਰੂ ਕਾਸ਼ੀ ਗੁ: ਇੰਸ: ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਕੀ (ਬਠਿੰਡਾ)	੫੦੦੦੦੦੦
੩੮	ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਦਿਆਲਾ ਜੁਬਲੀ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ ਫਿਰੋਜਪੁਰ	੩੦੦੦੦੦੦
੩੯	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਅਕੈਡਮੀ (ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ)	੩੦੦੦੦੦੦
੪੦	ਸਬ-ਆਫਿਸ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ (ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬ੍ਹੋ))	
੪੧	ਸਬ-ਆਫਿਸ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ (ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ)	
੪੨	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਵਿਦਿਆਲੇ (ਬਾਦੀਆਂ, ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ, ਭੂਰਾ ਕੋਹਨਾ ਤੇ ਕਾਲਾਮਾਲਾ ਸੰਗਰੂਰ)ਤਨਖਾਹਾਂ,ਸਫਰ ਖਰਚ ਤੇ ਫੁਟਕਲ ਆਦਿ	੭੫੦੦੦੦੦
੪੩	ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਲਜ (ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ, ਬਰਨਾਲਾ ਤੇ ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ, ਆਲਮਗੀਰ)ਤਨਖਾਹਾਂ,ਵਜੀਫੇ ,ਸਫਰ ਖਰਚ ਤੇ ਫੁਟਕਲ ਆਦਿ	੧੦੫੦੦੦੦੦
੪੪	ਜਥੇ: ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੌਹੜਾ ਇੰਸੀ: ਆਫ ਐਡਵਾਂਸ ਸਿੱਖ ਸਟੱਡੀਜ, (ਤਨਖਾਹਾਂ,ਆਨਰੇਰੀਅਮ ਤੇ ਫੁਟਕਲ ਆਦਿ)	੧੧੫੦੦੦੦੦
੪੫	ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤਾਂ(ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਸਮੂੰਹ ਵਿਦਿਆਲੇ, ਮਿਸ਼ਨ ਆਦਿ)	੩੦੦੦੦੦੦
੪੬	ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਅਮਰੀਕਾ(ਸਫਰ ਖਰਚ ਤੇ ਫੁਟਕਲ ਆਦਿ)	੧੦੦੦੦੦੦
੪੭	ਗਿਆਨੀ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਸੀਤਲ ਢਾਡੀ ਕਾਲਜ਼,ਗੁਰੂ ਕੀ ਵਡਾਲੀ (ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਸ/ਖਰਚ ਅਦਿ)	੩੫੦੦੦੦੦
	ਜੋੜ:-	**੩੪੮੮੭੦੦੦੦**

ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਚਾਰ

੪੮	ਤਨਖਾਹ ਪ੍ਰਚਾਰਕ, ਢਾਡੀ ਤੇ ਕਵੀਸ਼ਰ ਸਾਹਿਬਾਨ	੧੨੦੦੦੦੦੦੦
੪੯	ਸਫਰ ਖਰਚ " " "	੯੦੦੦੦੦੦
੫੦	ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਹਿਰ(ਮੁਫਤ ਵਿਦਿਆ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ(ਲੜਕੀਆਂ), ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸ ਅਕੈਡਮੀ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਦੀਵਾਨ ਮੇਲੇ ਅਤੇ ਕੈਂਪਸ, ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤੀ ਮੁਹਿੰਮ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਦਸਤਾਰ ਮੁਕਾਬਲੇ ਆਦਿ)	੫੧੯੯੫੦੦੦
੫੧	ਫੁਟਕਲ ਖਰਚ	੬੦੦੦੦
	ਜੋੜ:-	**੧੮੧੦੫੫੦੦੦**

ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਹਰਿਆਣਾ (ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ)

੫੨	ਤਨਖਾਹ,ਸਫ਼ਰ ਖਰਚ ਸਟਾਫ਼	੯੫੦੦੦੦੦
੫੩	ਫੁਟਕਲ ਦਫ਼ਤਰ	੮੦੦੦੦੦
੫੪	ਦੀਵਾਨ ਮੇਲੇ, ਕੈਂਪਸ,ਫਿਲਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਚਾਰ ,ਖਰਚ ਗੱਡੀਆ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ,ਦਸਤਾਰ ਸਮਾਗਮ	੨੫੦੦੦੦੦

੫੫ ਮੁਕੱਦਮੇ	੧੦੦੦੦੦
੫੬ ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ	੫੦੦੦੦੦
੫੭ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਦਿਆਲਾ ਸ਼ੇਖੂਪੁਰਾ ਮੰਚੂਰੀ,ਕਰਨਾਲ ਤਨਖਾਹਾਂ ਵਜੀਫੇ ਅਤੇ ਬਿੱਲ ਆਦਿ	੩੦੦੦੦੦੦
ਜੋੜ:-	**੧੬੪੦੦੦੦੦**

ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ (ਗੁ: ਪਲਾਹ ਸਾਹਿਬ), ਪਿੰਡ ਤੇ ਡਾਕ: ਬਾਥੂ, (ਊਨਾ)

੫੮ ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਸਫ਼ਰ ਖਰਚ ਸਟਾਫ਼ (ਰੋਸ਼ਨੀ,ਬਿੱਲ ਅਤੇ ਫੁਟਕਲ ਆਦਿ)	੩੦੦੦੦੦੦
੫੯ ਦੀਵਾਨ ਮੇਲੇ, ਕੈਂਪਸ,ਫਿਲਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਚਾਰ ,ਖਰਚ ਗੱਡੀਆ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ, ਦਸਤਾਰ ਸਮਾਗਮ	੨੦੦੦੦੦
ਜੋੜ:-	**੩੨੦੦੦੦੦**

ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਰਾਜਿਸਥਾਨ (ਬੁੱਢਾ ਜੌਹੜ)

੬੦ ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਸਫ਼ਰ ਖਰਚ ਸਟਾਫ਼ (ਬਿੱਲ ਅਤੇ ਫੁਟਕਲ ਆਦਿ)	੨੨੦੦੦੦੦
੬੧ ਦੀਵਾਨ ਮੇਲੇ, ਕੈਂਪਸ,ਫਿਲਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਚਾਰ ,ਖਰਚ ਗੱਡੀਆ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ, ਦਸਤਾਰ ਸਮਾਗਮ	੨੦੦੦੦੦
ਜੋੜ:-	**੨੪੦੦੦੦੦**

ਯੂ:ਪੀ: ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਹਾਪੜ,ਲਖਨਊ,ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ

੬੨ ਤਨਖਾਹ,ਸਫ਼ਰ ਖਰਚ ਸਟਾਫ਼	੨੫੦੦੦੦੦੦
੬੩ ਦੀਵਾਨ ਮੇਲੇ, ਕੈਂਪਸ,ਫਿਲਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਚਾਰ ,ਖਰਚ ਗੱਡੀਆ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ, ਦਸਤਾਰ ਸਮਾਗਮ	੭੦੦੦੦੦੦
੬੪ ਮੁਕੱਦਮੇ	੧੦੦੦੦੦
੬੫ ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ ਹਾਪੜ ਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਅਦਾਰੇ	੧੦੦੦੦੦੦
੬੬ ਟੈਕਸਿਸ ਹਾਊਸ ਤੇ ਪਾਣੀ,ਰੋਸ਼ਨੀ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ ਸਮਾਨ ਯੂ:ਪੀ:	੧੦੦੦੦੦੦
੬੭ ਫੁੱਟਕਲ ਦਫ਼ਤਰ	੪੦੦੦੦੦
੬੮ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਰਬਾਰ ਹਾਪੜ	੬੦੦੦੦੦
੬੯ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ ਮਗਹਰ ਗੋਰਖਪੁਰ (ਯੂ:ਪੀ:)	੧੦੦੦੦੦੦
੭੦ ਗੁਰ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੱਕਾ ਕੂਆਂ,ਸੰਤ ਸਭਾ ਨਗੀਨਾ,ਬ੍ਰਿੰਦਾਬਨ,ਸਾਦੂਲਾਪੁਰ	੪੦੦੦੦੦੦
੭੧ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਦਿਆਲਾ ਸ਼ਾਹਜਹਾਨਪੁਰ ਯੂ.ਪੀ	੩੦੦੦੦੦੦
੭੨ ਸੰਗੀਤ ਵਿਦਿਆਲਾ ਬਗੜੀ ਗਜਰੋਲਾ	੧੦੦੦੦੦
ਜੋੜ:-	**੪੩੨੦੦੦੦੦**

ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਮਹਾਂਰਾਸ਼ਟਰ (ਨਾਗਪੁਰ) ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ

੭੩ ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਸਫਰ ਖਰਚ ਸਟਾਫ,ਬਿੱਲ ਫੁਟਕਲ ਆਦਿ)	੫੦੦੦੦੦
੭੪ ਦੀਵਾਨ ਮੇਲੇ, ਕੈਂਪਸ,ਫਿਲਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਚਾਰ, ਖਰਚ ਗੱਡੀਆ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ, ਦਸਤਾਰ ਸਮਾਗਮ	੧੦੦੦੦੦
ਜੋੜ:-	**੬੦੦੦੦੦**

ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ (ਕਲਕੱਤਾ) ਪੂਰਬੀ ਭਾਰਤ

੭੫ ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਸਟਾਫ਼(ਬਿੱਲ ਫੁਟਕਲ ਆਦਿ)	੧੮00000
੭੬ ਦੀਵਾਨ ਮੇਲੇ, ਕੈਂਪਸ,ਫਿਲਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਚਾਰ ,ਖਰਚ ਗੱਡੀਆ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ, ਦਸਤਾਰ ਸਮਾਗਮ	੧00000
ਜੋੜ:-	**੧੯00000**
ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਛਤੀਸਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਵਿਦਿ:ਰਾਏਪੁਰ (ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ)	
੭੭ ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਸਟਾਫ਼ (ਬਿੱਲ ਫੁਟਕਲ ਆਦਿ)	੩੫00000
੭੮ ਦੀਵਾਨ ਮੇਲੇ, ਕੈਂਪਸ,ਫਿਲਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਚਾਰ ,ਖਰਚ ਗੱਡੀਆ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ, ਦਸਤਾਰ ਸਮਾਗਮ	੫00000
੭੯ ਗੁ:ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਦਿਆਲਾ (ਤਨਖਾਹਾ ਸਫਰ ਖਰਚ ਅਤੇ ਬਿੱਲ ਆਦਿ)	੧੫00000
ਜੋੜ:-	**੫੫00000**
ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਗੁ:ਸਾਹਿਬ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ	
੮0 ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਸਟਾਫ਼	੭੫00000
੮੧ ਦੀਵਾਨ ਮੇਲੇ, ਕੈਂਪਸ,ਫਿਲਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਚਾਰ ,ਖਰਚ ਗੱਡੀਆ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ, ਦਸਤਾਰ ਸਮਾਗਮ	੩00000
੮੨ ਲੰਗਰ (ਆਉ ਭਗਤ)ਅਤੇ ਫੁੱਟਕਲ ਦਫ਼ਤਰ	੧00000
ਜੋੜ:-	**੭੯00000**
ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਉਤਰਾਖੰਡ ਕਾਸ਼ੀਪੁਰ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਆਧਰਾਂ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	
੮੩ ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਸਟਾਫ਼	੬000000
੮੪ ਦੀਵਾਨ ਮੇਲੇ, ਕੈਂਪਸ,ਫਿਲਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਚਾਰ ,ਖਰਚ ਗੱਡੀਆ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ, ਦਸਤਾਰ ਸਮਾਗਮ	੧00000
੮੫ ਤਨਖਾਹ, ਸਫਰ ਖਰਚ ਸਟਾਫ ਤੇ ਫੁਟਕਲ ਬਿਲ ਆਦਿ (ਆਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਮਿਸ਼ਨ)	੭੫000
ਜੋੜ:-	**੬੧੭੫000**
੮੬ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਨੇਪਾਲ	੩00000
ਵੱਡਾ ਜੋੜ	੬੧੭੫00000

ਸਹਾਇਤਾ

ਸਾਲ ੨0੨੩-੨੪ ਦੇ ਅੰਕੜੇ (ਰੁਪਿਆਂ ਵਿਚ)

ਨੰ:	ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਬਜਟ ਸਾਲ ੨0੨੩-੨੪
੧	੨	੧0
੧	ਸਹਾਇਤਾ ਭੇਟਾ ਰਹਿਤ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ	੫00000
੨	ਸਹਾਇਤਾ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀਆਂ ਲਿਟਰੇਚਰ ਆਦਿ	੪000000
੩	ਸਹਾਇਤਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ	੧੭੪00000
੪	ਸਹਾਇਤਾ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੇ ਸਮੂੰਹ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਸਾਹਿਬਾਨ	੬000000
੫	ਸਹਾਇਤਾ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਦਿਆ ਸਕੂਲਾਂ/ਕਾਲਜਾਂ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ	੭000000
੬	ਸਹਾਇਤਾ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਖੇਤਰ ਅਤੇ	

	ਸਿੱਖ ਸ਼ਸ਼ਤਰ ਵਿਦਿਆ (ਗਤਕਾ)	੫੦੦੦੦੦੦
੭	ਸਹਾਇਤਾ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰ(ਗਰੀਬ/ਲੋੜਵੰਦ ਪਰਿਵਾਰ ਆਦਿ)	੨੫੦੦੦੦੦੦
੮	ਸਹਾਇਤਾ ਸਿਕਲੀਗਰ ਤੇ ਵਣਜਾਰੇ ਸਿੱਖਾਂ	੫੦੦੦੦੦੦
੯	ਸਹਾਇਤਾ ਯਾਦਗਾਰੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਇਮਾਰਤਾਂ	੨੫੦੦੦੦੦
੧੦	ਸਹਾਇਤਾ ਧਾਰਮਿਕ, ਪੰਥਕ ਤੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਿੰਘਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਚਾਰ (੨੦੨੧-੨੨ ਤੋਂ)	੩੦੦੦੦੦੦੦
੧੧	ਸਹਾ:੪੦੦ ਸਾਲਾ ਮੈਮੋ: ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਰਲਡ ਯੂਨੀ:ਫਤਹਿਗੜ ਸਾਹਿਬ	
੧੨	ਸਹਾਇਤਾ ਮੁਫਤ ਵਿਦਿਆ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ (ਸ਼੍ਰੋ:ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ) (੨੦੨੧-੨੨ ਤੋਂ)	੨੫੦੦੦੦੦੦
੧੩	ਸਹਾਇਤਾ ਖਾਲਸਾਈ ਖੇਡਾ (ਹਾਕੀ)(ਸ਼੍ਰੋ:ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ)	੧੦੦੦੦੦੦੦
੧੪	ਸਹਾਇਤਾ ਬੀਬੀ ਭਾਨੀ ਕੰਨਿਆ ਨੇਤਰਹੀਣ ਵਿਦਿ: ਸੰਨ ਸਾਹਿਬ ਛੇਹਰਟਾ ਰੋਡ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੬੦੦੦੦੦
੧੫	ਸਹਾਇਤਾ ਗੋਲਡਨ ਆਫਸੈੱਟ ਪ੍ਰੈਸ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੧੦੦੦੦੦੦
੧੬	ਸਹਾਇਤਾ ਗਰੀਬ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਅਤੇ ਮੌਤ ਸਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਲਈ ਭੇਟਾ	
੧੭	ਸਹਾਇਤਾ ਡਾਕਟਰੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਵੈਨਾਂ ਅਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਆਦਿ	੧੦੦੦੦੦੦
੧੮	ਸਹਾਇਤਾ ਗੁ: ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	
	ਜੋੜ	**੧੪੦੦੦੦੦੦੦**

ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ

ਸਾਲ ੨੦੨੩-੨੦੨੪ ਦੇ ਅੰਕੜੇ (ਰੁਪਿਆਂ ਵਿਚ)

ਨੰ:	**ਨਾਮ ਖਾਤਾ**	**ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੩-੨੪**
੧	੨	੧੦
੧	ਲਿਟਰੇਚਰ ਛਪਾਈ,ਖ੍ਰੀਦ ਆਦਿ ਅਤੇ (ਕਕਾਰ ੨੨-੨੩ ਤੋਂ)	੮੦੦੦੦੦੦
੨	ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੇਦਰ ਵਿਦੇਸ਼	੭੦੯੦੦੦੦੦
੩	ਸਮਾਨ ਦਫਤਰ	੫੦੦੦੦੦
੪	ਇਮਾਰਤ ਦਫਤਰ	੫੦੦੦੦੦
੫	ਨਵੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਰਜ਼ ਆਦਿ	੬੦੦੦੦੦
੬	ਨਵੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ	੭੦੦੦੦੦੦
੭	ਇਮਾਰਤ ਸ਼ਹੀਦ ਸਿੱਖ ਮਿ: ਕਾਲਜ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੧੦੦੦੦੦੦੦
੮	ਸਮਾਨ ਸੰਮੂਹ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕਾਲਜ,ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਦਿਆਲੇ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਬ-ਆਫਿਸ ਆਦਿ	੫੦੦੦੦੦੦
੯	ਕਿਤਾਬਾਂ ਖੋਜ ਕੇਦਰ	੧੦੦੦੦੦
੧੦	ਕਿਤਾਬਾਂ ਸੰਮੂਹ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕਾਲਜ,ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਦਿਆਲੇ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ	੩੦੦੦੦੦
੧੧	ਇਮਾਰਤ ਗੁ: ਇੰਸ: ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਕੀ (ਬਠਿੰਡਾ)	੧੦੦੦੦੦

੧੨	ਇਮਾਰਤ ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਅਕੈਡਮੀ (ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ)	੧੦੦੦੦੦
੧੩	ਇਮਾਰਤ ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਵਿਦਿਆਲੇ (ਭੂਰਾ ਕੋਹਨਾ ਤੇ ਕਾਲਾਮਾਲਾ ਛਾਪਾ)	੧੬੦੦੦੦੦
੧੪	ਇਮਾਰਤ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਲਜ ਜੁਬਲੀ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ ਫਿਰੋਜਪੁਰ	੧੦੦੦੦੦
੧੫	ਇਮਾਰਤ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਲਜ ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ (ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ)	੧੦੦੦੦੦
੧੬	ਇਮਾਰਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਨਿਵਾਸ (ਹਰਿਆਣਾ)	੧੦੦੦੦੦
੧੭	ਇਮਾਰਤ ਗਿਆਨੀ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਸੀਤਲ ਢਾਡੀ ਕਾਲਜ਼,ਗੁਰੂ ਕੀ ਵਡਾਲੀ	੫੦੦੦੦੦
੧੮	ਇਮਾਰਤ ਸੰਤ ਫ਼ਤਹਿ ਸਿੰਘ ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕਾਲਜ, ਬੁੱਢਾ ਜੋਹੜ,(ਸ੍ਰੀ ਗੰਗਾ ਨਗਰ)	੫੦੦੦੦੦੦
੧੯	ਇਮਾਰਤ ਜਥੇ:ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੌਹੜਾ ਇੰਸੀ: ਬਹਾਦਰਗੜ੍ਹ (ਪਟਿਆਲਾ)	੧੦੦੦੦੦੦੦
੨੦	ਇਮਾਰਤ ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਅਕੈਡਮੀ ਸ਼ੇਖੂਪੁਰਾ ਮੰਚੂਰੀ, ਕਰਨਾਲ	੧੦੦੦੦੦
੨੧	ਇਮਾਰਤ ਸੰਗੀਤ ਵਿਦਿਆਲਾ ਬਗੜੀ, ਗੁ: ਸਾਹਿਬ ਜੋਯਾ ਤੇ ਸ਼ਾਹਜਹਾਂਪੁਰ	੫੦੦੦੦੦੦
੨੨	ਇਮਾਰਤ ਛਤੀਸਗੜ੍ਹ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ(ਰਾਏਪੁਰ)	੧੦੦੦੦੦
੨੩	ਇਮਾਰਤ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਦਿਆਲਾ ਛਤੀਸਗੜ੍ਹ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ(ਰਾਏਪੁਰ)	੧੦੦੦੦੦
੨੪	ਇਮਾਰਤ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਉਤਰਾਖੰਡ (ਕਾਸ਼ੀਪੁਰ)	੧੪੦੦੦੦੦
੨੫	ਇਮਾਰਤ ਗੁ: ਸਾਹਿਬ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ,ਮਗਹਰ,ਗੋਰਖਪੁਰ,ਯੂ:ਪੀ:	੪੦੦੦੦੦੦
੨੬	ਇਮਾਰਤ ਗੁ:ਸਾਹਿਬ,ਸਕੂਲ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਰਬਾਰ ਹਾਪੜ,ਦੁਕਾਨਾਂ ਅਤੇ ਫਲੈਟ ਅਲੀਗੜ੍ਹ ਗੁ:ਨੱਕਾ ਕੂਆਂ,ਗੁ:ਯੱਕ ਬਗੜੀ ਗਜਰੋਲਾ	੬੦੦੦੦੦
੨੭	ਇਮਾਰਤ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਹਾਦਰ ਕਿਲ੍ਹਾਂ ਲੋਹਗੜ ਹਰਿ:	
੨੮	ਇਮਾਰਤ ਗੁ:ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ	੪੦੦੦੦੦੦
੨੯	ਇਮਾਰਤ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	੭੦੦੦੦੦
੩੦	ਇਮਾਰਤ ਬੇਬੇ ਨਾਨਕੀ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕਾਲਜ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ	੪੦੦੦੦੦੦
੩੧	ਇਮਾਰਤ ਭਾਈ ਨਗਾਈਆ ਸਿੰਘ ਜੀ ਖਾਲਸਾ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਆਲਮਗੀਰ ਲੁਧਿਆਣਾ	੨੦੦੦੦੦੦
	ਜੋੜ (ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚੇ)	**੧੪੨੫੦੦੦੦੦**
	ਜੋੜ ਕੁਲ ਖਰਚ	**੯੦੦੦੦੦੦੦੦**
	ਬੱਚਤ	
	ਕੁਲ ਜੋੜ	**੯੦੦੦੦੦੦੦੦**

ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ

ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੧-੨੦੨੨

ਸੀ: ਨੰ: ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ	ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ
੧ ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਜੀਫੇ ਆਦਿ ਅਤੇ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਕੋਰਸ ਤੇ ਖੋਜ ਕੇਦਰ	੭੪੧੫੨੮	ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਘੱਟ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬੈਂਕਾ	੧੮੫੫	ਗੁਰਮਤਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਲਈ ਬੈਂਕ ਵੱਲੋਂ ਡਾਕ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ

			(ਐੱਫ.ਡੀ ਆਰਜ) ਗਰੰਟੀ ਦੇਣ ਤੇ ਕੱਟੀ ਗਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਇਸ ਖਾਤੇ ਪੈਣ ਕਾਰਨ
੩	ਬੇਬੇ ਨਾਨਕੀ ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਅਕੈਡਮੀ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੩੭੩੨੩	ਸਟਾਫ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੱਧਣ ਕਾਰਨ
੪	ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸਫਰ ਖਰਚ	੮੨੨੮੩	ਪ੍ਰਚਾਰਕ, ਢਾਡੀ ਅਤੇ ਕਵੀਸ਼ਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੱਧਣ ਕਾਰਨ
੫	ਯੂ:ਪੀ: ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਹਾਪੜ, ਲਖਨਊ,ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਦੀਵਾਨ ਮੇਲੇ, ਕੈਂਪਸ,ਫਿਲਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਚਾਰ ,ਖਰਚ ਗੱਡੀਆ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ,ਦਸਤਾਰ ਸਮਾਗਮ	੧੫੧੫੩੩	ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਵਧੇਰੇ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੬	ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਦਿਆਲਾ ਸ਼ਾਹਜਹਾਨਪੁਰ ਯੂ.ਪੀ	੬੪੧੩	ਸਟਾਫ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੱਧਣ ਕਾਰਨ
੭	ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਛਤੀਸਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਵਿਦਿ:ਰਾਏਪੁਰ (ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ)ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਸਟਾਫ਼ (ਬਿੱਲ ਫੁਟਕਲ ਆਦਿ)	੫੮੦੪੭	ਸਟਾਫ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੱਧਣ ਕਾਰਨ
੮	ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਗੁ:ਸਾਹਿਬ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਸਟਾਫ਼ ਗੁ:ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਮਿਸ਼ਨ ਸਤਵਾਰੀ ਦਾ ਖਰਚ ਇਸ ਖਾਤੇ ਪੈਣ ਕਾਰਨ	੪੬੭੨੬	
੯	ਸਹਾਇਤਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ	੨੩੪੬੯੧੫	ਗੁ:ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਵਧੇਰੇ ਅਦਾਇਗੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੧੦	ਸਹਾਇਤਾ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰ ਆਦਿ	੩੩੪੨੦੭੫	ਮੈਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਕੋਟੇ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਇਸ ਖਾਤੇ ਵਿਚੋ ਅਦਾਇਗੀ ਵਧੇਰੇ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੧੧	ਸਹਾਇਤਾ ਮੁਫਤ ਵਿਦਿਆ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ (ਸ਼੍ਰੋ:ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ)	੧੦੧੫੫੦੦	ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੱਧਣ ਕਾਰਨ
੧੨	ਇਮਾਰਤ ਗੁ:ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ	੭੫੮੦੦	ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੧੩	ਇਮਾਰਤ ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਵਿਦਿਆਲੇ (ਭੂਰਾ ਕੋਹਨਾ ਤੇ ਕਾਲਾਮਾਲਾ ਛਾਪਾ)	੨੦੬੭੭੨	ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਘੱਟ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ

ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਬਜਟ ਸਾਲ ੨੦੨੨-੨੩

ਸੀ: ਨੰ:	ਨਾਮ ਖਾਤਾ	ਵੱਧ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ	ਵੱਧ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ
੧	ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਦਿਆ	੫੦੦੦੦੦੦	ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾ

			ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੨	ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਸਫਰ ਖਰਚ ਅਲਾਊਂਸ ਡਰਾਈਵਰਜ਼	੫00000	ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਘੱਟ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੩	ਤਨਖਾਹ ਧਾਰਮਿਕ ਟੀਚਰ	੫00000	ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਘੱਟ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੪	ਖਰਚ ਗੱਡੀਆਂ (ਤੇਲ ਤੇ ਮੁਰੰਮਤਾਂ)	੧000000	ਤੇਲ ਦੇ ਖਰਚ ਵੱਧਣ ਕਾਰਨ
੫	ਸਫਰ ਖਰਚ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੧00000	ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਘੱਟ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੬	ਬੀਮਾ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੇ ਮੁਲਾਜਮਾਂ	੩000000	ਬੀਮੇ ਦੇ ਰੇਟ ਵੱਧਣ ਕਾਰਨ
੭	ਬੇਬੇ ਨਾਨਕੀ ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਅਕੈਡਮੀ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	੩00000	ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਘੱਟ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੮	ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਦਿਆਲਾ ਜੁਬਲੀ ਧਰਮਸ਼ਾਲਾ ਫਿਰੋਜਪੁਰ	੭00000	ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਘੱਟ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੯	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਵਿਦਿਆਲੇ (ਬਾਦੀਆਂ, ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ, ਭੂਰਾ ਕੋਹਨਾ ਤੇ ਕਾਲਾਮਾਲਾ ਸੰਗਰੂਰ) ਤਨਖਾਹਾਂ,ਸਫਰ ਖਰਚ ਤੇ ਫੁਟਕਲ ਆਦਿ	੭00000	ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਘੱਟ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੧੦	ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਲਜ (ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ, ਬਰਨਾਲਾ ਤੇ ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ, ਆਲਮਗੀਰ)ਤਨਖਾਹਾਂ,ਵਜੀਫੇ, ਸਫਰ ਖਰਚ ਤੇ ਫੁਟਕਲ ਆਦਿ	੧000000	ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਘੱਟ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੧੧	ਗਿਆਨੀ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਸੀਤਲ ਢਾਡੀ ਕਾਲਜ਼,ਗੁਰੂ ਕੀ ਵਡਾਲੀ (ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਸ/ਖਰਚ ਅਦਿ)	੪00000	ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਘੱਟ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੧੨	ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਹਰਿਆਣਾ (ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ) ਤਨਖਾਹ, ਸਫ਼ਰ ਖਰਚ ਸਟਾਫ਼	੨00000	ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਘੱਟ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੧੩	ਮੁਰੰਮਤ ਇਮਾਰਤ ਹਰਿਆਣਾ	੨000000	ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੧੪	ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਦਿਆਲਾ ਸ਼ੇਖੂਪੁਰਾ ਮੰਚੂਰੀ, ਕਰਨਾਲ ਤਨਖਾਹਾਂ ਵਜੀਫੇ ਅਤੇ ਬਿੱਲ ਆਦਿ	੩00000	ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਘੱਟ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੧੫	ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ (ਗੁ: ਪਲਾਹ ਸਾਹਿਬ), ਪਿੰਡ ਤੇ ਡਾਕ: ਬਾਥੂ, (ਊਨਾ) ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਸਫ਼ਰ ਖਰਚ ਸਟਾਫ਼ (ਰੋਸ਼ਨੀ,ਬਿੱਲ ਅਤੇ ਫੁਟਕਲ ਆਦਿ	੨00000	ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਘੱਟ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ

੧੬ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਰਾਜਿਸਥਾਨ (ਬੁੱਢਾ ਜੌਹੜ) ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਸਫ਼ਰ ਖਰਚ ਸਟਾਫ਼ (ਬਿੱਲ ਅਤੇ ਫੁਟਕਲ ਆਦਿ)	੫੭੦੦੦੦	ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਘੱਟ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੧੭ ਯੂ:ਪੀ: ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਹਾਪੜ,ਲਖਨਾਊ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਦੀਵਾਨ ਮੇਲੇ, ਕੈਂਪਸ,ਫਿਲਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਚਾਰ, ਖਰਚ ਗੱਡੀਆ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ, ਦਸਤਾਰ ਸਮਾਗਮ	੫੦੦੦੦੦੦	ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇ ਬਿੱਲ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਗੁਰਧਾਮਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਬੱਸਾਂ ਦੇ ਤੇਲ ਦੇ ਬਿੱਲ ਆਦਿ ਖਰਚ ਪੈਣ ਕਾਰਨ
੧੮ ਗੁਰ: ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੱਕਾ ਕੂਆਂ, ਸੰਤ ਸਭਾ ਨਗੀਨਾ,ਬ੍ਰਿੰਦਾਬਨ,ਸਾਦੂਲਾਪੁਰ	੨੫੦੦੦੦੦	ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਘੱਟ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੧੯ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਦਿਆਲਾ ਸ਼ਾਹਜਹਾਨਪੁਰ ਯੂ.ਪੀ	੧੦੦੦੦੦੦	ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਘੱਟ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੨੦ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ (ਕਲਕੱਤਾ) ਪੂਰਬੀ ਭਾਰਤ ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਸਟਾਫ਼ (ਬਿੱਲ ਫੁਟਕਲ ਆਦਿ)	੩੦੦੦੦੦	ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਘੱਟ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੨੧ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਛਤੀਸਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਵਿਦਿ:ਰਾਏਪੁਰ (ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ)ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਸਟਾਫ਼ (ਬਿੱਲ ਫੁਟਕਲ ਆਦਿ)	੨੦੦੦੦੦	ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਘੱਟ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੨੨ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਉਤਰਾਖੰਡ ਕਾਸ਼ੀਪੁਰ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਆਧਰਾਂ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਸਫ਼ਰ ਖ਼ਰਚ ਸਟਾਫ਼	੫੦੦੦੦੦	ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਘੱਟ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੨੩ ਸਹਾ:੪੦੦ ਸਾਲਾ ਮੈਮੋ: ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਰਲਡ ਯੂਨੀ:ਫਤਹਿਗੜ ਸਾਹਿਬ	੫੦੦੦੦੦੦੦	ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮਤਾ ਨੰ: ੫੯੬ ਮਿਤੀ ੦੬.੭.੨੨ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੨੪ ਲਿਟਰੇਚਰ ਛਪਾਈ,ਖ੍ਰੀਦ ਆਦਿ ਅਤੇ (ਕਕਾਰ ੨੨-੨੩ ਤੋਂ)	੨੫੦੦੦੦੦	ਕਕਾਰਾਂ ਦਾ ਖਰਚ ਇਸ ਖਾਤੇ ਪੈਣ ਕਾਰਨ
੨੫ ਨਵੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ	੨੫੦੦੦੦੦	ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਘੱਟ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੨੬ ਸਮਾਨ ਸੰਮੂਹ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕਾਲਜ, ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਦਿਆਲੇ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਬ-ਆਫਿਸ ਆਦਿ	੨੦੦੦੦੦੦	ਸਮਾਨ ਦੀ ਵਧੇਰੇ ਖ੍ਰੀਦ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੨੭ ਇਮਾਰਤ ਜਥੇ:ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੌਹੜਾ ਇੰਸੀ: ਬਹਾਦਰਗੜ੍ਹ (ਪਟਿਆਲਾ)	੪੫੦੦੦੦੦	ਇਮਾਰਤ ਜਥੇ:ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੌਹੜਾ ਇੰਸੀ: ਬਹਾਦਰਗੜ੍ਹ ਦੇ ਹੋਸਟਲ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕਾਰਨ

੨੮ ਇਮਾਰਤ ਗੁ: ਸਾਹਿਬ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ,ਮਗਹਰ,ਗੋਰਖਪੁਰ,ਯੂ:ਪੀ:	੧੫੦੦੦੦੦	ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਘੱਟ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ
੨੯ਇਮਾਰਤ ਗੁ:ਸਾਹਿਬ,ਸਕੂਲ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਰਬਾਰ ਹਾਪੜ,ਦੁਕਾਨਾਂ ਅਤੇ ਫਲੈਟ ਅਲੀਗੜ੍ਹ ਗੁ:ਨੱਕਾ ਕੂਆਂ, ਗੁ:ਯੱਕ ਬਗੜੀ ਗਜਰੋਲਾ	੨੦੦੦੦੦	ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਘੱਟ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ

ਚੱਲਦਾ...

English Section

Gurdwara Gazette

Editor : Manjit Singh
Associate Editor : Dr. Rajwinder Singh Joga

DAYS COMMEMORATING HISTORICAL EVENTS

(16th May to 15th June)

16 May (a) Akali Dal passed a resolution that only Amritdhari (baptised) Sikhs should be given job in Gurdwaras. (16-5-1939)

(b) British "Cabinet Mission" released its report. Pakistan conceded. (16-5-1946)

17 May Chota Ghallughara Day (Kahnuwal, Gurdaspur) (3 Jeth)

19 May Birth day of Sardar Jassa Singh Ahluwalia. (5 Jeth)

22 May Shaheedi Saka Paunta Sahib. (22-5-1964)

23 May (a) Martyrdom Day of Sri Guru Arjan Dev Ji. (9 Jeth, Jeth Sudi 4)

(b) Sahibzada Ajit Signh led Sikh army to punish Ranghers of village Nuh (Keso Ram, leader of Ranghers) (23-5-1699)

(c) Kamagata Maru ship with Sikh passengers reached Vancouver (Canada). (23-5-1914)

26 May Publication of Sikh papers, 'Akali' and 'Parbhat', stopped by government. All the empolyees arrested and sent to jail. (26-5-1960)

1 June (a) Maharaja Ranjit Singh got Koh-i-Noor diamond. (1-6-1813)

(b) Seventh Shaheedi Jatha (group of martyrs) left Akal Takhat Sahib for Jaito. (1-6-1924)

(c) Hindi and Punjabi made medium of instruction in the schools of Punjab. (1-6-1948)

(d) Indian forces fired at Sri Harimander Sahib and killed 11 Sikhs. (1-6-1984)

2 June (Maharaja) Ranjit Singh captured Multan (2-6-1818)

3 June Indian army occupied the whole of the Sikh Homeland. Curfew imposed and undeclared Martial law promulgated. (3-6-1984)

4 June (a) Ghallughara Day Sri Akal Takht Sahib. (4-6-1984)

(b) Jod-Mela Gurdwara Sri Ritha Sahib. (Jeth Sudi Puranmashi)

(c) Birth Day of Bhagat Kabir Ji. (Jeth Sudi Puranmashi)

(d) Indian forces invaded Sachkhand Sri Harimander Sahib, Sri Darbar Sahib, Sri Amritsar and more than 36 other shrines.

		Thousands of Sikhs killed. All the Akali leaders arrested. (4-6-1984)
	(e)	U.S.Congressmen condemned Indian atrocities on the Sikhs. (4-6-1987)
5 June	(a)	Prakash Gurpurab Sri Guru Hargobind Sahib Ji. (22 Jeth, Harr Vadi 1)
	(b)	Indian army's attack and killing of the Sikhs continued. Several Sikhs killed with their hands tied on their backs. Bomb thrown on the Sikh pilgrims after their arrest. (5-6-1984)
6 June	(a)	Indian forces occupied the Sikh shrines, archives, libraries, museums.Most of them were, later, set ablaze. (6-6-1984)
	(b)	Several thousands Sikhs marched towards Amritsar to stop sacrilege. Hundreds of Sikh marchers were shot dead. Several thousand Sikhs, including women and small children were arrested. (6-6-1984)
	(C)	Martyrdom Day of Sant Jarnail Singh Ji Khalsa Bhindranwale and Bhai Amrik Singh Ji. (6-6-1984)
8 June		Establishment Day of Sri Akal Takht Sahib. (25 Jeth, Harr Vadi 5)
10 June	(a)	8th Shaheedi Jatha (Group of martyrs) left Akal Takhat Sahib forJaito. (10-6-1924)
	(b)	The Sikhs took out huge procession at London, New York and inthe Capitals of all the major countries throughout the world to protest against attack on Sri Harimander Sahib. (10-6-1984)
11 June		The Sikh soldiers left army barracks at Ramgarh to protest against the attack on Sri Harimander Sahib, Sri Darbar Sahib, under 'Operation Blue Star' and began march to Amritsar. (11-6-1984)
12 June		The Sikh procession at Delhi fired at by police. Harbans Singh and three others were killed and several were injured (some of them died later). (12-6-1960)
13 June	(a)	"Khalsa Akhbar" launched by Professor Gurmukh Singh and Giani Jhanda Singh. (12-6-1886)
	(b)	Master Tara Singh became the president of Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee. (13-6-1936)
14 June		Dr. Ganda Singh returned Padam Sri Award to Govt. of India as a protest against invasion of Sri Darbar Sahib by the Indian army. (14-6-1984) ■

SGPC NEWS

SGPC objects to NCERT's misinterpretation of history

Misleading information about Sri Anandpur Sahib Resolution should be removed immediately:

Harjinder Singh Dhami

Amritsar: The Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee (SGPC) has strongly objected to NCERT giving wrong information about Sikhs in its syllabus books. SGPC President Harjinder Singh Dhami said that NCERT is misrepresenting historical details related to Sikhs.

He said that recently the NCERT has recorded misleading information about Sri Anandpur Sahib Resolution in Chapter 8 namely 'Regional Aspirations' of the Class XII Political Science subject book 'Politics in India Since Independence', which has hurt the sentiments of the community. He said that while explaining Sri Anandpur Sahib Resolution, it is not at all justified to portray Sikhs as separatists, so the NCERT should remove such "highly objectionable mentions".

Harjinder Singh Dhami said that the communal aspect has been taken while removing some old information and adding some new details in the Class XII syllabus.

"It is sad that changes are being made according to what suits the incumbent Centre government. Curricula especially about minorities are being eliminated and arbitrary syllabus is being created. Accordingly, Sri Anandpur Sahib Resolution has been wrongly interpreted in the book 'Politics in India Since Independence'", said Harjinder Singh Dhami.

SGPC President said that Sri Anandpur Sahib Resolution is a historical document that does not contain anything wrong. He said this resolution talked about the state's rights and strengthening the federal structure of the states and it is a matter of sadness that the situation is similar even today. The rights and interests of the states are being ignored, he said.

Harjinder Singh Dhami said, "It seems that the speakers of the language of Hindu Rashtra are being deliberately favoured, while on the other hand, instead of

resolving the issues of minorities, the narrative is being spread against them by creating misconceptions. The spirit of communalism visible in the syllabus is not in line with the interests of the country." April 7

SGPC signature campaign for release of Bandi Singhs to conclude on Baisakhi: Harjinder Singh Dhami

More than 25 lakh forms filled during signature campaign will be submitted to Governor

Legal notice sent to those who created false narratives about the Sikh state flag - Advocate Dhami

Important decisions taken by the Inner Committee of the Shiromani Committee regarding Sikh affairs

Amritsar- The Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee (SGPC) has decided to conclude the signature campaign started on December 1, 2022, for the release of Bandi Singhs (Sikh prisoners) lodged in different jails of the country, on the occasion of Khalsa Sajna Diwas (Baisakhi). Apart from this, several important decisions were also taken by the SGPC executive committee (EC) meeting held at the SGPC office in Amritsar today under the leadership of Harjinder Singh Dhami.

Speaking to media after the meeting, SGPC President Harjinder Singh Dhami said that under the signature campaign launched by SGPC for the release of Bandi Singhs, more than 25 lakh forms have been filled so far, which will be collected and sent to President of India via Governor of Punjab in near future.

Harjinder Singh Dhami said the EC has also decided that a day before handing over the filled forms to the Governor, an Ardas (Sikh prayer) congregation will be held at Sri Akal Takht Sahib. He said the Jathedars of the Takhts will also be present during this event. He said that SGPC officials have been ordered to take an appointment for a meeting from the Governor of Punjab and upon getting the time, the SGPC EC office-bearers and SGPC members will go to hand over the filled forms and a memorandum.

SGPC President said the EC has also given approval to award scholarships for the year 2023-24 to Amritdhari (initiated) students studying in the educational

institutions of the SGPC. He said that scholarships worth crores are awarded to Amritdhari students every year under this scheme. The scholarships include Rs 3,500 for students of Class VI to X, Rs 5,000 for Class XI to XII, Rs 8,000 for graduate level and Rs 10,000 for post graduation.

He said that the SGPC is also working at the ground level to prepare Sikh youths for competitive examinations of UPSC, PPSC, etc., under which, 11 Sikh candidates have been selected for the first batch of Nishchai Civil Services Coaching Academy opened for this purpose. For being part of the first batch, a total of 167 candidates had appeared in the written exam, after which 11 Sikh candidates had been selected during the three-stage selection process which included two interviews also. He also said that applications will be called again, so that more candidates can prepare for competitive exams in SGPC's academy as it had announced to prepare 25 Sikh candidates.

He said the SGPC EC has also decided to give a 3% dearness allowance to the SGPC employees.

Meanwhile, Harjinder Singh Dhami also revealed the legal action taken by the SGPC on the order of Jathedar, Sri Akal Takht Sahib, against the false propaganda of presenting the flag of Sarkar-e-Khalsa of Maharaja Ranjit Singh's Sikh Raj (rule) and the court of arms of Sikh princely states as separatist material during the arrest of youths by the government and police administration of Punjab in the recent past.

SGPC President said that a legal notice has been served to the senior superintendent of police (SSP) Khanna, who wrongly presented the flag of Sikh state of Maharaja Ranjit Singh and the court of arms of the Sikh princely states, found in the phone of arrested youth, as separatist material. Along with this, notices have also been served to some media channels for tarnishing the image of Sikhs by presenting wrong information in this regard.

He also said that a public appeal has been made by the SGPC to obtain information for pursuing the cases of innocent youths arrested by the Punjab police. Many people have sent the required information to the Sikh body and the SGPC is continuously working in this regard. He said that the legal team of the SGPC is also working at the local level to pursue the cases of youths who were arrested from Punjab and imprisoned in Dibrugarh, Assam.

Present in the meeting included SGPC senior vice president Baldev Singh Qaimpur, junior-vice president Avtar Singh Raya, general secretary Bhai Gurcharan

Singh Grewal, EC members Jarnail Singh Kartarpur, Surjit Singh Tughalwal, Bawa Singh Gumanpura, Gurnam Singh Jassal, Paramjit Singh Khalsa, Sher Singh Mandwala, Baba Gurpreet Singh Randhawa and Malkit Singh Changal, SGPC secretary Partap Singh, OSD Satbir Singh Dhami, additional secretaries Sukhminder Singh, Kulwinder Singh Ramdas, Gurinder Singh Mathrewal, and Simarjit Singh, assistant secretary Gurdial Singh, Gurcharan Singh Kuhala, and Shahbaz Singh, superintendent Malkeet Singh Beharwal, in-charge Gurnam Singh, Balwinder Singh Khairabad, Tarsem Singh Gill, Gurpratap Singh Masani and others. April 10

SGPC legal delegation meets detained Punjab youths at Dibrugarh

Amritsar: The Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee (SGPC) has started pursuing the cases of youths who were arrested from Punjab and imprisoned in Dibrugarh, Assam in the recent past. In this regard, SGPC lawyers who reached Dibrugarh met eight youths in the jail on Monday, while the necessary documents regarding their cases have also been obtained from the jail administration.

SGPC member and senior advocate Bhagwant Singh Sialka led a delegation which went to Assam including Advocate Mandeep Singh Sidhu and Advocate Rohit Sharma.

Sharing information to the media at the SGPC office, SGPC President Harjinder Singh Dhami said that following the order of Jathedar, Sri Akal Takht Sahib, the cases of youths imprisoned under the National Security Act (NSA) at Dibrugarh, are being pursued. He said that the legal experts of the SGPC have started their work after visiting the ground level. He informed that eight youths are detained at Dibrugarh, who are being provided legal aid.

He further said that the legal team of SGPC has prepared for further action after meeting the arrested youths and the Dibrugarh jail administration.

Meanwhile, sharing information from Assam, Advocate Sialka said that eight youths in Dibrugarh jail are in Charhdi Kala (high spirit). He said the District Legal Services Authority and Dibrugarh Bar Association along with local lawyers have supported the SGPC legal team in submitting an application to the Dibrugarh jail administration to meet the eight detained youths. Advocate Mandeep Singh said that the detention orders of the detained youths and other necessary documents have been provided to the SGPC legal team by jail administration, following which further legal proceedings will be continued. April 10

Sardar Jassa Singh Ramgarhia third birth centenary events started by SGPC with Khalsa Fateh March in Delhi

Khalsa Fateh March started from Gurdwara Sri Rakabganj Sahib, attended by prominent personalities

Amritsar/New Delhi- The Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee (SGPC) began the events of 300th birth anniversary centenary of Sardar Jassa Singh Ramgarhia, the great Sikh General, with Khalsa Fateh March from Gurdwara Sri Rakabganj Sahib in Delhi today.

The Sikh General Sardar Jassa Singh Ramgarhia, along with his fellow Generals, had hoisted the Kesri Nishan (Sikh flag) on the Red Fort after conquering Delhi and installed the Mughal Empire's Takht-e-Taus after tying and dragging it behind elephants at the Guru's feet at Sri Darbar Sahib. It is because of this incident of history that the Khalsa Fateh March has been started for Amritsar with Panthic (community's) tradition from Delhi.

Before starting the Khalsa Fateh March, Gurbani Kirtan was performed at Gurdwara Sri Rakabganj Sahib and after ardas (Sikh prayer), the holy saroop (scripture) of Sri Guru Granth Sahib Ji was enshrined in the palanquin by former SGPC President Bhai Gobind Singh Longowal. At start of the march, the management honoured the Panj Piaras (five beloved ones), Nishanchi Singhs (flag bearers) and prominent personalities with Siropaos (robes of honour).

The Khalsa Fateh March started from Gurdwara Sri Rakabganj Sahib and passed through Delhi's Shankar Road, Patel Nagar, Shadipur, Moti Nagar, Ramesh Nagar, Raja Garden, Rajouri Garden, Tagore Garden, Subhash Nagar, Tilak Nagar, Jail Road, Hari Nagar and reached Gurdwara Chote Sahibzade in Fateh Nagar. On the way, the Sangat (devotees) enthusiastically participated in the Nagar Kirtan (religious procession) and arranged langar (community kitchen food) at many places. The devotees paid respect to Sri Guru Granth Sahib in palanquin and honoured the Panj Piaras and Nishanchi Singhs with Siropaos. During the Khalsa Fateh March, a special bus with historical relics and armours of the Sikh generals remained the center of attraction for the devotees.

Former SGPC President Bhai Gobind Singh Longowal at the beginning of the Khalsa Fateh March, congratulated the Sikh community and said that to commemorate the great Sikh General Sardar Jassa Singh Ramgarhia on the occasion

of his 300th birth centenary, the centenary events have been started from Delhi.

He said that the role of Sardar Jassa Singh Ramgarhia during the conquest of Delhi by the Khalsa Panth is an achievement of Sikh history, that is why Delhi has been chosen for special events. He said the SGPC is organising three-day events in Delhi. He said that the need of the day is to connect the youth with Sikh history and heritage, for which centennial celebrations play an important role. He said that the Khalsa Fateh March which started today has received full support from various Sikh organizations and Sangat of Delhi. He said that this march will be conclude at Sri Akal Takht Sahib in Amritsar on May 4.

Those present in Khalsa Fateh March included former SGPC President Bhai Gobind Singh Longowal, SGPC General Secretary Bhai Gurcharan Singh Grewal, SGPC members Bhai Rajinder Singh Mehta and Bhai Ram Singh, senior Akali leader Balwinder Singh Bhundar and Hira Singh Gabaria, President of Shiromani Akali Dal Delhi Paramjit Singh Sarna, President of JAGO party Manjit Singh GK, Delhi Sikh Gurdwara Management Committee (DSGMC) President Harmeet Singh Kalka, DSGMC General Secretary Jagdeep Singh Kahlon, DSGMC members Bibi Ranjit Kaur and Sukhwinder Singh Babbar, Kuldeep Singh Bhogal, Sukhdev Singh Rayat, SGPC additional secretaries Balwinder Singh Kahlwan, Gurinder Singh Mathrewal, Bijai Singh, Simarjit Singh, assistant secretaries Tejinder Singh Padda, and Kuldeep Singh Rode, in-charge of SGPC Sikh Mission Delhi Surinderpal Singh Samana, Jasvir Singh Jassi, manager Sukhraj Singh, in-charge Major Singh, Manjit Singh, Kartar Singh, head preacher Bhai Sarabjit Singh Dhotian.

Tableau of carrying Takht-e-Taus of Mughal Empire remained center of attraction

Two tableaus prepared by supporting Sikh organizations during the Khalsa Fateh March were the center of attraction for the congregation. These tableaus were decorated on special vehicles and included in religious procession.

The SGPC General Secretary Bhai Gurcharan Singh Grewal said about these tableaus that efforts have been made to inform the people about the history of Sikh Generals in the Khalsa Fateh March. He said, through the tableaus, it was shown how Sardar Jassa Singh Ramgarhia and his fellow Sikh generals, after conquering Delhi, uprooted away the Takht-e-Taus of the Mughal Empire to Amritsar. He said that it is an achievement of Sikh history that the Sikhs uprooted the Takht-e-Taus of the Mughal Empire on which the tyrannical emperor used to issue orders. This platform of Takht-e-Taus is still present at Bunga Ramgarhia in Sri Darbar Sahib at Amritsar.

Gurmat Samagam to be held at DDA Ground in Delhi on April 17

As part of events being organised by the SGPC dedicated to the 300th birth

anniversary of Sardar Jassa Singh Ramgarhia, the Gurmat Samagam (religious congregation) will be held at DDA Ground in New Delhi on April 17. In this congregation, the groups of famous raagi of Sikh community will perform Gurbani Kirtan and Dhadi Kavishar (balladeers and poetry) groups will share Sikh history. Senior Sikh leaders and prominent personalities will also address the congregation during the event. The event will be held from 5 pm to 12 am on April 17. April 16

SGPC organises Gurmat Samagam in Delhi dedicated to third birth centenary of Sardar Jassa Singh Ramgarhia

Anti-Sikh forces conspiring to break Sikh institutions: Harjinder Singh Dhami

Sikhs do not need to get certificate of patriotism from anyone: Sukhbir Singh Badal

Amritsar/Delhi: The Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee (SGPC) organized a Gurmat Samagam (religious congregation) on Monday night at the DDA ground in Hari Nagar, Delhi, dedicated to the 300th birth centenary of the great Sikh general, Sardar Jassa Singh Ramgarhia. The congregation was attended by head granthi of Sachkhand Sri Harmandar Sahib Giani Jagtar Singh, SGPC President Harjinder Singh Dhami, Shiromani Akali Dal President Sukhbir Singh Badal, Buddha Dal head Baba Balbir Singh and prominent personalities. Gurbani Kirtan was performed by raagi jathas (groups) of Bhai Satinderbir Singh, Bhai Simarpreet Singh, and Bhai Manpreet Singh Kanpuri and others while group of dhadi (balladeer) Giani Tarsem Singh Moranwali shared the history of Sardar Jassa Singh Ramgarhia with the congregation. The Panthic (community's) personalities spoke about the life of Sardar Jassa Singh Ramgarhia and discussed the current situation and concerns of the Sikh community.

Addressing the congregation, Giani Jagtar Singh said that the Gurus have connected the Sikhs with devotion as well as power, following which the then Sikh Generals fiercely opposed oppression and by fighting the invaders, they closed their way forever. He said that the Sikh general Sardar Jassa Singh Ramgarhia was also one of such Sikh warriors who changed the course of the religious history of the world.

On this occasion, SGPC President Harjinder Singh Dhami addressing the

congregation congratulated them on the third birth centenary of Sardar Jassa Singh Ramgarhia. He said Sardar Jassa Singh Ramgarhia, who fought against the Mughal rule, is the hero of the Sikh community and we are proud of his achievements. He said that it is not common that he along with his fellow Sikh Generals uprooted Delhi's throne of tyrannical Mughal rule.

Talking about the current situation, SGPC President Harjinder Singh Dhami said that the anti-Sikh forces are conspiring to break the Sikh institutions, about which, the community needs to be aware. He said that with government intervention, firstly, boards were formed in place of committees at Takhts (Sikh temporal authorities) outside Punjab, then they indirectly possessed the Delhi Sikh Gurdwara Management Committee (DSGMC) and now the Sikh power has been weakened by forming a separate Gurdwara panel for Haryana.

The SGPC President also strongly condemned the politics done by the Punjab government by deploying a heavy police force in Gurdwaras on the day of Khalsa Sajna Day (Baisakhi). He said that on the occasion of Khalsa Sajna Diwas, the community strives to pay obeisance at the Takhts and take Amritpan (get initiated into Sikh faith), but the atmosphere of terror created by the government in Punjab on this day has hurt the sentiments of the community. He thanked the people of Delhi for the success of the centenary event and invited them to participate with enthusiasm in the main event to be held at Amritsar on May 5.

Shiromani Akali Dal President Sukhbir Singh Badal said that the principle of Sikh faith is the most secular and the community always prays for Sarbat Da Bhala (welfare of all). He also strongly criticized the false propaganda of painting Sikhs as separatist ideologues by misrepresenting Sri Anandpur Sahib Resolution in NCERT syllabus. He said that Sikhs do not need to get a certificate of patriotism from anyone, because Sikhs have made the most sacrifices for the freedom and defense of the country.

Sukhbir Singh Badal said conspiracies are being hatched to weaken the Sikh institutions, so there is a need to identify the anti-Sikh forces. He said that the centenaries of the great Generals of Sikh community are such occasions when the youth have the desire to know about their history and heritage.

The congregation was also addressed by senior Akali leader Balwinder Singh Bhunder, President of Shiromani Akali Dal Delhi unit Paramjit Singh Sarna, former president of DSGMC Manjit Singh GK, DSGMC member Bibi Ranjit Kaur. Bhai Sarabjit Singh Dhotian, head preacher, managed the stage.

In the event, the SGPC also set up stalls of religious books besides painting exhibitions related to Sikh history and heritage. The langar (community kitchen

food) was arranged for the congregation by Baba Kashmir Singh Bhuri Wale. Prominent personalities were honoured in the event.

Present in the event included Baba Kashmir Singh Bhuri Wale, Baba Bachan Singh Kar Sewa Delhi, Baba Sukhwinder Singh Bhuri Wale, Baba Teja Singh Nirmale, SGPC senior vice-president Baldev Singh Qaimpur, member Bhai Rajinder Singh Mehta, Bhai Ram Singh, and Gurminder Singh Matharu, DSGMC member Sukhwinder Singh Babbar, Kuldeep Singh Bhogal, Sukhdev Singh Rayat, Bibi Mandeep Kaur, SGPC secretaries Balwinder Singh Kahlwan, Gurinder Singh Mathrewal, Bijai Singh, Simarjit Singh, assistant secretary Tejinder Singh Padda, Kuldeep Singh Rode, manager Sukhraj Singh, in charge of Delhi Sikh Mission Surinderpal Singh Samana, Jasvir Singh Longowal, in-charge Major Singh, Manjit Singh, Kartar Singh, former secretary Ram Singh Bhinder, and the Sangat. April 18

Converting Gurdwara of Sri Guru Nanak Dev in Arunachal Pradesh to Buddhist shrine an attack on Sikhs – Harjinder Singh Dhami

Abolishing existence of Sikh shrine against Constitution, President and Prime Minister should intervene

Amritsar- The Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee (SGPC) has taken strong notice of the conversion of the historical shrine associated with Sri Guru Nanak Dev Ji, the first Sikh Guru, into a Buddhist shrine at Mechuka in Arunachal Pradesh. Gurdwara Guru Nanak Tapasthan is located at Mechuka in memory of Sri Guru Nanak Dev Ji, which has recently been converted into a Buddhist shrine. On April 8, the Chief Minister of Arunachal Pradesh Pema Khandu shared some photos of his visit on social media, from which it is clear that this Sikh shrine at Mechuka has now been converted into a Buddhist shrine.

The SGPC President Harjinder Singh Dhami termed this act as an attack on Sikhs and said that converting any religious place of one community to that of another religion is a direct violation of Article 25 of the Constitution of India. He said that Sri Guru Nanak Dev Ji had made religious journeys to different countries for the welfare of humanity, which is known as Udasis in Sikh history. Accordingly, there is a reference to Guru Nanak Dev's visit to Mechuka as well.

The SGPC President said that Gurdwara Guru Nanak Tapasthan was established at Mechuka in memory of the Guru. Historian Colonel Dalvinder Singh Grewal had made an important contribution to the development of this Gurdwara in Mechuka

and with the support of the Indian Army, this Gurdwara Sahib was handed over to the Sangat in March 1987.

"But it is highly unfortunate that now a mischievous attempt has been made to destroy this memorial shrine of the first Sikh Guru. It is unfortunate that the Chief Minister of Arunachal Pradesh after visiting this historical Sikh shrine is showing it as a Buddhist shrine. This act is going to hurt Sikh sentiments, which will be strongly opposed at all levels", said Harjinder Singh Dhami.

The SGPC President said that this is a very serious matter, in which the President of India, the Prime Minister, the Home Minister and the National Commission for Minorities should intervene immediately. He said that many cases related to Sikh shrines located in different parts of the country are already pending and now another case has been created. This is another example of discrimination against Sikhs, on which the Indian government should take cognizance and move towards a solution. He said that in this regard, the SGPC will write letters to the President and the representatives of the Government of India and ask for action. April 22

SGPC to publish a special illustrated book about Sri Darbar Sahib: Harjinder Singh Dhami

Research-filled books to be published about 100 years of SGPC, Jaito Morcha

Several decisions taken in meeting of the Sikh Itihas Research Board

Amritsar: The Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee (SGPC) has taken important decisions for publishing a beautifully illustrated book about Sachkhand Sri Harmandar Sahib and new books on Sikh history. During the meeting of the Sikh Itihas Research Board (SIRB) presided over by SGPC President Harjinder Singh Dhami at the SGPC headquarters today, permission has been granted to publish the research-filled books on the occasion of the first centenary of Jaito Morcha, to document the 100-year history of SGPC and reprint important documents published in the past.

About the decisions in the meeting, Harjinder Singh Dhami said that an important illustrated and documentary book will be prepared about the history of Sachkhand Sri Harmandar Sahib and the associated shrines here. This book will

document historical details and references besides high-quality photographs. This commemorative book will be in the English language and will be sent to important places in the country and abroad apart from being gifted to the prominent personalities who visit the shrine to worship. He said that the SIRB has also decided to document the 100-year history of SGPC. Earlier, the 50-year history of SGPC was published, but as the Sikh body has completed its 100-year journey, it is, therefore, important to convey important decisions, Panthic work, and achievements made during this time to the people.

The SGPC President said that many important research works were done by the SIRB in the past, including the research paper called 'Itihasak Patar' (historical letter). “The previous issues of this research paper are very important, which will be republished and after that, it will also be considered to continue its new series. Its purpose is to attract Sikh researchers towards research on the subject of history”, said Harjinder Singh Dhami.

He also said that research work will also be conducted on the basis of contemporary newspapers about the Gurdwara Reform Movement, SGPC, Shiromani Akali Dal, and the Ghadar movement. He said actions will also be taken to establish an active forum for responding to anti-Sikh narratives on social media and a three-member committee has been formed in this regard, which will prepare the outline.

Apart from SGPC president, those present in the meeting included SIRB member in-charge Bhai Amarjit Singh Chawla, SIRB members Dr Balwant Singh Dhillon, Dr Paramvir Singh, Dr Prabhjot Kaur, Harvinder Singh Khalsa, special invitee Dr Kehar Singh, Dr Inderjit Singh Gogoani, SGPC secretary Pratap Singh, OSD Satbir Singh Dhami, additional secretary Gurinder Singh Mathrewal, assistant secretary Shahbaz Singh, in-charge Jogeshwar Singh, Bagicha Singh, scholars Dr Ranjit Kaur and Armanjit Singh. April 29

Government should immediately take decision in case of Bhai Balwant Singh Rajoana: Harjinder Singh Dhami

Amritsar : Reacting to the Supreme Court order in the case of Bhai Balwant Singh Rajoana, imprisoned in jail for the last 28 years, the Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee (SGPC) President Harjinder Singh Dhami has said that now it is the responsibility of the Centre government to commute the sentence and announce release Bhai Rajoana. He said that the Supreme Court has directed the Union Ministry of Home Affairs to take a decision in Bhai Rajoana's case; therefore,

the government should take action. Harjinder Singh Dhami said that the Government of India has already issued a notification regarding the commutation of Bhai Rajoana's sentence on the occasion of the 550th birth anniversary of Sri Guru Nanak Dev Ji in 2019, in view of which the government should take an immediate decision. By implementing this notification of 2019, the government should also decide to release Bhai Rajoana, as he has served more than life imprisonment and was deprived of parole during his imprisonment in jail.

SGPC President said that the Sikh leaders in the Bharatiya Janata Party (BJP) should also put pressure on the government regarding the case of Bhai Rajoana. This is a testing time for the Sikh leaders in BJP, he said.

He said that the case of Bhai Rajoana is also time for Iqbal Singh Lalpura, Chairman of the National Commission for Minorities, to fulfill his responsibility. “Since the responsibility of the National Commission for Minorities is to ensure that the rights and interests of the minority communities are protected, therefore, Iqbal Singh Lalpura is answerable”, he said.

SGPC President said that human rights are being violated in the cases of Bandi Singhs (Sikh prisoners), due to which there is a lot of resentment in the Sikh community. May 3

Third birth centenary of Sardar Jassa Singh Ramgaria celebrated with Panthic grandeur

Necessary for different Sikh factions & organizations to unite on one platform: Giani Harpreet Singh

Life of ancient Sikh warriors guidance for future generations: Harjinder Singh Dhami

Power of Panthic organizations is power of Sikhs in country & world over: Sukhbir Singh Badal

Amritsar: During the centenary congregation organized by the Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee (SGPC) on the occasion of the 300th birth anniversary of the 18th century Sikh General Sardar Jassa Singh Ramgarhia, several speakers emphasized the need for Panthic unity. The congregation was held at the Gurdwara Sri Manji Sahib Diwan Hall, Amritsar, which was participated by a large number of Sangat including prominent personalities of the Sikh community.

Speaking during the congregation, Jathedar of Sri Akal Takht Sahib Giani Harpreet Singh said that Sardar Jassa Singh Ramgarhia was a great hero of the Sikh community, who set an example of dedication to the Panth. He said that Sardar Jassa Singh has an eminent place in Sikh history and his life is a source of inspiration for the Panth even in the present. He said that today when the Sikh community is facing big challenges, there is a need to take guidance from the pages of history.

Jathedar Giani Harpreet Singh said that it is necessary for different Sikh factions and organizations to unite on one platform. "Mutual differences and interests have to be abandoned for the sake of Sikh existence, integrity, principles, Maryada (code of conduct), and the progress of the community. If the community stays united, differences and challenges cannot spoil anything", said Giani Harpreet Singh. The Jathedar termed the events organized by the SGPC on this occasion as important for connecting the younger generation with Sikh heritage and history.

Addressing the centenary congregation, SGPC President Harjinder Singh Dhami said that the Sikh community has always been the guardian of right and truth and the life of ancient Sikh warriors is also a guide for the next generations. He said that in the old times if there were differences of opinion among the Sikhs of Guru, they used to resolve them with mutual cooperation and harmony. He said that even today the Khalsa Panth needs to stick together as per the old traditions so that the challenges faced by the community can be tackled with unity. SGPC President thanked the dignitaries, representatives of Sikh organizations, and Sangat present during the centenary congregation. He also congratulated the entire Khalsa Panth on the third birth centenary of Sardar Jassa Singh Ramgarhia. He expressed special thanks for the support offered by the Ramgarhia community during the centenary events.

On this occasion, Shiromani Akali Dal (SAD) President Sukhbir Singh Badal said that today many forces are engaged to divide the Sikh power, to counter them strengthening the Panthic (community's) organizations is the great need of the hour. He said that the power of the Panthic organizations is the power of the Sikhs in the country and the world over. If the institutions are strong, then the issues of Sikhs can be solved easily, said Sukhbir Singh Badal. He said that while celebrating centenaries, we get an opportunity to be inspired by the history of our community and elders and these days prove to be a source of inspiration in the next stages of Sikh life. SAD President specifically mentioned the Panthic works done during the SAD government. It has always been the priority of Shiromani Akali Dal to establish various memorials related to Sikh history and preserve Sikh heritage, said SAD President. He appealed to the Sikh community to imbibe the virtues of Panthic welfare from the life of Sardar Jassa Singh Ramgarhia so that the Sikh community will always be in Chardi Kala (high spirit).

Head granthi of Sachkhand Sri Harmandar Sahib Giani Jagtar Singh, Shiromani Panth Akali Buddha Dal chief Jathedar Baba Balbir Singh, Taran Dal Harian Velan chief Baba Nihal Singh, Padma Shri Baba Sewa Singh Khadur Sahib, and JAGO Party chief Manjit Singh GK also addressed the congregation. Before this, hazuri ragi jathas of Sri Harimandar Sahib performed Gurbani Kirtan and dhadi, kavishar jathas (ballad and poetry groups) presented Sardar Jassa Singh Ramgarhia's history through ballads and poetry. Bhog (culmination) of Sri Akhand Path Sahib dedicated to this centenary was held in the morning at Bunga Ramgarhia and the Bunga was formally inaugurated after the necessary maintenance and renovation by the SGPC. During the centenary event, multilingual booklets were also released by the SGPC's Dharma Prachar Committee on the life history of Sardar Jassa Singh Ramgarhia. On this occasion, various personalities were honored by the SGPC. A picture exhibition organized at Bunga Ramgarhia was also a center of attraction for the Sangat.

During the events, Jathedar of Takht Sri Kesgarh Sahib Giani Raghbir Singh, former head granthi of Sri Darbar Sahib Giani Jagtar Singh, chief spokesperson of Damdami Taksal Baba Sukhdev Singh, senior Akali leader Hira Singh Gabaria, SGPC junior vice president Avtar Singh Raya, general secretary Bhai Gurcharan Singh Grewal, senior Members Surjit Singh Tughalwal, Paramjit Singh Khalsa, Sher Singh Mandwala, Malkit Singh Galhal, Bhai Rajinder Singh Mehta, Bhai Ram Singh, Bhai Amarjit Singh Chawla, Bhai Manjit Singh Bhurakohna, Kewal Singh Badal, Gurbakhsh Singh Khalsa, Sarvan Singh Kular, Satpal Singh Talwandi Bhai, Gurinder Singh Matharu, Bhai Ajaib Singh Abhyasi, Sukhwarsh Singh Pannu, Karnail Singh Peer Mohammad, Bibi Joginder Kaur, Bibi Ranjit Kaur Delhi, Satnam Singh Khiva, Sukhdev Singh Riyat, Dal Bidhi Chand Sursingh's Baba Prem Singh, and many key personalities were present. May 5

15 youths arrested in Harike case release with SGPC efforts

Amritsar: A total of 15 youths who were arrested following the cases registered against the Sangat sitting on protest on the Harike Bridge, were released with the efforts of the Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee (SGPC). Notably, these people were arrested during the arrests of youths by Punjab police in March month.

The SGPC was asked to take action in this regard during the gathering of Panthic (community's) organizations held by Jathedar of Sri Akal Takht Sahib Giani Harpreet Singh on March 27, 2023. The youths released with the SGPC efforts today reached Amritsar at the SGPC office to thank the SGPC President Harjinder Singh Dhami, who were honoured with Siropaos (robe of honours).

On this occasion, Harjinder Singh Dhami assured the youths that the Sikh body SGPC is and will remain committed to helping and supporting against any injustice done to the Sikhs. He said that the government should refrain from creating an atmosphere of fear in Punjab and cancel the cases registered in the recent past against youths in Punjab. Harjinder Singh Dhami said that a legal panel was formed by the SGPC under the leadership of Advocate Bhagwant Singh Sialka, while at the same time, a committee was also formed by the Jathedar of Sri Akal Takht Sahib under the leadership of former Jathedar Bhai Jasbir Singh Rode. He said both the committees worked jointly to pursue the cases of youths, as a result of which 15 youths arrested in the Harike Bridge case have been released.

On this occasion, former Jathedar Bhai Jasbir Singh Rode said that the Punjab government should seriously reconsider the cases registered in the recent past against every youth because time demands it. Meanwhile, Advocate Bhagwant Singh Sialka said that in the Harike Bridge case, the police had registered 2 separate cases, in which 15 youths were arrested. He said that the cases were registered against youths under Sections 307, 353, 186, 332, 341, 283, 431, 188, 148, 149, 120B, 427, 201 of the Indian Penal Code (IPC) and 8B of the National Highway Act. He said that out of 15 released youths, the case on 9 youths have been dismissed, while 6 have come out on bail.

On this occasion, former Jathedar Bhai Jasbir Singh Rode, SGPC executive member Paramjit Singh Khalsa, SGPC members Advocate Bhagwant Singh Sialka and Baba Charanjit Singh Jassowal, SGPC secretaries Partap Singh and Balwinder Singh Kahlwan, and Baba Satnam Singh Valian were present. May 5

SGPC forms sub-committee on issue of Gurdwara Guru Dongmar Sahib, Sikkim

Amritsar: In view of the Sikkim High Court's order regarding Gurdwara Guru Dongmar Sahib, Sikkim, the Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee (SGPC) President Harjinder Singh Dhami has formed a sub-committee for further discussion and necessary action.

Sharing information, OSD Satbir Singh Dhami said that on the issue of Gurdwara Guru Dongmar Sahib, the SGPC President Harjinder Singh Dhami has formed a sub-committee which includes SGPC General Secretary Bhai Gurcharan Singh Grewal, SGPC members Bhai Rajinder Singh Mehta and Advocate Bhagwant Singh Sialka, historian Col (retired) Dr. Dalvinder Singh Grewal, while SGPC assistant secretary Jaswinder Singh Jassi will be the coordinator.

Satbir Singh said that after the recent decision of the Sikkim High Court, this SGPC sub-committee will soon visit Sikkim and review the present ground situation to work out modalities for an amicable solution of this issue. May 6 ■

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਰਦਾਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਦੀ ਤੀਜੀ ਜਨਮ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ 'ਖ਼ਾਲਸਾ ਫ਼ਤਹ ਮਾਰਚ' ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਰਕਾਬਗੰਜ ਸਾਹਿਬ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਆਰੰਭ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ, ਮੈਂਬਰ ਭਾਈ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਹਿਤਾ, ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਬਿਜੈ ਸਿੰਘ, ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲਵਾਂ, ਸ. ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਥਰੇਵਾਲ ਤੇ ਸੰਗਤਾਂ। (16 ਅਪ੍ਰੈਲ)

'ਖ਼ਾਲਸਾ ਫ਼ਤਹ ਮਾਰਚ' ਦਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਪੁੱਜਣ ਮੌਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮੈਂਬਰ ਭਾਈ ਰਾਮ ਸਿੰਘ, ਸਕੱਤਰ ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲਵਾਂ, ਸ. ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਮਦਾਸ, ਸ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ, ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਸ. ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੂਬੀ ਅਟਾਰੀ ਤੇ ਹੋਰ। (4 ਮਈ)

Regd. with the Registrar of Newspapers of India at No. 88/57.
Postal Registration No. L-I/PB-ASR/0323/2021-23
License No. PB/R-002/2021-23 Valid upto 31-12-2023 Licensed to post without prepayment

Monthly GURDWARA GAZETTE May 2023

Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee, Sri Amritsar.

ਅਠਾਰ੍ਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਸਿੱਖ ਜਰਨੈਲ ਸਰਦਾਰ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਦੀ 300 ਸਾਲਾ ਜਨਮ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਦੇ
ਮੁੱਖ ਸਮਾਗਮ ਮੌਕੇ ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਬੁੰਗਾ ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੇ
ਭੋਗ ਉਪਰੰਤ ਅਰਦਾਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ,
ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਸ. ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਗਾਬੜੀਆ, ਮੈਂਬਰ ਭਾਈ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਹਿਤਾ,
ਭਾਈ ਰਾਮ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਕੁਲਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ।

Owner: Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee, Sri Amritsar. Publisher & Printer : Manjit Singh. Printed at Golden Offset Press, Gurdwara Ramsar Sahib, Sri Amritsar. Published from SGPC office, Teja Singh Samundri hall, Sri Amritsar. Editor: Manjit Singh.
Date: 15-05-2023